

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

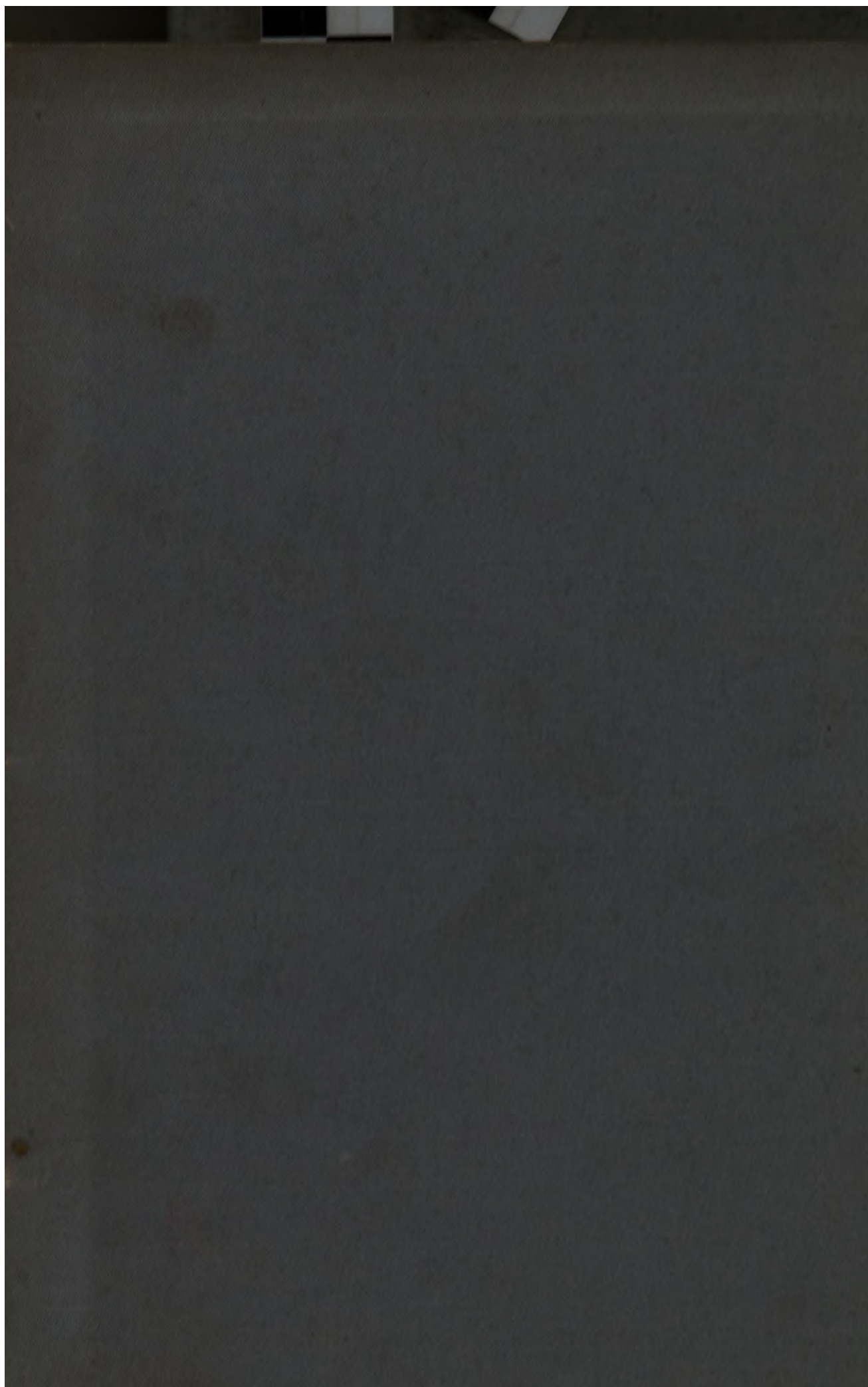
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries
and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

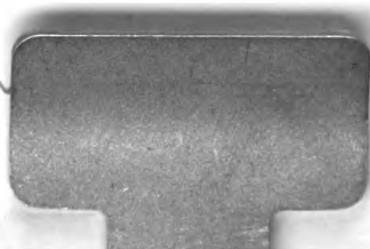

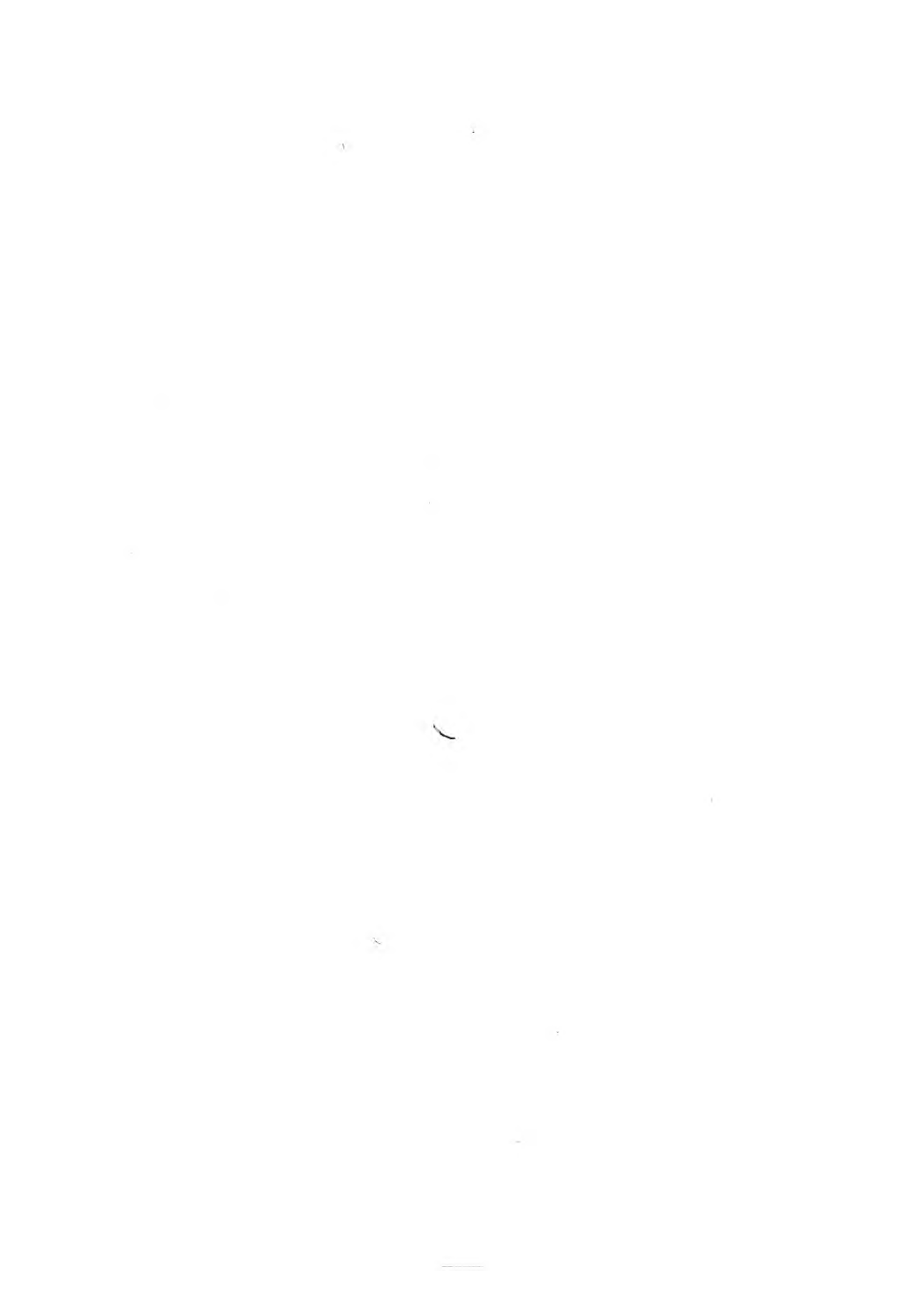
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-
ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

Mon

DE
HOMERICA ELOCUTIONIS
VESTIGIIS AEOLICIS

SCRIPSIT

GUSTAVUS HINRICHS
DR. PHIL.

JENAE,
APUD ED. FROMMANNUM.
MDCCCLXXV.

ADOLPHO KIRCHHOFFIO

PRAECEPTORI CARISSIMO

SACRUM.

DE
HOMERICAЕ ELOCUTIONIS VESTIGIIS AEOLICIS.

Cum veteres quicunque studium et ingenium ad res grammaticas contulerunt in Homericis carminibus, ex quibus ut omne principium sumpserunt sic in linguae Graecae discrepantias inceperunt inquirere, plures dialectos adhibitas esse satis confidenter statuissent, — qua in re subsidiis sane severioris disciplinae et in primis ratione quae aetatum demum decursu excolitur historiam linguae et dialectorum contemplandi quam maxime destituti non raro errarunt et in universum parum planum atque liberum profecerunt iudicium — inter recentiores passim ea opinio increbruit, Homerum linguam priscam et omnibus Graece loquentibus etiamtum communem neque iam in dialectos discissam usurpasse ideoque aut Aeolicae aut Doricae dialecto formas quas Ionicus poeta inde esse mutuatus censendus esset, nec posse nec debere adsignari; quam amplexi sunt Harlessius ¹⁾ Gedickius ²⁾ Heynius ³⁾ Buttmannus ⁴⁾ Bernhardyus ⁵⁾ Matthiaeus ⁶⁾ alii. Atque idem senserat Burgessius qui Homero Aeolismum h. e. „Aeolicam sive Doricam antiquam et fere primaevam Graeciae dialectum et ceterarum principem et quasi matrem quam loquebantur non una gens, sed antiqui universi Graeci” vindicavit ⁷⁾ quam sententiam non debebat Osannus in

1) In Fabric. bibl. Graec. I. p. 564.

2) in Promptuario litter. et artium Berolin. I. 2. p. 22 (a. 1782).

3) v. Iliad. tom. VII. p. 712.

4) in gramm. Graec. ampl. I². §. 1. 4. p. 3, §. 107. n. 8**). p. 506.

5) v. hist. litter. Graec. I³. p. 29.

6) in gramm. Graec. I. p. 9.

7) Conferas eius adnot. ad Dawesii miscell. critic. p. 399. 406; usus sum editione Harlessiana.

Anecdoto Romano p. 285. magna laude efferre; tamen eam plures fovebant ut Ribbeckius in huius libri censura⁸⁾ atque contra Ahrensiū protulit censor eius grammaticae Graecae⁹⁾. Profecto qui eam secuti sunt omnes antiquae linguae reliquias pro vestigiis Aeolicis venditare poterant. Rectius sane si quid video, de hac re iudicarunt Giesius et Ahrensius, viri doctissimi et de Graecae linguae dialectis egregie meriti; diserte scilicet uterque diversarum dialectorum usum quem Harlessius lyricorum demum aetati tribuit, et mistam quandam speciem in carminibus Homericis agnovit¹⁰⁾. Etiam Ribbeckii sententia l. l. cunctanter quidem eo inclinavit, ut ante Homericam aetatem singulas dialectos separatim se corroborasse ut possent discerni, crederet. Hoc igitur placitum mihi quoque prae ceteris adridere nunc praemoneo cum quaestionem de Aeolismo Homérico instituendam atque singula Aeolica vestigia conlegenda et pertractanda mihi proposuerim, quod etsi esse videtur operae pretium, cum satis accurate tum continua explanatione a nullodum motum esse videam. Nam quae dissertatio „de Aeolismo Homérico” a. 1865. Halis Sax. prodiit Theodori Ameisii, me illud consilium concipientem fugerat neque prius in manus incidit quam totam fere materiem congessi magnamque commentationis partem absolvi; tamen cum vidissem in multis quidem rebus iudicium utriusque nostrum non dissentire, sed neque omnia neque ea quae ille exposuerat, e sententia mea disputata esse qua re eius in compluribus locis rationem habere cogor, propositum abiciendum non esse putavi neque rem retractare dedignatus sum. In qua maxime Giesii Ahrensii — quorum libris quod extremae partes, quarum in tali quaestione cuivis haud parvum movetur desiderium, tamen exspectatio evanuit, non poterant addi, valde dolemus — G. Curtii aliorum quorum nomina et quid iis debeam suis locis laudabo, meritis me adiutum esse vix est quod plane moneam. Sed priusquam nunc ad ipsam disputationem accedam, cum viri docti quid sit Aeolicum aliquantum inter se dissentiant, idcirco non supervacaneum mihi videtur sententiis

8) cf. Iahnii annal. vol. 66. p. 9. 9) ibid. p. 352.

10) Giese, de dial. Aeolic. p. 72. 149. Ahrens, de diall. linguae Graec. I. p. IX., in gramm. dial. Homeric. et Atticae §. 1. p. 3, ed. alt. Gotting. 1869.

perlustrandis paululum inmorari, quo videamus quid sit Aeolismus Homericus et certam diiudicandi normam accipiamus.

Quamquam iam diu, certe medio saeculo quinto, cum universa Graecorum institutionis ratio niteretur lectione carminum cum poetarum aliorum tum Homeri, exstiterant qui in legendi usum vocabula recondita conlegerent variasque voces disponent interpretarunturque, inter quos Homeri glossographos ¹¹⁾ primus videtur fuisse Democritus Abderita ¹²⁾, Aeolensium vero poetarum commemorandi sunt Dicaearchus Messenius Callias Mytilenaeus Chamaeleo Heracleota ¹³⁾, aliorum alii, tamen nemo ante Alexandrinos de singularum dialectorum discrepantiis et proprietatibus examinandis adcuratiusque describendis cogitavit, sed sub Zenodoti demum aetatem hi illorum commentariis instructi ¹⁴⁾ totam quae est de dialectis disciplinam excitarunt cuius in fundamentis iaciendis maxime Dionysius Iambus eiusque discipulus Aristophanes Byzantius videntur elaborasse ¹⁵⁾. Iam vero praecipue primo a. C. n. saeculo in dialectorum tractatione et multos et bonos grammaticos studia occupata habuisse nomina docent Seleuci Homerici ¹⁶⁾ Tyrannionum ¹⁷⁾ Aristoclis Rhodii ¹⁸⁾ Philoxeni ¹⁹⁾ Pamphili ²⁰⁾ aliorum inter quos omnium acerrimum

11) v. Lehrsii librum de Aristarchi stud. Homer. p. 35² sq. et Graefenhanii hist. philolog. antiqu. I. p. 187—190. 530—537.

12) cf. Sengebusch. diss. Hom. I. p. 52. 135.

13) de Heraclide Pontico quem Eustathium laudasse Giesius dixit p. 37, erravit, cf. not. 29.

14) v. Lehrs p. 43.

15) cf. Nauckii fragm. Aristoph. Byz. p. 2. 69. 73, Graefenhanium I. p. 543 sq. praeter Wolfii Proleg. p. CCVI, Sengeb. p. 54. Rectissime autem hoc argumento usus Hellanicum grammaticum qui de quarundam formarum dialecto praeceperat, a vetusto historico eiusdem nominis segregavit Sturzius, Hellan. Lesbii fr. p. 30—34, cui omnes cum Wolfio p. CXIII. n. 64. et Grauerto in comm. quae est: über die homer. Chorizonten in Mus. Rhen. vet. I. (1827) p. 208, assensum praebuerunt.

16) cf. Graefenhan. III. p. 203.

17) v. Planer, de gramm. Tyrannione in progr. gymn. Ioachimici Berol. a. 1852. p. 8. 9.

18) v. Maur. Schmidt, Didymi Chalcent. fr. p. 25.

19) v. M. Schmidt. in Philol. IV. 630 sq. VI. 660—666. Sengeb. p. 34.

20) v. Graefenhan. III. p. 205.

dialectorum investigatorem se praestitit Trypho Alexandrinus, qui *περὶ τῶν παρ' Ὀμήρῳ διαλέκτων καὶ Σιμωνίδῃ καὶ Πινδάρῳ καὶ Ἀλκυῶνι καὶ τοῖς ἄλλοις λυρικοῖς* libros composuerat²¹). Tametsi igitur quas sententias de origine et condicione dialectorum antiquiores probaverint, quid eorum opera in hac disciplina profecerit, plerumque ignoramus, id constat eos dialectos earum tantum gentium quae poesin et litteras excoluerant singulatim curasse h. s. Ionicam Atticam Doricam Aeolicam (et Tryphonem nescio an propter Corinnam Boeoticam²²) atque suo quamque nomine adpellasse. Ac mihi quidem e Tryphonis loco *περὶ παθῶν λέξεων* §. 11: *προστίθεται δὲ τὸ δίγαμμα παρὰ τε Ἰωσι καὶ Αἰολεῦσι καὶ Δωριεῦσι καὶ Λάκῳσι καὶ Βοιωτοῖς*²³) satis probabile fit ipsi non modo non usum verum etiam notionem nominis Aeolici qua omnes Graeci praeter Dores Iones Atticos comprehenderentur, plane ignotam fuisse; quam opinionem ex historica interpretatione vetustae fabulositatis repetitam suspicor a Strabone²⁴) primum dialecticis rationibus extrinsecus obtrusam esse. Is enim cum persuasum haberet tot Graecorum stirpes fuisse quot dialectos, secundam illam grammaticis usitatam quatuor dialectorum divisionem quae totam linguae discrepantiarum copiam ei visa est amplecti, rem sic instituit ut Aeolicae dialecto multo maior quam ceteris ambitus adtribueretur, quod luculente exposuit Ahrensius I. p. 2 simul videns p. 283, eum Dicaearchi Messenii si minus verba at certe dispositionem adscivisse. Atque iuxta Dicaearchi verba quae in fragmento *Βίον Ἑλλάδος* exstant apud M. Fuhrium, Dic. Mess. quae supersunt, Darmstad. 1841. p. 147, Hesiodi fragmentum e catalogis ductum (XXXII. ed. alt.

21) v. A. de Velsen, Tryphon. Al. frg. p. 1 sq. Sengeb. p. 33. 124.

22) cf. Giesium p. 46.

23) Hunc in Ahrensii libro I. p. 30 non integrum transcriptum nescio cur Christius in fundam. phonolog. Graec. p. 172 pro corrupto iudicaverit, si ipse Museum Cantabrig. inspexit; scilicet Ahr. eius quod exciderat, II. p. 503 partem subpleverat; plenum etiam exhibet Savelsbergius de Digammo p. 3; porro falsus est G. Rennerus, de dial. antiqu. Graec. poesis elegiac. et iambicae in Curt. Stud. I. 1. p. 145, qui illi testimonio nihil tribuendum esse censuit.

24) VIII. c. 1. p. 513, cf. Ahrens. I. p. 1. Gies. p. 67 sq. E. Curtium hist. Graec. I⁴. p. 623. 24. (a. 1874).

Goettling.) adposuisse iuvabit, quo eluceat eum nihil aliud quam mythicam genealogiam ad linguae partes adaptasse:

Hesiodi

"Ελληνος δ' ἐγένοντο δεμιστοπόλοι βασιλῆες
Δῶρός τε Ξοῦδός τε καὶ Αἰόλος ἵπποχάρμης.
Αἰολίδαι δ' ἐγένοντο δεμιστόπολοι βασιλῆες
Κρηθεὺς γ' δ' Ἀθάμας καὶ Σίσυφος αἰολομήτης
Σαλμωνεύς τ' ἄδικος καὶ ὑπέρθυμος Περιήρης.

Dicaearchi

"Ελληνες μὲν γὰρ εἰσι
τῷ γένει καὶ ταῖς φωναῖς
ἐλληνίζουσιν, ἀφ' Ἑλλη-
νος· Ἀθηναῖοι δὲ οἱ τὴν
Ἀττικὴν κατοικοῦντες Ἀτ-
τικοὶ μὲν εἰσι τῷ γένει,
ταῖς δὲ διαλέκτοις ἀττικί-
ζουσιν ὥσπερ Δωριεῖς μὲν
οἱ ἀπὸ Δώρου τῇ φωνῇ
δωρίζουσιν· αἰολίζουσι δὲ
οἱ ἀπὸ Αἰόλου, ἰάζουσι δὲ
οἱ ἀπὸ Ἴωνος τοῦ Ξού-
δου φύντες.

Dicaearchi quidem locum optime Giesius p. 57 sq. commentatus est ac Fuhrius p. 386 — 388 satis scriptorum testimoniis illustravit. Scilicet cum contra Athenienses disputaret qui genuinam linguam Hellenicam sibi potissimum adscribere solerent, eorum gentem et linguam tribus quae alioqui distinguebantur sicut a Menandro et Heraclide Pontico²⁵⁾ Dores Aeoles Iones, adiunxit. Strabo igitur ut in mythis nomini Aeoli singuli heroes Cretheus Athamas Sisypheus Salmoneus Perieres qui Iolci Orchomeni Corinthi in Elide in Messenia dicebantur regnasse, quibus postea alii addebantur²⁶⁾, subnexi sunt, sic earum gentium quae extra et intra isthmum non ad Dores Iones Atticosque pertinebant, linguas inde adpellavit dialectum Aeolicam quae item atque Aeolus inter Hellenis filios²⁷⁾ antiquissima credebatur. Praeterea enim monendum est, quod Fuhrius p. 395. 391. recte adnotavit ipse Strabonis non inmemor, Dicaearchum loco qui paulo post legitur, cum Euripide consentientem et Dorum et Xuthum, Achaei et Ionis patrem, non Hellenis sed Aeoli filios fecisse eamque ob rem Dores Iones Achaeos cum Aeolensibus comprehensos ab Aeolo deduxisse, maxime Achaeos Aeolicae stirpi ad censuisse, unde explicatur si Strabo eos qui Hesiodo et aliis

25) v. Fuhrii l. p. 388. 396. Ahrens. I. p. 2.

26) Fuhr. p. 395.

27) cf. locum Photii e bibl. I. 135 a Fuhrio p. 381 sq. adlatum.

potius cum Ionibus cohaerere visi sunt (v. Schoemanni antiquit. Graec. I³. p. 90. n. 2), *Αἰολικὸν ἔθνος* nominavit. Quae quidem origines ex Aeolidarum cognatione petitae etsi nusquam historica aetate valuerunt, tamen qua erant Graeci religione fabularumque studio, etiam ab historicis²⁸⁾ interdum certo consilio propagatae sunt atque gliscente Graeciae interitu studiosissime a scriptoribus (Strabone Plutarcho Pausania) proferebantur et a civitatibus adamabantur (cf. e. g. titulum Magnesium altero p. C. n. saeculo scriptum, c. i. G. II. n. 2910, Boeckhii-que adn. p. 580.). Nempe et cum Aeolici nominis usu quod historicis temporibus in Asianis solum Aeolensibus haeserat, et cum grammaticorum veterum consuetudine Strabonis adpellatio pugnat, in qua postea ut ipsum Aeoli nomen est quasi inenodabile aenigma, ut dixit O. Muellerus, Orchom. p. 140., Aeolicae dialecti significatio vacillabat.

Etiam grammaticos qui post C. n. de dialectis egerunt, Theodorum Gadarenum Apollonium Dyscolum Minutium Irenaeum alios²⁹⁾ quorum commentarii ad dialectos explicandas comparati mature perierant, verisimile est cum Tryphone aliisque fecisse, Herodianum autem Technicum solum de Lesbiorum ratione loquendi cogitasse e reliquiis satis adparet; paucissima contra sunt quae ad Boeoticam dialectum spectantia a Prisciano Etymologis Scholiastis Ioanne Grammatico Gregorio Corinthio Aeolica vocantur³⁰⁾. Prodigii igitur simile est quod recentiores³¹⁾ ampliorem quam artiore notionem Aeolicae dialecti maluerunt conprobare; at plures tacite utramque mente finxerunt. Salmasius enim etsi linguam priscam vel Thessalicam primum in Ionicam et Aeolicam dialectos discessisse, tum Atticam ab illa et ab hac Doricam distinctas esse statuit, quae antea eadem fuissent sicut Strabo quattuor dialectos ad *παλαιὰν Ἀτθίδα* et

28) v. Thucyd. VII. 57. III. 2.

29) Heraclidem Alexandrinum qui Eustathio magnam materiam subpeditavit (v. Fabric. bibl. Gr. I. 476), et Parmenonem quo referam non habeo; illa delibasse satis est, cum longum sit et a proposito alienum, continuum historiae grammaticorum particulam contexere.

30) cf. Ahrens. I. p. 175, 1; 180, 5; 191, 5; 193, 5; 201 et 1; Gies. p. 37. n.

31) Plurimas sententias recensuit Giese p. 56—65.

Αἰολίδα revocaverat, tamen dixit Aeolicam nihil aliud a Dorica divisisse quam „Aeoliorum in Asiam commigrationem“, aperte et antiquam Aeolicam et Asiaticam agnoscens³²⁾. Inter alios³³⁾ latius fusiusque de dialectorum principiis Burgessius disputaverat. Arbitratus igitur neque suam cuique regioni dialectum propriam esse habendam neque propter magnam inter se necessitudinem quamquam singularem ullo limite posse circumscribi, eas diversarum linguae aetatum indicia esse (p. XVI. XVIII. 399) sic pronuntiavit p. XV: „Graecam linguam antiquissimam haud ita diversam fuisse et florente Aeolica ut postea vocabatur (intell.: „A. sive Doricam quam loquebantur antiqui unisersi Graeci“ p. 406) nondum illo dialectorum discrimine insignitam, itaque nondum nomina *Αἰολίδος*, *Ἰάδος*, *Ἀτθίδος* innotuisse, verum hasce dialectos ab antiquissima lingua et deinde adeo ab Aeolica profectas et variatas esse”; praeterea Aeolicam Achaeis vindicavit qui Boeotiam occupassent et in Argolide et Laconia constitissent atque cum Heraclidae redissent in Peloponnesum, expulsi in Ioniam vel Achaïam et Atticam confugissent, quare eorum sermo cum vetere et Ionum Aegialensium et Atticorum lingua, inter quas varietates non distinxit, valde permistus esset, pergens „quod Aeoles (scil. Achaei) incohassent, Iones qui ante Aeoles in Asia consedisent, ulterius provexisse ut Ionica dialectus — brevi exulta Aeolicam vicinam (i. e. Asiaticam) post se relinqueret intervallo” p. 400. 401. 404. Itaque de eius sententia Asiaticam Aeolidem ab Achaeorum Aeolismo migratio non mutavit neque vario colore infecit. Iam quam confusa sit expositio et quantum Aeolicae dialecti nominis abusus valeat videmus; neque minus quae de Aeolismis Homericis disseruit p. 405. 407. XVI., quas varietates loquendi ab aliis ad diversas dialectos relatas „non quasi ex diversis linguis, sed ex inconstantia linguae et dialectorum cognatione” repetere voluerat,

32) Vid. comm. de Hellenist. p. 412. 417. 422. 428. 438.

33) Dissertationes Viteberg. ap. Fabric. VI. p. 164 laudatas: Ch. Th. Schwartzii: de causis dialectorum, speciatim Graecarum (a. 1702) et I. I. Ferberi: „suspiciones historico-technicae de dialectis Graecis ex consideratione originum migrationumque Graecarum nationum collectae” (a. 1709) inspicere non licuit.

nugae sunt. — Alii contra sive linguam inter tres praecipuas partes, „Doricam sive Aeolicam” Ionicam Atticam distribuerunt Maittairius³⁴⁾ Piersonus³⁵⁾ Harlessius³⁶⁾, sive inter duas, Doricam et Ionicam Hermannus³⁷⁾ Sturzius³⁸⁾ Buttmannus³⁹⁾, Doricae dialecto palmam antiquitatis tribuerunt Iamblichum in Vit. Pythag. c. 34 secuti⁴⁰⁾: *ὁμολογουμένως* (sic pro vulg. *-μενον* Kiesslingius cum Koenio) *δὲ δι' ἑκατέρας τῶν ἱστοριῶν συνάγεσθαι τὸ πρεσβυτάτην εἶναι τῶν διαλέκτων τὴν Δωρίδα, μετὰ δὲ ταύτην γενέσθαι τὴν Αἰολίδα*⁴¹⁾; Sturzius adeo Aeolicam post longinquam demum migrationem in Asia natam et excultam esse cum Salmasio acceperat, cui suo iure Giesius adversatus est p. 62. 68. Hic scilicet linguae Pelasgicae in Hellenismum quem dixit (p. 73. 132) conformatae duas aetates posuit, quarum priori ante Heraclidarum reditum Ionismum Dorismum Aeolismum, alteri historicae quattuor dialectos Atticam Ionicam Doricam Aeolicam ex illis propagatas tribuit: sed quamvis ipse tres notiones recensens p. 370. 208 grammaticorum de psilosi testimoniis coactus et in Aeolismorum Homericorum enumeratione (p. 196) solum Asiaticam dialectum intellexisset, Strabonis definitionem amplecti et Aeolismi plures species maluit agnoscere p. 144. 149. (v. Boeckh. ad c. i. g. I. 717.) Primus igitur Ahrensius Strabone refutato tralatitiaeque quattuor dialectorum partitione missa perplexum acervum Aeolicarum deminuit, cum Eleam et Arcadicam pro peculiaribus haberet, solum Aeolensium Boeotorum Thessalorum Aeolicam dialectum vocaret stirpiumque mediam Graeciam habitantium, non genere quidem Doricarum, a Doride non distingueret; vellem tamen hoc de Boeotica quoque statuisset sicut iam Gedickius l. l. p. 18 Boeotos mature cum Doribus artissime coaluisse censuerat. Sed ne ea quidem opinio

34) de dial. I. Graec. p. XXX. XXXII.

35) ad Moerin p. XXVI.

36) ap. Fabric. VI. p. 165.

37) de Graec. linguae dial. in opusc. I. p. 131 sq.

38) ap. Maittair. p. XXXIII., de dial. Maced. p. 12.

39) in gramm. Gr. ampl. §. 1. p. 1.

40) laudarunt eum Sturzius ap. Maitt. XXXIV. et Giesius p. 65.

41) Iamblichum Hesiodi ordinem qui l. l. inter filios Hellenis Dorum in primo loco posuit, respexisse coniecit Bergk in hist. litt. Graec. I. p. 64, n. 40.

viris doctis probata fuit. Sic Bergk⁴²⁾ post eum Strabonis descriptionem laudavit atque G. Curtius, vir eruditissimus, apertis verbis⁴³⁾ praemonens ne de vera pristina unitate et inter se conexu et Aeolismi et Aeolicae gentis desperaretur, nomen Pseudaolicarum ab Ahrensi⁴⁴⁾ propositum, cum esset ut nostrates solent philosophi loqui, mere negativum, repulsavit; quod crimen vereor ne omnino ipsi Aeolismo possit intendi, quae vox non unam propriam dialectum designat sed eas linguae Graecae varietates diversis locis servatas quae non pertinent ad alias dialectos ac distinctione certa carent, comprehendit. Neque tamen similitudines quae Aeolicas dialectos consociare dicuntur, tanti valent neque quicquam aliud indicant quam eas eiusdem linguae esse partes, quae saepissime locis a se distantibus sine ulla adfinitate et interkursu stirpium pari via iisdemque rebus efficientibus in parem modum progressae easdemque mutationes passae sunt. Itaque cum de antiquissimo sermone nihil conpertum habeamus neque e communione gentium fabulis celebrata ad dialectos Graecas quicquam lucris coniecturis eliciatur, ex lingua ipsa qualis est cognita ipsorum iudicio usi rationes earum definiamus ac pariter et ab eodem tempore earum primordia repertamus necesse est. Quamquam vero quisque ab gravissima aetate ac pluribus gentium migrationibus longinquis referta qua tota paene Graecia radicitus inmutabatur, Ionibus qui in Asia consederant peculiarem et ab Attica distinctam dialectum adtribuit, nemo sedis coelique mutatione atque permistione plurium nationum, Achaeorum Ionum, olim in Peloponneso et in Euboea habitantium, Locrensi⁴⁵⁾ Thessalorum in primis Boeotorum⁴⁴⁾, qui in Asiae septentrionali ora intima coniunctione

42) *ibid.* p. 52.

43) in *comment. actis litter. Gotting.* a. 1862 p. 483—498 inserta: *Bemerkungen zur griechischen Dialectologie* p. 487. Eo duce Gelbkius in *Curt. Stud.* v. II. p. 3—42 Aeolicarum systema sic composuit inter Thessalicam Boeoticam Eleam Arcadicam Cypriam Lesbiacam, ut Arcadica (quae orta est ex Ionum sermone ante migrationes florente) quasi vinculum esset quo septentrionales et australes coniungerentur. (v. p. 42. 21.)

44) *vid.* Plehn, *Lesbiac.* p. 39., O. Muellerum, *Orchom.* p. 398, et *hist. litt. Graec.* I. p. 75. 135, E. Curtium *hist. Graec.* I⁴. p. 111 sq., Bergk. p. 461. n. 43.

copulati Aeolenses nuncupabantur, prorsus novam dialectum et a cuiusque patrio sermone diversam effectam esse eodem modo statuerat praeter Salmasium Sturziumque. Ergo quamvis de Aeolica gente⁴⁵⁾ nihil adfirmaverim, in dialectos amplum nominis Aeolici ambitum nullo iure tralatum esse eaque de causa plane exterminandum contendo; atque ne cum Ahrensiis quidem facio⁴⁶⁾, sed dumtaxat de Lesbiorum et Asianorum Aeolensium locutione, sicut placet Kirchhoffio, Aeolicam dialectum intellego.

Pono igitur hanc per longinquum considendi tempus iam ante Homericorum carminum aetatem satis viguisse et excultam fuisse, ut inde eorum Ionica elocutio Aeolicum quendam colorem traheret. Cum tamen cognitio nostra antiquae linguae qualis fuerit nulla sit, quia neque versiculus neque lapillus ullius dialecti qui illa, non dico, aequiperet vetustate sed non nimis cedat, ad nostram memoriam transmissus est, formae quae ibi cum principalis dialecti regulis pugnant ideoque vel ad prisca tempora relegandae vel dialectis adsignandae sunt, internosci et describi nequeunt, nisi leges Aeolidis quam traditam accepimus ex Alcaeï et Sapphus poetarum fragmentis minoribus et titulis qui post Ahrensiis librum aliquantum aucti sunt⁴⁷⁾ et grammaticorum

45) Videsis Schoemanni rationem l. l. p. 91.

46) Quod v. d. I. p. 4. n. 12. sententiam testimonio grammatici Leidensis qui Herodotum l. 142. τέσσαρας τρόπους παραγωγέων Ionicae dialecti fuisse exhibentem secutus (cf. Koenium in Schaeferi ed. Gregor. Corinth. p. 491) praeter has p. 629 Aeolicae dialecti tres μεταπτώσεις solus memoravit p. 639, quas Giesius p. 54 temporum progressu natas esse autumavit, ipse tribus diversis gentibus vindicavit, fulciri voluit, verendum est ne grammaticus Herodoti verba falso interpretatus sit, quae cum unam eandemque Iadis formam illarum regionum certissimis titulis traditam habeamus, de humilioribus popularis pronuntiationis discriminibus h. s. ὑποδιαίρεσεις τοπικαῖς quibuscum dialecti Aeolica Thessalica Boeotica omnino nequeunt comparari, accipienda videntur esse. (cf. Graefenhan. l. l. I. p. 183.)

47) Huc cadunt inscriptiones ab Al. Conzio in Itinere Lesbiac. a. 1865 editae, quarum duas Sauppius in Gotting. progr. a. 1870, omnes Waldius in diss. Berolin. a. 1871: 'Additamenta ad dialectos Aeolicam et Thessal. cognoscendas' tractavit, titulus Erythraeus, de quo egit Kennerus in actis academ. Vindob. LXXI. p. 335 sq., Cyriaci Anconitani inscriptionum Lesbiac. sylloge inedita, quam nuper publici iuris fecit Kaibelius in Ephem. Epigraph. vol. II. fasc. 1. p. 1 sq. (a. 1874).

testimoniis sibi satis constantem, et Iadis HomERICA aetate multum recentioris sic reciprocantur ut ex iis normam et quasi amussim sumamus atque lucem in illas tenebras refundi patiamur. Quod quidem dialecti Graecae non prorsus inter se distant neque consuetudines alius ab alia plane alienae sunt, cavendum esse patet ne nimis incertae et lubricae opiniones admittantur neve temere alterius proprietates ex altera trahantur. Qua in re inter ea vestigia quae vel certissime vel summa cum probabilitate ad Aeolidem, minime quod clamabatur antiquissimam dialectum sed quod Hirzelius libello ad Aeolicae dialecti rationem diiudicandam scripto (Lips. a. 1862) scite et subtiliter evicit, ceteris non vetustiore, pertinentia ex hac recepta esse debent, et inter archaismos si uti licet hac voce a grammaticis usurpata, quam adcuratissima distinctio fiat necesse est, quae apud veteres quorum rationem bene Giesius p. 40. adumbravit, desideratur. Verbo etiam tango quod Dorismos Homericos, quos hi falsa specie externa plerumque adducti indicabant ac recentiores iuxta Aeolismos uno nomine accipiebant⁴⁸⁾, cum eodem (p. 40. 72.) plane respuendos esse censeo quia cum earum condicio omnino non intellegitur, tum talium formarum aliunde expeditur melior explanatio.

In disponenda materia quae in hanc quaestionem cadit, equidem ita versandum esse existimavi, ut in priore parte singula vestigia Aeolica ex carminibus Homericis conligerem, et adfectiones certis terminis quales in tanta testimoniorum penuria possunt erui, definirem et formas describerem, qua in re non vereor ne nubem pro Iunone amplecti videar, si sedes quas voces in versibus obtinent, ubi e re videtur, adcurate indicabo, in altera de condicione et causa eorum dissererem. Sed si qua me fugerint vel nonnulla de utilitate desperans consulto omisero, aut in aliis rebus longior fuero, aut in aliis in errorem invitus incidero, veniam mihi non esse defuturam confido.

48) Sengebuschius in Iahn. ann. vol. 67. p. 259. 260.

Pars prior.

Recensio vestigiorum Aeolicorum.

§. 1. De accentu praemonenda.

Singula Aeolica vestigia quae in Homericis carminibus leguntur sub examen vocanti exordium dedit accentus cuius ratio non alio fundamento nititur nisi grammaticorum praeceptis. Scilicet ne vera pronuntiatio linguae Graecae emorientis plane e memoria evanesceret, carmina notis prosodiacis distinguebantur si minus ab Aristophane Byzantio quamvis accentuum inventore dicto, at maxime ab Aristarcho ¹⁾ atque a posterioribus qui haud raro multum arbitrio grassati sunt et ineptis iudiciis indulserunt quae de vocum formatione atque origine fecerant. Itaque cum accentuum condicio intellegi nequeat nisi de formis ipsis disputatio fit, quam sequentibus paragraphis instituiam, hoc loco paucissimis eos qui ad Aeolidis regulam spectant, indicabo.

Aeolenses igitur ab omnibus Graecis distabant quod accentus a fine vocum quam maxime retraxerunt exceptis praepositionibus et coniunctionibus, qua re ultimae syllabae interdum mutilabantur. Haec vero βαρύτης τῶν τόνων quam scholiast. in Bekk. anecd. gr. II. p. 662, 28 τῇ τῆς φωνῆς ἀρχαιοτρόπῳ explicuit, recentiores autem plerumque propter linguae Latinae cum Aeolide cognationem quam plurimi praedicabant, at nemo sollerter demonstravit, ex antiquissima lingua repetebant ²⁾, rectius ad recentiores dialecti Aeolicae proprietates revocanda

1) V. Goettling. de accent. p. 10. — Lehrs. Arist. p. 250 sq. Nauck, Aristoph. p. 10. Lentz praef. ad Herodiani Technici reliqu. p. XXXVII.

2) cf. Goettling. p. 28. Boeckh. ad c. i. g. I. p. 718^b. Giese p. 204. Bergk. p. 62, 89. Ameis p. 13.

est quod Hirzelius de dial. Aeol. p. 61 indicavit. Ut autem grammatici, quae vocabula Aeolica esse putabant, retracto accentu instruebant, ita negligentiores propter hunc ipsum accentum quaedam Aeolica nominabant, sicut Tzetzes (v. Ahr. I. p. 284) ἄγνια et ὄργνια (ἄγνια *T.* 254. — ἄγνιας *E.* 642. *Z.* 391. ἄγνια β. 388. γ. 487. 497. λ. 12. ο. 185. 296. 471 in eodem versu ὄργνι ψ. 327. ὄργνια ι. 327. κ. 167.), de quibus Herodianus περὶ καθολικῆς προσῳδίας I. p. 530, 30 statuit: ὅτε μὲν ἐκτείνεται ὀξύνομενον παρ' Ἰωσι, ὅτε δὲ βαρύνεται καὶ συστέλλεται (cf. Goettling. de acc. p. 139, qui cum Eustathio ὄργνια et ἄγνια veteri Atticae dialecto vindicare maluit, item Bergk. p. 76. n. 70.); cautior sane erat Herodianus, qui περὶ Ἰλιακῆς προσῳδίας ad II. 305 περὶ τοῦ τόνου τοῦ ὑποεῖκον πῶς δεῖ ἀναγινώσκειν disquirens, π. καθολ. προσῳδ. I. 468 ubi de accentu indicativorum praeteritorum qui in initio vocalem natura longam habentes etiam in compositis accentum servant, loquitur, ὑπόειξεν *O.* 227. π. 42 ὑποεῖκον II. 305 non, sicut σύννοια aliaque, Aeolicum vocavit (cf. Goettl. p. 47. 50 et Laroche in libro inscripto: die homerische Textkritik im Alterthum, Lips. 1866, p. 404). Sed formae quarum Aeolismus eos fugerat, vulgarem praebent accentum qui cum in accentibus prorsus ab eorum auctoritate pendeamus neque ab inveterata consuetudine deflectere debeamus, etiamsi ille nunc evincatur, servandus videtur esse, nisi a quibusdam iam veterum Aeolicus recte commendatus fuit.

1) Primum huc facit accentus quem Aristarchus nominativis μητίετα, ἀνάκητα, εὐρύοπα adpinxit eiusque obtemperans auctoritati paradosis servavit quamquam ceterae in α exeuntes formae sic scribebantur: νεφεληγερέτα, στεροπηγερέτα, ἱππότα, ἱππηλάτα, κυανοχαῖτα et αἰχμητά, ἡπυτά; dissensio quidem erat inter grammaticos sed non mutabant accentum. Lobeckius vero in Paralip. p. 184 illum μητίετα a μεῖτα dilatatum habuisse sec. schol. ad *A.* 175. 508, sed ἀνάκητα et εὐρύοπα contra regulam scripsisse probavit, neque Lehrsius Arist. p. 259 sq. certiora statuit; latent sane argumenta Aristarchi, nisi quid ex iis quae grammatici in universum de nominativis in α censuerint, elici possit. (§. 11. 2.) Neque testatum est Aristarchum de Aeolica

barytonesi cogitasse, quod Ameisius p. 14³⁾ confidentius posuit suspicans, eum illa tria ex Aeolica poesi derivasse, ceteris vero vulgarem accentum inposuisse quia earum etiam exstaret forma in *ης*, easque secundum illarum analogiam conformatas esse existimasse. Sed res maxime dubia est; licet tamen fortasse nunc cum Eustathio p. 57, 4. 75, 19—37 in illis Aeolicum accentum agnoscere (Bergk. p. 90, n. 102), si idem his vindicari debet. (cf. praeterea Reizii adn. ad Wolfii Hesiod. Theog. v. 914, quam Schaeferus adscripsit ad Greg. Corinth. p. 97/8.)

2) Male Ameis voces *ἔταρος*, *ἄγυρις*, *αὔλις* Aeolicum accentum habere voluit; neque satis constat utrum *κίθαρις* pro *κιθάρα* et *ἀλκὴ* quod vulgari instructum est, pro *ἀλκῇ* Aeolicum fuerit. (§. 13, 5.)

3) Inter adiectiva formas Homericas *ζάης* et *ζάην* contra Aristarchi et Herodiani auctoritatem Aeolice scribendas esse censeo. (§. 13, 8.)

4) Recta sane barytonesis est pronominum Aeolicorum *ἄμμες ἄμμι ἄμμε ὕμμες ὕμμι ὕμμε*; levis igitur error Eustathii verbis p. 951, 8 (v. Ahr. I. 125, 8. Laroche p. 369) inest: *ἡ δὲ τοῦ ὕμμι ἐνταῦθα ψίλωσις καὶ ὀξύτόνησις* (leg. βαρυτ.) καὶ *ἡ ἐν αὐτῷ διπλόη τοῦ μῦ καὶ ἡ ἐκκοπή τοῦ ὦ Αἰολέων εἰδὼν*. (§. 2. II. 1. §. 7. II. 2, 14.)

5) Verba in *μι* cum in Aeolica dialecto quam maxime frequentata essent, grammaticos non raro in errorem adducebant ut vulgaria pro Aeolicis haberent. Sic Heraclidi⁴⁾ quod Tyrannio⁵⁾ B. 350 restituerat *φημι* in initio versus, *βαρυτόνως Αἰολικώτερον* visum erat quia *ἀπὸ τοῦ φῶ τὸ Αἰολικὸν φημί* esset, etsi debuit *φᾶμι* audire (v. Giese 210, 219); at Tyrannio qui minorem operam dialectis sed summam prosodiae navavit (v. Lehrs Ar. p. 252, Planer p. 7, 10—24), etiam illic de enclisi verbi *φημί* cogitaverat, quod placuit Lehrsio, quaest. epic. p. 126, Bekkero, sched. Homer. I. p. 87, Goettlingio de acc. p. 393. Eorum autem qui *τὰ εἰς μὶ ὑπέλαβον Αἰολικὰ εἶναι, ἐπειδὴ*

3) Pater eius in append. ad ω. 10. IV. p. 72 idem protulit adstipulans.

4) ap. Eustath. 1613, 18 (Ahr. I. 17. n. 31. 134. n. 1. Laroche p. 373.)

5) cognomine Maior, qui fuit Ciceronis amicus, v. Planer, p. 3. 6, Bernays, die Dialoge des Aristoteles p. 31. 150.

πολλὰ παρ' αὐτῶν εὐρίσκεται εἰς μι, sententias Herodianus π. τῶν εἰς μι, II. 825, 3. 10 sq. inprobavit his verbis: ἰστέον δὲ ὅτι ἐλέγχεται ἀπὸ πλείστων μὴ ὄντα Αἰολικά· καὶ γὰρ ἀπὸ τόνου καὶ ἀπὸ κλίσεως καὶ ἀπὸ γραφῆς καὶ ἀπὸ πνεύματος καὶ ἀπὸ ποσότητος συλλαβῶν καὶ ἀπὸ τῶν πρωτοτύπων. (Gies. p. 348. Ahr. 17.)

Formae διδοῖσθα vel Aeolice scriptae δίδοισθα ratio ambigua erat et apud veteres et apud recentiores; quod autem nonnulli in τιθεῖς διδοῖς aliis eiusmodi accentum retraxerunt, nulla iusta causa adest. v. §. 18, 10.

Etiam formae ἀκάχησθαι, ἀλάλησθαι, ἀκαχήμενος, ἀλαλήμενος, ἀλαλύκτῃμαι a plerisque pro Aeolicis praesentibus venditabantur, quamquam vera erant perfecta, quorum vis mox quasi torpescibat. (§. 18, 2.) ἀλιτήμενος praesens videtur esse.

6) Tamen iusti Aeolismi sunt formae ἀπούρας cuius inusitatum accentum multi in ἀπουράς mutabant (v. in Passovii lexic. s. ἀπανυράω, Westphalium in gramm. Gr. I. 2. p. 285 quem laudat Curtius de Verbo linguae Graec. I. (1873) p. 193), atque κεκλήγοντες, quod in schol. Harl. ad ξ. 30 alibique in penultima habet acutum (v. M. Schmidt, Didym. p. 207). (§. 3. II. 3. §. 18, 11. §. 17, 6.)

Herodianus porro unicam formam ἐγρήγορθαι, pro qua ἐγρηγέρθαι exspectes, diserte huc retulit in καθ. πρ. I. 467: σεσημειώται τὸ ἐγρήγορθαι (οἶον K. 67) ὅτι παρακειμένου ὃν προπαροξύνεται· περὶ οὗ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι Αἰολίδος ἐστὶ διαλέκτου καὶ τούτου χάριν ἀνεβίβασε τὸν τόνον, et π. Ἰλιακ. πρ. II 69 (π. παθ. II. p. 246, 350): τὸ ἐγρήγορθαι ἀνέγνωμεν προπαροξύνοντες, οὐκ ἐγρήν δέ· — μίαν μέντοι ἀφορμὴν ὄρω τοῦ δύνασθαι προπαροξύνεσθαι τὸ ἐ. τὸ τὰ εἰς θαι λήγοντα, τῇ ὤρ συλλαβῇ παραληγόμενα, μὴ παρ' ἄλλῃ τινὶ διαλέκτῳ ὀρεῖσθαι ἢ τῇ Αἰολίδι, τέτορθαι, μέμορθαι, ἔφθορθαι· ὅθεν ἐπεὶ ἡ παράληξις Αἰολικοτέρα ἐγένετο, καὶ ὁ τόνος ὁμοίως τοῖς παρακειμένοις (cf. Ahr. I. p. 16. n. 25); sed in his vocalis α Aeolicam mutationem passa est, non ε. Fortasse auctori Doloneiae qui v. 419 ἐγρηγόρθαι admisit, forma tribuenda est neque in melioribus partibus legitur ἐγρήγορθε H. 371. Σ. 299 (cf. Lachmann, Betracht. über Homer's Ilias. p. 24. 80); possunt autem e perfecto

ἐγρήγορα derivatae esse cf. Buttmann. gr. Gr. II. p. 158 et Lobeck. add. ib. et p. 25. (§. 8. II. 3.)

ἄσμενος pro ἡσμένος Ameisius p. 12 esse voluit. (§. 5. I. 2.)

7) Restant adverbia quaedam inter quae de ἄμυδις et ἄλλυδις nulla est dubitatio quin recte iudicaverit Herodianus π. καθ. πρ. I. p. 512: τὰ δὲ τῶ ὑ παραληγόμενα προπαροξύνεται, ἄλλυδις, ἄμυδις, et p. 541, 10 sq., π. Ἰλ. πρ. ad I. 6. (II, 62, 38): ἄμυδις — ἐξαιρέτως τρίτην ἀπὸ τέλους ἔχει τὴν ὀξεῖαν. — καὶ ἐπεὶ Αἰολικὴ ἡ τροπή, καὶ ὁ τόνος Αἰολικὸς καὶ τὸ πνεῦμα. — Ἐπισμυγεῶς v. §. 5. I., §. 8. III. 3.

De αὐτως adverbio quo iure Linderus in Philolog. XII. p. 385 scripserit: quod — sedes accentus mutata Aeolismum redolet, non mirum videatur in Homero quippe qui Aeolicae subinde dialecti exempla praeberere reperiatur, nescio.

Caput primum.

De spiritu consonisque.

§. 2. De spiritu.

Aeolensium spiritus asperi evitatio quam veteres grammatici ad unum omnes prorsus valuisse testificati sunt⁶⁾, inter recentiores lis est artioribusne cancellis circumscribenda sit an tota accipienda. Ahrensius quidem sic pronuntiavit I. 24, 28: Aeoles Asianos cum reliquis Graecis fere communem habuisse asperum e s vel j natum, contra aliis de causis recentiore tempore in aliis dialectis additum respuisse, quam legem plerique probarunt (v. Kuehner. gr. Gr. ed. II. p. 97, alios); alii non diiudicarunt; alii, Giesium⁷⁾ dico (p. 369—374) et Bergkium in poet. lyric. III. 3. p. 876, veteres secuti nullum asperi spiritus usum Aeolensibus rectius concesserunt. Nam perquam verisimile est hanc proprietatem quam bene ille p. 209 adtenuationem status cuiusdam originarii (eine relative Entartung)

6) cf. Giese p. 339—362. 368.

7) Ameisius p. 7 caecutiebat dicens Giesium p. 338 grammaticis fidem non habendam docuisse, quae Seidleri fuerat persuasio.

fuisse atque vi coeli illius regionis mollitiem quandam efficientis ortam esse descripsit, non hic illic sed ubique in usu fuisse, quacum non male Romanensium consuetudo comparatur (Matthiae. gr. Gr. p. 49, 3, G. Curt. in lineamentis etymol. Graec. ed. III. p. 636, Hirzel. l. l. p. 41). Cum autem spiritus asper duplicis generis sit, primum scilicet genuinus qui e spirantibus $\bar{s}$. $\bar{v}$. $\bar{j}$ ortus est, deinde adulterinus qui studio eius quodam in sermone vulgari et nonnullis dialectis recentiore tempore receptus est, necesse est etiam psilosis duo genera distinguamus quod discrimen nescio an nonnulli veterum perspexerint cum alter scholiasta ap. Bekk. l. l. Aeolenses propter τὸ τῆς φωνῆς ἀρχαιότροπον admisisse τὴν ψιλότητα τῶν πνευμάτων, quod cadit in adulterinorum spirituum evitationem, alter eos (βαρυντικούς καὶ ψιλωτικούς, ἐπειδὴ τοῖς ἀσθενεστέροις χαίρουσι⁸) fuisse dixisset, quod rectum est quia pro genuinis lenis usum novaverunt (conf. Hirzel. p. 41 sq.). — Sed etiam Iones ψιλωτικοὶ (Eust. 1564, 9, Giese. p. 390) adpellati sunt quia apud eos studium asperi genuini subprimendi si minus Aeolenses aequiperavit, at magis magisque late manavit; neque Ias adulterini valde amans fuerat quem nulla dialectus magis quam Attica adamavit (cf. Giese, 304, Curt. etym. p. 639). Sic grammatici ex Homero mox Ionicae mox Aeolicae psilosis exempla adtulerunt, qui etiam in hac quaestione valde prono iudicio usi esse reperiuntur. cf. Ahr. 21. n. 4. E. g. ἄμαξα ab Eustathio p. 913, 44 Ionicum vocatur quod compositum est ex ἄμα pro σάμα (simul) et ἄξων (Curt. et. 357, erravit Giese p. 305), pro Attico ἄμαξα; item valet de Homericā voce ἀμαξιτὸς (X. 146) et Dorica (Ahr. II. 37) pro Attic. ἀμαξιτὸς; schol. Q ad ἐπίστιον ζ. 265 adnotavit: ἰακὴ ἢ συναλοιφή Ionica δέκεσθαι et οὐκί conferens (cf. Doricum *Φιστία*, Ahr. II. 55). Sed falso Herodianus huic voci ἀπηλιώτης Eur. Cycl. 19. addidit (π. παθ. II. 379), quod ex antiquo ἡέλιος (pro ἀΐέλιος) genuinus lenis servatus est; cf. Lobeck. ad Ai. v. 805. p. 295. ed. III.; nam Atticum et Ionicum quod semel exstat θ. 271, ἥλιος adulterinum habet spiritum (v. Giese, p. 282. 283, Curt. p. 371. 642, de Verb. p. 144). Porro Ionica sunt αὐτόδιον

8) cf. Giese p. 204. 207, etiam p. 206.

θ. 449 (Giese 391; vox ὀδὸς olim a littera σ incepisse dicitur, Gies. 248. Curt. 226. 637), οὔλος pro ὄλος (cf. sarvas, lat. sollus, p. 503), οὔρος pro Attico ὄρος, (cf. ὄρφος, ὄρβος, p. 642, Kirchhoff. Stud. z. Gesch. des griech. Alphab. p. 80. ed. II. 1867), ἐλλίπους iuxta ἔλιξ, (a rad. *Φελ.* Curt. p. 334), ἴδιον v. 204 quod non recte Curtius p. 500 Aeolicum dixit, iuxta ἰδρὼς (a rad. *σΦιδ.* Curt. p. 227. 638), ἵκμενος *A.* 479. *β.* 420. *λ.* 7 quod cum ἰκνέομαι (*Φικ*) conponitur, (Curt. p. 132, de Verb. p. 189), alia plurima quae non moror. Atque Ionicam, non Aeolicam existimo psilosin vocis ὄρπηξ *Φ.* 38, quae cum verbo sarpâmi, ἔρπω cohaeret (Curt. p. 249) etsi ὄρπαξ legitur ap. Sapph. f. 78, 2; 104, 2, sed Doricum est ὄρπαξ ap. Theocr. VII. 146 et Atticum apud Eurip. Hipp. v. 221 in anapaestis; etiam ap. Hesiod. *ε. κ. η.* 466 pro codicum ὄρπηκα (sic Goettl.) Koechly lenem scripsit. Certo autem et antiqua et vulgaris est adtenuatio spiritus e littera initiali σ orti in praefixo colectivo ᾱ- vel ὀ-: quod praebent ἄδελφὸς ἄλοχος ἄκοιτις ἀκόλουθος (= ὁμοκέλευθος v. Platon. Cratyl. c. 22. D.) οἰετής *B.* 765 pro ὀφετής — i non e digammo ortum est ut sentiebat Christius p. 194, sed post illius exitum compensationis causa insertum est; v. Curt. p. 526 — vel ὀετής quod schol. Arat. v. 19 male Dorica syncope pro ὁμοετής explicuit quem Lobeckius elem. path. I. p. 362 satis confutavit, ὄθριξ *B.* 765. ὄπατος *A.* 257. *M.* 371⁹) quod non melius propter syncopen (cf. schol. prior. loc.) Doricum audit apud Pseudo-Plutarch. vit. Homeri c. 8 vel ap. auctor. περὶ Ὀμήρου διαλέκτων ap. Maittair. — Sturz. p. 477 aliosque (v. Giese, 422), cum in Attica dialecto sicut in vulg. ἄμα ἄμαρτῇ ὁμοῦ, etiam hic asper resedeat in ἄπας et ἄθρόος (Giese, p. 304, 422, Christ. 76, 135, Curt. 365) quod pro Zenodoti lectione ἄθρόος Aristarchus Homero inpegit (v. Lehrs. p. 331, Spitzner ad *Ξ.* 38, Goettling. de acc. p. 295, Laroche p. 180). Sed neque Giesium in ᾱ- et ὀ- Aeolismum statuentem laudo neque eos qui voces apud Homerum usitatissimas ἦδος, cui

9) Ameisius p. 9. 20 somniavit cum diceret eas formas Aeolica mutatione ὀ-pro ᾱ-prae se ferre, inepte addens poetam sic praefixum ab ᾱ-privativo voluisse discernere; Alcaeus quidem (fr. 37, 3) exhibuit ᾱ-όλλεες (Curt. 502.) et Aeolica est vox αὔετης pro οἰετής, de qua infra dicam. (n. 13.)

σ F - in fronte fuisse [luce clarius evincunt skr. svâdus, lat. suavis, theod. suazi (v. Giese, 249 sq., Curt. 214/5) et ἥμαρ, cuius origo nondum est enucleata (Curt. 544), pro vulgari ἥδονῃ (quae non est apud Homerum) et ἡμέρα Aeolicam psilosin passas esse contendunt, Curtium p. 500 et Larochium p. 270; neque enim Herodianus auctoritas sufficit qui vocem ἥδος, quam Trypho propter ἥδεσθαι aspero (v. Velsen. fr. p. 7), Ptolemaeus autem Ascalonita et Alexion (cf. schol. A. ad I. 6) leni instruxerunt, lenem habere sicut omnia bisyllaba vocabula a vocali natura longa incipientia docuit in symposio II p. 904, 23 sq. addens: οὕτω δὲ καὶ τὸ ἥμαρ μετασχηματισθὲν ἀπὸ τοῦ ἡμέρα ὥς καὶ τὸ ἥδος Αἰολικῶς ἀπὸ τῆς ἥδονῆς, (σεσημειώται — τὸ ἥλος δασυνθέν); tamen neque antiquiores formae ἥδος et ἥμαρ ab recentioribus descendunt et Aeolica dialectus conformasset ἄδος (cf. ἄδν Alc. 36, 3. Sapph. 2, 3. ἀδύφωνον S. 61) et ἄμαρ (cf. Dorica ἐπάμερος, πεμπτάμερος quae Ahr. II. p. 40 e Pindaro adtulit); haec quoque psilosis ad priscam Iadem pertinet. Commemoro etiam adverbium αὐτως sexcenties apud Homerum obvium in quo enucleando grammatici valde occupati fuerant ita ut mox lenem, mox asperum confirmarent; Eustathius quidem illum probans psilosin p. 187, 20, 235, 5 Aeolicam, contra p. 1755, 12 oblitus quid antea scripsisset Ionicam vocavit; minus recte Buttmannus in Lexil. I⁴, p. 33 — 39 inter αὐτως et αὐτως discrimen quod pusillum est, odorabatur, probabilius autem hoc ab αὐτός derivatur, qua de re egerunt Hermannus, op. I. p. 338 — 42 et Linderus p. 391.

Quibus exemplis satis demonstravi necesse esse, ut exquisitius discernatur.

I. antiquioris Aeolicae psilosis exempla HomERICA:

1) Aeolici pronominis formas ἄμμες ἄμμι ἄμμε primigenitum lenem servare skr. asmat docet; itaque asper vulgaris formae ἡμεῖς subditicius est magnaue cum probabilitate quod adridebat G. Curtio p. 642, ex analogia pronominis secundae personae originem traxit, cum aliorum opinioni qui eum e σ natum et in fronte positum esse voluerunt (Curt. 640. de Verbo

40), nimis desit veri species; de formae ἀμός spiritu infra breviter exponam. §. 9, 4.

2) *Εὐκηλος* et *εὐαδε* quae grammatici huc referunt (Ahr. p. 21. n. 3), antiquiora sunt quam ut cum aspero scribantur qui postea demum e delitescente digammo remansit, v. §. 3. I. 1. sed illud neque Aeolicum neque pro *Ῥέκηλος* est, cf. §. 3. III. 2.

3) Herodianus bene lapsus est cum *T. 80 ὑββάλλειν* proposuisset *π. καθολ. πρ. I. 545* et *Ἰλ. πρ. II. p. 111* disputans: τὸ ὑ πάσης λέξεως ἄρχον δασύνεται πλὴν τῶν Αἰολικῶν. τὸ ὑββάλλειν ψιλωτέον· ἔστι γὰρ Αἰολικόν. Scilicet apocope praepositionum quae in Aeolide latissime viguit, tamen per omnium dialectorum consuetudines fundebatur maximeque poetis usitata fuit, eum in hanc suspicionem abripuit, quae aliis etiam placuit, cf. *περὶ Ὀμήρ. διαλ. p. 478*, *Eust. 1172, 39.* de spiritu vocalae ὑπὸ (cf. *upa*) v. *Curt. p. 272. 640.*

4) Scholiastes ad *E. 487* Hesiodeum accusativum ἄψιν (ε. 426) qui Aeolicam flexionem sequitur, (v. *Herodian. π. κλίσ. ὀνομάτ. II. p. 760, 8—12*, *Goettling. ad l.*, *Ahr. I. p. 113, n. 3*, in commentatione: über die Mischung der Dialecte in der griechischen Lyrik quae est in actis conventus philologorum Germaniae XIII Gottingae habiti p. 55—80. edd. a. 1853. p. 73) respiciens formam Homericam ἀψῖσι Αἰολικῶς leni scriptam esse retulit, cui vulgaris lectio aliique grammatici (*Herod. π. καθολ. πρ. I. p. 539, 8. π. ὁρθογρ. II. 480, 32*), asperum vindicarunt. Tamen ut lenis reliquis testimoniis confirmatus quem nunc editores probaverunt, etiam apud Homerum ex Aeolismo repetatur, Hesioidea formatio nullam causam admovet, sed quia radix ἀπ- ab initio aspiratione caruit nihil obstat quominus antiquam psilosin Iadis ipsius propriam fuisse statuamus. (cf. *Giese p. 414—416.*)

5) Nescio an huc referam vocem *ἱερός* cuius asperum *Giesius p. 410* propter *Hesych. glossam βείρακες ἱέρακες* e digammo, alii secundum *indog. isaras = ἱαρός* sibilante transposita explicuerunt, *Curtius* autem postgenitum habuit (cf. ἄμμες), quem sequor quia longum ι, quod saepe apud Homerum exstat (v. *ἱερὸν ἦμαρ* alia, cf. *schol. ad II. 407: ἱερὸν ἰχθύν: λέγει Τρύφων ἐν τοῖς περὶ ἀρχαίας ἀναγνώσεως διὰ τὸ τὸν ποιητὴν ἐκτείνειν*

πολλὰ ἔνεκεν τοῦ μέτρου), sed plerumque correptum est, littera σ cum compensatione eiecta videtur ortum esse. (cf. Hom. ἦϋς et ἔϋς pro ἔσους, Curt. p. 351.) Aeolicum igitur erat ἱρός (Ahr. I. 26, 103), in carminibus autem Homericis et vulgarem et contractam formam (ἱρὸς, ἱρεὺς E. 10. II. 604. ι. 198, ἱρεύω ξ. 94. ρ. 181. τ. 198. υ. 251, ἱρηξ N. 819. O. 237. II. 582. Σ. 616. Φ. 494), etiam apud Anacreontem (fr. 149) ἱρωστὶ legimus, cum in pedestri Ionico sermone formam non contractam usque ad quartum saeculum tritam fuisse certissime tituli demonstrent, quare valde dubium est, num iure Herodoti editores contractam scribant quae in titulis demum dimidio fere saeculo post illius aetatem adparet¹⁰). Giesius videlicet p. 409 sq. cum praeter certum lenem vocis ἱρηξ quam Hesiodus quoque ε. 212 et Herodotus II. c. 65, 67 praebent, etiam scripturae ἱρεὺς ἱρὸς vestigia apud grammaticos reperisset, arbitratus Aeolicam non solum contractionem sed etiam psilosin in Homeri elocutione adhibitam fuisse poetam formas ab ἱρ-incipientes saepius quidem usurpasse, sed ubi metri commoditas flagitasset, eas ab ἱρ-Aeolicas, non quae scriberentur ἱρ-, admisisse statuit sic locutus: Sprachformen bei Homer, die nach irgend einem aeolischen Princip gebildet sind, haben statt des spiritus asper den lenis gleichfalls nach aeolischer Sitte'. Quam sententiam parum stare posse existimo. Nam primum nimis confusus est analogiae vocis ἱρηξ utpote pro antiquiore ἱέραξ positae, cuius contractionem, apud Gregor. Corinth. de dial. Ion. §. LXVI. ed. Schaef. p. 475 Ionicam audientem, (sicut ubique de psilosi quoque statuebatur, cf. Spitzner. ad O. 237, Σ. 616), re vera factam esse nuper non sine veri specie Legerlotzius in Kuhnii ann. VIII. p. 47—49 in dubitationem vocavit suspicatus ἱρηξ e *Ἱέραξ* natum ac populari demum originatione ad adiectivum ἱερὸς quasi cognatum adplicatum et in ἱέραξ transformatum esse; quod si pro veri simili accipitur, praestat Ionicam vocare psilosin. Tum vero satis clare auctor lexici *περὶ πνευμάτων* p. 229 ed. Valck. dixit, ἱρὸς, ἱρεὺς aliaque vocabula non alia de causa a nonnullis *παρὰλόγως* leni instructa esse, quam quod essent *συγκο-*

10) Videas Ermani diss. de titulor. Ionic. dial. in Curtii Stud. vol. V. p. 297.

πέντα κατὰ Αἰολεῖς (cf. Tzetz. Epex. II. p. 88, 26. Herm.) sicut ὤρσεν ἄρσας, quae non magis pro ὤρμησεν ἀρμόσας Aeolicam syncopen passa esse quam ἰρὸς ἰρεῖον (ἰρηξ) docuit ipse κραῖσιν ὥς ἐν τῷ ὄφιος ὄφιος ἐστὶν εὐρεῖν (sc. Ἰωνικὴν v. Gregor. Cor. I.) statuens. Ac profecto quivis haud inmemor quantum Aeolicam syncopen grammatici in deliciis habuerint, credo, hanc solam illis causam fuisse consentiet; sed inter pronuntiationem, vel ἰερὸς vel ἰρὸς, non tantum interest discrimen, ut apud Ionicos poetas contractam formam iam ex ipsorum consuetudine in vulgaris stationem succedere potuisse non concedamus, quamobrem non quicquam Giesii opinionem habere quo se tueatur, arbitror, cui probabilitatis colorem argumentatione non satis induxit.

6) Quod apud Homerum, ut id hoc loco obiter notem, — nam voci ἵππος adulterinum asperum inhaerere notissimum est (v. Giese, p. 332, Curt. 421, 641) —, nominativi Aeolici qui dicuntur, ἱππότα et ἱππηλάτα nusquam lenem acceperunt, iure hinc conlegi potest, Alexandrinos qui spiritus adpinxerant, eos Aeolismo nondum vindicasse.

7) Consulto verbum ἀγρεῖν quod Aeolicum esse pro αἰρεῖν contendunt (v. Giese 234, Ahr. I. 25), in quo asperum e muta littera γ adtenuatum esse Christius p. 109, Kuhnium in ann. II. p. 270 secutus, voluit, eaque quae ab hoc descendunt mitto, quia §. 4 explicatius de eo loquar.

II. recentioris Aeolicae psilosis exempla:

A. 1) In pronomine ὕμμες ὕμμι ὕμμε asper, qui in vulg. ὕμεῖς evanidae j spirantis vice fungitur pro skr. jusmat (aliter Christ p. 109. 152 posuit), leni cessit, quem apud Homerum quoque grammatici probarunt praeter Tyrannionem Maiorem sec. auctor. π. πνευμάτ. p. 236: τὸ ὕ πάσης λέξεως ἄρχον δασύνεται. — πλὴν τοῦ ὕμμες ἀντὶ τοῦ ὕμεῖς Αἰολικῶς. ἀλλὰ διὰ τὸν ἄνω φηθέντα κανόνα ὁ Τυραννίων παρὰ τῷ ποιητῇ ἐδάσυνε τὸ ὕμμες. (v. Giese p. 410, Lobeck. Parall. p. 34, Planer p. 9, Laroche p. 369.)

B. 2) Σ in asperum debilitatum reperimus in vulg. ἄμα, hunc autem in lenem mutatum et Ionice in ἄμαξα, et Aeolice in Homericoadverbio ἄμυδις, quam scripturam Aristarcho Ptolemaeo Alexioni probatam Nicia et Pamphilo invitis (cf. schol. A.

ad I. 6) Herodianus merito strenue defendit π. καθολ. πρ. I. p. 512, 15: ἄμυδις Αἰολικὸν ἔχον τὸ πνεῦμα et p. 541: ἄμυδις ψιλωτέον καίτοι παρὰ τὸ ἅμα γινόμενον, ἐπεὶ Αἰολικὸν χαρακτηῖρα ἀνεδέξατο, cf. π. Ἰλιακ. πρ. ad A. 576. T. 114. π. Ὀδυσσ. πρ. δ. 659. π. παθ. II. 205, 30, Graefenhan. de dial. epic. p. 41, Giese, p. 419—420.

3) Ad verbum ἄλλομαι (lat. sālio) ex Homero singulares formae ἄλτο et ἄλσο pertinent (quamquam Kuhnius ann. V. p. 206 ad ἰάλλω eas retulit), quarum lenis multis grammaticorum locis testatus (v. Laroche p. 185), ad Aeolidis proprietatem remittitur. Tamen argumenti loco male protulerunt synopen Aeolicam (An. Ox. III. 347, 25, Eustath. 145, 40 (1916, 55), etsi aliis locis v. 918, 27 sicut in γέντο N. 25 apud schol. Δωρικὸν καὶ Αἰολικὸν audiente Doricam eam esse agnovit), quae nusquam facta est, v. Ahr. I. 21, 3, 108, 3. Sed augmentum quod utpote Doricum (v. Buttmann. gr. Gr. II. p. 109, Goettling. de acc. p. 48) Bekkerus in sched. Homer. II. p. 11 reformidavit, ad Aeolismum fovendum pronum reddit iudicium; neque igitur ii qui Aeolicam psilosin venditabant, Curtius et. p. 500¹¹⁾, Ameisius p. 12 me habebunt refragantem, quamquam et ipsa participia ἐπιάλμενος H. 15. ω. 320. ἐπάλμενος H. 260. A. 421. M. 404. N. 529. 531. ξ. 220. χ. 305, μετάλμενος E. 336. A. 538. M. 305. N. 362. Ξ. 443. Ψ. 345, κατεπάλμενος A. 94 (semper in tertio et quarto pede versuum), in quibus causa Aeolismi abest, lenem praebent, qui num ex analogia formae ἄλτο repetendus esset, Curtius de verb. p. 131 ambigebat, atque asper in coniunctivo ἄλεται A. 192. 211, ἄληται Φ. 536 apud grammaticos (v. Buttmannum l. l.), et in conposito ἐσῆλατο M. 438. II. 558 apud schol. ad post. locum dubitationi fuit obnoxius; de substantivi formarum ἄλματι θ. 128. ἄλμασιν θ. 103 psilosi cogitavit Thierschius in gramm. Graec. inpr. Homeric. §. 171. A.

Ameisius porro voci ἄλτο adiectivum ἄσμενος, ut esset part.

11) Paulo aliter tamen vix melius v. d. de Verb. p. 131. ἄλτο ad tempus antiquissimum relegavit, quo in Graecitate universa augmentum sicut in ling. sanscrit. et pers. etiam α fuisse, nondum in ε abiisse statuit, cf. Ahrens. I. p. 229, Curtium, Erlaent. p. 96, G. Hartel, stud. Hom. in actis acad. Vindob. LXVIII. 1871 p. 463.

perf. verbi ἥδομαι pro ἡσμένοσ quod Herodiano placuerat, Aeolismi loco subnexuit.

C. 4) Grammatico in An. Ox. I. p. 174, 1 ad ἔρδοι (K. 503. Z. 261. o. 360). Αἰολικῶς socorditer adscribenti aures praebere non licet, quem de psilosi vocis ἔρδω, cui stirps erat *Φεργ-*, (Curt. p. 171. 569, Bekker. in ann. ed. II. p. 473: malim *Φέρδοι*) cogitasse patet, quia apud Herodotum ἔρδω scribebatur (v. Lobeck. ad Ai. v. 905. p. 329 ed. III., Kuehner gr. Gr. ed. II. §. 22. 9. p. 101; de Homero v. Laroche p. 258).

5) Neque fide magis digni sunt grammatici, quorum praeceptum in schol. A ad A. 413 ψιλωτέον τὸ ἔλσαν, ὅτι Αἰολικωτέρᾳ ἢ κλίσις traditur; videntur enim nugari de Aeolica flexione (v. §. 17. 1). Rectius autem Buttmannus in lexil. II. p. 140 ed. II. psilosin verbi εἴλω, quod digammo erat instructum (v. p. 126, Giese, p. 274, Curt. p. 334) Ionibus, aspirationem Atticis vindicavit. —

6) Herodiani π. Ἰλ. πρ. A. 469, II. p. 28, 17 de voce ἔρον placitum ὥς Αἰολικὸν ψιλωτέον, etsi nusquam asper adfuit, nescio an ad grammaticorum de litterae ρ psilosi regulam sicut in ταλαύρινος (§. 3. II. 1) redeat.

§. 3. De digammo.

Aeolicae maxime dialecti proprius fuit transitus digammi in vocalem *v*, quae cum antecedente vocali in diphthongum confluit, cum in reliquis dialectis spirans et geminationem consonarum et vocalium productionem aut efficere aut satis inconstanter temporum progressu negligere soleret; neque scio an non iure haec consuetudo, quae veteres grammaticos ad unum omnes in falsam pleonasmii opinionem abripuit, Aeolidi, cui eam ob rem etiam nunc Hirzelius p. 39. 40. 62 recte prae ceteris dialectis et lingua Homerica antiquitatis palmam tribuit, solum praeter Cypriacam dialectum vindicanda sit. Nam in reliquis vocibus quae ex tota Graecitate huc referuntur (v. Christium p. 188/9. 192—193, Curt. p. 514—517), primum videndum est, ubi *v* productioni suppletoriae vel epenthese debeatur, tum accuratissime necesse est dispiciatur, utrum pristinum consonum digamma re vera in vocalem *v*, quacum habet artissimam neces-

situdinem et summam pronuntiandi similitudinem, solutum sit, an genuinum *v* ex antiquitate resederit, — quod nescio an etiam apud Boeotos in βούων βούεσσι (Giesius p. 126 de dig. consono hic intellexit) propter nominativum βοῦ-ς = gâu-s (Christ. p. 114, Curt. 436. 517), Ἀρχεναν-ίδας (Curt. Erl. p. 51), Ἀρενα (v. Ahr. I. p. 171) et apud Dores in Laconico n. pr. titulo recenti tradito Λαυαγήτα (v. Ahr. II. p. 51) factum sit ante vocales, saepius vero ante evanidam sibilantem, sicut in Aeoll. formis αὔατα pro αὔσατα = aures et Homer. οὔατα (et *A.* 109 ὄας? v. Curt. Erlaeut. p. 70. ed. II.), πάρανα (Ahr. I. 36. 38) = παρανσ-ια pro Hom. παρήια *A.* 142. *II.* 159. *Ψ.* 690. *τ.* 208. *χ.* 404 et Att. πάρεια (cf. Curt. et. p. 374, Brugmani diss. de gr. l. productione suppletoria, Stud. IV. p. 143/4), αὔως (ap. Sapph. fr. 18. 45. 153) pro αὔσως = aurôra (cf. Hirzel. p. 19, 40, Curt. in Kuhn. ann. I. p. 30, et p. 372, Stud. vol. II. p. 178), in vulgaribus αὔω αὔος εὔω ab eadem radice pro αὔσ-ω εὔσω (Curt. p. 370), γεύω pro γεύσ-ω (cf. gus-tare Christ. 65, Curt. p. 167, de verb. p. 221), κρούω pro κρούσ-ω (cf. got. hrausjan, ákrou¹²) pro á-κρούσ-ω (cf. got. hausjan, quode videsis Delbrueckium in Kuhnii ann. vol. XVI. 271/2 disputantem) — denique an vocalis *v* ex syllaba *Fa* (cf. Aeol. πίσυρες = τες-*Fa*ρες. Gies. p. 196, vulg. ὕδωρ a rad. vad, Curt. p. 233. 640, alia plurima), etiam ex *Fe* vel *Fo* demum contracta sit, quam praebent αὔξω pro áFέξω, Curt. p. 358, Christ. p. 188. 189, αὔριον a stirpe áFερ-pro archaico ἄρη *E.* 864. *η.* 143, *ι.* 144 vel Ionico ἡέριος *A.* 497, 557. *Γ.* 7. *ι.* 52 (ἡρι), Curt. Stud. II. 179, Christ. 241, αὔτμην iuxta ἄετμα = ἄFετμα, λαὔσαι *λ.* 261 iuxta ἄεσα pro ἄFεσα, v. Curt. in Kuhn. ann. I. p. 29, et p. 361,

12) Si recta sit haec originatio, formae άκούη quae apud Homerum sexies in fine versuum *II.* 634, *β.* 308, *δ.* 701. *ε.* 19, *ξ.* 179. *ρ.* 43 exstat et apud posteriores poetas Homerum imitatos (cf. Steph. Thesaur. I. 1. p. 1230), quam Eustathius p. 1079, 40 propter Homericum videlicet usum Ionicam vocavit — nam άκούη et Ionicum est (Herod. I. c. 38) et Atticum —, Curtius autem p. 517 inter Aeolismos epicos retulit, condicio sit eadem atque vocis αὔως, aliarum: sed utrum *v* quod tum in *F* abiit vel eliminatum est, hic Ionico an Aeolico modo — neque enim moreris Ionicam terminationem quae Aeolicis stirpibus saepe subnexa est — conservatum sit, perdifficile est ad decernendum. —

gr. Gr. §. 327, 17, p. 174. ed. X, de verb. p. 276. 280 (cf. §. 9. 9). Sed rem quam ne perspicere quidem ubique licet, non meum est longius persequi.

Utut haec se habet, si minus *v* genuinum, at certe *v* ex *F* ortum inter vocales in antiquissima Ionica dialecto (v. Gies. p. 283) locum non habuisse, sed semper vel cum vel sine compensatione eiectum esse mihi quidem veri simillimum est, quare quae digammi in *v* soluti exempla ex Homero Hesiodoque suggeruntur, ea pro iustis Aeolicis vestigiis habere non dubito neque vereor ne in Christii crimen veniam quod dixit p. 192: „digjenigen, welche, um dem Homer und Hesiod das Digamma streitig zu machen, auch noch bei dem jetzigen Standpunkt der Sprachforschung, hier von einem pleonastischen Zusatze oder von aeolischen Dialectformen sprechen, verkennen einer Grille zu Lieb den sprachlichen Organismus“. Conferas quae in parte altera generatim de digammo disserui.

De pronuntiatione quidem utrum illud *v* vocalis an consonae vim habuerit, propter nonnullos Alcaei et Pindari locos sine ulla iusta causa disceptatum fuit, quam rem recoquere piget. cf. Curt. p. 518. Scilicet vera diphthongus effecit longam syllabam eamque in Homero, postea et genuinum *v* et *v* ex *F* ortum debilitatum est et excidit, ut syllaba fieret brevis. Falsus autem est Savelsbergius qui de dig. p. 14 *F* „ante mutas tantum consonas in *v* vocalem mutatum esse” probavit *ἐϋκηλος* respiciens.

I. Digamma in *v* transiit ante vel inter vocales:

1) Homericum *εὔαδε* Ξ 340. *P* 647. π . 28 (quintum pedem obtinens) exstat pro ξ -*σFαδ*-ε. Quam mutationem sic viri docti expediebant, ut formam ξ *FFαδον* subponerent, neque explicantes, unde *F* duplicatum esset, et in analogiam vocantes Hesiodeam formam *καυάξαις* ε. 666. 693, quasi esset pro *καFFάξαις* i. e. *κατFάξαις*, Heynius ad Il. tom. VII. p. 736, Buttmannus, gr. Gr. II. p. 97. 114, Goettlingius v. 666, alii, quorum opinio ne nunc quidem post Giesii egregiam disputationem p. 252—255 etc. plane explosa est (v. Christ. p. 249, Ameis. p. 19). Minime enim vis consona digammi ita praevallet, ut aliam litteram ad se adplicari patiatur, cum potius ipsum ad praecedentem reclinetur, sicut *τέσσαρες* pro *τέσFαρες*. Itaque oportebat ut consonae

quarum natura a digammi abhorrebat, ante hoc eliderentur; praepositionis igitur κατὰ forma κατ- in κα mutilata est ut in *κάκτανε* Z. 164. *κάσχεθε* A. 702. *καστορνῦσα* ρ. 32, arcad. *κά-ξελε*, Aleman. *καβαίνω* (v. Gies. p. 254, Christ. p. 73) ita ante *F* in *κα-Φάξαις*, ut hic sit formarum ordo: *ἔσFαδεν ἔFαδεν εὗαδεν* (cf. Curt. in actis Gotting. 1862 p. 497. Stud. II. 188, Christ. 255) et *κατ(α)Φάξαις καΦάξαις πανάξαις*. Etiam Bekkerus duplicatum digamma inprobavit (v. sched. Homer. I. p. 135) ipse quidem ponens syllabam primam formae *ἔFαδεν* et accentu et arsi productam esse, v. Leskien, de Bekkeri ratione p. 40, Hartel. l. c. p. 399. Concinit vero Aeolismus Homericus *εὔαδε*, cuius pleonasmī testimonia grammaticorum Ahrens. I. p. 36, n. 11 indicavit, cum Aeolicis formis *εὐάλωκεν εὐέθωκεν εὔωθα* (Ahr. I. p. 101, n. 2, II. p. 340. 503. 509) *εὔιδε* (cf. *ᾶ-υίδετος* Ahr. I. 37) quod Balbilla in epigr. XIX. 11. (Ahr. II. p. 578) scripserat Bergkīusque e coniectura ap. Sapph. fr. 2, 7 restituit. Apud Homerum quoque olim pluribus locis, ubi nunc est *εἴσιδε* *Ἔ.* 13, *Σ.* 235 etc., *εὔιδε* exstitisse Nauckius in *Mélanges Gréco-Romains* (Bulletin de l'acad. de St. Petersb., 1863. p. 409) suspicatus est, cui fidem Curtius de Verb. p. 123 non denegavit. —

2) Alterum est verbum *ἀνέρυσαν* *A.* 459 = *B.* 422, *ἀνέ-
ρυσοντα* *Θ.* 325, *ἀνέρυσον* *M.* 261, cuius rationem Doederleinus
in glossar. Hom. III. p. 225 s. n. 2290 scite perspexit: *ἀναΦε-
ρύσαι* = *ἀνΦερύσαι* = *ἀΦερύσαι* = *ἀνερύσαι*, bene addens di-
gamma nasalem exterminasse sicut mutam in *κατΦάξαις*, cf. Curt.
p. 515; etiam hic falso duplex digamma subponitur, cf. Amei-
sius p. 19, qui eos qui *ἀνέρυσαν* pro *ἀν̄ ξρύσαν* esse voluerant
(cf. Buttmannum gr. II. p. 470) refutavit, Peter. de dial. Pindari
p. 26. (Halis, 1866 diss. inaug.). Savelsbergius vero p. 12 α pro-
theticum esse credidit quod e. g. habes in certa Alemanica forma
ἀνειρομένοι, quae est Aeolica vice vulgaris *ἀειρομένοι* (v. Bergk.
ad hymn. in Dioscuros pag. II. v. 29, p. 836³; sed Alc. fr. 78, 2
ἀέρρει praebet ac Sapph. fr. 91, 3 *ἀέρρατε*), cf. Curt. p. 331 de
verb. p. 117; alii aliud statuerunt, v. Christ. p. 37. 263. Veteres
iam pleonasmum Aeolicum odoratos esse Ameisius ex schol. ad
A. 459 enucleavit, ubi verbum sacrificandi modum Cumaeorum
proprium significare finxerunt grammatici.

3) *Αύιαχοι* N. 41 compositum est cum *ά*-prae-*fixo* intensivo Aristarcho iudice (Lehrs p. 144) aut prothetico (Savelsb. p. 11) aut rectius negativo (Curt. p. 515) et verbo *λαχῆ*, cui erat digamma in fronte (v. Buttm. gr. II. p. 468, alios); ne digamma geminatum esse acciperetur, praemonuit Bekkerus, sched. Hom. I. p. 136 (cf. Leskien. p. 40). v. Giese p. 272. Comparavit iam Ahrensius p. 38 cum Aeolica glossa *αὐίδετος*¹³).

4) Christius p. 192 adiectivum *άγανός* addidit in quo multi grammatici pleonasmum indicarunt: Et. M. auctor p. 6, 26 quem ex Orione hausisse Bastius ad Gregor. Corinth. p. 612 vidit: *άγανός, παρὰ τὸ ἄγαμαι άγανός καὶ πλεονασμῶ Αἰολικῶ τοῦ ὠ άγανός. ὁ δὲ τόνος τοῦ άγανός οὐκ Αἰολικῶς (-κός?) ὡς ναός* (sic pro *ναῦς*) *ναυός*, (Ahr. I. 36. n. 11), Eustathius p. 919, 28 *αὐίαχοι* conferens, Tzetzes ad Hes. ε. 666, alii (cf. Steph. Thes. I. p. 224, Ahr. I. p. 37. n. 11). Scilicet *ά-γανός* ad radicem *γαF-* (Curt. p. 163) pertinens et ex huius et ex terminationis *Fo-s* digammo (cf. cervus pro *κεραFός*, Curt. p. 535) satis explicatur; potest igitur *άγαFός* Aeolice in *άγανός* abiisse pro *άγανός* quod non legimus. Atque Aeolismi favor aliquantum firmamenti habet ex usu vocis quae apud Atticos non legitur (cf. de Aeschyl. Pers. versu 959 quem Schuetzius et Hermannus spurium iudicarunt, Dindorf. in Steph. Thesaur.); usurpavit eam solus Homerus nec non semper in certa versuum sede posuit formulae instar a quo Hesiodus, Pindarus bis, Theocritus semel mutuati sunt (v. Thesaur.). Nominativus igitur plur. *άγανοι: κήρυκες ά. Γ. 268, θ. 418, θεράποντες ά. Γ. 281, πομπῆες ά. ν. 71, Τρωῆες ά. Η. 386. Κ. 563. ΙΙ. 103, Φαίηκες ά. ζ. 55. ν. 120. 304, μνηστῆρες ά. β. 209, δ. 681, ξ. 180. 699, φ. 174. 232, accus. plur. άγανούς: Φοίνικας ά. ν. 272, μνηστῆρας ά. β. 247. ρ. 325. τ. 488.*

13) Item Aeolicum est *αὐετής*, quod legitur apud Hesych. in *αὐετῇ τὸν αὐτοετῇ* et *ύετής ὁ αὐτοετής*. *Μαρσύας*, quod Lobeckius el. path. I. p. 362, n. 11 Aeolicum esse pro *οετής*, Maur. quidem Schmidtius in Hes. IV. p. 194 ad gl. 107 Boeoticum pro *οιετής* autumarunt, equidem *αὐετής* scribendum esse contenderim, ut Schmidt indicavit, cuius correctioni *αὐφετοῦς* pro Laconico *αὐτετοῦς* procedere nequit. *Αὐετής* igitur digamma praebet solutum, quod excidit in *άετής* (cf. glossam *άετέα· τὰ τῶ αὐτῶ ἔται γεννώμενα*), et idem notat atque Hom. *οιετής* et recens *οετής* (v. Lobeck. l. c. I. p. 43, glossas: *οιετέας· ἰσοετέας ὁμήλικας* et *οετέας*, v. Curtium p. 196. 514).

496. φ. 58. 213. χ. 171. ψ. 63, accus. sing. ἄγανόν, *Δ* 534 de Thoante, *E* 625 de Aiace, *Ω* 251 de Dio dictus constanter finem obtinent, sed reliqui casus, genetivus ἄγαυοῦ cum heroum nominibus iunctus: *E*. 277. 649. *Z*. 23. *K*. 392. *M*. 117. *Ξ*. 501. *O*. 446. *P*. 284. 557. *Σ*. 16. *Φ*. 579. β. 308. ε. 1. λ. 492, gen. plur. ἄγαυῶν Ἱππομόλγων *N*. 5, nomin. femin. ἄγαυή Περσεφόνεια λ. 213. 226. 635 (sed nomen Ἀγαυή Nereidis in v. spurio *Σ*. 42, Hesiod. th. 246 in fine est praeter accus. Ἀγαυήν καλλιπάρηγον th. v. 976), superlativ. ἄγανότατον ζώντων ο. 229, ne uno quidem loco excepto sedem habent post τρίτον τροχάϊον; neque Hesiodus sancitam conlocationem violavit qui ibidem ἄγαυοῦ fr. 29, 1, ἄγαυῶν th. 461, sed ἄγαυοί in fine th. 632 exhibuit.

Accentus vero vulgaris minime obstat; scilicet Alexandrini vocem nondum ex Aeolide derivarunt. Scribitur etiam pro libr. lectione ἀγλαός sec. Barnesium in Sapph. fr. 26, 4, quod Bergkiius subditicium censuit p. 886.

5) Redeo ad verba: δέυω similia apud Homerum obvia Aeolismum suadere videntur. Aeolenses igitur pro vulg. δέω dixerunt δέυω, in quo digamma inter vocales in *v* transiit (v. ἐπιδεύην ap. Sapph. fr. 2, 15 δευομένοις ἐνδεύη (coni.) in certis titulis (Ahr. I. p. 37) δέυει ap. Conzium p. 29, 26, tab. XII. A. v. 19). Ab hac quidem formatione, quae ab vulgari usu multum distat, non possunt discerni quae apud Homerum legimus praesentis et imperfecti exempla, quare ea Aeolismis adnumero: ἐδέυετο in formula δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδέυετο δαιτὸς εἴσης *A*. 468. 602. *B*. 431. *H*. 320. *Ψ*. 56. π. 479. τ. 425, quae bis alia est: βωμὸς ἐδέυετο δαιτὸς εἴσης *Δ*. 48. *Ω*. 69, δέυει *Ψ*. 484. δέυεται η. 73. θ. 137. δεύη α. 254. δευοίατο *B*. 128. *E*. 202, δευέσθω *T*. 122. δεύεσθαι *N*. 310. δευόμενος *X*. 492. δευόμενον *A*. 134. *T*. 472. δ. 264. δευομένους *Γ*. 294. ἐδέυεο *P*. 142. δευέσθην *Θ*. 127. δέυονθ' *B*. 709. ἐπιδεύομαι *Ψ*. 670. ο. 371. ἐπιδέυει *B*. 229. *E*. 636. ἐπιδευομένους *Σ*. 77. ἐπεδέυετ' *Ω*. 385, quibus addi potest adiectivum ἐπιδευῆς *E*. 481. *M*. 299. δ. 87. ἐπιδευές *Γ*. 180. ἐπιδευεῖς *I*. 225. *N*. 622. ἐπιδευέες φ. 185. 253. ω. 171. Tamen ad alteram stirpis formam, quam Aeolis aversabatur, δέFω quam perhene G. Curtius iuxta Aeolicam δέFω =

δεύω antiquo tempore fuisse vidit (de verb. p. 381), redeunt *ἐδεύησεν* ι (483.) 540. (*ἐδησεν* σ. 100), *δευήσεται* ζ. 192. ξ. 510, *δευήσεσθαι* Ν. 786. (ψ. 128), de quibus infra (§. 17. 7) dicam, quia etiam *υ* pro *Ϝ* demonstrant, sed non pro duplice *Ϝ*, ut opinabatur Buttmannus gr. Gr. II. p. 152. n. Vulgaris autem et Atticae dialecti usus ab hac verbum *δέω* et *δέομαι* conformaverat pro *δέϜω* et *δέϜομαι*; adeo etiamnunc Atticae formae exstant *δείω*, cuius participium *δεῖν* ap. Lysiam κατ. Ἀλκιβιάδ. §. 7, Xen. Hell. VII, 4. 39. (Ἀττικὸν καὶ τὸ πλεῖν ἀντὶ τοῦ πλέον, *δεῖν ἀντὶ τοῦ δέον*, Gregor. Corinth. de dial. Attic. §. 72, p. 140) a Buttmanno gr. I. §. 105. n. 22. p. 492 et Goettling. de acc. p. 46 inmerito suspectatum, Usenerus in Iahn. ann. vol. 91. p. 245 (a. 1865) a Curtio p. 300 laudatus recte agnovit, et *δεῖομαι*, (cf. *δείηται προσδείηται δειομένη* quae Sauppius in comm. de duabus inscription. Lesbic. (Gotting. 1870) p. 25 ex titulo de munimentis Athenarum a C. O. Muellero edito adscripsit, sed falso pro *δεύομαι* = *δέϜομαι* ‘in plebeculae sermone mansisse ab antiquis temporibus’ putavit). — Pergo ad verbum *χέω*. Comparantur igitur Aeolica praesentia *χεύω* *θεύω* *πλεύω* *πνεύω* *νέω* (Ahr. I. p. 37), quae digamma in *υ* versum prae se ferunt, cum Ionicis *χείω* (*χείουσιν* Hes. th. 83. ἐγχείη ι. 10) *θείω* (*θείη* Z. 507. *θείειν* K. 437. II. 186. Ψ. 310. γ. 112. 370. δ. 202, sed *θέησι* Σ. 601. *θείειν* B. 183. Α. 616. Ε. 354. P. 119. 698. Θ. 123. ξ. 501. ρ. 308) *πλείω* (*πλείειν* I. 418. ο. 34. *πλείοντες* π. 368, sed *πλέων* H. 88) *πνείω* (*πνείει* P. 447. σ. 130, *πνείουσιν* δ. 446. *ἐπιπνείουσιν* δ. 357. *ἐπιπνείουσα* E. 69. *ἀποπνείων* Α. 524. Ν. 654. *ἀποπνείουσα* Z. 182. *ἀποπνείουσαι* δ. 406) *νείω* (quod non legimus), quae sunt pro recentioribus et vulgaribus *χέω* *θέω* *πλέω* *πνέω* *νέω*; Christius nimirum p. 194. 211. 271—4 cum aliis (Graefenh. de dial. epic. p. 16) *Ϝ* in *ι* mutatum esse credidit, contra quos optime Curtius et. p. 524—527 disputavit, sonum *ει* e priscae litteraturae tralatione repetens quamquam productione suppletoria facta ubique Ionice η scribendum fuit, cf. Stud. II. p. 133 adn., Brugman. Stud. IV. p. 139. 165. Quare v. d., nuper ab Hartelio p. 429 notatus, etiam hic iure duas stirpis formas distinxit; nam de Verbo p. 222 Aeolica *πλεύω* *πνεύω* pro *πλέϜω* *πνέϜω* esse posuit, Ionica

vero *πλε-ίω πνε-ίω* etc. sicut *γαίω δαίω καίω κλαίω* ad primigenias formas, syllabam ja quae inerat etiam verbis denominativis (v. p. 360 — 362), adhibentes, *πλέFjω πνέFjω* revocavit, cf. p. 299. Sed, ut ad rem propius accedam, quae apud Homerum Aeolicam litterae *v* prothesin passae esse credebantur a grammaticis formae aoristi (de *χεύαντες* v. Gregor. Cor. de dial. Aeol. §. 16. p. 591), cum Aeolicis praesentibus non debent conferri. Ex brevioribus scilicet stirpibus *χv-πλv-πνv* alterae vocali *ε* inserta augebantur (Christ. p. 652. 71), quae in vulgari flexione satis adparent; sed ab hoc sono amplificationis diphthongus Aeolicorum praesentium diversa fuit, qua de re audias Hirzelium exponentem p. 39: *‘χεύω, θεύω* etc. enthalten doch nur scheinbar den reinen Steigerungslaut *εv*. Denn das Sanskrit, wo z. B. aus wrz. *bhû* im praesens *bhavâmi* wurde, zeigt deutlich, dass die Steigerungslaute *εv* und *av* nur bei folgendem Consonanten, nicht aber bei folgendem Vocal vollkommen zum Vorschein kamen und dass wir auch im Griech. als die ursprünglichste Praesensform von *χv*, *χέFω* (*ghavâmi*) nicht *χεύω* anzunehmen haben’. Itaque aoristi formae: *ἔχευεν* I. 7. 215. T. 222. Ω. 445, δ. 216. *ἐπὶ* — *ἔχευεν* β. 395. v. 54. *κατὰ* — *ἔχευεν* Θ. 50. η. 286. λ. 433. σ. 188. *ἐν* — *ἔχευεν* γ. 40. ζ. 77. v. 260. *περὶ* — *ἔχευεν* E. 776. Θ. 282. *χεῦ* P. 270. δ. 584. ε. 492. ι. 210. *χεῦε* η. 15. *χεῦεν* ψ. 156. *χεῦεν ὑπο* π. 47. *κατὰ* — *χεῦε* P. 619. ο. 527. *ἀπὸ* — *χεῦεν* χ. 20. 85. *ἐν* — *χεῦεν* β. 380. *ἐπ’* — *χεῦεν* γ. 289. *περὶ* — *χεῦεν* v. 189. *χεύαμεν* ω. 81. *ἔχευαν* Γ. 270. I. 174. α. 146. γ. 258. 338. φ. 270. ψ. 256. *ἐπὶ* — *ἔχευαν* E. 618. μ. 338. *σὺν* — *ἔχευαν* Δ. 269. *κάδ* — *χεῦαν* Ξ. 436. χ. 463. *χεύω* coni. β. 222. (cf. M. Schmidt. Did. p. 188/89, Laroche, Textkr. p. 95) *χεύη* *ἔπι* Ξ. 165. *χεύομεν* H. 336. *χεύωσιν* H. 86. *χεῦον* β. 354. *χευάντων* δ. 214. *χεῦαι* Ψ. 45. λ. 75. α. 291. *χεύαντες* Ψ. 257. Ω. 801. μ. 14. *ἔχευατο* E. 314. H. 63. *χεύατο* Σ. 24. ω. 317. *διέχευαν* H. 316. γ. 456. ξ. 427. τ. 421. *ἐνεχεύατο* τ. 387. *ἐπέχευε* α. 136. δ. 52. η. 172. (κ. 368), ο. 135. ρ. 91. *ἐπιχεῦαι* Ω. 303. *ἐπεχεύατο* ε. 257. 487. *κατέχευε* Ψ. 282. η. 42. *κατέχευεν* E. 734. Θ. 385. M. 158. *καταχεύη* Ψ. 408. τ. 206. *καταχεῦαι* H. 461. *περίχευε* ψ. 162. *περίχευεν* γ. 437. η. 140. *περιχεύας* K. 294. Φ. 319. γ. 384. *περιχεύη* γ. 426. *ὑπέχευε* Δ. 843. ξ. 49. *συνέχευε*

O. 363. 473. συγγεῖναι Θ. 139. non *v* ex *F* ortum inter vocales, sed genuinum *v* ante consonantem retinuerunt, quae mox labefactata postea elidebatur: nam ἔχευσα in ἔχευα, adeo in ἔχεα mutatum est (cf. ἔχεεν Z. 419. ἔχεαν Σ. 347. Ω. 799. Θ. 436. σύγχεας O. 366), cf. Curtii l. de tempor. et modis, (1846) p. 288. Tamen quaerendum est, utrum illud servatum *v* ex Ionismo an ex Aeolismo habeat explicationem, quam difficultatem non expedio; sane si ἡὼς pro αὖως contuleris, Ionicum ἔχηε alia exspectabis. Haesit etiam Ameisius p. 18, qui Hesychii glossam σεῦα, ἐδίωξα· Βοιωτοί admovit. — Sed pro illorum copia mirum est quod semel praesentis forma obcurrit in vetere Odysseae parte: περιχεύεται ζ. 232 (= ψ. 159); cur non magis secundum analogiam περιχέεται? Certe aut haec ex aoristis transformata est in usum epicum aut testimonio est, eos ex Aeolismo derivatos esse. —

Unicum porro verbum σεύω est quod solum a poetis usurpatum est, cf. Curt. de verb. p. 223. Homerica autem carmina has formas exhibent: σεῦα T. 189. σεῦεν A. 294. ξ. 35. σεῦε Z. 133. σεῦαν ζ. 89. ἔσσευα E. 208. ἔσσευε A. 147. Ξ. 413. σεύη A. 293. σεύας O. 681. σεύατ' Z. 505. H. 208. Ξ. 227. ε. 51. σεύωνται Γ. 26. A. 415. σεύαιτο P. 463. Σ. 148. σευάμενος X. 22. ἐσσεύαντο A. 548. O. 272. ἐσσεύοντο semper in versu exeunte B. 808. I. 80. A. 167. 419. X. 146. ξ. 456. ω. 466, ἐπισσεύεσθαι O. 347. ἐπισσεύη ε. 421. ἐπισσεύας ξ. 399. Hic quoque nihil licet adfirmare neque habeo quid statuum de ἡλευάμην (ἄλεια X. 285. ἄλεύατο Γ. 360. H. 254. A. 360. Ξ. 462. ρ. 67. υ. 305. ἄλεύατ' υ. 300. ἡλεύατο N. 184. 404. 503. II. 610. P. 305. 526. X. 274. ἄλεύαντο χ. 260. ἄλεύεται ξ. 400. ω. 29. ἄλεύασθαι μ. 159. 269. 274. ἄλευάμενος E. 444. O. 223. II. 711. T. 281. ι. 277. ἄλευάμενον E. 28. ἄλευάμενοι μ. 157) et ἡλεάμην (ἀλέηται δ. 396. ἀλεώμεθα. E. 34. Z. 226. ἀλέαιτο υ. 368. ἀλέασθε δ. 774. ἀλέασθαι N. 436. 513. T. 302. Ψ. 340. 605. ι. 274. 411. π. 477), cf. Curt. temp. p. 288, Savelsberg. de dig. p. 13, Christ. p. 193.

II. Digamma in *v* versum est ante liquidam ρ:

1) Inter Aeolica vestigia cadit adiectivum ταλαύρινος, de quo schol. A ad E. 289 sic tradit: Ἀρίσταρχος ψιλοῖ τὸ ρ. οὐ γάρ

φησι σύνθετον δεῖ νοεῖν τὸν σχηματισμόν, ἀλλὰ κατὰ ἀπλὴν ἔννοιαν, τὸν εὐτολμον καὶ ἰσχυρόν. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀριστοφάνης. Τρύφων δὲ σύνθετον αὐτὸ ἐκδέχεται, παρὰ τὸ ταλαὸν καὶ τὴν ῥινόν, ὁμοίως τῷ ταναόποδα ταναύποδα. Merito autem Lehrsius p. 309. Eustathio p. 548 sic exponenti: ἔστιν οὖν ἐκ τοῦ ῥινὸς ταλάρινος καὶ πλεονασμῷ Αἰολικῷ τοῦ υ ταλαύρινος ὡς ἄρηκτος αὔρηκτος. διὸ καὶ τῶν παλαιῶν οἱ μὲν ἐψίλουν τὸ ῥ τοῦ ταλαύρινος, ὡς καὶ Ἀρίσταρχος· οἱ δὲ ἐδάσυνον fidem denegavit; luculentum testimonium habemus quo elucet posteriores Aristarchi rationibus saepe suo Marte nova argumenta quasi substruxisse e dialectis. (cf. init. part. alter.) Trypho igitur ταλαόρινος fuisse et suo iure interaspirationem adhibendam esse crediderat (cf. Eust. 524, 9. Philemon. p. 150 ap. Larochem. p. 419); sed non recta est derivatio et magis quam scriptura ταλαύρινος placet Eustathii ratio, qua id minime pro ταλαόρινος sed pro ταλά-Φρινος (cf. Hoffmann, quaest. Homeric. I. §. 84, 2. p. 137 (1842) „qui clypeum sustinet”), digammo vocis ῥινὸς vel Aeol. γῥινὸς (v. Giese p. 191/2. Ahrens II. p. 56. Christ. p. 178. Hartel. p. 395) soluto, ortum esse accipitur. (cf. ταλα-πενθής, ταλαεργός ταλα-πείριος ταλά-φρων.) Asper ergo cum vulgo litterae ρ e digammo inhaereat, hic locum habere nondum potuit, de qua re Giesius p. 334. (328) et Velsenius fr. Tryph. p. 65 monuerunt — Vocem quam quater legimus E. 289. = T. 78. X. 267. — H. 239. ad Aeolidem referendam esse in propatulo est, si Aeolica αὔρηκτος εὐράγη (Ahr. I. 39) et Ionica ἄρρηκτος B. 490. N. 37. 360. Ξ. 56. 68. O. 20. T. 150. Φ. 447. Θ. 275. κ. 4. ἔρρηψε similia inter se conferuntur. cf. Savelsberg p. 15/6. etiam ταλάρρινος exspectes.

2) Ita se habet vox καλαῦρος quam nescio quo iure Ahrensius II. p. 29 Atticae dialecto tribuerit pro καλά-Φρος = „fustis laqueo instructus” Ψ. 845. est igitur Aeolismus. cf. Hoffmann. l. l. p. 138. Savelsberg. Curtium p. 327. 515. Christ. p. 192. Hartel. p. 395.

3) Aliud certissimum, ut mihi quidem videtur, huius Aeolicae rationis exemplum non possum silentio praeterire: ἀπούρας ἀπηύρα, quas formas primus Ahrensius in Zimmermanni Diariis Antiquit. Stud. 1836 p. 801 sq. vocalem υ ex digammo natam

praebere *κανάξαις* εὔαδεν αὔατα *ταλαύρινος* conferens scite perspexit. cf. Savelsb. p. 16. Supra iam de accentu monui (§. 1. 6) atque reliqua Aeolismi indicia infra (§. 18. 11) explanabo.

His perlustratis restat ut de vocibus disseram, quae etiam ante alias consonas digamma in *υ* solvisse dicuntur. Nam si grammaticis probatissimis, ut Herodiano, quod par est aures praebemus, solum ante *ρ* illud factum est: cf. *π. παθ.* II. p. 271. *π. συνταξ.* τῶν στοιχείων p. 401, 25 (v. Schol. ad Dion. Thrac. in Bekk. An. II. 684): εἰώθασιν οἱ Αἰολεῖς προστιθέναι τὸ *υ* φωνήεντος ἐπιφερομένου, — συμφώνου δὲ ἐπιφερομένου οὐδέποτε προστιθέασιν *υ* οἱ Αἰολεῖς· τὸ γὰρ νόσος νοῦσος, καὶ Ὀλυμπος Οὔλυμπος ποιητικὰ εἰσι καὶ οὐκ Αἰολικά. τοῦ δὲ *ρ* ἐπιφερομένου πολλάκις προστιθέασιν τὸ *υ* οἱ Αἰολεῖς οἶον αὔρηκτος· ἄρρηκτος γὰρ· δῆλον οὖν ὅτι φωνῆέν ἐστι καὶ οὐ σύμφωνον τὸ *ρ*, quod rectissime disputavit Ahrensiumque I. 37 probavit. Sed non huic Christius p. 192 debuit praeferre auctoritatem Heraclidis, incauti sane grammatici et ad ineptias proclivis, qui tradidit ap. Eust. p. 391: Αἰολεῖς τῷ *α* προστιθέντες τὸ *υ*, ὥς φησιν Ἀρίσταρχος παρατιθεῖς τὸ ἀτὰρ αὐτὰρ (cf. Christ. p. 264) δαλὸς δαυλὸς ἴαχεν ἴαυχεν, λέγουσιν οὕτω καὶ φάσκω φαύσκω καὶ μετὰ τοῦ *ρ* φραύσκω, cf. Ahr. I. 37. n. 13; quae num Aristarchi sententia fuerit valde dubito. Vulgo autem huc referuntur haec:

III. 1) εὔληρα Ψ. 481. quod Hesychius sic interpretatus est: ἱμάντες. ἡνία, λέγεται παρὰ τὸ εἰλεῖσθαι ταῖς χερσίν (Sav. p. 14); hoc autem Ionicum audire Curtius p. 516 adseverat; scholiastes vero cod. B. praeter εὔληρα εἴληρα adtulit quod veriloquii causa fictum videtur. Αὔληρα porro Epicharmus adhibuerat (Ahr. II. 50), unde elucet vocalem *α* vel *ε* protheticam esse, post quam digamma in *υ* solum esse adfirmant Savelsberg. p. 16. Curtius p. 531. Leskien l. l. p. 40. Sed cum radix sit *Feλ-* (cf. p. 516. 334. de verb. p. 334), fortasse a forma *εFeληρον* proficiscendum est, ut *υ* ex *Fe* contractum putetur; similiter autem videtur αὔλαξ (ad stirpem *Feλκ-* pertinens, Curt. p. 131. 525. 528. 531. Leskien p. 15. 36) non ex *αFλαξ*, sed

ex $\alpha F\epsilon\lambda$ - α - ξ ortum esse pro Dorico $\omega\lambda\alpha\xi$ Homérico vel Ionico $\omega\lambda\xi$ ($\omega\lambda\kappa\alpha$ N. 707. σ. 374) Attico $\alpha\lambda\omega\xi$. —

2) Aeolicum audit adiectivum Homericum $\epsilon\upsilon\kappa\eta\lambda\omicron\varsigma$ A. 554. P. 371. γ. 263. ξ. 479 pro vulg. $\xi\kappa\eta\lambda\omicron\varsigma$ quod est in versibus E. 759. 805. Z. 70. Θ. 512. I. 376. A. 75. O. 194. P. 340. β. 311. λ. 182. μ. 301. ν. 423. ξ. 91. 467. π. 314. ρ. 478. φ. 259. 289. 309, cf. Ahr. I. 37, n. 13; sed illis grammaticulis male auscultavit Ameisius p. 17. Neque Apollonius neque Herodianus voci ex Aeolidis consuetudine lucem adferre voluerunt; de spiritu autem hic sic scripsit π. Ἰλ. πρ. ad A. 554. II. p. 29: τὸ εὐκῆλον ψιλοῦται κατὰ δύο λόγους καὶ ὅτι τὸ $\bar{u}$ ἐπεντιθέμενον ψιλοῖ τὰ δασυνόμενα φωνήεντα, ὄρος οὐρος, ὄλος οὔλος, καὶ ὅτι ἢ εὐ δίφθογγος ἐπιφερομένου συμφώνου ψιλοῦται, εὐνή, εὐχή, εὐρος. Post Thierschium vero, qui gr. Gr. §. 161. p. 211 $\xi F\kappa\eta\lambda\omicron\varsigma$ pro ξ - $\kappa F\eta\lambda\omicron\varsigma$ latin. quietus quod aliam habet radicem (Curt. p. 139) comparans falso enucleare studuit quia nusquam v vel F consonas explosivas transilit, Buttmannus aliam explicandi viam ingressus est, qui in lexil. I. p. 137⁴. vocem $\xi\kappa\eta\lambda\omicron\varsigma$ digamma habuisse (de quo nunc satis constat, v. Ahr. II. p. 41. 46) atque abhinc vocali ϵ prothetica adsumpta $\epsilon F\epsilon\kappa\eta\lambda\omicron\varsigma$ exstitisse rectissime vidit; sed syncopen factam esse et F ante κ sicut in $\epsilon\upsilon\alpha\delta\epsilon\nu$ in vocalem versum autumavit ut fieret $\epsilon F\epsilon\kappa\eta\lambda\omicron\varsigma$ $\xi F\kappa\eta\lambda\omicron\varsigma$ $\epsilon\upsilon\kappa\eta\lambda\omicron\varsigma$, quam opinionem probabant Curtius p. 130. 131. Ameisius p. 18. Alii vero $\epsilon\upsilon\kappa\eta\lambda\omicron\varsigma$ i. e. $\xi F\kappa\eta\lambda\omicron\varsigma$ metathesi digammi tum in v soluti ex $F\epsilon\kappa\eta\lambda\omicron\varsigma$, unde spiritus haesit in $\xi\kappa\eta\lambda\omicron\varsigma$, natum voluerunt, Giese p. 271. Savelsberg de dig. p. 47. Christ. p. 49. 237. alii. Sed utrique explicationi diffidere licet; ex mea igitur ratione v ex syllaba $F\epsilon$ contractum est, ut $\epsilon F\epsilon\kappa\eta\lambda\omicron\varsigma$ statim in $\epsilon\upsilon\kappa\eta\lambda\omicron\varsigma$ transiret.

3) Agmen claudat forma $\tau\alpha\nu\alpha\upsilon\pi\omicron\delta\alpha$ ι. 464. quam Eustathius p. 631. 46 $\Lambda\iota\omicron\lambda\iota\kappa\eta\tilde{\tau}\rho\omicron\pi\tilde{\eta}$ sicut $\upsilon\pi\tau\iota\omicron\varsigma$ ex $\omicron\pi\tau\iota\omicron\varsigma$ quod sibi finxit episcopus, $\omicron\nu\mu\alpha$ ex $\omicron\nu\omicron\mu\alpha$ extricavit (cf. Ahr. I. p. 83. n. 15). Etsi vero Ahrensius II. p. 506 in secundae declinationis terminationibus apud Aeolenses o certissime servatum esse docuerat, Ameisius p. 22 hanc Aeolicam mutationem agnovit in comparationem advocans Boeotica n. pr. $\Sigma\alpha\upsilon\mu\epsilon\iota\lambda\omicron\varsigma$ $\Sigma\alpha\nu\kappa\rho\acute{\alpha}\tau\epsilon\iota\varsigma$ (Ahr. I. 202) Meinekiique incertam emendationem $\Sigma\alpha\upsilon\lambda\alpha\iota\acute{\alpha}\delta\alpha$

(cf. Ahr. II. 506), et Ahrensium qui *av* ex *ao* contractum dixit corrigens. Hoc idem in mentem venit Brugmano in Curt. Stud. IV. p. 155, qui in *Σav*- vocalem *v* digammi vices sustinere pro *ΣαF*- probavit. Equidem et *τανάυποδα* et nomina Boeotica neque o Aeolice in *v* mutatum neque *F* in *v* solutum prae se ferre ratus eos solum qui in illa voce *v* pro *Fo* explicuerunt (ut Doederleinus in gloss. I. n. 215. H. Weber etym. Unters. p. 63. Curtius et. 515/6) recte iudicasse puto; item *Σav*- ex *ΣαFo* repetendum videtur; nam *σάος* quod est Ionicum (ad Homeri imitationem retulit Rennerus in Stud. I. 1. p. 188 *σαόφρων* e Phocyl. 9. 1, cf. Theocr. 28, 14) et Aeolicum (v. Ahrens. in Mus. rhén. nov. I. p. 384. 1842 et Hesychii glossam: *σαώτερος* — *ἀπὸ πρωτοτύπου σάος Αἰολικοῦ*, Ahr. I. p. 284) et Atticum (cf. *σαοφροσύνης* in titulo ex urbanis muris a Themistocle conditis mense Aug. a. 1873 adlato v. 5. cuius ectypum Kirchhoffius benigne nobiscum communicavit in societate Graeca *)), intermedium digamma habuisse patet e forma *σῶος* (cf. *ἀγα-υός κερα-ός κρανα-ός ταλα-ός* Curt. p. 535). Sed sine iusta causa Doederleinus III. n. 2104. 2380 *ταλαύρινος* (pariter Duentzerus in Iahnii annal. v. 95, 1867: 'die metrische Verlängerung bei Homer' p. 371) et *καλαῦροψ* e *ταλαφόρινος* et *καλαφόροψ* derivavit. —

§. 4. De spirante *j* pro *γ* posita.

Paucis de verbo *ἀγρέω* adnotabo, quod Aeolicum esse pro vulg. *αἰρέω* viri docti precario fidem facere moliti sunt. Notissimum quidem est Aeolenses solum *ἀγρεῖν* sensu eodem qui inerat verbo *αἰρεῖν* constanter, nusquam *αἰρεῖν* adhibuisse¹⁴). Etsi autem nemo ignoravit, vocem de qua agitur toti linguae Graecae omnibusque dialectis (de Aeol. Boet. Dor. v. Ahr. I. p. 74. 174. II. 112) communem fuisse, tamen verendum est ne

*) cf. act. academ. Berol. ei. a. p. 155.

14) Non recte iudico Conzium in tit. Erythraeo ap. Kennerum, p. 340. l. 49/50 pro certa scriptura ΑΓΡΕΟΝΤΑ (linea in Θ evanuit) lectionem a ductu iusto plus abhorrentem αἰρεθέντα proposuisse; neque eius coniecturam probat inmixta Ionica forma αἰρέσιος l. 31, quae explicatur, quod titulus Erythris, in urbe non Aeolica, α lapicida Ionico Aeolidis ignaro exaratus est, vel recentiori aetati tribuenda est.

ea ex Aeolismo in vulgarem sermonem inrepsisse neve Homericæ formæ quæ cum hac stirpe cohaerent: ἄγρει *E.* 765. *H.* 459. *A.* 512. *Ξ.* 271. *φ.* 176. qui pristinus imperativus (cf. Archil. fr. 5, 3) in interiectionis vim sicut ἄγε apud Homerum abierat, ἀγρεῖθ' *v.* 149 (semper in initio versuum positum). ἄγρη *μ.* 330. *χ.* 306. (de venatione) πυράγρη *Σ.* 477. *γ.* 434. ζωάγρια *Σ.* 407. *θ.* 462. ζώγρει *E.* 698. *Z.* 46. *A.* 131. ζωγρεῖτ' *K.* 378. ἀνδράγρια *Ξ.* 509. βοάγρια *M.* 22. *π.* 296. μοιγάγρια *θ.* 332. πánαγρος *E.* 487. αὐτάγρετα *π.* 149. (hymn. in Merc. *v.* 474. 489) παλινάγρετον *A.* 526. („non plus semel legitur in Theocriti carmine Aeolico 29, 28“, Ameis. p. 38) ex Aeolica consuetudine derivatae esse tacite credantur (cf. C. F. Ameis. ad *π.* 148, in append. ad *π.* 296. III. p. 68). Itaque aut ex ἀγρέω ortum putabatur αἰρέω muta in vocalem soluta aut illud ex hoc vocali in consonam versa, cf. Koen. ad Gregor. Cor. p. 590. (Boeckh. c. i. G. II. p. 850 ad n. 3524, 6) Buttm. lexil. I. p. 123. Giese p. 234. Ahrens in Zimmerm. Diar. 1836 p. 803, de dial. Aeol. p. 25 etc., in Mus. rhen. I. p. 394 ad Sapph. fr. 75 B. alios. Aliter Christius Aeolieum ἀγρέω per syncopen ex ἀγερέω p. 41 atque ex eo vulgare αἰρέω muta cui etiam asperum deberi credidit p. 109 extrita per productionem suppletoriam p. 62 (37) merito repetiisse sibi visus est, quæ derivatio plus uno nomine inepta et perversa est. Etiam Bergkii (in hist. litt. Gr. p. 58. n. 20) antiquissimum verbum ἀγρεῖν omniumque Graece loquentium proprium e primigeno ἀριέω, unde metathesi effectum esset αἰρέω et vocali in γ transmutata vel ἀγρέω vel ἀργέω(?), quod apud Hom. *v.* 149 Antimacho placuisse videretur, progerminasse credidit, quam originationem Ameisius p. 37 fusius disputando analogia recentioris Aeolicae pronuntiationis, qua spirans labialis *F* ante *q̄* in mediam labialem *β* in βρίζα βρόδον etc. in vocum initio mutabatur, fulcire studuit ponens βρίζα : Φρίζα = ἀγρέω : ἀργέω. Perplexa sane ratio est; primum quod in initio vocum valet confidenter in media voce admisit, tum duas mutationes simul statuit sed non excusavit: metathesin et transitum spirantis in consonam; expectet quidem aliquis ἀργέω pro ἀριέω (sicut Πέργαμα pro Παρίαμα, Ahr. p. 56. n. 24), nullo vero modo ἀγρέω; at raris-

sime vix e labente Graecitate certa exempla illius mutationis extricantur, v. Curt. p. 559. His temptaminibus circumspectis nihil restat nisi ut in eorum sententiam eamus, qui duas diversissimas stirpes in Graecae lingua fuisse contenderunt, quod concessit etiam Kuhnius in ann. II. p. 271; cf. Curt. p. 161. Quod etiam notione paululum a se distabant (cf. Buttm. lexil.), ponendum est Aeolicam dialectum duas notiones unius verbi ambitu conlegisse. Sed plane nihil in earum necessitudinem facere debet quod ἄγορμι et αἰρεῖν recenti tempore eandem flexionem secuta sunt: ἤγορμαι et προαγορημένω (c. i. G. 3524, 6, Ahr. I. p. 62), sed ἤρεθην (cf. Curt. de verb. p. 376) et ἀγορεθέντες (c. i. g. 2166, 28 ubi *E* planum est sec. Dodwellianum apographum, et in tit Eryth. l. 49).

§. 5. De sibilante.

I. σ.

1) Σ in fronte vocum ante μ positum quamquam secundum Athenaei et Antiatticistae testimonium: μύρρα ἢ σμύρρα παρ' Αἰολεῦσιν (v. Lobeck. el. path. I. p. 130, Sapph. fr. 163, Ahrens. II. 504) Aeolenses abiecerunt, etiam retentum esse Sapphus forma σμίρκος (fr. 34, Ahr. I. p. 73), quae semel reperitur in Homericis quoque carminibus P. 757 (praeter hymn. in Ven. p. 115), testis est itemque Aeolismus Homericus ἐπι-σμυγεῶς γ. 195. δ. 672, quem pro μογεῶς cum scholiasta, ad priorem locum verba a Boeckhio sic correctae adnotante: σμυγεῶς διὰ τὸ μέτρον παρείληπται, Αἰολικῶς δὲ ἔστιν, ἐπιπόνως, cum Buttmanno (ib. in not.) Matthiae gr. Gr. §. 10. 15. p. 64 contra scholiastam ad δ. 672 ἀπὸ τῶν ἐπισμυχομένων et Eustathium p. 1463, 47 (781, 37) ἐπιπόνως ὁδυνηῶς καὶ ὡς εἰπεῖν κανστικῶς derivantem non dubito agnoscere; mire Doederleinius in gloss. III. p. 81. n. 2046 ineptit illud pro ἐπιζα-μογεῶς dictum credens. Quod Apollonius Rhodius σμυγεῶς Δ. 380. σμυγεῆ Δ. 1065. σμυγεῶτατοι B. 374 et 244 ex Ruhnkenii emendatione praebet, id ad imitationem refero. Voci vero μογερός σ adhaesisse (cf. Christ. p. 86) discimus ex Hesychii glossa σμογερόν· σκληρόν, ἐπίβουλον· μοχθηρόν, cuius lemma non ignoro in Thesaur. l. Gr. VII. p. 496 utpote librarii errore pro-

cusum esse addubitatum, sed recte ut videtur M. Schmidtus ad v. defendit Cyprium atque ad Euklum chresmologum relegandum esse arbitratus (cf. Hartel. p. 398).

Sed cavendum est ne illam σ mox retinendi mox abiciendi proprietatem quae communi linguae Graecae lege nititur (conf. exempla quae suggessit Lobeckius l. l. p. 120—132, Curt. p. 644, Hirzel. p. 40) certae dialecti finibus describamus; neque igitur dialectorum discrimen intercedit inter formas $\sigma\kappa\acute{\iota}\delta\nu\alpha\sigma\theta\alpha\iota$ et $\kappa\acute{\iota}\delta\nu\alpha\sigma\theta\alpha\iota$ (cf. Duentzer. l. l. p. 367).

2) Ex euphonica lege qua subsequens consona antecedentem sui similem vel convenientem reddebat mollioris pronuntiationis causa ante μ dentales in σ mutabantur; Aeolidem tamen concursum litterarum $\delta\mu$ non aversatam esse elucet e forma $\pi\nu\kappa\acute{\alpha}\delta\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$ S. fr. 56 et grammaticorum testimoniis. Auctorem nimirum π . $\omicron\mu\eta\rho$. διαλ. p. 478 Homerica exempla $\acute{\iota}\delta\mu\epsilon\nu$ $\acute{\omicron}\delta\mu\eta$ quae pugnant cum usu Attico Aeolica vocantem mitto, sed id solum propter $\acute{\alpha}\sigma\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$ tango quod Aeolicum perf. partic. esse creditur. In Et. autem Magn. p. 155, 23 (v. Lentz. Herod. π . παθ. II. 358) sic traditur: $\acute{\eta}\delta\omega$ τὸ εὐφραίνω, ὁ παθητικὸς παρακείμενος $\acute{\eta}\sigma\mu\alpha\iota$, ἡ μετοχὴ $\acute{\eta}\sigma\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma$ καὶ $\acute{\alpha}\sigma\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$ τροπῇ τοῦ $\acute{\eta}$ εἰς $\acute{\alpha}$. τινὲς δὲ λέγουσι, μὴ εἶναι μετοχὴν ὅτι πᾶσαι αἱ τοῦ παρακειμένου μετοχαὶ παροξύνονται· πρὸς οὓς φάμεν, ὅτι λέγουσιν οἱ τεχνικοί (int. Herodianum) μετοχὴν εἶναι παρακειμένου ἀπὸ τοῦ $\acute{\eta}\delta\omega$ $\acute{\eta}\sigma\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma$ κατὰ συστολὴν $\acute{\alpha}\sigma\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$ καὶ ἅμα τῇ συστολῇ ἀνεβίβασε τὸν τόνον καὶ προπαροξύνεται, ad quae verba Lentz. Herodianum item $\acute{\alpha}\lambda\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$ ex $\acute{\eta}\lambda\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma$ natum putasse addidit, quod aoristi videtur esse sicut $\acute{\omicron}\rho\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$; Ameisius contra p. 23 α longum esse opinatus est. Neque vero quicquam de quantitate licet statuere pro certo neque de Aeolismo, quem suadere possunt si minus accentus, quem forsan ex obscurata participii notione explices, tamen spiritus et usus Homericus (nam $\acute{\alpha}\sigma\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$ ἐκ θανάτοιο formulae instar T. 350. in exitu atque $\acute{\alpha}\sigma\mu\epsilon\nu\omicron\iota$ ἐκ θανάτοιο ι. 63. 566. κ. 134 in initio positum est, praeter quod in medio versu partis a Lachmanno contemptae E. 108 legimus $\acute{\alpha}\sigma\mu\acute{\epsilon}\nu\omega$), constat propter σ quod Aeolicae rationi refragatur, nisi credere mavis $\acute{\alpha}\sigma\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$ pro $\acute{\alpha}\delta\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$ rhapsodorum ore ad usitatam pronuntiationem adplicatum esse;

nescio an etiam iuxta ἴδμεναι *N.* 273. δ. 200. 493. μ. 154 apud Homerum fuerit κεκαδμένος, quod praebet Pindarus *Ol. I.* v. 27 (v. Curt. de verb. p. 188), non Aeolicum vel Doricum (Eustath. p. 214, 22, v. Ahr. *II.* 109) sed ex epico archaismo vel Ionismo servatum, pro κεκασμένος *A.* 339. δ. 725. 815, fortasse propter vulgatum et Atticum usum (cf. Aesch. *Eum.* 766. Aristoph. *equit.* v. 685) in Ionica carmina illato.

II. σσ.

1) Sibilantis geminatio quae oritur vel concursu alterius σ vel spirantis alicuius (*j, F*) adsimilatione, cum saepe in Aeolica dialecto conspicua esset ubi aliae dialecti simplex σ adhibebant, sicut quaeque alia duplicatio etiam in Homericis vocibus grammaticis inferioris notae Aeolica fuit (ἀναδιπλασιασμόν vel πλεονασμόν διὰ τὸ μέτρον vocantibus, quae stultissima ariolatio adhuc nondum plane obmutuit); Herodianus nempe tale Aeolismi indicium aversatus est sic verba faciens π. παθ. *II.* 306: τινὲς δὲ ψιλοῦσι τὸ ὅτι καὶ τὰ λοιπὰ, Αἰολικὸν ἀναδιπλασιασμόν οἰόμενοι εἶναι. διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἀναπέμπουσι τοὺς τόνους. ἀλλὰ οὐκ ἔστιν ὁ διπλασιασμός ἐπὶ τούτων Αἰολικός, ἀλλ' ἴδιος αὐτῶν τῶν ἀναφορικῶν. παρ' Αἰολεῦσι δὲ τῶν ἀμεταβόλων γίνεται — ἐὰν οὖν ἕτερον διπλασιασμόν παρ' αὐτοῖς εὗρη, τῷ κοινῷ ἐχρήσαντο καὶ οὐκ ἰδίως ἐποίησαν· εἰ οὖν παρακολουθεῖ τοῖς ἀναφορικοῖς τὸ διπλασιάζεσθαι, κοινὸν καὶ οὐ τῆς διαλέκτου ἐστίν, οἷον ποῖος ὁπποῖος, πόσος ὁππόσος, ὅσος ὅσος, — ἔσσεται ἔσσεται (cf. Eust. 655, 13: καὶ δὲ καὶ Σικελικὸν εἶναι τὸ ἔσσεται, οὐ μὴν Αἰολικὸν λέγουσιν), similia ποιητικῶς, οὐκ Αἰολικῶς dicta, v. p. 304. π. ὀρθογρ. p. 511/2, cui iudicio non iuvat aliquid addidisse.

2) Regula qua grammatici persaepe (cf. Ahr. *I.* p. 67) apud Aeolenses πτ in σσ mutatum esse tradunt Homericis aliaque exempla conparantes Aeolicis quae tenemus refutatur; sed non intellegitur unde illa profecta sit. Nunc constat verba πέσσω ὄσσομαι κορύσσω ἐνίσσω ad antiquiorem formam stirpis in κ exeuntis redire, quod tum per labialismum qui dicitur totius linguae Graecae proprium in π transformatum est, a qua stirpe recentiore descendunt verba πέπτω ὄπτω κορύπτω ἐνίπτω cf. Curt. et. p. 418. 425. 621, de temp. et mod. p. 105—107,

de verb. p. 234 sq. 311); praestat igitur grammaticis diffidere. Eodem cadit nominativus ficticius τὸ ὄσσοις e quo Homericus dualis τὸ ὄσσει derivabatur etsi in Aeolide dualis non erat: βαρύνεται οὐ μόνον καθότι Αἰολικὸν δοκεῖ εἶναι, v. Herodian. π. καθ. πρ. I. p. 208, 20. (v. §. 12. 4).

III. ζ.

1) Duplex σ ab Aeolensibus et a Tarentinis in ζ mutatum esse grammatici satis perplexe clamitant, e quorum ratione Homericum verbum νίζω Tarentinum est pro Aeolico νίσσω quod pro vulg. νίπτω esse voluerunt (saepissime scilicet ad unam vocem expediendam plurium dialectorum proprietates admoven-
tur), cf. Et. M. 605, 24. Ahr. I. p. 46. II. p. 101; sed Herodianus cautius egit quod sensit: τὸ δὲ νίζω οὐκ ἐγένετο ἐκ τοῦ Αἰολικοῦ νίσσω, v. in An. Ox. I. 291, 24 = π. παθ. II. p. 377. Quod autem illic additum est: οὐδέποτε γὰρ τὰ παρ' αὐτοῖς (Αἰ.) δύο σσ τρέπουσιν εἰς ζ, recte Lentzius in not. suspicatus esse videtur, Epimerismorum consarcinatorem id de suo adiecisse, cum alias Herodianus ipse eius adfectionis exempla ex Alcaeï et Sapphus carm. subpeditaret π. μονήρ. λέξεως, 23. II. p. 929, (π. καθ. πρ. I. p. 442, 18, p. 535, 9; π. διχρόνων 292, 17, II. p. 14, 5; π. παθ. II. p. 378): ἔπταζον (A. fr. 27) ἐκ δὲ τοῦ κοινοῦ ἦν τοῦ ἔπτησσαν· τὸ δὲ αὐτὸ ἐπὶ τοῦ πλάζω· ἐπιπλάζοντες (S. fr. 18) ἀντὶ τοῦ ἐπιπλήσσαντες, ubi α longum esse, non correptum adnotavit. Ahrensius quidem I. p. 46, 85 Aeolicas formas agnovit, etsi e titulis lux non adportatur. Hunc igitur Aeolismum quibusdam Homericis locis Aristarchum intellexisse discimus ab Epimer. auctore in An. Ox. I. 149, s. v. ἔστιν qui admirabiliter vocabula confudit: ἐκ τοῦ πλῶ καὶ τὸ πλάζω, ὡς τὸ κράζω· τὸ πλάζω ἐκ τοῦ πλήσσω Αἰολικοῦ (? leg. Αἰολικῶς)· οὕτω γὰρ καὶ Ἀρίσταρχος τὸ Ὀμήρου ἀνέγνω ἐκτεταμένως κύματι πηγῶν πλάζετο' ε. 389 ἀντὶ τοῦ ἐπλήσσετο· καὶ γὰρ φησιν ἐπιφύρων Ὀμηρος ἐξηγεῖται· παλιρρόδιον (scil. κύμα) δέ μιν αὐτὶς πλῆξεν' ε. 430. ἡ μέντοι κοινὴ ἀνάγνωσις συστέλλει τὸ ἄ, ἐκδεχομένη τὸ ἐπλανᾶτο (cf. schol. P. Q. ad. ε. 389)· ἐπιφέρει γὰρ οὕτω κακὰ πολλὰ παθῶν ἀλόω κατὰ πόντον' ε. 377. ἐπὶ μέντοι τοῦ Ἀχιλλέως· πλάζ' ὤμους καθύπερθε Φ. 269 τὸ ἐπλησσε, δῆλον Αἰολικῆς (l. -κῶς). cf. Lehrs. adn. ad Herod. tria scripta

emend. p. 77. Lobeckius vero Aristarcho credidit in el. path. I. p. 237 sic locutus: *σι*, ut Nitzschio ad Od. ε. 389 et mihi visum est, *πλάζω* proprie idem significat ac *πλήσσω*, alpha longum esse oportet' atque Aeolismum fovebat Rumpfius in Iahn. ann. v. 93 (1866) p. 97. Sed nemodum demonstravit *πλάζω* re vera Aeolica illa mutatione de qua parum constat pro *πλήσσω* ortum esse neque de quantitate vocalis α certi quid conperire licet. Adparet autem verba *πλάζω* et *πλήσσω*, quae posteriore usu notionis paululum inter se discrepant, ab eadem stirpe *πλακ-* descendere; illud igitur ex *πλάγγω* per *πλάδγω* (Curt. p. 566) factum est, in hoc consonae finali nasalis prae-ludebatur: *πλά—ν-κγω* (cf. lat. plango), quae evanescens effecit productionem suppletoriam: *πλήσσω*. Itaque non minus verisimile est, duobus verbis in lingua vulgari eandem notionem olim inhaesisse, id quod Lobeck. ad Ai. v. 598. p. 241 dixit: fit credibile verba *πλάζω*, *πλήγνυμι*, *πλήσσω* non minus inter se cognata esse quam germanica illa schlagen (*πλήσσειν*), verschlagen (*πλάζειν*)' vel intr. anschlagen (cf. Buttmann. gr. Gr. II. p. 268). cf. Curt. in Philol. III. p. 3, et. p. 260, de verb. p. 320. Ahr. gramm. dial. Att. et Hom. §. 61. n. 5. p. 77. Potuit sane fieri, ut HomERICA aetate *πλάζω* ibi etiam adhiberetur, ubi excultior usus recentioris temporis *πλήσσω* potius postulare. Ergo non negans in Aeolidis usu fortasse solum fuisse *πλάζω* pro duobus *πλάζω* et *πλήσσω*, quae res grammaticos in errorem induxit, ut *πλάζω* Aeolice ex altero versum crederent, eam mutationem non modo incertam sed Aeolismum futilem esse iudico.

Etiam comparativum *ὑπολίζων* Σ. 519 nescio an grammatici inter Aeolismos retulerint; Herodianus scilicet π. Ἰλ. πρ. tres *τύπους* comparativi enumerans *ὀλίζων ὀλιγίων ὀ-λίσσων* (cf. *λίσσον* ap. Hesych., Curt. p. 346. 624) dixit: τὰ δὲ δύο σσ μετέπεσεν εἰς ζ καὶ ἀπετελέσθη τὸ ὀλίζον. οὕτως οὖν ἐσχηματίσαμεν καὶ τὸ μεῖζον, λέγω δὲ κατὰ τὴν αὐτὴν τροπὴν τῶν στοιχείων. Quod vero grammatici *ὀλίζον* pro *ὀλίγον* tradunt fuisse aut apud Aeolenses (v. Aelium Dionys. ap. Eust. p. 1160, 17) aut apud Thessalos (v. Apionem et Herodorum ap. Eust. p. 329, 12) aut in recentiore Iade (v. Heraclidem Alex. ap. Eust. p. 1643, 2),

nugati esse credantur (v. Gies. p. 51. Ahr. I. p. 219 et n. 2), licet ipse Herodianus de πεφυζότες Φ. 6. 528. 532. X. 1 (quod cum φυζανικός N. 102. aliis Curtius p. 448. 566 recte a φύζα I. 2. 140. O. 62. 366. ξ. 269. ρ. 438 pro φυγία derivavit) sic exponens reperiatur π. παθ. II. p. 265, 4: ἀπὸ τοῦ πέφυγα ἢ μετοχῇ πεφυγώς· ὁ γοῦν Ἀλκαῖος μετατιθεὶς τὸ σ εἰς ν κατὰ πλεονασμὸν ἑτέρου γ φησὶ πεφύγων, οἱ δὲ νεώτεροι Ἰωνες τῷ ζ ἀντὶ τοῦ γ χρῶνται, ὅθεν καὶ τὸ φύγω φύζω καὶ τὸ πέφυγα πέφυζα τὰ τὸ πεφυγότες πεφυζότες κατὰ τὴν αὐτὴν ἀντιστοιχίαν καὶ τὸ ὀλίγον ὀλίζον λέγουσιν. Neque ὀλίζων pro ὀλίγγων ad recentioris Iadis usum pertinet (v. Bergk. hist. litt. Gr. I. p. 69. n. 46) sed ad antiquissimum; atque bene probatur vetusto titulo Attico in corp. inscr. Attic. a Kirchhoffio a. 1873 edito I. n. 1. B. 32, ubi legimus O. EIZOSI ab eodem egregie in ὀλείζουσι restitutum novissimaque Anglorum conlatione lapidis confirmatum; cum forma ὀλείζων, ubi ει est pro ι + ι, conferas μείζων pro μέγγων vocalis ι epenthese (sicut αἰρέω pro ἀρῶ Curt. p. 509. 633) ortum, cf. Curt. de tempor. et modis p. 91.

2) Mutatio δι in ζ Aeolensibus quam maxime peculiaris fuit, sed etiam a vulgari usu minime abhorruit (cf. Ζεύς pro Διεύς Curt. p. 562, verba in -άζω, -ίζω quae primigenio vel parasitico δ adsumpto nata sunt, p. 565. 573—5, de verb. p. 335—7. 347, πεζὸς pro πεδῖος etc.). Neque desunt Ionica exempla: nam ἀρί-ζηλος quod est iuxta ἀρίδηλος, N. 244. Σ. 219. 221. 519. X. 27. μ. 453, a Bekkero in sched. Hom. I. p. 291 cum schol. L ad B. 318 perperam pro ἀρίσ-δηλος aut a Buttmanno in lexil. I. p. 240. nuda mutatione δ in ζ vel p. 244 inaudito transitu F in σ pro ἀρι-F(ι)δηλος intellectum, exstat pro ἀρίδηλος (Curt. p. 565. Christ. p. 51) atque ἀ-ίζηλος B. 318 pro ἀ-Fίδηλος B. 455. E. 880. 897. I. 43. A. 155. Θ. 309. π. 29. χ. 165. ψ. 303. ἀϊδήλως Φ. 220, parasitica spirante j adhibita (Curt. p. 605 sq.), sicut ζορκάς ap. Herodot. IV. 192 iuxta δορκάς ib. VII. c. 79; de ζάπεδον ap. Xenophanem, quam formam „Doricam vel Aeolicam“ non iusto inlatam esse a scriba in carmen poetae Colophonii atque similiorem adiectivo quam substantivo esse Hermannus dixit in Antiquit. stud. diar. IV. (1837) p. 321, Doederleinus autem in gloss. vol. III. p. 255

s. n. 2343 secundum Hesychium Pottium alios pro *διάπεδον* interpretatus est, dubitavit Ebelius in Kuhnii ann. VI. p. 80, qui ζ e δ natum rectius posuisse videtur; *δάπεδον* est *Δ*. 2. δ. 627. κ. 227. λ. 419. 576. ρ. 169. χ. 188. 309. 455 (cf. Hartel. p. 394); *ἐπιζάφελος* tamen *I*. 525 et *ἐπιζαφέλως*¹⁵⁾ *I*. 516. ζ. 330, quod cum *ἐπὶ* et ζα- esse conpositum Herodianus π. καθ. πρ. I. p. 233 et π. 'Ιλ. II. p. 67 sibi persuasit, cum veriloquium nondum sit enodatum (cf. Doederl. III. p. 230. s. n. 2296 de *διαφέλειν* derivantem), atque *ἀζηχῆς* *Δ*. 435. *O*. 25. 658. *P*. 741. σ. 3, quod Doederl. II. p. 279. s. n. 890 nimirum in *ἀδιηχῆς* dissolvit contorte interpretatus quem secutus est Ameis. p. 30, praetermittere satius duco. Fatendum autem est in Iade hunc transitum solitarium esse. — Apud Homerum quidem saepissime adhibitum est praefixum ζα- extra compositionem inusitatum, quod pro *μέγα* vel *πολὺ* est grammaticis atque alterum *ἀρι-* vel *ἐρι-* aequiperat, cuius vulgaris forma erat *δια-* (cf. quae posteriores praebent *διάκοπος διαμῶς διανθῆς διάπυρος*, et Alcaicum *ζάδηλος* fr. 18, 8 cum Homericis *διεδηλήσαντο* ξ. 37). Quare grammatici iam de Aeolismo cogitarunt, inter quos audias Et. M. auct. p. 407, l. 6 sic disputantem: *ζάθεος* — *Αἰολικῶς γέγονεν· οἱ γὰρ Αἰολεῖς τὸ διὰ ζα φασί*, l. 17 ad *ζάκοτος· ἡ διὰ-πρόθεσις* — *τρεπομένη ὑπὸ Αἰολέων γίνεται ζα-ὡς διαφλεγῆς ζαφλεγῆς*, — *διαμενῆς ζαμενῆς*, quibus male Ahrensius, Hartungium de particulis l. Gr. I. p. 350 ζα- cum *ἀγα-* componentem perperam secutus (I. p. 46, in gramm. dial. Attic. et Hom. §. 127. n. p. 166), fidem denegavit. Equidem adiectiva *ζάθεος ζάκοτος ζατρεφῆς ζαφλεγῆς ζαχορῆς ζαῆς*¹⁶⁾

15) Scribebatur *ἐπιζαφελῶς* qui accentus omnino ratione caret, cf. Herodian. π. καθ. πρ. I. p. 233, π. 'Ιλ. II. p. 67, Buttmann. gr. Gr. II. p. 335. n., Goettling. de acc. p. 334; recte igitur contra Aristarchi et quae eum iusto plus secuta est paradosis auctoritatem (v. Lehrs. p. 259) Bekkerus cum Herodiano (v. schol. Pal. ad ζ. 330. π. 'Οδ. πρ. II. 146) mutavit.

16) Hoc recte additum esse docent Hesychii glossae Cypricae *ζάει· βινεῖ καὶ πνεῖ* vel *σφοδρῶς πνεῖ* et *ζαέντες· πνεόντες* quas Schmidti recte pro *διάει* (*διάησι*) et *διαέντες* esse vidit, Curt. p. 564 (cf. contra *διάησι διαπνεῖ* et Hom. *διάη* vel *διάει* ε. 478. τ. 490) et *ζαῆς· μεγάλως πνέων, πολύπνους*. Inmerito ergo Lobeckius in elem. path. I. p. 100, parall. p. 158 haesitans simplexne esset *ζάει ζαέντες ζαῆς* an conpositum ut *ζαβάλλειν*

confidenter ex Aeolica poesi remansisse (cf. part. alteram) contenderim, etsi Alexandrini his quattuor vulgarem accentum imposuerunt, itaque omnia Ionica esse iudicarunt. Maxime autem in his Aeolismis conlocatio evincit speciem formularum; constanter enim ζάθεος ζάκοτος ζαής a secundi pedis thesi incipiunt atque ζαχρηής ζαφλεγής initium versuum obtinent, cum solum ζατρεφής bis cum illis, identidem cum his faciat:

Κίλλαν τε ζαθέην A. 38. 452. ζαχρηῶν ἀνέμων E. 525.

Νῖσάν τε ζαθέην B. 308. ζαχρηεῖς τελέθουσι M. 347. 360.

Κριῖσάν τε ζαθέην B. 520. ζαχρηεῖς γίγνοντο N. 684.

Φηράς τε ζαθέας I. 151. 293. ζαφλεγέες τελέθουσι Φ. 465.

ᾧς τ' ἄνεμος ζαής M. 157.

ὥς δ' ἄνεμος ζαής ε. 367.

ᾧρσεν ἔπι ζαῆν ἄνεμον μ. 313.

φαιής κε ζάκοτον Γ. 220.

ταύρων ζατρεφέων H. 223. ζατρεφέας (φῶκας) δ. 451.

αἰεὶ ζατρεφέων σιάλων ξ. 19. ζατρεφέων αἰγῶν ξ. 106.

Omissi *Κυθήροισι ζαθέοισι* O. 432 in fine positum quam clausulam praebet versus 192 Hesiod. Theog., cum formula omnino perversa sit; epitheton igitur Cillae, urbis Aeolicae in Troade sitae (v. Herod. I. c. 149), proprium nescio an e primo carmine idque subsequente priori parte quam Lachmannus posuit a poetis catalogi ad Boeotic. Nisam et Phocic. Crisam atque a recenti auctore octavi carminis (cf. Lachm. Betrachtung. p. 26) ad Messen. Pheras translatum sit, in Odyssea autem vox quae granditatem quandam redolet et habet augusti speciem, nulli urbium nomini addita est. De Aeolica forma ζαῆν v. §. 13, 8.

Neque eam opinionem inpediunt quae alia apud alios poetas leguntur: ζαμένησε Hes. th. 928, ζαμενής hymn. in Merc. 307, Pind. N. IV. 13, Soph. Ai. 137, ζαπληθής Aesch. Pers. 316, Antipat. in Anth. Palat. VII. 75, 1, ζάπυρος Aesch. Prom. 1084,

illam rationem praetulit, quia neque praepositio ζα- reperiretur cum vocali verbi confluentis nisi forte in sermone plebeio, neque α longum, quod idem haberent non contracta εὐᾶής δυσᾶής, quicquam indicaret. Probavit autem compositionem Herodianus et auctor Et. M. atque dubitationes aegre tulit Christius p. 151.

ζάχολος in adesp. hymn. Anth. Pal. IX. 524, 7, ζαχρεῖος Theocr. 25, 6, ζάχρυσος Eurip. Alc. 501. Iph. Taur. 1111. Anon. Rhes. v. 370. 439, ζάπλουτος (= διάπλουτος E. M. 407, 7) Eur. Andr. v. 1282, adeo Herod. I. c. 32 (cf. Steinii adn.) qui nonnumquam poetarum vocum amator deprehenditur, ζαφόρος ζαφεγγής Hesych.; haec quidem omnia — Lobeckius parall. p. 158 communem dixit morem ζα - pro δια - usurpandi — ad Homericorum carminum imitationem referenda vel ad eorum analogiam conformata esse habenda existimo; vox tamen ζάκορος ex Menandri Leucadia (cf. Meineke, fr. c. G. v. IV. p. 160 ed. mai.) servata, ad quam in E. M. p. 407, 28 Ἀττικῶς καὶ Αἰολικῶς adscriptum est, si recte M. Schmidtus in Kuhnii ann. v. IX. p. 367 ζακόρεια θυσία Ἀφροδίτης = διακόρεια ex Hesychio ad Cypriam dialectum remisit, fortasse eadem fuit Cyprica. Neque multum nominibus propriis non Lesbiacis Ζάλευκος et Ζάκυνθος quod Curtius p. 564 Aeolice pro Διάκυνθος (voll von Bärenklau) positum esse suspicabatur efficitur; in hac autem enucleatione id mirum est, quod Z initiale simplicis solum sibilantis vice fungitur neque usquam vocalem antecedentem producit (cf. Saguntum): B. 634. α. 246. ι. 24. π. 123. (τ. 131) π. 250 (cf. Christ. p. 87. 146. Hartel. p. 410 sq.); vocalem etiam Aeolicam υ pro α sine iusta causa in voce Ὀλυμπος (λαμπ-) esse voluit et. p. 250, quod notavit Hirzelius p. 13 not.

Cum pro ζα - bis in Homericis carminibus legatur δα - in δάσκιος O. 273. ε. 470 quod veteres, velut Trypho (v. Ahr. I. p. 107), Aeolicum propter probatam syncopen (e δασύσκιος) esse opinabantur, atque in δαφεινός B. 308. K. 23. A. 474. δαφεινός Σ. 538 quae Aeschylus ex Homericis studio admisit in Pers. 316. Prom. v. 1022, recte dialectorum discrimen intercedere statuitur. Quod vero Ameis. p. 30 ad rem inlustrandam Boeotica Δεὺς δυγὸν contulit quippe ratus illa ab his ad carmina Ionica propagata esse, dubito num apta de causa id voluerit; poterat sane etiam Lacones adferre (Ahr. II. 95); Ahrensius quidem ipse δα quod Αἰολικῶς e ζα repetitur in E. M. 248, 17, ad Boeoticam dialectum retulit p. 175. n. 1. Sed potest Aeolice spirans extrita esse, si Curtium p. 581 Homericum λαῖω Ξ. 213. O. 325. Σ. 359. T. 71. ε. 154. ι. 184. λ. 260. ξ. 16. 21.

τ. 340. χ. 464. ω. 208 et Sapphicum δαύοις fr. 82 e δῆαύω expedientem sequimur vel Christium p. 260 cum hoc ex δῖαύω petito δαφοινός et διαφοινός comparantem; atque ex Iade ipsa quoque ille mos excusationem habet, quem Curtius et Ionicae et Atticae dialecto vindicavit p. 568. 581. Sed haec hactenus.

Aeolicam mutationem ἰδρύω pro ἰζώ fictam quae scholiastae cod. Lips. ad B. 191 adrisit (Ahr. p. 175, 1), vel paragogen litterae ζ quam schol. ad ψ. 42 et E. M. 168, 15 auctor statuerunt in verbo ἀτύζω, aliasque alucinationes piget recoxisse.

§. 6. De mutarum consonarum mutatione.

Paucissima sunt quae huc pertinent vocabula in quibus apud Homerum Aeolico modo tenues vel mediae vel aspiratae loca inmutasse dicuntur.

I. Tenues:

1) π pro κ. Breviter difficillimam quaestionem ab Ameisio p. 34 iam motam, unde Homericī poetae formas ὀπποῖος ὀππώς etc. adscivisse existimandi sint, cum in reliqua Iade ab Archilochi aliorumque iambographorum temporibus (cf. Renner in Curt. Stud. I. 1. p. 154—157) formae multo antiquiores ὄκως ὄκοῖος κότε etc. in quibus originaria gutturalis consona (Curt. p. 417. 425 sq. 446. Bergk. hist. litt. p. 855) haesit usitatae fuerint, tango, de qua nihil enucleavi; certe gutturalis duplicatio ὄκκως pro ὄ-κῶς (cf. lat. quis got. hvas) nusquam deprehenditur, praeter Tarent. ἰκκος pro ἰππος (Curt. p. 416. 421).

2) π pro τ. Dialecti Graecae linguae eo modo distinguuntur, quo primigenias explosivas consonas emolliebant; sic genuinam gutturalem quam servavit lingua Sanscrita in multis vocibus aliae per dentalismum in τ (Ionica Dorica Attica), aliae (Aeolica Boeotica) per labialismum in π vertebant. Eiusmodi igitur in Homericā elocutione iustus Aeolismus est vox πῖστρος e κατῶρας formata quam legimus iuxta Ionicum τέσσαρες (cf. §. 15, 2).

Cum item Aeolenses πῆλυι pro τήλοσε pronuntiaverint (Ahr. p. 41. Hirzel. 14), Homericum adiectivum τηλύγετος Γ. 175. E. 153. I. 143. 285. 478. N. 470. δ. 11. π. 19, ut et apud veteres et recentiores varias passum explicationes (v. Buttm.

lexil. II. p. 176, Geist. disquis. Homer. in Seebod. et Iahn. ann. vol. suppl. I. (a. 1831) p. 612), ita nondum certo enucleatum, neque cum Lobeckio in parall. p. 119 (v. C. F. Ameis. ad δ. 11 in app. I. p. 43) ab Aeolica forma *τῆλυ* pro *τῆλε*, quam Apollonium sibi finxisse Ahrens. I. p. 155. n. 8 iudicavit, repetere neque Aeolica *v* pro vulg. *o* mutatione quam fovebant Ameisius p. 22 et Gelbkus in Curt. Stud. II. p. 19, extricare debemus; egregie profecto Sonnius in Kuhnii ann. XIV. p. 331. n. 1 priorem partem vocis *τηλύγετος* evolvit conlato sanscr. *kârus* (= *carus*) vertens: 'benvenuto' (Curt. p. 447).

In fine stirpium sicut in *ὄπτω* pro *ὄσσομαι* (rad. *ὄκ-*) aliis, labialismus in voce *πέμπε* Aeolica cuius genetivus *πέμπων* ap. Alc. fr. 33, 7 legitur (Ahr. I. p. 128) conspicuus est pro vulgari *πέντε*. Hanc ob causam Homericum *πεμπάσσεται* θ. 412 apud schol. *E* quidem falso Doricum (Ahr. II. p. 80) sed apud schol. P. et Q. Aeolicum audit, quod rectius sit, equidem tamen confirmare non ausim. Neque enim hic labialismus certo dialectorum vinculo coerceri videtur, cum *πεμπάζω* vel *ἀναπεμπάζω* vulgare sit apud Aeschyl. Eum. 748. *πεμπαστής* Aesch. Pers. 981. *πεμπάς* apud Platonem et Xenophontem, utrumque sane poetarum in elocutione imitatore, sed *πεντάζω* et *πεντάς* apud Plutarchum demum posterioresque deprehendatur. Idem valet de *πεμπώβολον* A. 463. γ. 460, ubi Pseudo-Herodotus, de vit. Hom. c. 37 in Westermanni Biogr. p. 20 et Eustathius p. 135, 38 „*Αἰολικὴ λέξις καθὰ ἣ χρῆσις*“ adnotaverunt; Cumaei scilicet veru quinque dentibus instructo in sacrificiis usi esse dicuntur, quod Ameisius p. 29 commentum iure putat. Sed Aeolismo non obstat levis auctoritas qua *ὀβελός* traditur Aeolice *ὀδελός* fuisse, cum Doricum sit (v. Ahr. I. p. 42. II. p. 81) atque in grammaticorum sententiam facere potest conlatio Sapphici *πεμπεβόηα* fr. 98, 2 et Attici *πεντώβολον* (apud Rangabéum, antiquités Hellén. I. p. 47. n. 56. A. 45. 57. B. 14 exstat *πεντόβολον*), quod ut idem est vocabulum ita aliam adscivit notionem (quinque oboli); ceterum semper Attici *πεντα-* vel *πεντε-* in conpositione adhibuerunt, apud Pindarum sane etsi Dores cum Atticis conspirant, legimus *πεμπάμερος* fluctuante codicum lectione Ol. V. 6. Rem igitur in suspenso relinquo.

II. Mediae. γ vel δ .

Inter formas $\kappa\acute{\nu}\epsilon\phi\alpha\varsigma$ quae saepius est in carminibus Homericis, $\gamma\nu\acute{o}\phi\omicron\varsigma$ ab Aristotele primum usurpatam, $\delta\nu\acute{o}\phi\omicron\varsigma$ et Aeschyleam (Choeph. 52. cant.) et Simonideam et apud Homerum in adiectivis $\delta\nu\omicron\phi\epsilon\rho\acute{o}\varsigma$ I. 15. II. 4. v. 269. o. 50 et $\iota\omicron\delta\nu\epsilon\phi\acute{\eta}\varsigma$ δ . 135. ι . 426 conspicuam, $\zeta\acute{o}\phi\omicron\varsigma$ huic usitatissimam, quae parem habent significationem, intercedere dialectorum discrimen grammatici veteres et recentiores recte iudicant, tamen quale sit ponendum neque testimonia neque tituli ostendunt, cf. Curt. p. 487. 658. Herodianus igitur π . $\acute{o}\rho\theta\omicron\gamma\omicron\rho$. II. 487, 18 pro $\gamma\nu\acute{o}\phi\omicron\varsigma$ Aeolenses dixisse $\delta\nu\acute{o}\phi\omicron\varsigma$ $\acute{\alpha}\pi\omicron\delta$ $\tau\omicron\upsilon$ $\delta\omicron\nu\epsilon\iota\sigma\theta\alpha\iota$ $\tau\acute{\alpha}$ $\nu\acute{\epsilon}\phi\eta$ opinatus est, quod Hesychius s. v. $\delta\nu\omicron\phi\epsilon\rho\acute{o}\nu$ repetiit; hoc quidem testimonio fretus Ameisius p. 36 voces Aeolicas esse somniavit atque grammaticis $\delta\nu\acute{o}\phi\omicron\varsigma$ Doricum vocantibus, quibus Ahrens II. p. 109 (v. p. 80. n. 1) propter Creticum $\acute{\alpha}\delta\nu\acute{o}\nu$ pro $\acute{\alpha}\gamma\nu\acute{o}\nu$ positum (cf. Curt. p. 658. n.) credidit, denegavit fidem. Sed primum usus vocis $\delta\nu\omicron\phi\epsilon\rho\acute{o}\varsigma$ quae est ut taceam de tragicis, apud Hippocratem (v. Passovii l.), eius opinioni refragatur, tum suspicio non reprimatur, Herodianum vel qui auctor fuit, in futili originatione de Aeolica syncope cogitasse pro $\delta\omicron\nu\acute{o}\phi\omicron\varsigma$ vel simili. Mire autem Pottius etym. Forsch. II. p. 807, quem laudat Savelsbergius in Hoeferi ann. doctrin. linguae III. p. 99, $\delta\nu\acute{o}\phi\omicron\varsigma$ et $\zeta\acute{o}\phi\omicron\varsigma$ cum $\delta\alpha$ et $\zeta\alpha$ - composita esse voluit (= $\zeta(\nu)\acute{o}\phi\omicron\varsigma$). Magis fortasse $\gamma\nu\acute{o}\phi\omicron\varsigma$, quod Heraclides ap. Eust. 1722, 24 $\Lambda\iota\omicron\lambda\iota\kappa\acute{o}\nu$ nominavit propter pleonasmum litterae γ , Ahrensius vero p. 73 Aeolice euphoniae causa pro rudiore $\delta\nu\acute{o}\phi\omicron\varsigma$ positum existimavit, confirmatur Aeolica forma $\gamma\nu\acute{o}\phi\alpha\lambda\lambda\omicron\nu$ (cf. Buttm. gr. Gr. I. p. 102), in qua item γ ex κ mitigatum est (v. $\kappa\acute{\nu}\epsilon\phi\alpha\lambda\lambda\omicron\nu$, Curt. 487); sed mutatio quae nasalis vi efficitur singularis est. Itaque de hac re nihil constat neque quisquam demonstret, $\delta\nu\omicron\phi\epsilon\rho\acute{o}\nu$ ab Iadis consuetudine alienum esse.

III. Aspiratae: ϕ pro θ .

Multo certius de hac Aeolica mutatione diiudicari potest (cf. Ahr. I. 42. Curt. p. 442). 1) Luculentum autem Aeolismi exemplum est vox $\phi\eta\rho$ pro $\theta\eta\rho$, quae in nominis proprii vim se corroboravit de Centauris posita: $\phi\eta\rho\acute{\sigma}\iota\nu$ $\acute{o}\rho\epsilon\sigma\kappa\acute{\omega}\iota\sigma\iota$ A. 268. $\phi\eta\rho\alpha\varsigma$ B. 743; item Pindarus P. III. 4. IV. 119. fr. 147 $\Phi\eta\rho$

pro $\theta\eta\rho$ dixit Aeolice, ubi de centauro sermo est (v. Peter de dial. Pind. p. 20); sed alias ubi de bestiis agitur et Homerus vocem $\theta\eta\rho$ adhibuit et Alcman in fr. 60, 4: $\theta\eta\rho\epsilon\varsigma \delta\rho\epsilon\sigma\kappa\omega\iota$ ceteroqui eiusmodi Aeolismorum amator (cf. $\phi\omicron\iota\nu\alpha\iota\varsigma$ pro $\theta\omicron\iota\nu\alpha\iota\varsigma$ fr. 24, 1 $\pi\omicron\lambda\upsilon\phi\omicron\iota\nu\omicron\varsigma$ e Bergkii coniectura fr. 34, 2, Ahr. II. p. 81, de mistione dialectorum apud lyricos p. 68/9). Ahrensius vero I. p. 219 vocem Thessalicam habuit quia Centauri in Thessalia habitabant, atque Ameisius p. 30 fabulas de iis vulgatas a Thessalis ad Iones esse propagatas censuit. Sed Thessalismus non magis placet quam Aeolismus; certe erat apud Aeolenses quoque et fabula et vox, ita ut de ea non aliter iudicandum sit quam de reliquis; cf. Hesychii glossam $\phi\eta\rho\epsilon\varsigma \omicron\iota \text{Κένταυροι Αἰολικῶς}$, et $\phi\eta\rho\iota\alpha \theta\eta\rho\iota\alpha \text{Αἰολεῖς}$; v. Herodian. II. $\delta\rho\theta\omicron\gamma\rho$. II. p. 599, 2 et schol. L. ad A. 268.

2) Pari modo legebatur ρ . 221 $\phi\lambda\acute{\iota}\psi\epsilon\tau\alpha\iota$, nunc vulgari verbo $\theta\lambda\acute{\iota}\psi\epsilon\tau\alpha\iota$ oblitteratum, quod et apud Homerum et apud Theocritum ($\phi\lambda\acute{\iota}\beta\epsilon\tau\alpha\iota$ 15, 76) Eustathius p. 101, 46. 1817, 33 (cf. schol. cum Buttmanni adn.) planis verbis inter Aeolismos retulit. Scholiastae autem testimonio corrupto opem adtulit Duentzerus de Zenod. stud. Hom. p. 60, cui recte adstipulatus est Schmidtus Didym. p. 209. Scilicet Zenodotus probavit formam Aeolicam quam reperit, Aristarchus nimirum Atticismi studiosus praepropere eam eliminasse evidenter deprehenditur; sane metrum non formam postulavit. Quo nunc iure post Wolfium recentiores eam expunxerint non patet nisi ex Aristarchomania. (c. Osann. An. p. 286. Ribbeck. in Iahn. ann. v. 66. p. 11).

3) Contra semper $\theta\lambda\acute{\alpha}\omega$ apud Homerum est, pro quo $\phi\lambda\acute{\alpha}\omega$ Aeolicum fuisse perperam Gregor. Corinth. de dial. Aeol. §. 41. p. 614 et gramm. Meermann. p. 641 testantur, cum esset Ἀττικόν , contra $\theta\lambda\acute{\alpha}\nu \text{Ἑλληνικόν}$ (v. Moerin p. 392. Eust. p. 102. 1039. Lobeck. Rhemat. p. 30. Passov. s. v. $\phi\lambda\acute{\alpha}\omega$); $\phi\lambda\acute{\alpha}\omega$ etiam ex Hippocrate quem pura Iade usum esse neque alienas formas inmiscuisse constat (v. Giese. p. 153) adfertur. —

Ad $\acute{\alpha}\kappa\mu\eta\nu\omicron\varsigma \sigma\iota\tau\omicron\iota\omicron \Gamma$. 163 (297. 320. 346) schol. B adscripsit: $\acute{\alpha}\kappa\mu\eta\acute{\nu} \text{Αἰολεῖς τὴν ἄσιτίαν}$, quod quo iure dictum sit indagare nequeo ne veriloquium quidem perfectum habens.

Fortasse illud commentum de diverso usu est propter litterarum mutationem positam; veniat enim in mentem alicui Creticam glossam quam M. Schmidtus vol. I. p. 555 restituit: ἀχμηνός· ἄσιτος pro ἄκμηνος respicienti tenuem pro aspirata ei Aeolicam esse visam (cf. Ahr. I. p. 43); sed huic suspicioni nihil tribuere praestat.

§. 7. De liquidarum geminatione.

Nunc transeo ad eas formas Homericas quae aut recte aut perperam ex Aeolensium insigni liquidarum duplicatione reperiuntur. Notissimum enim est apud eos in mediis vocibus, in quibus liquidae cum spirantibus σ, j, F concurrebant quae in reliquis dialectis evanescentes antecedentis syllabae vocalem producebant, constanter adsimilationem factam esse, nisi α vocalis adfuit ante liquidas (Ahr. I. 55); vocales igitur quae ante consonarum adfectionem fuerant integrae remanserunt¹⁷), qua de re optime disseruit Hirzelius p. 29—32. Cum sic Aeolicam rationem artioribus cancellis describamus, patet nullo modo duplicationem liquidarum quae est post vocales prothéticas velut augmentum aut in commissura duarum vocum conpositarum huc posse referri. Grammatici videlicet ut mutarum ita omnem liquidarum geminationem ex Aeolico usu derivandam esse inepte autumabant, in quam rem libeat Gregorium Corinthium de Aeol. dial. §. 34. p. 609 loquentem audivisse: οὔτοι πάντα τὰ σύμφωνα διπλασιάζουσιν ἐπὶ τῶν βραχέων· ὥς τὸ ξννεπε, ξννη, κέννος, καὶ τὰ ὅμοια.

Quamquam ξννη Sapphicum pro imperfecto verbi νέω vel νῆμι = ξ-σνη recte se habet (Ahr. II. 504), tamen ea causa apud Homerum non sufficit ut ξννεον Φ. 11, quod falso Hoffmannus in Iliadis libris Φ et X. a. 1864 editis I. p. 260. II. 8

17) Egregie falsus est O. Schneiderus in Callimach. I. p. 314 qui in ξετελλα ὀφέλλειεν μέλλιχος χέλλος ἐλλαπίνα vocalem liquida geminata correptam origine longam fuisse disputavit; sed recte vidit ἀνδέλλετο quod cod. in hymno in Del. v. 248 praebent defenditque Meinekius utpote Aeolicum cum iis nequire conferri; scilicet vulg. εἶλον est pro ἔFελον atque ἀνδέλλετο esset Aeolice ἀντήλετο (cf. ἦχον Ahr. I. p. 90); v. ἔλεν Sapph. 51, 2. ἔλετο (sic B!) Alc. 68. παρελόμενος ap. Conzium XII. A. 7.

contra veterum auctoritatem ex *ἐνένεον* contractum, ineptius etiam Duentzerus in Iahn. ann. v. 95. p. 370 pro *ἐνεον* utpote arsis vi productum esse voluerunt, ex *ἐ-σνεον* ortum (cf. Kuhn. in ann. II. p. 263. Curt. et. p. 297. de verbo p. 113. 222. Rumpf in Iahn. ann. v. 93. p. 75. Christ. p. 80. 85. 274 alios) aut *ἐμμορε* quod Aeolicum audit in An. Ox. III. p. 264, 1 pro *ἐ-σμορε* (Curt. p. 309. Ahrens. gramm. §. 85. n. 3. p. 108, v. Buttmann. gr. I. p. 316) Aeolicum esse iudicemus, cum ea ratio nihil aliud redoleat nisi antiquitatem sicut in *ὄσσοις μέσσοις ὄππως* etc. Ceterum non ignarus sum alios *ἐμμορα εἵμαρμαι* (cf. Aeol. *μέμορθαι* Ahr. I. 147) e metathesi pro *μεμ-* explicare maluisse Pottium II. p. 388 Doederleinium in gloss. II. s. n. 576 Brugmanum in Curt. Stud. IV. p. 102; quae disceptatio nostram rem minime tangit. Sunt vero etiam formae *ἐλλαβε* quae Aeolica fuit auctori π. Ὀμήρ διαλ. p. 478 *ἐμμαθε* aliae quibus prorsus non quantum scimus inhaesit duplex consona; adhuc autem lis est utrum eae e falsa analogia (v. Curt. Erl. p. 43, Stud. IV. 479) an e continua liquidarum pronuntiatione (v. Hartel. p. 396) duplicatam habeant consonam; sed temere Christius p. 83 ut alios mittam, propter ipsum Homericum usum ad ficticiam formam *ἐγλαβε* confugit, v. Brugmanum p. 123.

Item in commissura geminatio non debet Aeolica vocari. Nam *ἐννεπε* quod simplex esse inter recentiores Buttmannus lexil. I. p. 270 Bekkerus sched. Hom. I. p. 164 Larocheus p. 256 frustra defenderunt pro *ἐνσέπω* exstat (cf. lat. in-sece, theot. segjan, Curt. p. 427); sed cum vis acris sibilantis iam esset labefactata et in spirantis potestatem aboluisset, non poterat servari *ἐνσέπω*, sed spirans ad antecedentem consonam reclinata et antiquo more adsimilata est. Addo adiectivum *ἐννοσίγαιος* pro *ἐν-Φοσίγαιος* (Curt. p. 244. Savelsb. de dig. p. 49) quod Aeolicum vocatur a Diacono ad scut. Herc. 102 ap. Ahr. I. 64. n. 52. Offensio scilicet in eo est quod duas rationes spirantem compensandi ingressi sunt poetae Homerici: adsimilatum *F*prehendimus in *ἐννοσίγαιος* (semel et vicies in Iliade, quinque in Odyss.), extrusum autem sine compensatione in *ἐνοσίχθων* (ter et vicies in Il., duodevicies in Od.), contra productionem efficiens Ionice in *ἐλνοσίφυλλος* B. 632. 757. v. 22,

sicut etiam formae *ἔννεα* (v. Christ. p. 34) *εἵνατος ἔνατος* fluctuant; Hesychius quidem *ἔννοσις ἔννοσίχθων ἔννοσίφυλλος* servavit. Quam inconstantiam diverse viri docti explicare vel effugere studuerunt. Audacissime autem Bekkerus qui in carminibus Homericis formarum aequabilitatem nimis adfectavit (v. sched. Hom. I. p. 212: die homer. Sprache braucht gleichbedeutende Formen nur dann neben einander, wenn sie dem metrischen Gehalte nach verschieden sind), cum *Ιας* syllabam productam *εἶν-* postularet, propter *εἵνοσίφυλλος* singularem cod. Vindob. lectionem ζ. 310 secutus ubique *εἵνοσίγαιος* restituit (cf. l. l. p. 33. 164), quod sane cum antiquae orthographiae more non pugnat; Lehrsius vero *εἵνοσίγαιος* propter diphthongorum fere aequisonarum *ει-αι* viciniam minus placuisse eaque de causa liquidam duplicem esse praelatam imaginatus est. At quis de Graecorum euphoniae sensu ex nostra ratione recte diiudicaverit? Melius Lehrsii opinioni Friedlaenderus in Iahn. ann. v. 79. (1859) p. 824 suspicionem subnexuit, propter *ἔνοσίχθων* formae sonum fortasse *ἔννοσίγαιος* dictum fuisse ut pronuntiatio duarum vocum cognatarum concordaret. Plerumque metri causa ii qui priscam litteraturam Ionica mutaverunt pro arbitrio hic adsimilationem illic productionem compensatoriam adhibuisse putantur (cf. Ahrens. gramm. §. 146. p. 170. Ameis. p. 33), quod prae fracte negari nequit. Sed veri simile est non plane pro arbitrio sed secundum traditam pronuntiationem ambigua antiquioris alphabeti signa transposita esse, quare mihi quidem inconstantia illa, qua iuxta antiquius *ἔννοσίγαιος* simul recentius *εἵνοσίφυλλος* adparet, transitum quendam ab antiquiore ad recentiore aetate elocutionis Homericæ videtur indicare. Recte autem Ameisius duplicationem ex Aeolica praepositionis *ἐνὶ* forma *ἐνν-* (Ahr. I. p. 56), pro qua *Ιας* praebet *εἶν-*, repetere noluit; neque vero ad hanc necesse est remittatur *εἰνάλιος* vel *εἰνόδιος*, cum ea productio facta esse videatur littera *σ* quae fuerat in fronte vocum *ἄλς* (cf. sal, Curt. p. 500) et *όδος* (§. 1) extrita, neque ad Aeolicum *συνν-* pro *συνὶ* ab Ahr. I. p. 57 propositum (etiam Alcaicum *ἄσυννέτημι*, v. Bergk. not. ad fr. 18, redit ad *ἄσυν-ῖέτημι*; de verbi *ῖημι* littera initiali v. Curt. in Philol. III. p. 7, et. p. 552) Homericum *συννεχὲς* M. 26. v. 74

quod servatum est in cod. Ven. *A*. (Laroche p. 354), vel vulgo scriptum *συνεχῆς* relegandum est quia verbi *ἔχω* spirans, cuius vis apud Homerum non torpuerat (v. §. 12, 2), antiquo, non Aeolidis proprio modo adsimilationem vel vocalis productionem effecit; cf. praeterea Hartel. p. 455. 457. — Sed ne in mediis quidem vocibus hanc consuetudinem Aeolicae dialecti finibus coerceri docent verba *ἔννυμι* pro *ἔσνυμι* (Ahr. I. p. 52) *κρεμάννυμι* pro *κρεμάσνυμι* *βάλλω ἄλλομαι ναυτίλλομαι στέλλω ὀφέλλω* (augeo) pro *βάλω* etc. (v. Curt. de tempor. et mod. p. 98), fortasse *ἔρω* in quo quid sibi velit duplex *ρ* ambiguum est (Curt. de verb. p. 207), et n. p. *Βορῶς* pro Ionico *Βορέης* (i. h. pristino *Βόρῃας* ut Curtius p. 325. 555 coniecit). *Ὀφέλλω* quidem quod significat „debeo” et *ἔρω* grammatici ad Aeolidem revocare moliti sunt; hoc igitur grammaticuli quorum doctrinam Eustathius p. 1648, 12 (756, 32 adfert Ahrens I. p. 53. n. 11) adripuit, Aeolicum pro *εἶρω*, nimirum Aeolica aphaeresi pro *φθείρω* esse ineptius statuerant, quibus Herodianus verbum unicum esse notans adversatus est π. καθ. πρ. I. p. 452/3 (v. π. μονήρ. λέξ. B. 43, 10. II. p. 948/9): *εἴπερ οὖν Αἰολικόν, ζητητέον τί αὐτοῦ ἦν κοινόν, οὐ γὰρ αὐτὸ τὸ φθείρω ὡς οἴονται τινες*. — Pro vulgari autem *ὀφείλω* quod, non per epenthesein litterae *j* sed per productionem suppletoriam ortum, posterior usus adhibuit, ut quae Curtii sententia est p. 630, a verbo aequisono *ὀφέλλω* (augeo) posset distingui (cf. Brugman. p. 121. 126), saepissime in Homericis carminibus legitur antiquior et iusta forma *ὀφέλλω*: *χεῖος—ὀφέλλεται γ. 367. μοιχάγρι' ὀφέλλει θ. 332. ζάγρι' ὀφέλλεις θ. 462.* (in fine versus bis) *χεῖος, τὸ — ὀφελεν φ. 17* et imperfectum *ὀφελεν* (= debebat) *A. 353. ὀφέλλετε T. 200. ὀφελον θ. 312. ὤφελον Z. 350. ὡς — ὤφελον Ω. 764. ὤφελles δ. 472. αἴθ' ὤφελles Ξ. 84. ὤφелles Σ. 19. P. 686. αἴθ' ὤφелл' σ. 401. ὡς ὤφелл' H. 390. ξ. 68. ὡς ὤφелles X. 481,* (cf. Buttm. gr. II. p. 261. Matthiae. gr. §. 245. I. p. 629. C. F. Ameis in app. I. p. 39 ad γ. 367) iuxta aoristum *ὀφείλον ὤφελον* etc. (cf. imperfectum *ὀφειλεν* ap. Hesiod. ε. 174). Scholiasta videlicet cod. *A* ad *A. 353* adscripsit: *ὀφελεν· ὀφειλεν Αἰολικῶς ὡς χεῖρες χέρρες*; etiam Matthiae p. 630 de Aeolica pronuntiatione cogitavit atque agnovit Aeolismum Ribbeckius in Iahnii ann. v. 66. p. 11 lo-

cutus hunc ne Aristarchum quidem sustulisse. Potest sane Aeolicum esse pro ὄφειλω, tamen sana Aeolismi causa non magis adest quam in vulgaribus βάλλω στέλλω et poetica voce ὀφέλλω (augeo) (praesens adhibuit Hesiodus ὀφέλλει ε. 14. 412. ὀφέλλῃ ε. 495. ὀφέλλοις ε. 33. imperat. ὄφελλε ε. 213 semper in fine, Aeschylus ὀφέλλεται Sept. 193. 249, Pindarus ὀφέλλειν P. IV. 260, Theocritus 17, 78 ὀφελλόμεναι, adeo ὄφελλε 25, 120 quod iuxta ὠπάσε pro aoristo habendum est; praebet etiam Hipponax vocem), quam ipsam Aeolismo tribuere possis (cf. infra). Sed ὀφέλλω fortasse antiquior et Ionica forma erat pro recentiore ὀφείλω. Atque cum haec ipsa apud Homerum ex Aristarchi recensione ter reperiatur in eodem carmine: χρεῖος ὀφείλετ' *Α.* 686 = 698. χρεῖος ὀφείλον *Α.* 688, puto, servanda est praesertim cum Lachmannus hanc partem interpolatoribus esse tribuendam scite perspexerit, qui facillime iuniorum suae aetatis formam inopinantes contra antiquorum poetarum usum poterant admovere. Quare valde ambigo num recte Buttmanus in gramm. II. p. 261. not. *) sic pronuntiaverit: 'dass dies Verbum bei Homer bald ὀφείλω, bald ὀφέλλω geschrieben wird, ist natürlicherweise ein alter Ueberlieferungsfehler' atque etiam in his tribus locis ὀφέλλω scribendum proposuerit, quod nunc recepit Bekkerus in altera editione atque olim Curtius de tempor. et mod. p. 92 probare maluit, etsi ι post λ positum epenthesein passum esse in hac voce ipse (sicut Christ. p. 51) crediderat; fuisset scilicet genuina diphthongus per *EI* scribenda.

Certa igitur exempla sunt haec

I. progressivae adsimilationis:

Optat. aor. qui σ consonam propriam habuit, legitur ὀφέλλειν πόνον αἰπύν *II.* 651 et ὀφέλλειν πόνον ἄμμιν β. 334 extremis in versibus pro genuino ὀφέλσειεν vel vulgari ὀφείλειεν, quod vidit Buttmanus in gr. Gr. II. p. 262 opinatus hoc a rhapsodis evitatum esse quia de ὀφείλω potuisset cogitari; diserte autem Lobeckius ad l. et Ahrens. in gramm. §. 62. n. 1. p. 79 Aeolismum agnoverunt. Sed mirum est quod etiam aliae formae eiusmodi adparent. Iam Curtius in Iahnii ann. vol. 67 (1852) p. 15 ἐξώφελλεν ο. 18 pro aoristo interpretatus huc retulit; atque *B.* 420 πόνον δ' ἄλίστον ὄφελλεν iuxta aoristum

ἔδεκτο et π. 174 praeter θῆκ' legimus δέμας δ' ὄφελλε καὶ ἦβην, ubi licet non pro certo confirmaverim aoristos praestat intellegere; sed Homerum sane Theocritus 25, 120 imitatus est qui post ὥπασε statim ὄφελλε adhibuit Homericam vocis sedem post τρίτον τροχαῖον usitatam (ὀφέλλει Γ. 62. Γ. 242. ὀφέλλεμεν Π. 631. ὀφέλλειν ο. 21. ὀφέλλωσιν Α. 510. ὀφέλλουσα Δ. 445. ὀφέλλετο Ψ. 524. ξ. 233; solum Ο. 383 praeter Β. 420 in fine est) observans; etiam in versu Α. 510: ὄφρ' ἄν' Ἀχαιοὶ | υἱὸν ἔμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσιν τέ εἰ τιμῇ aoristi coniunctivus solus aptus est.

II. regressivae adsimilationis:

1) In adiectivis ex stirpibus in ες derivatis et suffixo -νος formatis vulgo littera σ explosa productio, apud Aeolenses vero spirantis labentis adsimilatio facta est, cf. de ὄρεννος φάεννος Ahr. I. p. 52. Iure igitur v. d. de mistione diall. p. 65 χρυσοφαέννων inter Anacreontis, p. 72. de dial. Aeol. p. 284 φαεννός κλεεννός κελαιεννός inter Pindari Aeolismos enumeravit (cf. Peter de dial. Pind. p. 17). Homericus autem usus ut semper φαεννός et κελαιεννός ita tamen ἄργεννός Γ. 141. 198. Ζ. 424. Σ. 529. 588. ρ. 472 (cf. ἄργεσ-τής) et ἐρεβεννός praebet Ε. 659. 864. Ν. 425. 580. Χ. 466 post penthemimerin, Θ. 488. Ι. 474. Χ. 309 in fine versuum (cf. ἔρεβος v. Ahr. in gramm. §. 141. p. 177 et Leskien. in Curt. Stud. v. II. p. 101); in Odyssea non exstat neque unquam reperitur ἄργεινός neque ἐρεβεινός quod conspiraret cum ἑλεινός αἰπεινός πετεινός ἀλεγεινός ἐρατεινός aliis. Herodianus quidem quamquam saepius de Aeolicis formis φαεννός φωτεινός κελαιεννός mentionem fecit (π. ὀρθογρ. p. 532, 17. 597, 14), tamen π. καθ. πρ. Ι. p. 175 vulgarem probavit earum accentum. Duae vero quas posui Aeolica vestigia habenda sunt, inter quae ἄργεννός Aeolico nomine Ἀργεννόεσσαι pro vulg. Ἀργινούσσαι testato (π. παθ. ΙΙ. p. 477, 27) confirmatur, cf. Doederlein. gloss. Hom. Ι. p. 211. n. 325. et Ahrens. in gramm. l. Ι. Ubi autem Pindarus et Attici tragici (v. φαεννός Soph. Ai. v. 843, Eur. An. v. 1086. 1146. Bacch. v. 631. Cycl. 353, Anon. Rhes. v. 59, cf. Gerth. diss. de dial. tragic. in Curt. Stud. v. Ι, 2. p. 268, ἄργεννός Eur. Iph. Anl. v. 574, alia) Aeolicam formam adhibuerunt, ibi eos orationem vel ad Homeri vel Aeolicorum

lyricorum elocutionem adcommodasse non inmerito accipias. — Sed ἐρᾶννός I. 527. 573. η. 18 quod redit ad stirpem ἐρᾶς- in ἐρᾶσ-τός perspicuam, quia Aeolica exempla vocalem α prae se ferentia desunt, vulgare esse statuo.

2) Aeolica pronomina ἄμμες et ὕμμες e sanscr. formis asmat et jusmat orta cum etiam in Ionicis carminibus saepius locum habeant; ex Aeolica poesi remansisse cuiusvis, spero, verisimile est, cf. Giesium p. 196. Locos indicabo §. 14.

3) Neque alia condicione utitur infinitivus verbi substantivi ἔμμεναι Aeolicus. ex ἔσμεναι natus pro quo ex Ionica ratione exspectet aliquis εἴμεναι (v. Ahrens. de coniug. in μι Hom. p. 31) Ionibus tamen ignotum. Servatus videlicet est iuxta εἶναι ἔμμεναι ἔμμεν propter commoditatem quam versui dactylico praebuit:

Α. 117. 287. Β. 129. 216. 249. α. 33. 172. 217. 233. 377. β. 142. 783. Γ. 44. 220. Δ. 142. Ζ. 208. δ. 98. 387. 667. ζ. 43. 200. 444. 488. Η. 75. Θ. 246. Κ. 562. η. 322. θ. 181. λ. 237. 493. Λ. 784. Μ. 260. Ν. 269. 631. μ. 275. ν. 249. ξ. 189. π. 58. 817. Ο. 112. Π. 144. Ρ. 27. 131. 224. 475. ρ. 196. 352. 416. 171. 367. 548. Τ. 96. 391. 416. σ. 218. 261. 354. 382. τ. 385. Φ. 186. 405. 463 (570). Ψ. 459. 591. υ. 35. 90. φ. 332. 335. 470. 619. 791. Ω. 259 (615). ψ. 125. 135. ω. 25. 224. 269. 270.

παρέμμεναι Σ. 472. δ. 640. ἐξέμμεναι Ζ. 100. μετέμμεναι Σ. 91. Diphthongus autem finalis elisa est ante vocales in ἔμμεν' Σ. 364. ξ. 332. π. 419. τ. 289. χ. 210, ubi apostrophum libris constanter traditam Ahrensius in l. diss. p. 10, 31, cum terminationem infinitivi -μεν apud Homerum non legi nisi pone brevem syllabam observasset, iure strenue defendit eandem in S. fr. 2, 2 ἔμμεν' e libris revocans (v. l. p. 146); cur vero nunc prorsus negligatur non adsequor; certe enim quod Pindarus Ol. VII. 56. XIII. 62. P. IV. 98. VI. 42 (v. Peter p. 65 not.) ἔμμεν ante consonas conlocare ausus est, inde non efficitur in Homericis carminibus apostrophum esse exterminandam neque quia ἔμμεν ea caret τ. 64. 191 (v. Bekker. in censur. Wolf. Hom. = sched. Hom. l. p. 44). Credo igitur Aeolicam formam ἔμμεν' a poetis Homerum imitantibus interdum non recte esse adhibitam. Tamen displicet mihi alia Ahrensii opinatio quam in Philol. vol. III.

p. 231 de hiatu apud elegiacos Graecorum poetas antiquiores' disputans his verbis in medium protulit ad Theognid. v. 960 (de quo videsis Rennerum Stud. I. 2. p. 52): apud Homerum quidem $\xi\mu\mu\epsilon\nu$ scribitur, non $\epsilon\tilde{\iota}\mu\epsilon\nu$. At $\xi\mu\mu\epsilon\nu$, cum geminata littera μ Aeolicam dialectum prae se ferat, nihilominus non est Aeolicum; nam Aeoles infinitivi terminatione $-\mu\epsilon\nu$ nusquam usi sunt. Quare ipsum Homerum $\epsilon\tilde{\iota}\mu\epsilon\nu$ pronuntiasse existimo. In antiquissimis autem libris fuerat *EMEN*, quod utroque trahi poterat'. Hoc quidem iudicium si sequimur, sane necesse est idem de $\xi\mu\mu\epsilon\nu\alpha\iota$ valeat atque $\epsilon\tilde{\iota}\mu\epsilon\nu\alpha\iota$ restituamus quippe Doricum (v. Ahr. II. p. 322). Sed unde, quaeso, formae Doridis propriae in elocutionem Ionicorum carminum inrepserint? At ipse longiorem formam $\epsilon\tilde{\iota}\mu\epsilon\nu\alpha\iota$ in suspicionem vocavit. Itaque cum certa argumenta plane desint, opinionem parum stare posse arbitratus Aeolismos defendo.

In eius infinitivi analogiam quod ut detrimentum quod esse videbatur temporis reconcinnarent geminatione, scripserunt $\xi\mu\mu\epsilon\nu\alpha\iota$ Υ . 365 (Hermannum in opusc. I. p. 242 secuti Bekkerus, v. sched. Hom. I. p. 94 et Dindorfius) $\alpha\tilde{\iota}\mu\mu\epsilon\nu\alpha\iota$ Φ . 70. $\xi\epsilon\nu\gamma\gamma\acute{\nu}\mu\epsilon\nu$ Π . 148 (v. Bekker. p. 69. Buttmann. gr. I. §. 107. n. 28. p. 515), etymologicis causis inprobandum est atque iam Lobeckio minime adridebat in pathol. elem. I. p. 268. " $\Lambda\mu\epsilon\nu\alpha\iota$ igitur a verbo puro derivavit, cum alpha productum contractionis indicium praeberet, pro $\alpha\tilde{\epsilon}\mu\epsilon\nu\alpha\iota$ itemque $\xi\epsilon\nu\gamma\gamma\acute{\nu}\mu\epsilon\nu$ explicuit quippe a $\xi\epsilon\nu\gamma\gamma\acute{\nu}\omega$ declinatum; tamen formas in $-\acute{\nu}\omega$ adiunctas ab Homericō usu et aetate abhorrire Giesius p. 10, 110 recte monuit; brevem autem vocalem ν legimus $\xi\epsilon\nu\gamma\gamma\acute{\nu}\mu\epsilon\nu\alpha\iota$ Γ . 260. $\xi\epsilon\nu\gamma\gamma\acute{\nu}\mu\epsilon\nu$ O . 120. Vides igitur vulgarem et legitimam formam ubicunque possit adhiberi; hic tamen noli cum Duentzero in Iahn. ann. v. I. p. 370 metri causa vocalem productam existimare, cum alia etiam explicatio pateat. Nam ad Aeolicae quam vocant coniugationis modum pertinet, modo $\xi\epsilon\nu\gamma\gamma\acute{\nu}\mu\epsilon\nu$ scribas quod Spitznerus probavit Ahrensiusque in l. diss. p. 10 commendavit, similiter atque $\alpha\tilde{\rho}\acute{\omega}\mu\epsilon\nu\alpha\iota$ Hes. ε. 22, quod Lobeckius iam bene cum $\psi\iota\lambda\acute{\eta}\mu\epsilon\nu\alpha\iota$ $\gamma\omicron\tilde{\eta}\mu\epsilon\nu\alpha\iota$ aliis consentire viderat, ipse quidem $\alpha\tilde{\rho}\acute{\omicron}\mu\epsilon\nu\alpha\iota$ contractum pro $\alpha\tilde{\rho}\acute{\omicron}\tilde{\epsilon}\mu\epsilon\nu\alpha\iota$ probans, cf. Buttm. gr. I. §. 105. n. 16. p. 489; paulo aliter Curtius $\alpha\tilde{\rho}\acute{\omicron}\mu\epsilon\nu\alpha\iota$ in Kuhnii ann. III.

p. 77 ex ἄρον-έμεναι contractum (cf. et. p. 319) esse voluit, quod etiam in ἴμεναι pro ἰέμεναι de verb. p. 175 accepit. Kruegerus igitur in gr. Gr. §. 37. 3, 1. p. 101. ἐσιέμεναι χ. 470 contulisse satis habuit atque repudiavit ἴμεναι Larochius (videsis etiam Hartelium p. 464); ἄμεναι Christius p. 265. longum α habere ex ἄFμεναι, quod ad antiquam coniugationem vocali copulativa carentem relegavit, accepit fortasse recte nisi ἄμεναι cum ἀρώμεναι ad flexionem in μι spectet, de qua infra dicendum est. v. §. 18. I.

4) Pro vulgari verbo κτᾶσθαι et κτήμων (πολυκλήμων E. 613. ἀκλήμων I. 126. 268) apud Dores πάσασθαι et πάμων in usu fuerunt (Ahr. II. p. 108. Bergk. hist. litt. Gr. I. p. 57. n. 17). Apud Homerum igitur πολυπάμονος Δ. 433 legimus (v. Buttmann. gr. Gr. II. p. 263. n. Ahrens. I. p. 61), quod si recte restitutum est, pro iusto Dorismo Homérico intellegi debet. Neque enim cum Lobeckio facio autumante parall. p. 452, πολυπάμων ab Ionico θεήμων non distare sed ad effugiendam πῆμα nominis similitudinem a poeta Ionice fictum esse (tale discrimen etiam inter θέη et θεά ut possent discerni fuisse Dietrichius in Kuhn. ann. X. p. 436 statuit), quia stirps πᾶ nihil ad Iadem pertinet. Sed Dorismos in Homérica elocutione recte se habere mihi nunquam persuadebo. Atque Doricae formae memoria tenuissima est contra antiquam et satis fide dignis codicibus CDEGHLMNOS (v. appar. crit. ed. Larochian. Il. Lips. a. 1873) ab Hesychio aliunde optime testatam scripturam πολυπάμονος, quae sane exquisitior est quam ut veterum criticorum errore vel lapsu inperiti alicuius librarii textui obtrusa possit videri. Scholia autem AD praebent: πάματα γὰρ καλεῖται παρὰ Δωριεῦσι τὰ κτήματα ἐκτεινομένου τοῦ ᾱ, cod. L.: πάματα παρὰ Δωριεῦσι τὰ κτήματα· ἴσως δὲ καὶ Αἰολικόν ἐστι διὰ τὰ δύο μμ (sic etiam placuit Eust. 493, 44 et Passovio in lex. s. v. πολυπ.). Huius vero memoria hoc loco mihi quidem resuscitanda esse atque contra Ahrensium propter radicem πα in nulla dialecto πάμμα vel πολυμάμμων extitisse posse contententem defendenda videtur*). Nam cum in lingua Sanscrita et Latina eiusdem

*) Apud alios poetas Dorica forma recta est; quod autem etiam hic codices plerumque μμ praebent, grammaticos et librariorum ex Homérica scrip-

stirpis altera forma additamento quodam („Wurzeldeterminativ“ v. Curt. et. p. 60—66, comm. quae inscribitur: zur Chronologie der indogerm. Sprachforschung, in act. soc. litter. Saxon. vol. V. (1867) p. 206—211) amplificata adpareat in verbis pat-jê (herrsche) pat-ni (Herrin) atque pot-ens compo(t)s potiri, adeo in ipsa Graecitate in *δεσπότης πόσις* conspicua sit (v. Curt. et. p. 265), non quicquam, credo, obstat quominus Aeolidi stirpem *πατ-* fuisse usitatam concedamus, quae sane segreganda est ab altera Graeca radice *πατ-* verbi *πατέομαι* vel *πασ-* praesentis *πάσσεσθαι* (Hesych.), v. Leskien. in Curt. Stud. II. p. 121. Curt. de verb. p. 315; (*πάσασθαι* = *κτῆσασθαι* in libris interdum *σ* duplici scriptum est, vitiose, ut dixit Dindorf. in Thesaur. v. VI. p. 642). Itaque *πα: πατ* conferas cum *dju: djut dî: dîp* (Curt. p. 222. 63) *άυ: άύτ τυπ: τυπτ πα: παθ* (v. Curt. de verbo p. 273. 282. et p. 64), quare *πάμμων* e *πάτ-μων* facillime nasci potuit, (cf. *κάμμορος* pro *κάτμορος*, v. Lobeck. path. I. p. 362). Neque quod solum cum spirantibus liquidae concurrentes adsimilationem passae sunt, id illam derivationem cassam reddit. Haud igitur raro *τ* finale in *σ* mutatum est, cf. *δεσπότης* et *πόσις* alia, de qua re Curtius in Stud. v. II. p. 171 disputavit: der Austausch zwischen T- und S-Stämmen liegt ja auch bei einigen neutralen Stämmen vor: *τερατ* und *τερας*, *κερατ* und *κερας*, egregie explanans vulgarem productionem suppletoriam solum consonis continuis, non explosivis eiectis factam esse (v. Erläut. p. 35). Sed Aeolica dialectus etsi *δ θ* ante *μ*, ut vidimus, minime aversabatur, tamen cum Iade et Atthide *σ* pro antiquo et Dorico *τ* commune habuit (Ahr. I. p. 44); itaque aliquo iure ponere debemus *πάτμων* etiam Aeolice in *πάσμων* atque hoc in *πάμμων* esse transformatum¹⁸). Moneo autem in plane eandem coniecturam iam ante me alia via Brugmanum in adcura-

tura in hunc errorem delapsos esse probabile est; Tzetzes ad Lycoph. v. 354 *πεπαμένη* adscripsit sic a Bachm. p. 86 emendatus: *ἐν μ γραπτέον· οἱ δὲ μεταγραφεῖς οὐκ οἶδ' ὅτι παθόντες δύο μμ γράφουσι, ὡς οὐκ εἰδότες ὅτι δίχα τοῦτου τὸ πα μακρόν ἐστι.*

18) Nescio an huc nomina propria facere possint *Πάμμων* quo Ω. 250 aliquis Priami ex Hecuba filius adpellatur, atque ab Herod. VII. c. 183 Scyrius quidam notatur, *Σαραπάμμων* quod M. Schmidt. Did. p. 318 e Paus. V.

tissima de Gr. l. productione suppletoria' diss. p. 100 incidisse, qui de Dorico $\pi\tilde{\alpha}\mu\alpha$ et vulg. $\pi\tilde{\eta}\mu\alpha$ sic exhibuit: „ex $\pi\acute{\alpha}\tau\mu\alpha$ et $\pi\acute{\alpha}\theta\mu\alpha$ antea quam in $\pi\acute{\alpha}\mu\mu\alpha$ transierunt $\pi\acute{\alpha}\sigma\mu\alpha$ factum esse veri simillimum est“, ibidem linguae inconstantiam qua mox τ vel θ ante μ servatur mox in σ mutatur mox productio oritur notans. Hac sane ratione omnis offensio delabitur. Atque vocalem brevem sicut in $\tilde{\alpha}\mu\mu\epsilon\varsigma$ (v. Gies. p. 147. Ahr. I. 61. Curt. p. 641; stulte Ameisius p. 23 α longum dixit) legimus, quam Lobeckius l. l. n. 79 semper ante liquidam geminatam esse voluerat atque in Aeolide etiam Seidlerus in mus. Rhen. ant. vol. III. p. 180 iam a Boeckhio in c. i. G. II. p. 189 correctus.

Caput secundum.

De vocalibus.

§. 8. De vocalibus brevibus.

Antequam singula exempla adnotabo, in quibus vocalis Aeolicam adfectionem passa est, id cavendum esse moneo ne Graecae linguae libertatem vocales emolliendi varioque colore imbuendi angustioribus finibus describamus neve ea e singularis dialecti consuetudine repetamus quae iam priusquam lingua in dialectos discessit certam speciem adscivisse putanda sunt atque in vulgari sermone erant usitata. Initium igitur capio a vocali

I. α .

A) α servatum pro ϵ . 1) In adverbii loci Aeolenses genuinum α retinuisse quod vulgo in ϵ adtenuatum fuit satis multa exempla certissime docent: $\pi\rho\acute{o}\sigma\theta\alpha$ $\xi\nu\epsilon\rho\theta\alpha$ $\acute{\alpha}\tau\rho\theta\alpha$ $\tilde{\upsilon}\pi\rho\theta\alpha$ $\tilde{\upsilon}\pi\iota\sigma\theta\alpha$ alia (v. Ahr. I. p. 153. Hirzel. p. 9). Unica vero eiusmodi forma in Homericis carminibus reperitur quam ipse Ahrensius primus indicavit in gramm. §. 106. n. 4. p. 138: $\tilde{\upsilon}\pi\alpha\iota\theta\alpha$ O. 520. Φ . 271. X. 141 atque loco praepositionis Σ . 421. Φ . 255; non inmerito eam inter Aeolica vestigia enumeraveris.

21, 15 adtulit, Παμμόνιον quod Kaibelius in Hermae vol. VIII. p. 428 in cippo Boeotico legere vult, quamquam litterae evanidae spatium partem solum dimidiam unius M deletam esse indicat.

B) α in ε debilitatum esse cuius mutationis causa erant liquidae λ ρ satis constat in Aeolide; neque vero huius proprietates in Homero desunt.

2) A voce Aeolica *θέρσος* pro *θάρσος* iam veteres ad unum omnes recte famosum nomen *Θερσίτης* B. 212. 244. 246 derivarunt; cf. schol. A. ad v. 212: *ὀνοματοποιείται τὸ ὄνομα παρὰ τὸ θέρσος Αἰολικόν* et schol. L. Herod. π. κλίσ. ὄνομ. II. 686, 32: *θάρσος ὅπερ ἐστὶν Αἰολικῶς θέρσος, ἐξ οὗ καὶ Θερσίτης, Ἀλιθέρης σύνθετον γίνεται*. Nomen autem *Ἀλιθέρης* (v. Hermann. ad Aesch. Suppl. v. 65) β. 157. 253. ρ. 68. ω. 451 in schol. Ambros. ad primum locum *Ἀλιθέρης* scriptum est (cf. Buttmanni not.); eandem mutationem praebent *Θερσίλοχος* P. 216. Φ. 209 et *Πολυθερσείδης* χ. 287, sed adiectivum *πολυθαρήης* P. 156. T. 37. ν. 387 vulgare est neque alteram Aeolicam adfectionem eius vocis: *θρόσος* pro *θράσος* (Ahr. p. 76. Hirzel. p. 10) adhibent nomina Homer. *Θρασύδημος* (-μηλος) II. 463. *Θρασυμήδης* I. 81. K. 225. Ξ. 10. II. 321. P. 378. 705. γ. 39. 414. 442. 448. Quae si conparamus, illa Aeolica esse cuius concedendum est atque ex Aeolicis carminibus, quibus si minus *Θερσίλοχος Ἀλιθέρης Πολυθερσείδης* at certe *Θερσίτης* (nimirum *Θερσίτας* vel *Θέρσιτα*) ut Muellenhoffius in libro egregio quem inscripsit *Deutsche Alterthumskunde* p. 26 scite coniecit, celebratus fuit, ad Iones propagata, quod luculentum est exemplum neque metri ratione excusatur, (v. Bergk. hist. litt. Gr. p. 854. n. 141). — Quo iure Bergk. p. 16. n. 17 nomen *Τελαμών* pro *Ταλαμών* Aeolicum vocaverit nescio. Etiam apud Arcades Paphios Boeotos (Ameis p. 20 e tit. Boeot. c. i. 1539 nomen *Θερσάνδριχος* adtulit) eadem valuit ratio de qua disputavit Gelb. kius de dial. Arcad. p. 13—15.

3) Ne Iones quidem hanc mutationem ignorasse formae *ἔρσην τέσσερες* Herodoteae clare conmonstrant; sed ne ex ipso Ionismo HomERICA reliqua exempla repetamus inpedit quod antiquior Ias originariam vocalem in *τέσσαρες ἄρσην* mordicus tuetur; est igitur cur pro certo adfirmemus hanc debilitationem in ea sub Herodoti demum aetatem manasse, quod recte iam Giesius p. 196 perspexit. Hoc cum ita sit necesse est cum eo *βέρεθρον* Θ. 14. μ. 94 vocem, quacum apte conferas Arcad. *ζέρε-*

θρον δέρεθρον (Ahr. I. p. 232. Curt. in Iahn. ann. v. 83. (1861) p. 591, et. p. 436, in comm. quae inest actis soc. litt. Saxon. vol. XVI. (1864): über die Spaltung des A-Lautes, tab. IV. B. 4. p. 39) pro Attic. et vulg. βάραθρον (= lat. gurgis), Aeolicam sapere indolem probemus; Herodotus scilicet VII. c. 133 habet βάραθρον. Tamen βέλεμνα (O. 484. 489. X. 206 in fine) quod descendit a βάλλω (Curt. et. p. 433) vulgare est sicut βέλος, neque usquam βάλαμνον legitur, cf. Aesch. Ag. 1496. 1520, Eur. Androm. v. 1136.

4) Convento me ad praefixa ἄρι- et ἔρι- quae adiectivorum significationi incrementum addunt (cf. schol. K. 305: τὸ ἔρι- γὰρ μύριον ἐπὶ τοῦ μεγάλου τίθεται ὡς καὶ ζα-, Hesych. ἐρὶ πολὺ, μέγα, ἰσχυρὸν et ἄρι μεγάλως) apud Homerum invicem saepissime usitata. Quaeritur enim qualis eorum sit distinctio. Rectissime autem de ea quantum video Didymus iudicavit, cuius e libris περὶ παθῶν Herodianum in E. M. 148, 8 (π. παθ. II. 147. Lentz.) hausisse M. Schmidtius p. 344 intellexit: ἀρπεδόεσσα ἢ ἄγαν πεδινη κατὰ συγκοπὴν παρὰ τὸ ἄρι- συγκειμένη. πέπονθε δέ, ἵνα σημαίνεται ἢ ἄγαν ὁμαλή ὁδός· ὁδοῦ γὰρ ἐστὶν ἐπίθετον· πέπονθε δὲ ὁμοίως τῷ ἔρθυρις Αἰολικῶς, ἐρίθυρις γὰρ ἢ μεγάλη θυρίς· οὕτως Ἡρωδιανὸς καὶ Αἰδύμος. De vocabulis quidem num recte statuerint quaerere mitto; id tamen adparet eos ἔρι- Aeolicum existimasse pro ἄρι-, quod equidem utique probaverim. Sane inepte in E. M. 142, 15 grammaticus de Dorica forma nugatus est: ἡ περὶ πρόθεσις ὀξύνομένη σημαίνει τὸ περισσῶς καὶ Δωρικῶ ἔθι τρέπεται τὸ εἰς ᾱ, ἥνικα δὲ τραπῇ τὸ εἰς ᾱ, ἀποβάλλει τὸ κατ' ἀρχὰς σύμφωνον, οἷον μέχρι ἄχρι· περὶ Δωρικῶς ἄρι (= εὐχερῶς, ἰσχυρῶς ἄγαν l. 32), atque p. 374, 15: ἐρὶ ἐπίρρημα· παρὰ τὸ περί; Stephano vero in Thes. III. p. 2012 ἔρι vocativus nominis alicuius ἔρις fuit. Veterum qui diversis dialectis praefixa vindicabant inmemor fuit Buttmannus qui primus inter recentiores in ea discernenda curam inpendit in lexil. I. p. 138, miratus scilicet in unius eiusdemque dialecti usu mox ἄρι- mox ἔρι- fuisse. Qua admiratione in eam sententiam abductus est voculas radicitus a se distare, ut ἄρι- ad stirpem quae inest vocibus ἀρείων ἄριστος relegaret, ἔρι- autem nihil aliud quam εὐρυ- esse crederet, illud

vertens „bene“ hoc „late“. Sed egregie lapsus est; digamma enim quod in εὐρύς vocis (skr. varu-s Curt. p. 323) fronte certe pro *Ἑρύς* haesisse putavit, etsi eius in carminibus ante ἐρι- vigentis nec vola nec vestigium (minime *Λάρισαν ἐριβόλακα* B. 841 huc potest trahi, de qua productione v. Hartelium p. 454; sed forsā auctor catalogi Troum e genetivo *Λαρίσης ἐριβόλακος* P. 301 male transmutavit) reperitur, e mythico nomine *Ἑρίβοια*, quod pro *Ἐερίβοια* i. e. *Ἐφερίβοια* esse voluit *ἐείκοσιν ἔεδνα* adferens, ei satis visum est constare, quod argumentum nihili est. Itaque non modo non digamma evicit quod et voluit et debuit demonstrare, sed etiam de transitu vocalis *v* in *ι* insolito ne verbo quidem dixit neque discrimen notionis quod esse putavit planum esse potuit confirmare. Re autem vera formae non a se dispescendae sunt; quare Buttmanni originationem prorsus reicio. En fac ut *ἄρι-* quod indubie cum radice *ἄρ-* in Graecitate latissime patente (v. Curt. p. 317) cohaeret Aeolice abierit in ἐρι- atque memineris hoc, cum semper in sollemnibus obcurrat formulis, perfacile posse ab Aeolensium poesi ad Ionicum usum esse quasi delapsum, omnis scrupulus, credo, evanescet unde Buttmannus illam coniecturam cepit, quae paululum Curtio et. p. 72 adridebat. Simile quid etiam Bergk in hist. litt. p. 854. n. 144 viderat, qui ἐρι- non propter *τέσσερες ἔρσην* ad Iadem sed potius ad antiquissimam linguam Graecam pertinere pronuntiavit Arcadicum nomen *Ἐρίων* comparans, pristinum autem *ἄρι-* ubicunque formulae certa memoria sancitae defuissent, maioris dignitatis sonique granditatis causa a poetis esse praelatum censuit. Sed utut de hac opinione cogitas, hoc tamen veri simillimum videtur ἐρι- esse Aeolicum *ἄρι-* Ionicum praefixum, quamquam Aeolica dialectus formam non subpeditat. — Leguntur autem haec: a) post hephthemimerin: *ἐριάνχενας ἵππους* K. 305. P. 496. Σ. 280. Ψ. 171. *ἐριάνχενες ἵπποι* A. 159. — *ἐρίηρες ἑταῖροι* Γ. 378. Θ. 332. N. 421. Ψ. 6. ι. 172. 555. κ. 471. μ. 199. 397. ξ. 249. *ἐρίηρας ἑταίρους* ι. 100. 193. κ. 387. 405. 408. ξ. 259. ρ. 428. τ. 273. (*ἑτάρους*) *ἐρίηρας ἀγείρας* Γ. 47. *ἐρίηρος ἑταῖρος* A. 266. *ἐρίηρον ἀοιδὸν* α. 346. θ. 62. 471¹⁹). — *Φθίην ἐρίβωλον ἰκοίμην* I. 363.

19) Vox ad eandem radicem *ἄρ-* pertinet (Curt. p. 317), cuius formatio

Τροίην ἐριβῶλον ἵκοντο Σ. 67. *Τροίην ἐριβῶλον ἰκέσθην* Ψ. 215. *Σχερίην ἐριβῶλον ἵκοιτο* ε. 34. *σκιάσῃ δ' ἐριβῶλον ἄρουραν* Φ. 232, quam formulam et sedem mutarunt recentiores imitatores I. 329 *κατὰ Τροίην ἐριβῶλον* in fine et Φ. 154 εἴμ' ἐκ *Παιονίης ἐριβῶλου* — adhibentes, — *θεῶν ἐρικυδέα δῶρα* Γ. 65. *Τ. 265. δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα* Ω. 802. γ. 66. ν. 26. (ν. 280). *τεύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα* κ. 182, sed de personis in *Nekyia* *θεῶν ἐρικυδέα τέκνα* λ. 631. (v. Kirchhoff. *Odyss.* p. XVII), *Γαίης ἐπικυδέος υἱὸν* λ. 576, tamen post tertii pedis caesuram item de filio in versu a Bekkero sub textu posito Ξ. 327 *Αη- τοῦς ἐρικυδέος* atque Α. 225: *ἦβης ἐρικυδέος (μέτρον)*, cf. Hes. th. 988 admissum, — *ἐριθηλέας ὄζους* Κ. 867. (cf. Hes. th. 30). (*ἔρνος*) *ἐριθηλὲς ἐλαίης* Ρ. 53 sed *ἀλώων ἐριθηλέων* Ε. 90. in fine, cuius carminis auctor plurima admovit singularia (v. Geistii disquis. *Hom. Hauptium* ad Lachmann. p. 106), — b) post penthemimerin: ἐκ *Τάρνης ἐριβῶλακος ἐλληλούθειν* Ε. 44. ἐκ *Παιονίης ἐριβῶλακος ἐλληλούθειν* Ρ. 350. ἐκ *Θρήκης ἐριβῶλακος ἐλληλούθειν* Τ. 485. ἐξ *Ἀσκανίης ἐριβῶλακος* Ν. 793. ἀπὸ *Λαρίσης ἐριβῶλακος* Ρ. 301. *κεκλιμένη ἐριβῶλακος ἡπειροῖο* ν. 235. ἐν *Φθίῃ ἐριβῶλακι* Α. 155. ἐν *Θρήκῃ ἐριβῶλακι* Α. 222. ἐνὶ *Τροίῃ ἐριβῶλακι* Ζ. 315. Π. 461. Ω. 86. *Τροίην ἐριβῶλακα* Γ. 74. qui versus paululum mutatus est 257, *Λάρισαν ἐριβῶλακα* Β. 841 de quo iam monui, *Λυκίην ἐριβῶλακα* Ρ. 172. a Bekkero uncinis inclusum, *Φθίην δ' ἐξικόμην ἐριβῶλακα* Ι. 479. ubi nomen verbo interposito male segregatum est, — *ἐριούνιος* Ω. 360. 440. *Ἑρμείας ἐριούνιος* Ω. 457. *Ἑρμείαν ἐριούνιον* Ω. 679 pro quo Τ. 72 in fine est *ἐριούνιος Ἑρμῆς* atque inter duos versus incidit *ἐριούνης* | *Ἑρμείας* Τ. 34/5. = Θ. 322/3²⁰), — *ἐριτίμοιο*

nomini Ὅμηρος inesse putatur. Sed quod Sengebuschius in diss. *Hom.* II. p. 90 ob stare censuit, quia nusquam Aeoles et Dores Ὅμηρος pronuntiaverint, ineptum est; notissima nempe Graecorum consuetudo est formam nominum propriorum ubique conservandi neque pro cuiusque dialecti regulis transmutandi, ut exempla adferre supervacaneum sit; quis poetarum, quaeso fingas, celeberrimum Homeri nomen quale in universorum Graecorum auribus haesit, Homarum reddere ausus sit? Aeolicum esset ἐρίῃρος.

20) Fortasse ἐριούνιος (= ἐριFόνιος, Brugman. l. l. p. 174) Αἰολικωτέρως debuit scribi ἐριώνιος; metri causa vocalem productam esse Bekkerus, sched. *Hom.* p. 280 censuit.

χορσοῖο *I.* 126. 268, sed bis post trithemimerin ubi alias his adiectivis nullus locus datus est αἰγιδ' ἔχων ἐρίτιμον *O.* 361 et αἰγιδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον *B.* 487. — c) post tertium trochaeum: ἐρισθενέος (*Διός*) *N.* 54. *T.* 355. *Φ.* 184. *Θ.* 289. (cf. *Hes. th.* 4, sed op. 416 post *I.*) — ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης *H.* 411. *K.* 329. *N.* 154. *Π.* 88. *Θ.* 465. *ο.* 112. 180. ἐριγδούποιο (*Διός*) *E.* 672. (*Ζηνός*) *M.* 235. ἐρίγδουποι πόδες ἵππων *A.* 152, sed d) post primum trochaeum: *Ζηνός* ἐριγδούπον *O.* 293 (cf. *Hes. th.* v. 41). — *Ζηνός* ἐριβρεμέτω *N.* 624. — οἶνον ἐριστάφυλον *ι.* 111. 358. — e) in versu exeunte: αἰθούσης ἐριδούπου *Ω.* 323. *γ.* 493. *ο.* 146. 191. ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ *γ.* 399. *η.* 345. *υ.* 176. 189. ποταμῶν ἐριδούπων *κ.* 515 sed praeter *Υ.* 50 ἄλλοτ' ἐπ' ἀκτάων ἐριδούπων ubi vox in medio versu est, — βοῶν — ἐριμύκων *Υ.* 497. *Ψ.* 775. βοῦς ἐριμύκους *ο.* 235 (v. *Hes. op.* v. 790).

Contra ἀρι- exstat in his conpositis quae a) post hepthemimerin conlocata sunt: ἀριδείκετος ἀνδρῶν *A.* 248. ἀριδείκετον ἀνδρῶν *Ξ.* 320 quae pars spuria est, ἀριδείκετον εἶναι *λ.* 540. πάντων ἀριδείκετε λαῶν *Θ.* 382. 401. *ι.* 2. *λ.* 355. 378. *ν.* 38. b) post tertium trochaeum: ἀριφραδέα (ὁστέα) *Ψ.* 240. (σήματ') *ψ.* 225. ἀριφραδὲς (σήμα) *Ψ.* 326. *λ.* 126. *φ.* 217 *ψ.* 73. 273. — ἀρισφάλε' (οὐδόν) *ρ.* 196. — ἀριπρεπέα *Z.* 477. *Ψ.* 453. ἀριπρεπέ' *O.* 309. ἀριπρεπέες *I.* 441. *Θ.* 390. ἀριπρεπές *Θ.* 176. *ι.* 22 quare auctor octavi carminis quod posuit Lachmannus male versum *Θ.* 556 sic incepit: φαίνεται' ἀριπρεπέα. Vacillat autem duorum adiectivorum sedes: ἀρίζηλοι *N.* 244. *X.* 27. — ἀρίγνωτοι *N.* 72 post tertium trochaeum, tamen c) post primum his locis reperiuntur: ἀριζήλη *Σ.* 219. 221. ἀριζήλω *Σ.* 519. ἀριζήλως *μ.* 453. (*B.* 318 nunc ἀἰζήλος scribitur, v. *Curt. et.* p. 605), — ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος *O.* 490. *δ.* 207. ῥεῖα δ' ἀριγνώτη *ζ.* 108. ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστι *ζ.* 300. *ρ.* 265 atque d) in prima thesi ᾧ ἀρίγνωτε συβῶτα *ρ.* 375. Etiam Hesiodus ἀριδείκετος *th.* 532. 543 praeter *v.* 385, ῥεῖα δ' ἀρίζηλος *op.* 6 (in initio) item posuit, praeterea ἐρικτύπου Ἐννοσιγαίου *th.* 930. ἐρικτύπῳ *E.* *th.* 441. ἐρικτύπον *E.* *th.* 456 post tertium, ἐρισμαράγοιο *Διός* *th.* 815. ταύρου ἐριβρύχῳ *th.* 832 post primum trochaeum habet; ἀρίσημα autem legitur in spurio *v.* 12 *hym.* in *Mere.*

C) α in ο offuscatum ut maxime in Aeolica dialecto (v. *Ahr.*

I. 76 sq. Hirzel. p. 10)²¹⁾ ita non minus in vulgato sermone adparet, quod demonstrant $\acute{o}$ - pro $\acute{\alpha}$ - collectivum $\acute{o}\rho\chi\alpha\mu\omicron\varsigma$ $\acute{o}\gamma\kappa\omicron\varsigma$ $\acute{o}\gamma\mu\omicron\varsigma$ iuxta $\acute{\alpha}\rho\chi\omega$ $\acute{\alpha}\gamma\kappa\acute{\omega}\nu$ $\acute{\alpha}\gamma\omega$ (v. Buttm. lexil. I. p. 117. Curt. et. p. 179. 126. 161) $\acute{o}\pi\lambda\acute{o}\tau\epsilon\rho\omicron\varsigma$ quod cum $\acute{\alpha}\pi\alpha\lambda\acute{o}\varsigma$ confertur (Curt. p. 424; Aeolicum $\acute{\alpha}\pi\alpha\lambda\omicron\varsigma$ v. S. fr. 46. 78, 2. 83. 121, Theocr. 29, 25, Ahr. I. p. 142) $\acute{\iota}\omicron\nu\theta\acute{\alpha}\varsigma$ quae vox cum $\acute{\alpha}\nu\theta\omicron\varsigma$ (in Aeolide non mutato, Ahr. II. p. 506, v. A. 39, 6. 45. 61. 83, S. 54, 3. 78, 3. 94, 2. 121) ut videtur recte coniugata est a Curtio in Iahn. ann. vol. 67. p. 18, alia. Quare dubitatio fit num iure Aeolica consuetudo in Homericis formis agnosci debeat; unum certe exemplum, puto, huc facit.

5) Pro lectione ab Aristarcho probata quae nunc est in textu $\pi\acute{\alpha}\rho\delta\alpha\lambda\iota\varsigma$ cod. Ven. praebet $\pi\omicron\rho\delta\alpha\lambda\acute{\iota}\omega\nu$ N. 103. $\pi\omicron\rho\delta\acute{\alpha}\lambda\iota\omicron\varsigma$ P. 20. $\pi\acute{o}\rho\delta\alpha\lambda\iota\varsigma$ Φ . 573 (quod Dindorfius solum δ . 457 retinuit) cf. Laroche p. 331/2; $\pi\alpha\rho\delta\alpha\lambda\acute{\epsilon}\eta\nu$ I. 17. K. 29 invenies. Veteres vero qui in discrimine detegendo elaboraverunt sicut nebulo ille Apio (v. Lehrs quaest. epic. p. 1 sq.) speciosa procuderunt commenta (v. Passov. lex. Spitzner. ad N. 103. Lentzii not. ad Herod. II. p. 563, 24); recentiores forsitan aptius de dialectorum varietate cogitaverunt, scilicet Spitznerus et Kuehnerus (gr. Gr. p. 106 ed. II) $\pi\acute{\alpha}\rho\delta\alpha\lambda\iota\varsigma$ Atticum $\pi\acute{o}\rho\delta\alpha\lambda\iota\varsigma$ Ionicum fuisse censuerunt; praestat tamen hanc formam quae ut expellatur Aristarchi auctoritas minime subpetit, cum Buttmanno in gr. I. §. 27. n. 20. p. 102 et Ameisio p. 20 pro Aeolismo habere.

6) Licet praepositio $\acute{\alpha}\nu\acute{\alpha}$ Aeolice audiat $\acute{o}\nu$ vel $\acute{o}$, tamen existimo $\acute{\alpha}$ - $\nu\epsilon\rho\acute{\upsilon}\epsilon\iota\nu$ iustum Aeolismum esse, in quo sonus fuscus quia α cum ν in diphthongum coaluit non adsciscatur. §. 19.

D) α in ν mutatum. γ vocalis usu Aeolenses a vulgari sermone maxime decessisse videntur, quamquam mutatio a totius linguae Graecae indole non aliena erat.

7) Certum inmixtae Aeolicae dialecti documentum quod Herodiano iam extra dubitationis aleam erat positum agnosco adverbium $\acute{\alpha}\mu\nu\delta\iota\varsigma$ et a prima thesi: M. 384. N. 336. T. 114. ε. 467. μ. 413. 415. = ξ. 305 et a secunda incipiens K. 300. 524.

21) Forma $\sigma\tau\rho\alpha\tau\alpha\gamma\acute{o}\varsigma$ ter in tit. Erythr. l. 2. 9. 38 obvia abusu inferioris aetatis satis explicatur, v. Ahr. p. 87; $\sigma\tau\rho\acute{o}\tau\alpha\gamma\omicron\iota$ recta est apud Conz. tab. VIII. 2. l. 7. 13.

N. 343. T. 158. 374. δ. 659; ergo per falsam analogiam imitatores in tertia I. 6 et in quarta Ψ. 217 conlocarunt. Praeter accentum (§. 1. 7) et spiritum (§. 2. II. 2) Herodianus diserte Aeolicam vocalis α offuscationem factam esse tradidit π. καθ. πρ. I. p. 541, 12: ἐχρῆν οὖν ἀμάδις τι εἶναι ὡς χαμάδις, τροπή δὲ ἐγένετο τοῦ α εἰς τὸ υ, ὡς τὸ σάρκες σύρκες, cf. π. παθ. II. p. 351, 13, ad I. 6. II. p. 63, schol. ad T. 114, Giesium p. 419 sq.; sed non video cur Curtius et. p. 474, Erlaut. p. 76 et Wegenerus de casuum nonnullorum Graecorum Latinorumque historia p. 19 (diss. inaug. Berol. 1871) υ pro ο esse dixerint; οἴκαδις autem Ahrensius in mus. Rhen. nov. I. p. 384 etiam Aeolidi vindicavit. Ceterum vix aliquis ὕμυδις vel ὄμυδις exspectabit; nam prior vocalis integra est si altera mutatur, cf. Sengebusch. II. p. 98.

8) Cum in Homericis carminibus praeter τέσσαρες legatur πίσυρες, perspicitur iam satis e mutatione consonarum Ionicam poesin hic antiqui Aeolismi esse tenacem. Tamen Hesychius praebet πέσσυρες cui viri docti fidem habere maluerunt quam Homericæ formæ et Aeolicæ πέσυρες quam in epigramm. XXI, 6 exhibuit Balbilla. Explicant igitur πέσσυρες Aeolicam mutationem pati pro τέσσαρες vel τέτφαρες, πίσυρες autem vocalem υ ex Fα contractam habere sicut γυνή pro γFάνα²²) ὕδωρ pro Fαδ- σύρξ pro σFάρξ (Christ. p. 27. 259), quod e. g. Hirzelio p. 13 placuit; sed cui in una voce eiusdem adfectionis duae explanationes possint probari? Melius profecto Giesius iudicavit ratus p. 118. 196. Aeolicam dialectum post Homericam aetatem in πέσυρες vel πίσυρες geminationem secundariam adscivisse ut πέσσυρες existeret sicut Lat. quattuor (v. Curt. et. p. 445, qui idem de pello tollo statuit de temp. et mod. p. 113). Aliam autem viam nuper Westphalius method. gramm. d. gr. spr. I. p. 422' qui etiam simplicem solum, non duplicem litteram σ defendi posse vidit, ingressus est eamque me iudice falsam; nam πέσ(σ)υρες vel πίσυρες e πετυ(α)ρες vocali α extrita et digammo in υ soluto natum putavit anomalam vocem κύων

22) Perperam Herodianus γυνή pro γονή τροπή τοῦ ο εἰς υ Αἰολικῶς ortum esse dixit, quam originationem Lentzius praef. p. XXX non debuit probare probatamque proclamare.

κυνός comparans (Gies. p. 117). Itaque cum omnibus rationibus parum procedat neque Giesianae reperiantur analogiae in Graeca lingua, libenter cum Ahrensis facio adfirmante I. p. 79, II. p. 581, de mist. diall. p. 74 apud Hesychium errorem esse; etiam Dorica forma τέττορες et Ahrensis II. p. 279 et Allenio in Curt. Stud. III. p. 224 inprobanda videbatur.

Cum reliqua inmerito huc trahantur: σκύφος ξ. 112 pro σκάφος (Gelbke p. 21) quia vulgare est, μῦκάομαι (resono) iuxta μαῦκῶν μεμᾶκνῖα (balo), βρῦχάομαι (rugio) iuxta ἔβραῖε ἀνέβραῖε (resono crepo) (Ahr. I. p. 78) quae diversa sunt verba „a diversis sonis naturalibus ducta“ (Ameis. p. 21), statim persequar ad vocales.

II. ε et ι de quibus vix est quod dicam.

1) Dubium est utrum adtenuatio ι pro ε quam in Homericis Aeolismo πίσυρες deprehendimus, Ionica quod Giesius accipere voluit (cf. Aeol. χέλλιοι pro χίλιοι ἔλλαθι pro ἔλαθι κτέννω pro κτίννωμι vulg. ἐστία pro Ion. Dor. ἰστία (ἰστίη τ. 304, Christ. p. 26. Meister. Stud. IV. p. 375) an Aeolica vocetur (cf. τίω S. fr. 104. τίοισιν f. 168. pro Hom. τέω etc., Ahr. I. p. 80); etsi minime veterum grammaticorum more mistam dialectum in una voce licet agnoscere, sane minutula est diversitas quam facillime ex Ionica Aeolicae vocis pronuntiatione repetere possumus, v. Curtium p. 665.

2) Hic Ameisius p. 21 notandus est quod in adiectivis compositis ὀψίγονος ὀψιτέλεστος formam ὀψι, cuius vocalis origo obscura est (v. Curt. p. 665), Aeolicam pro ὀψὲ nominavit; nam nulla causa est quod ἤδη μέντοι Αἰολεῖς καὶ ἐν ἀπλῇ προφορᾷ διὰ τοῦ ι αὐτὸ ἀποφαίνονται' cf. Herod. π. μον. λέξ. II. p. 932, 20. π. παθ. II. p. 355. π. σχημάτ. II. p. 486. Ahrens. I. p. 80.

3) Apud Aeolenses ε in ο abiisse parum constat cuius mutationis unicum exemplum Ahrens p. 80 ὀρράτω pro ἐρράτω esse cognovit; nam ὄρπειτον est pro ἄρπειτὸν et στρόφω pro στράφω, v. Ahr. II. p. 505 sq. Allen. p. 220, fortasse autem γνόφαλλον est pro κνέφαλλον (v. §. 6. II); tamen ἐργήγορθαι vix licet ab ea repetere (§. 1. 6).

III. ο.

Vocalis ο offuscationem in υ Aeoles magno cum studio adfectarunt, cuius certa exempla ex Homero habeo haec;

1) Adiectivum ἐπασσύτεροι quod legimus semper post primum trochaeum *A.* 383. *A.* 423. 427. (*Θ.* 277). *M.* 194 = *Π.* 418. π. 366 etsi ἀσσοτέρω exstat ρ. 572 in initio τ. 506 in altero pede, Aeolicum est de quo Herod. π. μόν. λέξ. 21, 26. *Π.* p. 928 (π. καθ. πρ. *I.* 195, π. καθ. *Π.* p. 364) sic adnotavit: οὐκ ἔχει φυσικὸν τὸ υ, ἐκ δὲ τοῦ ἀσσοτέρου ἐτράπη, et schol. *A.* ad *A.* 383: Αἰολικὸν ἐστίν· ἄσσον, ἀσσοτέρος· ἀσσύτερος ὡς ὄνομα ὄνυμα, v. Eustath. p. 631, 45. 1901, 52. C. F. Ameis. ad π. 366. *III.* p. 70. Curt. Erl. p. 75 et. p. 180. Sed etiam Aeschylus in Choeph. v. 426 ἐπασσυτεροτριβῇ scripsit, quod ex Homericō Aeolismo fictum est, cf. Lechner. de Aeschyli stud. Homericō, 1862. p. 11.

2) Item formula Aeolica in epicis carminibus remansit ἄλλυδις ἄλλος *A.* 486. *P.* 729. ἄλλυδις ἄλλη *M.* 461. ε. 71. ξ. 138. ἄλλυδις ἄλλη *N.* 279. ε. 369. ι. 458. ἄλλυδις ἄλλην λ. 385. ἄλλυδις ἄλλον ξ. 35. sub versuum exitum; tamen secundum et tertium pedem obtinet in partibus posterioribus *A.* 745. ἄλλυδις ἄλλος, item ξ. 25 atque ἄλλυδις ἄλλα *Φ.* 503.

3) His ἐπισμυγεῶς adverbium cui vulgaris accentus inpositus est pro μογεῶς addere non dubito γ. 195; Aeolicum videlicet μύγης erat pro μόγης (*Ahr.* *I.* p. 82). §. 1, 7. 5, 1. Admirabiliter sane Doederleinus *I.* p. 228 s. n. 351 o in υ mutatum esse opinatus est, si qua vocalis in voce evanuisset, e qua ariolatione posuit: ἐπισμυγεῶς pro ἐπιζαμογεῶς ἐπασσύτεροι pro ἐπιασσότεροι τηλύγετος pro ἀταλόγετος ἐνδυκέως (*III.* p. 80) forsitan pro ἐνδοκεύως. En, egregiam rationem!

Incerta vel falsa puto haec esse exempla. Consulto omisi quae composita videntur cum Aeolica forma ὄνυμα: ὁμώνυμος ἀνώνυμος δυσώνυμος ἐπώνυμος νώνυμος (*α.* 222. *υ.* 239. ξ. 182). νώνυμος (*M.* 70. *N.* 227. *Ξ.* 70) pro νωνυμ(α)νος (*Curt.* p. 630), quia non modo ὄνυμα etiam ad Dores et Boeotos pertinet (*Ahr.* *II.* p. 123. 518), sed illa vulgaria atque Attica sunt. Sed non cum Apollonio Dyscolo π. ἀντωνυμ. p. 3 ubi de pronominum adpellatione contra Cumanum disputavit, ea ex Aeolide in vulgatum usum recepta dixerim: ἐκφεύγοντάς φασι τὸ Αἰολικὸν τοὺς περὶ Κόμανον ἀντονομασίας καλεῖν, εἴγε τὸ μὲν ὄνυμα οὐ κοινόν, τὸ δὲ ὄνομα. Ναί, ἀλλά φασι καὶ ἄλλα κατὰ τὸ ἔθος ὀθνεῖα

παρεισῆλθεν. — εἰ γὰρ τὰ παρεισδύοντα τῶν διαλέκτων οὐκ ἐν τῷ καθόλου, ἅπαξ δὲ ποῦ, ἰδοὺ γὰρ κακόξενος φιλόξενος ἄξενος, ἀλλὰ τὸ Εὐξείνιος (τῷ ἰ' Ἰακῶς πλεονάσαν) καὶ ἄφοδος ἀφορισμός ἀφορία, ἐν δὲ τὸ ἀπηλιώτης χρηὶ ἄρα καὶ τὴν ἀντωνυμίαν ἅπαξ εἰρησθαι. Tamen exempla non apte elegit, nam nominum priorum alia est condicio neque est Atticae vocis psilosis Ionica sed pristina et originaria. Tum addit: πῶς δὲ οὐχὶ γελοίως Αἰολικὸν εἰρήσεται τὸ ἱερώνυμος καὶ ἔτι τὸ δμώνυμος δασυνόμενα; In universa quidem Graecitate ea vocalis valuit non e singularis dialecti proprietate, sed e communi linguae indole; Curtius autem p. 667 euphonicam fuisse causam, quae summa cum cautela sane admovenda est tamen a grammaticae rationibus non prorsus abhorret, credidit ut evitaretur concentus vocalium atque iam veteres grammatici ὄνομα notabant ὃ ἔστι μονήρης. οὐδὲν γὰρ εἰς μα λῆγον οὐδέτερον ἀπλοῦν ἐν ταῖς πρὸ τέλους δύο συλλαβαῖς δισδὸν ἔχει τὸ ο. — Αἰολεῖς δὲ ὄνυμα λέγοντες αὐτὸ ἀπολύουσι τοῦ προκειμένου ἐλέγχου cf. Herod. π. καθ. πρ. I. p. 353, 13. et π. παθ. II. 364 ubi vox a νέμω derivatur: ἀναλόγως οὖν οἱ Αἰολεῖς ὄνυμα λέγουσιν. Adcedit quod apud Homerum alias in ὄνομα vel οὔνομα ὀνομαίνω ὀνομάκλυτος (X. 51) ἐξονομακλήδην (X. 415) secundum vulgarem usum nativa vocalis integra servata est. — Neque magis ἄγυρις (congregatio) iuxta ἀγορά (contio) Aeolismus est, quod clamant grammatici; at recte Ahrensius p. 83. 159 vidit. Nam diversa sunt vocabula atque notione distant, quam nescio an in Aeolide una forma ἄγυρις suscepit sicut ἄγορημι pro ἀγρεῖν et αἰρεῖν. Minime o in v Aeolica ratione versum est, sed communi mutatione v e genuino ε (v. Curt. p. 563) vel α (Curt. de verb. p. 307 ubi γαρ-γαίρω componitur, et. p. 667) offuscatur in Homericis et vulgaribus vocibus ἄγυρις II. 661. Ω. 141. γ. 31. ἀγυρτάζω (τ. 284.) ἀγύρτης ἀγυρμός ὀμήγυρις (Τ. 142) ὀμηγυρίσασθαι π. 376. πανήγυρις aliis, quamquam in Aeolicis titulis παναγυρί-αρχον ap. Kaibel. XXIV. 3. p. 6. et πανηγυριαρχήσαντα XXII. 3. p. 6 legitur, cf. Christ. p. 28. — Recensentur porro inter Aeolismos Homericos non certis de causis hae formae v pro ε vel o prae se ferentes: ὑπόβρουχα ε. 319 iuxta βρέχειν (v. Buttm. lexil. II. p. 111 sq., cf. ἀναβέβρῳχεν P. 54. ebullit; sine causa Zeno-

dotus ἀναβέβροχεν ὥς ἐκεῖ ἀναβρόξειε μ. 240 voluerat, quia ἀναβρόχω (absorbeo) aliud est verbum, atque male Duentzerus de Zenod. p. 126 et Larochius p. 213 de βέβρωχα cogitarunt) etsi Aeoles ο ex ε natum non mutabant (Ahr. I. 84) et apud Herodotum ipsum VII. 130 vox legitur διαπρύσιον Θ. 227. Α. 275. 585. Μ. 439. Ν. 149. Ρ. 247. 748. iuxta διαπρὸ Homero usitatissimum (v. Christ. p. 28. Ameis. p. 21) vel a διαμπερὲς derivatum, προθέλυμνον I. 537. Κ. 15. Ν. 130 (τετραθέλυμνον O. 479. χ. 122) iuxta θέλυμνον, αἰσυμνήτης Θ. 258, Lesbiaca sane adpellatio pro αἰσομνήτης, quocum Bergkius in hist. litt. I. p. 115. n. 169 contulit αἴσιμος, αἰσυμνήτης Ω. 347. Αἰσυμνός Α. 303, πύματος Α. 254. Ζ. 118. Κ. 475. Α. 65. 758. Ν. 616. Σ. 607. Χ. 66. 203. Ψ. 373. 768. β. 20. δ. 685. η. 133. ν. 13. 116 pro πόσματος (πύθματος, Christ. p. 73), ἀσύφηλος I. 647. Ω. 767. a σόφος descendens (v. Curt. p. 424, qui p. 652 Σαπφώ = Ψάπφω pro σοφή dictum esse coniecit, v. Hartel. p. 425), Σίσυφος Ζ. 153. λ. 593 quod per reduplicationem e σόφος ortum dicunt (v. Curt. p. 424. Bergk. p. 16. n. 17, p. 342. n. 90), Ἐφυρα Β. 328. Ζ. 152. Ν. 301. O. 531. α. 259. β. 328. iuxta ἔφορος, a Curtio p. 668. 670. Ameisio p. 21. 22 aliis. Item Gelbkus p. 19 πρύτανις αἰσυμνήτης πανήγυρις Ἐφυρα Σίσυφος Ζέφυρος in vulgari sermone atque praeter πίσυρες ἄλλυδις ἐπασσύτερος etiam ἀσύφηλος πύματος τηλύγετος apud Homerum Aeolica esse credidit; etiam υ vocalem adverbiorum πάνυ et πάγχυ Curtius p. 473 Aeolicam sicut in ἄμυδις et ἄλλυδις vocavit quod refutat Wegenerus p. 21. Mihi quidem omnia hoc loco praetermittenda videntur. Neque dignus est qui audiatur Duentzerus cum in Hoeferi annal. II. p. 193 ἐνδυκέως (Ω. 438. η. 256. κ. 450. ξ. 337. ο. 491. 542. ρ. 56. 111. 113. τ. 195. ω. 212. 271. 390 primum pedem, Ψ. 90. Ω. 158. = 187. κ. 65. ξ. 62. 109. ο. 305, incipiens secundum), quode v. Velsenium Tryph. p. 99. Curt. et. p. 611, de verbo p. 221, Aeolicum dixerit pro ἐν δοκῇ, cf. Doederl. III. p. 80. Nimis absurde Eust. p. 1901, 47 longum υ vocis μύνη φ. 111 ex μονή Αἰολικῶς κατὰ τε συνήθη βαρὺν τόνον καὶ τροπήν τοῦ ο ὥς ὄνυμα alia propter Alcaei μυνάμενος (fr. 89) derivavit, (v. Curt. p. 302. Hirzel. p. 26).

§. 9. De vocalibus longis.

I. $\bar{\alpha}$ pro η .

A productum antiquioris originis apud Dores et Aeoles constanter retinebatur, apud Iones vero aliosque Graecos in η mutabatur. Sed videndum est quo tempore haec consuetudo in Ionica et Attica dialecto in locum antiquae pronuntiationis successerit. Iam Homerica aetate in Iade η pro α fuisse carmina satis docent, quamquam nonnullae formae hoc etiam prae se ferunt quae ne temere ad Aeolicam vel Doricam dialectum relegentur opus est cautione; sed in Attica vetere dialecto, quoniam etiam apud tragicos nonnullae vere Atticae formae $\xi\alpha\tau\iota$ $\delta\pi\alpha\delta\acute{o}\varsigma$ $\delta\alpha\rho\acute{o}\nu$ aliae leguntur, α recentiori vocali η multo posteriori tempore cessisse perquam veri simile est (v. Muellenhoff, deutsche Alterth. p. 58). Itaque statuendum est colonos Graecos qui in Asiae regionibus maritimis constitissent, nondum α aspernatos esse, sed pedetemptim illam dilatatam vocalis pronuntiationem se conroboraſſe; atque cum poetarum elocutio quae est in carminibus Homericis nullo modo tota ex Aeolica poesi pependisse putanda sit, sed sine dubio quam maxime ad eam dictionem quam excoluerant perantiqua colonorum carmina vel e Graecia deportata vel inter migrationes pancta adplicata sit, huic antiquioris Ionismi statui ex Homero nonnulla licet vindicare (cf. alt. part.).

Huc refero 1) vocem $\theta\epsilon\acute{\alpha}$ quae sexcenties obcurrrens in omnibus inclinamentis antiquam vocalem mordicus servavit; est scilicet poetica neque unquam in pedestri sermone reperitur qui semper η $\theta\epsilon\acute{o}\varsigma$ adhibuit,

2) nomina propria *Αἰνείας* (*Αἰνέας* N. 541) *Ἑρμείας* (*Ερμείας* E. 390) quod etiam apud Arcades (Ahr. I. p. 232) haeserat, *Ἀνγείας* (A. 700) *Ναυσικάα*,

3) *ναυσι-* vel *ναυ-* formam cui longum α inest (v. Curt. Erl. p. 51. Hartel. p. 463), in compositis saepe usitatam, pro qua Ionicam *νηυσί* facile quispiam exspectat (v. Herod. qui Attica *ναυσί* Ionica *νηυσί* Aeolica *νάεσσι* conlatis π. ὀρθογρ. II. p. 553, 13 sic pergit: *τί οὖν; οὐκ οἶδεν Ὅμηρος τὴν ναυσί; ναί, ἐν συνθέσει ὥσπερ Ναυσίθοος καὶ ναυσίκλυτος*): *Ναυσίθοος*

(ζ. 7. η. 56. 62. θ. 565.) *Ναυσικάα* (ζ. 17. η. 12.) *Ναυβολίδης* (θ. 116.) *Ναυτεύς* (θ. 112.) atque *ναυσίκλυτος ναυσίκλητος ναύλοχος ναύμαχος ναῦται ναυτίλλεσθαι* similia, quae profecto ne umbra quidem est causae cur Bergkii *litt. hist.* p. 854. n. 141. Ameisius p. 23, 39. Gelbkii p. 16 Aeolismo adtribuere voluerint. *Ἐρμᾶς* autem in S. fr. 51, 2. legitur neque apud Herodotum in compositione *νηυ-* vel *νηυσι-* usitatum erat (cf. *Ναύστροφος* III. c. 60); neque *Ναυσικάα* cum Aeolica fabula sed cum Phaeacea quae erat Ionum (Muellenh. p. 48) necessitudinem habuit, cf. *alt. part.*

4) Hoc loco mentionem inicio formae *ἄμῶς* quae plerumque pro Dorismo Homérico venditata grammaticis magna facebat negotia: *ἄμὸν* Z. 414. Θ. 178. *ἄμᾶς* K. 448. N. 96, ubi ultimam contra Doridis consuetudinem productam esse schol. statuit, *ἄμῆν* II. 830. (ubi auctor rec. Bekkeri *ἄμμιν* scripsit), *ἄμῆς* λ. 166. 481; atque Z. 214. Θ. 178 de una persona adhibita est, sicut *ἡμέτερος* apud posteriores epicis (Lehrs. qu. ep. p. 260) vel *ἡμεῖς* apud tragicos (e. g. Soph. O. C. 347). Apud eosdem etiam *ἄμῶς* et in canticis (Aesch. Sept. 417. Suppl. 105. Choeph. 428. 437. Soph. Ant. 865 *ἄμῶ* pro *ἐμῶ* a Triclinio 1141 *ἄμᾶ* a Boeckhio Philokt. v. 863 *ἄμᾶ* pro *ἐμᾶ* a Dindorfio restitutum, Eurip. Alc. 396. Androm. v. 1174. Iph. Taur. v. 149. 1141. Troad. 592) et in diverbio (Aesch. Sept. 654. Suppl. 322. atque singulariter certo ap. Soph. El. 279. 588. 1496. Phil. 1314. Eurip. Iph. Aul. 1454. Hel. v. 531; sed pluraliter El. 555) reperitur. Quo ex usu grammatici levem adripuerunt opinionem, *ἄμῶς* littera ε in α mutata et producta formam singularem esse pro *ἐμῶς* atque lenem spiritum adpinxerunt sicut Demetrius Pseudo-Herodianus sec. schol. B. V. ad Z. 414 in epimerismis scholiastes D ad Θ. 178 Doricam vocans. Sed Apollonius atque Herodianus π. Ἰλ. πρ. II. p. 57 apud Homerum *ἄμῶς* Doricum statuerunt idque per metaschematismum pro *ἡμέτερος* natum iudicarunt quare asperum tacite probaverunt, cf. Ahr. II. p. 262. n. 29, 382. n. 3. Lentz. praef. p. XXIII. In codicibus autem et Homeri et tragicorum nunc scriptura spiritus valde fluctuat. Sed num forma *ἄμῶς* unquam in Graecitate, vel apud Atticos asperi amantissimos fuerit, aliquanta subit dubi-

tatio; itaque melius placet suspicio lenem vel temeritati grammaticorum vel oscitantiae librorum inputandum esse. Rectissime igitur quantum video Ahrensius II. p. 264 eum in Laconicis etiam contra librorum auctoritatem damnavit atque apud Homerum quidem Apollonium secuti sunt Buttmannus gr. Gr. I. p. 29. Thierschius gr. Gr. p. 338. Spitznerus ad Z. 414. Bekkerus Kuehnerus p. 462 Laroehius; Dindorfius solus Z. 414. O. 178. K. 448. ἀμὸς cum codicibus excudit. De tragicis fortasse idem ponendum est; ceterum in saeculo quinto veram rationem formae iam oblitteratam fuisse atque asperum leni cessisse accipi potest, quem explicandi modum quispiam forsitan praetulerit. Tamen vereor ut merito Ellendtius in lex. Sophocl. I. p. 99. Doricum ἀμὸς et Atticum ἄμὸς distinguens Blomfieldum vituperaverit quia inconsiderate Aesch. Sept. v. 413 (417. Dind. cuius ed. V. Poet. scenicor. secutus versus semper indico) ἀμὸς contra disertum scholiastae ad Z. 414 testimonium scripsisset. Plane autem eadem condicione utitur forma ὕμὸς quae solum extra Doridem apud Homerum et apud tragicos exstat. Dorismum ergo qui dicitur iure ab HomERICA elocutione pariter atque a tragicorum diverbiorum sermone alienum contendimus. Ahrensius quidem in gramm. §. 39. n. 6. p. 37 olim Aeolica pronomina sicut ἄμμες ἄμμι ἄμμε ὕμμες etiam ἄμμος et ὕμμος scripta sed tralaticia lectione oblitterata esse suspicatus est, quod neque antiquae orthographiae mos vetat et possunt suadere lenis et duplicis litterae μ vestigia quae in codicibus adparent; sed praestat rem cum Graefenhanio gramm. dial. epic. p. 42 in suspenso relinquere. Certissimum utique et tutissimum videtur accipere ἀμὸς aequae ex Attica et Ionica vetere poesi, quod de θεᾶ probabile est, servatum esse. —

5) Inepte schol. P. ad η. 8, 9 Ἀπειραΐη Δωρικῶς vel Αἰολικῶς pro Ἐπειρωτικῇ positum sed Ἰακῶς correptum esse opinatus est.

6) Cum Iadis proprietate pugnat particula μὰν quam Bekkerus constanter exterminavit, cf. sched. Hom. I. p. 62. Friedlaender. in Iahnii ann. v. 79. p. 823. Kayser in Philol. XVIII. p. 672. Hic igitur formas μὰν quam schol. Vict. ad O. 16. Eustath. p. 691, 46 Doricam nuncuparunt, μὴν μὲν quod in

scho^l. *P* ad ε. 478 συνεσταλμένον Ἰακῶς audit, diversarum dialectorum usu segregatas esse posuit et de illa sic pronuntiavit: 'eine Form, die seinem Idiome entweder aus alter Zeit verblieben oder durch den Verkehr oder durch Wanderungen zuge tragen war' p. 674. Antiqua certo poesis quasi hereditate eam tradiderat poetis Homericis; in dubitatione sane versamur utrum ex Ionica an ex Aeolica eam adripuerint; scilicet si idem iudicium valet atque de particulis αἴ, κέ (§. 20. 3), si non debet at potest ab Aeolensibus propagata esse. Legebatur autem ante Bekkerum his locis: *B.* 370. *A.* 512, *E.* 765. 895. *H.* 459. *Θ.* 373. *M.* 318. *N.* 354. 414. *Ξ.* 454. *O.* 16. 476. 508. *Π.* 14. *P.* 41. 415. 429. 448. 538. *X.* 304. *Ψ.* 441. λ. 344. ρ. 470; sed multo rarius erat μῆν *A.* 302. *B.* 291. *T.* 45. *Ψ.* 410. Ω. 52. λ. 582. 593. π. 440.

7) De formis ἄσμενος et πλάζω quae Aeolicae fuisse creduntur pro ἡσμένος et πλήσσω quid censeam iam indicavi in §. 1. II. 3. 5. I. 2. III. 1.

8) Unicum fortasse certius huius Aeolismi exemplum Homericum cum Ameisio et Gelbkio agnoverim formam ἄλτο cuius accentum quamvis certissime confirmatum Bekkerus mutavit ut syllaba brevis esset: ἄλτο (v. §. 2. II. 3), qua re recte nullius fidem accepit (v. Rumpf. in Iahn. ann. v. 81. p. 667. Laroche Z. f. östr. Gymn. vol. XI. p. 533). Etiam spiritus lenis maxime ex Aeolismo patet; Aeolicum autem augmentum prae se ferunt in titulis ἄγον (Ahr. p. 84) συνάγαγε (ap. Conzium XII. C. 24) atque ap. S. fr. 55 ipsius verbi de quo agitur forma ἀλλόμαν. Conferas igitur ἄλσο *Π.* 754. ἄλτο *A.* 532. *Γ.* 29. *A.* 125. 419. *E.* 111. 494. *Z.* 103. *A.* 211. *M.* 81. 390. (*N.* 749). *Π.* 427. 733. 755. *Σ.* 616. *Υ.* 62. 353. Ω. 469. 572. φ. 388. χ. 80, ἄλτ' *N.* 611. *Φ.* 174. ἐπᾰλτο (v. Buttm. II. p. 109, Bekker: ἐπαλτο) *N.* 643. *Φ.* 140. ὑπερᾰλτο *Υ.* 327. ἐςᾰλτο *M.* 466. *N.* 679. cum vulgari ἐσῆλατο quod bis tantum obcurrit *M.* 438 *Π.* 558. Speciem autem formulae ex hoc conlocationis conspectu cognosces: ἄλτο χαμᾰζε ter decies in versuum clausula est, semel ἄλτο θύραζε (*Ω.* 572), ἄλσο et ἄλτο nude positum (*A.* 125. χ. 80) quintam obtinet sedem, quater autem (*M.* 390. *Σ.* 616. *Υ.* 62. 353)

tertiam, in quam semper fere compositorum altera pars incidit; ἄλτ' solum in initio atque A. 532. ἄλτο in altero pede conlocatum est et ἐσᾶλτο in fine N. 679.

9) Sed quae reliquae formae α productum habent, non minus ad Aeolicam consuetudinem referri nequeunt, dico in quibus α breve productione suppletoria in longum mutatum est. Quod quamquam in reliqua Iade η factum est aut spirantibus explosis earumque vi exstincta rursus in ᾶ correptum est, tamen ipsum ad veterum Ionismum sive archaismum Homericum pertinere diiudico: ᾶεσα τ. 342. ᾶέσαμεν γ. 151. pro ᾶφεσα (v. Curt. 361) iuxta ᾶεσαν γ. 490. ο. 188. (ᾶέσαι ο. 40), ubi Ameisius sine causa Aeolicum augmentum esse autumavit, (cf. Bekk. sched. Hom. II. p. 11), ᾶιον O. 252. ᾶιε K. 532. Φ. 388. iuxta ᾶιεν A. 463. ᾶιον Σ. 222. (Curt. p. 360, sed in gramm. Gr. §. 235 D. p. 88 de augmento temporali cogitavit) ex ᾶF rad., ᾶήρ E. 864. η. 143. ι. 144 iuxta Hom. ἡέρος ἡέρι et Ionic. ἡήρ quod Buttmannus in lexil I. p. 109 ex Hippocrate adtulit, (v. Curt. Stud. II. p. 179 qui ex Homero Ionica ᾶορι ᾶίσσω comparavit), δυσαῆς εὐαῆς ζαῆς, licet hoc aliis de causis Aeolicum esse crediderim etiam sine digamma in υ emollito pro ζαῆς sicut αὔελλα (cf. νᾶος νάεσσι), atque Zenodoteum ᾶας Θ. 470 (pro Ionico ἡοῦς) forsitan propter accentum et declinationis formam (v. Ahr. I. 121) pro αὔας Aeolismus fuerit, ᾶείδω cuius digamma e Boeotico titulo formis φᾶσαFυδὸς τραγαFυδὸς aliis (Ahr. I. p. 171) satis constat sed plerumque apud Aeoles (v. Ahr. I. 38, ᾶειδε, S. fr. 26, 3) neglectum est et apud Homerum constanter uno versu excepto ρ. 519, in quo Homerum αὔείδω pronuntiasse credidit Bergk in hist. litt. p. 868. n. 181 sine ulla salubri ratione Aeolismum carminibus inculcans. Prorsus ad ipsius Ionismi antiquitatem faciunt nomina ᾶῖνες ubi fuit digamma, ᾶλκυᾶων ubi spirans j inerat, alia quae Bekkerus sched. Hom. I. p. 47 conlegit, genetivi in -ᾶο et -ᾶων verba in -ᾶω (δυπαᾶων λ. 584. πεινάων Γ. 25. II. 758. Σ. 162) sicut μεσοινῆω λῦω (λύει η. 74. λῦε K. 498) ὑπνώω, de qua re optime egerunt Curtius in Stud. v. III. p. 386—388. de verb. I. p. 212. 356—9. Brugmanus IV. p. 181—185.

II. Vocalis *η* nihil praebet memoratu dignum nisi quod grammatici saepius illud Aeolicum esse pro *ι* monuerunt.

1) Inepte schol. V. πόλῃος Φ. 516. pro πόλιος Αἰολικῶς admissum esse voluit; scilicet πόλῃος exstat pro πόλεῖος atque ad veterem Ionismum spectat (v. Herod. π. ὁρθογρ. p. 602: Φωκῆων B. 517. διὰ τοῦ *η* κατὰ τοὺς παλαιούς Ἴωνας οἷς συνεχῶς κέχρηται ὁ ποιήτης οἶον Ἀχιλλῆος A. 1. Βρισηῖος A. 392, et π. κλίσ. ὄνομ. II. p. 673: βασιλῆος, ὁμοίως δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Αἰολεῦσιν, in quibus *F* antecedentis vocalis productionem effecit; de Attico οἰκῆος v. Gerth. Stud. I. 2. 214); πόλιος autem recentior est forma et Ionica et Aeolica.

2) Herod. π. παθ. II. p. 363 sic disputavit de adiectivo νηλητῆς: ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, εἰ τὸ νηλητῆς ἀπὸ τοῦ ἀλιτεῖν γέγονε, τὸ δὲ ἀλιτεῖν διὰ τοῦ *ι* γράφεται, πῶς τὸ νηλητῆς διὰ τοῦ *η* γράφεται; ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἐγράφη Αἰολικῶς τὸ *ι* εἰς τὸ *η*. οὕτως γὰρ τὸ ἀκτῖνες καὶ τὸ ψιμύθιον διὰ τοῦ *η* προφέρονται οἱ Αἰολεῖς. Sed nunc rectius νηλείτιδες legitur, v. C. F. Ameis. ad π. 317. III. p. 69. Laroeh. p. 184/5.

3) Item ἀνεκῆκιεν H. 262. Ψ. 507. explicatur π. παθ. II. 180: ἐκ τοῦ κίω πορεύομαι διπλασιασμῷ κικίω καὶ τροπῇ Αἰολικῇ (pro Ἴωνικῇ in E. M. 103, 22, sic post Ahrens. p. 95. n. 1. scripsit Lentzius) τοῦ *ι* εἰς *η*. κῆκιε ε. 455, quod vix recte se habet, tamen quomodo vox nata sit nescio; Curtius quidem de temp. et mod. p. 90 intensivam formam verbi κίω agnovit.

4) Non aliter scholiastae cod. A ad II. 524. κοίμησον Αἰολικὸν ἀντὶ τοῦ κοίμισον fuit. De re Schuetzius ad Aesch. Sept. v. 3. p. 195 haec adnotavit „κοιμᾶν sopire antiquissimis scriptoribus ut Homero usitatum. Postea frequentius fuit κοιμίζειν. Stanleius Eustathii observationem ad E. 236 laudavit, qui hoc quoque versiculo usus est, ut eos qui putabant Aeolice apud Homerum κοίμησον pro κοίμισον dictum esse refutaret.“

5) Perverse forma ἐπήβολος β. 319 quam Porphyrius Atticam vocavit, Aeolice pro ἐπίβολος esse dicebatur, v. Ahr. I. 95. Christ. p. 26.

6) Invicem Eustathius p. 697, 33 male πῖδαξ (Θ. 47) κατ' ἐναλλαγὴν Αἰολικὴν ἐκ τοῦ πηδᾶν derivavit; sed inter stirpem

πιδά- et verbum πηδάω nulla intercedit necessitudo (Curt. p. 601).

III. Ω.

A. 1) Ad Aeolicam vocalis ω in ū mutationem quam grammatici exemplis χελύνη vel χέλυνα (Bergk. S. fr. 169. p. 924, fr. 45. p. 892) pro χελώνη (Ahr. I. p. 97. Hirzel p. 15) et τέκτων pro τέκτυν conprobarunt, quam nunc etiam in nomine Κύμη pro Κοίμη Κώμη vel Κώμη agnoscunt Curtius et. p. 139. Hirzelius p. 20. Gelbkus p. 23 in glossa Hesychii ῥώθυνες pro ῥώθωνες (nares) M. Schmidtus vol. III. p. 438 in glossa μῦμαρ μῶμος Curt. et. p. 314, veteres ingenti consensu adiectivum Homericum ἀμύμων spectare sibi persuaserant quorum iudicium ex Hesychio nunc firmamentum habet; cf. Herod. π. παθ. II. 370: οἱ δὲ παρὰ τὸ μῶμος κατὰ στέρησιν ἄμωμος (quod eandem significationem habet apud Simon. fr. 4. Aeschyl. Pers. v. 185. Theocr. 18, 25. Herodot. II. c. 177) ἀμύμων παρασύνθετον· τὸ δὲ ῶ εἰς ū ὡς τὸ χελώνη χελύνη παρὰ Σαπφοῖ. Notionem autem Homerus ipse satis interpretatus est altera forma ἀμώμητος quae legitur M. 109 (scut. Herc. v. 102), cf. μῶμος β. 86; atque praeter hanc (v. Eust. 317, 46) ἄμωμος (Eust. p. 1857, 45) ἀγαθός (v. schol. A. ad A. 423) de arcu ἄμεμπτος καὶ ὕγιής (schol. D. ad O. 463) de saltatione ἀμώμητος· ἔστι δέ τις καὶ φάυλη ὄρχησις (schol. A. V. ad N. 637) explicandi causa adposuerunt grammatici et scholiographi; contrarium igitur voci τ. 332. ἀπηνής τ. 329 est. Atque de usu eius Eust. p. 1857, 43 laudavit haec: καλῶς ἄρα σεσημειώται ὑπὸ τῶν παλαίων, ὅτι τὸ ἀμύμων προσώποις μόνοις ἡρωϊκοῖς ἐπιτίθεται, ἡγουν θνητῶν ἐνδόξων ἀνθρώπων ἐστὶν ἐπίθετον. Vox igitur quam Pindarus et posteriores epici ex Homero mutuati sunt, tragici vero nunquam usurparunt, his locis exstat de personis adhibita: nominativus est in fine: μάντις ἀμύμων A. 92. λ. 99. 291. Γλαῦκος ἀμύμων B. 876. Ξ. 426. (Δαρής) ἀμύμων E. 9. Τεῦκρος ἀμύμων Θ. 273. 292. Μενέλαος ἀμύμων N. 641. νηὶς ἀμύμων Ξ. 444. υἱὸς ἀμύμων II. 197. δ. 789. (Ἀντίλοχος) ἀμύμων γ. 111. Κλυτόνηος ἀμύμων Θ. 123. semel sicut omnes casus obliqui et nom. plur. post tertium trochaeum: ἀμύμων Βελλεροφόντης Z. 190. ἀμύμονος ἱητῆρος A. 194. A. 518. 835. ἀμύμονος Αἰακίδαο

Π. 140. 854. ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο Ψ. 522. δ. 187. λ. 468. ω. 16. ἀμύμονος Αἰγίσθοιο α. 29. ἀμύμονος Ἀλκινόοιο θ. 118. 419. ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν φ. 325. ἀμύμονος Ἀγχίσαιο Ε. 247. (nomine praeposito) (Πατρόκλοιο) ἀμύμονος. Ρ. 10. 379. Ἀχιλλῆος ἀμύμονος Ρ. 186. Χ. 113. (Π. 854). Πηλῆος ἀμύμονος Υ. 206. λ. 494. 505. Νηλῆος ἀμύμονος Α. 692. Ὀδυσῆος ἀμύμονος β. 225. ξ. 159. π. 100. ρ. 156. τ. 304. 456. υ. 209. 231. φ. 99. Σαλμωνῆος ἀμύμονος λ. 236. (Σ. τ' ἄδικος — Hes. fr. 32, 5). Τελαμῶνος ἀμύμονός λ. 553. παιδὸς ἀμύμονος Ω. 85. θυγατρὸς ἀμύμονος δ. 4. πατρὸς ἀμύμονος η. 29. βασιλῆος ἀμύμονος τ. 109. ἀμύμονι Βουκολίῳ Ζ. 22. ἀμύμονι Πουλυδάμαντι Μ. 88. Ξ. 469. ἀμύμονι δῶκεν ἑταίρω Ρ. 698. ἀμύμονι Πηνελοπείῃ ω. 194. ἀμύμονα Πηλεΐωνα Β. 674. 770. Ι. 181. 698. Κ. 323. Ρ. 380. Χ. 278. λ. 470. 551. ω. 18. ἀμύμονα Βελλεροφόντην Ζ. 155. 216. ἀμύμονα Γοργυθίωνα Θ. 302. ἀμύμονα Πουλυδάμαντα Α. 57. Ν. 790. ἀμύμονα Δηϊοπίτην Α. 420. ἀμύμονα Δευκαλίωνα Ν. 451. ἀμύμονα Πήδασον ἴει Π. 152. (Achillis equus) ἀμύμονα Λαομέδοντα Υ. 236. θ. 117. ἀμύμονα Πείρεω νῖδον Υ. 484 (Πίγμον). ἀμύμονα (τέτμεν) ἄκοιτιν Ζ. 374. ν. 42. ἀμύμονα μήτερα τέτμης ο. 15. ἀμύμονα νείκεε κούρην η. 303. νῖδον ἀμύμονα Α. 89. Ε. 169. Σ. 55. Φ. 546. ἕταρον ἀμύμονα Ψ. 137. Φαίηκες ἀμύμονες θ. 428. παῖδες ἀμύμονες Κ. 170. Ξ. 115. Υ. 231. (πύγμαχοι) ἀμύμονες θ. 246. μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας Α. 423. (ἡνιόχους) ἀμύμονας Α. 161; tum de rebus in fine legitur οἶκος ὃδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων α. 232. μῆτις ἀμύμων ι. 414. atque post tertium trochaeum (αἶνος) ἀμύμων ξ. 508. ἀμύμονος ὄρχηθμοῖο Ν. 637. ψ. 145. ἀμύμονος ἔρκεος ἀνλῆς χ. 442. 459. μῆτιν ἀμύμονα Κ. 19. κατὰ θυμὸν ἀμύμονα Π. 119. κ. 50. π. 237. ἀμύμονα ἔργα ἰδυίας Ι. 128. 270. Α. 245. ω. 278. ἀμύμονα ἔργα ἰδυῖαν Ψ. 263. — Qua exemplorum copia, credo, adfirmare licet reliquos versus ubi vox ante ultimum pedem conlocata est recentioribus Homeridis tribuendos esse qui formulae speciem parum perspectam habuerunt: Ζ. 171 ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ, Ο. 463: ἐν ἀμύμονι τόξῳ, μ. 261: ἀμύμονα νῆσον, ω. 80: ἀμύμονα τύμβον, atque τ. 332: ὃς δ' ἂν ἀμύμων ἀντὸς ἔη καὶ ἀμύμονα εἰδῇ, μ. 167, ubi in schol. Η. οὔρος ἀμύμων est, nunc ἀπήμων legitur. Ergo ex ea quoque argumentandi ratione quam e propriae

sedis observatione derivamus aliquid emolumenti redundat ut vocem pro certissimo vestigio ex Aeolica poesi in carmina HomERICA recepto iudicandam esse contendamus; probavit autem Aeolismum rectissime Curtius p. 668. Offensio vero erat viris doctis quod α. 29 Aegisthus, homo sceleratissimus, eodem nomine honorabili decoratus est; Eustathius quidem p. 1857, 43 sic locutus est: ἀμύμων καὶ Αἰγισθος καὶ ἕτεροι, φαῦλοι μὲν ἅλλως, ἄμωμοι δὲ κατ' ἀνδρίαν ἢ γένος ἢ τι τοιοῦτον, quam interpretationem C. F. Ameisius adripuit ab H. Webero in Philol. XVI. p. 712. 713 sic notatus: „α. 29 ist ἀμύμων falsch erklärt nach der herrschenden Tradition, es heisst „stark“ und hängt mit ἀμύνω zusammen, dadurch fällt die an der Stelle gegebene zu feine Unterscheidung weg“ (quam originationem Hirzelius quoque fovere videtur p. 26) atque: „ν. 42 kehrt ἀμύμονα in dem Sinn: unbescholten wieder, der etymologisch nicht zu erklären ist.“ Sed vereor ne cum optimo praeceptore meo facere non possim; neque enim quicquam Aeolismo obstare video neque intellego quomodo ἀμύμων aptius ab ἀμύνω descendat. Scrupulum autem quem loco inesse nemo negabit convenientissime expellit Kirchhoffii, viri praestantissimi, egregia observatio quam in scholis proposuit, versus α. 29—31 pessime ex δ. 187—89 transcriptos atque nomen Ἀντιλόχοιο inepte in Αἰγισθοιο mutatum esse, cuius argumentum in eo maxime versatur quod aliis locis semper post versum τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε κτλ. statim verba ipsa dicentis addita sunt.

2) Dubitanter huc traxerim nomen Φόρκυν quo in Iliade Phrygum dux, in Odyssea marinus deus significatur. Lobeckius in parall. p. 200 adnotavit: nomina in υν terminata pauca sunt — largius multo prolixiusque fluunt substantiva in ων'. De illis igitur apud Herod. π. καθ. πρ. I. 18, 14 accipimus haec: τὰ εἰς υν λήγοντα βαρύνεται ἑξαιρέτως παρὰ τοῖς Αἰολεῦσιν Φόρκυν Πόλυν Γόρυν Κότyn Κάπyn μόσυν τέκυν κίνδυν, e quibus π. παθ. II. 369 sec. Arcadium Κότyn Κάπyn μόσυν κίνδυν et π. κλίσ. ὄνομ. II. 628 sec. Choeroboscum Πόλυν Κότyn Κάπyn τέκυν κίνδυν desiderantur. Κότyn et Κάπyn ignota, Κάπυν et Κότyn notissima esse Lobeckius addidit, quod etiam valet de Πόλυν; itaque ex Herodiani disciplina concludere licet

accusativos pro nominativis sumptos esse neque dubius sum quin gen. Πόλυνος ad Φόρκυνος π. διχρόν. II. p. 10, 19 arbitrio adaptatus sit; κίνδυν vero quo Alcaeus usus esse dicitur (Ahr. I. p. 121), cuius genetivus κίνδυνος μετάγεται εἰς εὐθείαν καὶ γίνεται ὁ κίνδυνος ὥσπερ ὁ ψὰρ τοῦ ψαρός καὶ ὁ ψαρός κτλ., v. π. κλίσ. ὄνομ. II. p. 727, 28, atque μόσυν quod forsitan vox peregrina fuit²³), segreganda videntur; remanent igitur praeter τέκτων quod in reliquis casibus brevem habet vocalem (Ahr. I. 98: ῥ, Bergk. fr. S. 91, 2: ο), Φόρκυν et Γόρτυν quae fortasse Aeolica fuerunt pro Φόρκων et Γόρτων; sed etiam Creticae urbis nomen minus premo. Legitur autem Φόρκυνα P. 312. Φόρκυνος α. 72. ν. 96. 345. (Hes. th. 336.) Φόρκυς B. 862, contra accusativus Φόρκυν P. 218. 318. (th. 237 in fine et Φόρκυ th. 270. 333) ante consonas, ut de vocalis quantitate dubitari possit; Herodianus vero brevem eam esse recte, credo, π. Ἰλ. πρ. II. p. 105 posuit: ὥς βότρυν. ἀπ' εὐθείας τῆς εἰς σ ληγούσης (π. κλίσ. ὄνομ. II. p. 720, 20: ἀπὸ τοῦ ὁ Φόρκυς); ad Φόρκυνα ibidem sic adscripsit: ἡ αἰτιατικὴ ἀπ' εὐθείας τῆς εἰς ν. τὸ δὲ τοιοῦτον ἴδιον ποιητικῆς (ὡσανύτως καὶ ἡ Γόρτυνα αἰτιατικὴ B. 646. ἀπὸ τῆς Γόρτυν εὐθείας, ὁ δὲ Γόρτυν ἀπὸ τῆς Γόρτυς. π. κλίσ. ὄνομ. II. 720, 22); Γόρτυνος praeterea reperitur γ. 294. Itaque Herod. cum nominativum ex accusativo repetisset, vocalem ν nominativi ubique brevem, contra casuum obliquorum longam esse sibi persuasit (π. διχρ. II. 10, π. ὄνομ. p. 628, 25 cum Lentzii adn.), alii vero semper productionem defenderunt sicut Tyrannio quem ille in Il. pr. his verbis usus notavit: οὐχ ὑγιῶς δὲ ὁ Τυραννίων ἐκτείνει τὸ ὦ, ἐπεὶ εὐρέθη, φησί. καὶ ἡ εὐθεία ἐκτεινομένη: Φόρκυς αὖ Φόρυγας ἦγε B. 862. ἐκεῖ γὰρ τὸ μέτρον κατῆπειγεν, ἐνθάδε δὲ οὐδὲν κατεπείγει, quae causa nihili est. Sed uterque videtur errasse; mihi quidem ea ratio adridet ut duas formas alteram Φόρκυς, Φόρκυν alteram quam B. 862 restitui velim*) fuisse ponamus cum Aeolicis

23) V. Lobeck. parall. p. 16: Neque tamen inprobem Kruegeri iudicium ad An. V. 4, 15, Xenophontem μούνοις scribere maluisse quam μόσυσι soni causa nisi forte nominativum ipsum μόσυν repudiavit propter terminationem Aeolicam magis quam Atticam.

*) Quod cum scriberem, me prorsus fugerat Hartelium p. 449 obser-

χέλῡς (χέλῡ voc. ap. S. fr. 45, 1) et χέλῡνα pro χελώνη comparantes, v. Ahr. p. 98. Scilicet fortasse Phrygio duci antiquis ex carminibus Aeolicum nomen sicut Priami filio Pammoni (n. 18) erat inditum.

B. ω pro ου.

3) Perdifficile de forma βῶν H. 238 (clypeus pellibus taurinis instructus) iudicari potest, quae a schol. Dorica ου in ω mutatione, ab Herodiano π. μον. λέξ. 7, 24 et a Prisciano Aeolica, in E. M. p. 277, 20 Ionica, ab Arcadio κατὰ διάλεκτον τροπῇ explicatur pro βούν (v. Ahr. II. p. 165. 166. n. 16. 17. p. 27. n. 6. I. p. 94). Hoc quidem Aristophanes Byzantius legi voluerat, in cuius sententiam concessit Nauckius fr. Ar. p. 54 βῶν utpote e falsa palaeographica interpretatione natum autumans. Sed lapsus est quia βούν habet genuinam diphthongum per ου scribendam, non sonum productione ortum. Didymus autem (M. Schmidt. p. 131) sic adhibuit: βῶν· οὕτως αἱ Ἀριστάρχου βῶν σὺν τῷ ν. ἢ Ἀριστοφάνους βούν. τινὲς δὲ ἔξω τοῦ ν βῶ καὶ μήποτε πιθανῶς, ἀντὶ τοῦ βόα, ubi schol. V. pro τινὲς Herodiani nomen inculcasse Lentzius p. CXIX censuit (v. Lobbeck. path. el. I. p. 256. II. p. 108). Nescio an non recte Herodiano eadem explicatio vindicetur, qui Aeolismi favori velificatus est scripturam βῶν praeferens; potuit enim βῶν Aeolice pro βόα(ν) habere sicut χρῶν ap. S. fr. 2, 10 ab Ahrensio I. p. 113 restitutum, a Bergkio quidem repudiatum pro χρόα Homérico et Attico exstat (cf. πείθων pro πειθόα = πειθῶ, αἶδων pro αἰδόα = αἰδῶ). Nostrates autem formam βῶν duplicem contractionem passam esse statuerunt: primum βοείην correptum in βοέην (pellis taurina, v. 2. 142. βόεια A. 122. βοείας ἀσπίδας E. 452/3. M. 425/6. βοείας pro subst. A. 162. P. 389. 492. Σ. 582. X. 159 etc.) in βοῆν, tum Ionice οη in ω transisse, ut est in ἀγνώσασκε ψ. 95. ὀγδώκοντα B. 652. βῶσαντι M. 337. ἐπιβῶσομαι α. 378 (ἔβωσε v. Renner. I. 1. p. 184) βωθεῖν (v. Grasshof. in Diar. Ant. stud. p. 586. (1837). Bekk. sched Hom. I. p. 231), quae ratio e notione per se probabile videtur, sed quia talis contractio certis exemplis caret reicienda est; itaque non

vasse, terminationes υς υν ab initio semper longas fuisse; ergo Φόρυς B. 862 forsitan recte se habet quamvis in parte recentissima.

adiectivum ἡ βοέη scil. δορά pro substantivo sed nomen ἡ βῶς vel ἡ βοῦς ad quod pertinent τυκτῆσι βόεσσιν *M.* 105. βόας αὔας *M.* 137. accipere praestat. Tamen si Aeolica flexio βῶν pro βόα(ν) minus placet, sed diphthongi ου mutatio pro Ionico βοῦν facta esse putatur, ω bifariam explicari potest, aut mera diphthongi mutatio est sicut in Doric. Aeol. Ion. ὦν pro οῦν Dor. Ion. πῶλυπος pro πούλυπος (*Ahr.* II. p. 166—168) Dor. Aeol. ὦρανός pro Ion. vulg. οὔρανός [nato non productione suppl. e' *FόρFανός* (*Legerlotz.* in *Kuhn.* ann. X. p. 372, sed e *Fορανός* vel contractione per ὄορανός (v. *Curt.* p. 532. *Hirzel.* p. 39, n.), unde ὄρανός Aeolum proprium digammo abiecto simplex est, vel productione quae tamen *Brugmani* IV. p. 135 sq. ratio mihi non extra dubitationem posita est] in Dor. Hom. ὦλαξ ὦλξ pro αὔλαξ in Ion. τρῶμα pro τραῦμα (v. *Christ.* p. 29. *Legerlotz.* p. 372.), aut ω in οF litterarum locum successit, ut βῶν pro βόFν esset sicut Arcadica et Dorica *ἱερῆς Τύδης βασιλῆς* (ης pro εFς) (cf. *Gies.* p. 126. *Ahr.* I. p. 233. II. 236. *Brugman.* p. 134. 159. 168. *Meister.* IV. p. 392) et Ionica πλώω ῥώω pro πλόFω ῥόFω (cf. Aeol. πλεύ-ω alia), quae non cum *Curtio* πλούω ῥούω fuisse p. 527 dixerim (v. tamen p. 524 et *Erl.* p. 53 ubi item πάτρως e' πάτροF-ς explicatur). Quamquam autem de formationis dialecto minime tota difficultas e medio tollitur, tamen ex adlatis exemplis perspicuum est Dorismum Homericum nulla re satis commendari, ergo vel Aeolismum vel Ionismum necesse est ponamus; sane quod omni scrupulo liberum sit nullusdum obtulit.

4) Forma Διώνυσος vere Boeotica (v. *Boeckh.* c. i. *Gr.* I. p. 722. *Ahr.* I. p. 201.) quaeritur quo iure apud Homerum *Z.* 132. 135. (v. *Herod.* π. παθ. II. 364: ἀεὶ δέ ἐστιν ἡ ἔκτασις παρὰ τῷ ποιητῇ διὰ τοῦ ὦ μεγάλου καὶ τοῦ ὠ μακροῦ) *Ξ.* 325. (ubi a schol. etiam Διώνυξος refertur, v. *Ahr.* I. p. 46 n. 2) ω. 74. (verum λ. 325. Διονύσου) legatur. Vocalem autem ω productione suppletoria ortam esse patet ex Aeolico Ζόννυξος (*Ahr.* I. 59) quod *Ahrens.* in *Philol.* XXIII, p. 210. pro Διός-νύχιος a rad. snih (humidum esse) = 'Zeusfeucht' quo ad litteras pertinet non male derivavit, cuius rationem minime infregit *Brugmanus* p. 96 Διω ex ΔιFo prodiisse ratus. In

libris igitur antiquissimis erat ΔΙΟΝΥΣΟΣ, quod diverso modo poterat legi: Διόννυσος Διώννυσος Διούννυσος. Sed formam forsitan ex Boeotica dialecto ab Homeridis adoptatam esse nemo, puto, contendet; potius, cum ω cum Iadis consuetudine pugnet, formam τοῖς μεταχαρακτηρίζουσιν quisquam pro Διούννυσος, sicut unicum ἐριούνιος legitur pro ἐριώνιος, inputet aut quod tutissimum est, veterem productionis rationem ex communi antiquitate in hoc celeberrimo nomine inveteratam haesisse sibi persuadeat.

5) Ameisius p. 24 Aeolicam productionem in vulgaribus adiectivis ἀνώννυμος δυσώννυμος aliis de quorum vocali υ pro ο non solum Aeolica sed communi iam dixi, agnoscendam esse statuit pro Ionico οὔνομα Aeolicum ὄνυμα subponens. Licet autem recte se possit habere, minime probabile est; plane vero eadem conditione utitur vox πανήγυρις, cuius productio non ex Aeolide patet, atque plurima alia vocabula praebent in commissura duarum vocum productam vocalem: γαμψώνυχες κρατερώνυχες κατωρυχῆς οἰκωφελίη εὐήμενος ὑπήκοος δυσήρετος alia (cf. Bekker. sched. Hom. I p. 278. 280. Hartel p. 396). Christius quidem contractionem exstitisse ὄμο-οννυμος κρατερο-οννξ autumavit p. 53, Curtius vero de temp. et mod. p. 144. σοφώτερος ἀνώννυμος ἡμιώβολος δολιχῆρετος ἡνεμόεις euphonicae rationi productionem debere probavit, quia Graeca lingua plurium brevium syllabarum continuo subsequentium inpatiens fuit (v. Erl. p. 115. Hartel. p. 461); Hartelius igitur ubi liquida vocalem exciperet, etiam in mediis vocibus, in duratura illius pronuntiatione causam producendi esse positam accepit (cf. tamen Curt. Stud. IV. p. 480. n.). Itaque Ameisii explanationi quam maxime diffido.

§. 9. De diaeresi contractione correptione diphthongorum.

Pleraque quae hac paragrapho comprehendam inmerito in Homericis carminibus ex Aeolicae dialecti consuetudinibus dicuntur explicationem habere.

1) Omnium diphthongorum verarum ²⁴⁾ ea est origo, ut vel

²⁴⁾ Ahrensium duo diaeresis genera distinguentem Ameisius p. 28 recte confutavit.

duae vocales quae erant seiunctae concurrant in unumque sonum conectantur vel breves amplificatione augeantur, quare satis perspicuum est ineptissimam grammaticorum de diastasi vel diaeresi diphthongorum esse opinionem. Maxime igitur haec in Aeolide usitata fuisse traditur quod praeceptum confirmant exempla servata. Multa autem antiquissimo tempore in stirpibus exeuntibus spirantem aliquam habuerant, ad quam terminationes a vocali incipientes adiciuntur; quae cum postea evanisset, hiatus ortus est inter duas vocales, quae progressu temporis ad illum evitandum contractionem sustinebant (cf. *Ἀτρεΐδας* pro *Ἀτρεΐδας πάϊς* pro *παΐς* Curt. p. 270 *ἔϋς* pro *ἔσ-υς* Curt. p. 351 *δάϊς* pro *δα-ΐς* Curt. p. 217 etc.). Itaque syllabae in quibus contractio nondum facta est antiquiores contractis sunt neque ullius dialecti proprietatem redolent. Quare paene mirabile est dictu quod recentiores in Homericis carminibus diaeresin utpote *ἰδίωμα Αἰολίδος* admissam esse crediderunt Fosterus ap. Burgess. p. 399 E. R. Langius in Philol. IV. p. 707 Rumpsius in Iahn. ann. vol. 81. p. 581, qui in *πάϊς* et *ἔϋς* diaeresin a Bekkero in altera editione peractam propter reliqua certissima Aeolismi vestigia commendare non dubitavit, quamquam etiam apud Ionicos poetas Archilochum reliquos elegiacos et iambographos ea reperitur atque tota Ias syllabarum non contractarum semper fuit amantissima; iam Alexandrinos diaeresin quia Aeolicam existimassent, diligentissime fugisse adnotavit Kayserus in Philol. XVIII. p. 708, quam ipse p. 660—663 non bene repudiavit. Nam iure Bekkerus in patronymicis aliisque vocabulis quorum diphthongus constanter in thesin incidit duas monophthongas vocales prae tulit. At ad antiquum Ionismum res relegetur necesse est (v. Bergk. hist. litt. p. 870. n. 188). — Neque Boeotica aut Aeolica dialysis quam grammatici minus adcurati ad voces Homericas admovebant maioris est pretii; sic Eust. p. 954, 53 (v. Lobeck. path. el. II. p. 78) et schol. V. ad N. 685 ex *Ἰωνες Βοιωτικῶς Ἰάονες* transfiguratum esse somniaverunt neque alia de causa *ῥοάων* Γ. 1. ap. schol. B. V. *Βοιώτιος ἡ φωνή* et ap. schol. E ad δ. 555 *Λαέρταο Βοιωτικὸν* audit pro Ionico *Λαέρτεω*; Greg. Corinth. §. 2. p. 577 Aeolicam diaeresin ad Homericam *μελισσάων* B. 87. *ἐρχομενάων* B. 88. spectare voluit, sed schol.

ad l. et B. 117: *πολλάων· ἐπέκτασις καὶ ἴδιον Ἰώνων* (schol. A.D.) adscriptit Koenio arbitro perperam, quocum facere non ausim; item a schol. ad ξ. 485. *ἐμπαπέως* explicatur: *ἀμπεῶς καὶ ἐν Ἰωνικῇ διαλύσει ἀμπεῶς*. Tamen falso hic de distractione ariolantur grammatici quorum opinio etiamnunc multis magistellis valde adridet aptissimaque videtur ad solitarias formas evolvendas.

2) Vocalium *eo* in *eu* contractionem quae apud Dores (Ahr. II. p. 213—216) atque apud Aeoles (I. p. 103) valebat, grammatici etiam in Homericis *Ὀδυσεὺς* ω. 397. *Ἰδομενεὺς* N. 424 (ubi Herodianus iam apte nominativum defenderat, II. p. 675, 11—24) *Ἐρέβευς* Θ. 368. λ. 37 Aeolicam vel Doricam nominabant (v. Gies. p. 52. n., Ahr. I. 103. n. 1, II. 237. n. 6, 234. n. 4), cuius iudicii causam frustra circumspicies. Semper autem ubi apud Homerum *eo* unam syllabam efficit, *eu* scriptum est (cf. *καλεῦντες* κ. 229. 255. μ. 249. *καλεῦντο* B. 684. *θάρευς* P. 573. *θέρεις* η. 118. *πωλεύμεναι* β. 55. ρ. 534. χ. 352.) ita ut rectissime Ahrensius paucas formas quae praebent Atticum *ou* (v. Lobeck. path. II. p. 88) in suspicionem vocaret in Gr. gramm. p. 56 itemque apud iambographos Rennerus p. 184 sq. Ne verbo quidem Eust. aliorum nugas cum Giesio p. 52. n. Ahrensius I. p. 118. Ameisio p. 27 repudiare opus est, cum ipsa Ionica sit illa contractio titulorum et scriptorum testimoniis certissime firmata (v. Renner. p. 180—182 Erman in diss. p. 21. n. 10 l. p. 293 sq.) etsi in titulis sub quartum demum medium saeculum *eu* pro *eo* in orthographia adparet, verum nondum in Herodoti codicibus; scriptum igitur erat verisimiliter etiam in Homeri libris antiquissimis *eo* quod vim soni *eu* sustinebat. cf. ὦ *Ἀχιλλεῦ Πηλέος υἱὲ Π.* 21. *Γ.* 216. λ. 478, ubi contractio quae est in *Ὀδυσεὺς δὲ λαβὼν κύσει χεῖρ'*, nondum perfecta est. Eximie vero Rennerus p. 179 sic locutus est: „formas, ubi *eo* in *eu* syllabam coit, ab Homeridis nisi ex Iade hauriri non potuisse inde apparet, quod eadem contractio praeterea tantum in Doridis specie quadam ab Homericæ poesis sede satis magno intervallo remota — usitata erat.“

Non minus fortasse licet grammaticis accusativos Homericos *Τυδῆ* Δ. 384 (Eust. nimirum p. 487, 11. οὐκ ἀπὸ τοῦ *Τυδέα*

συνηρῆσθαι, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Τυδῆα ἀποκεκόφθαι existimavit) Μηκιστῇ O. 339. Ὀδυσῇ τ. 136. Doricos vocantibus (v. schol. B.L. ad O. 339. Lobeck. path. el. II p. 83. 273. Spitzner a. l. Ahrens. II. p. 237. n. 7.) fidem denegare, quia etiam apud Herod. VII. 220 in Ionicis hexametris βασιλῇ pro βασιλέα obcurrit atque Attici interdum hanc contractionis rationem secuti sunt (v. ἱερῇ in div. ap. Eur. Alc. 25. ξυγγραφεῇ in cant. Aristoph. Acharn. v. 1151.); Pindarus vero e Dorico more adscivit Ὀδυσσῇ N. 8, 26. Ἀλκυνῇ N. 4, 27. I. 6, 33. (v. Peter p. 39.)

De contractione ιε in ῑ quae et Aeolum et Ionum propria fuit supra (§. 2, 5) in voce ἱερός satis monui.

Ad Aeolicam contractionem qua oo coalescit in ω nescio an fuerint qui Hom. σῶς pro σόος retulerint, cf. schol. V. ad X. 332: σῶς τινες ἐκ τοῦ σόος, ἀλλ' ἔδει σοῦς· τινὲς δὲ ἀπὸ τοῦ σάος. Ἀλκαῖος δὲ καὶ δύο oo εἰς ω συναλείφει. Sed σῶς re vera Ionice e σόος quod usitata vocalium adsimilatione pro σάος natum erat confluit; ceterum Aeoles in hac voce σάος contractionem constanter aversati sunt (v. §. 3. 3).

3) Ad Aeolensium correptionis consuetudinem qua unum diphthongi elementum, scilicet alterum exstinguitur, quam Ameisius p. 26 apud Homerum latius patere adgressus est ostendere, exempla quae aliquo iure redeant frustra dispexi; tamen libet contra eum nonnulla protulisse. Scholiastae enim ex uberrimo elocutionis Homericæ penu unam solum formam eiusmodi extricaverunt: videlicet ad vocem ἀλαοσκοπιήν eam proprietatem adhibuerunt ab ἄλῃ (ἀλᾶσθαι) sic derivantes: ἀλαιός καὶ ἀλαός Αἰολικῶς cf. schol. B.L. ad N. 10. Sed neque ἀλαιός exstat (nam in Aesch. fr. 409 Dindorf. ἀλεός correxit.) et ἀλαός vulgare est, cuius derivatio non satis enucleata est.

Praeter Aeoles saepe Attici hac adfectione usi sunt, quode v. Eust. p. 28, 30: λέγουσιν (sc. οἱ τεχνικοὶ) ὥς διάλεκτοὶ τινες ἀποβάλλουσι τὸ ῑ τῆς διφθόγγου οἷον Ἀθηναῖοι μὲν τὸ κλαίει κλάει λέγουσιν, Αἰολεῖς δὲ τὸ παλαιός καὶ Ἀχαιοὺς καὶ ἑταῖρος πάλαος καὶ Ἀχαιὸς καὶ ἑταῖρος; addi autem multa possunt Attica κᾶω ἐλάα (v. schol. B.L. ad N. 612 ἐλαῖνω: παρὰ τὸ ἐλαία· ἐλαῖνος γὰρ ἦν καὶ Ἀττικῶς ὑφίσταται τὸ ῑ), ἀετός ἀεὶ Ἀθηναῖα (v. Kirchhoff. c. i. Att. n. 351. Hermann. de emend. rat. gr. Gr.

p. 329) unde Ἀθηνᾶ ortum est ποεῖν (v. Gerth. I. 2. p. 203—212.) atque Aeolica Ἄλκαος Θήβας Ῥώμαος ἄκμαος ἄρχαος βεβιώτερος μάομαι (S. fr. 26, tamen μαιόμενος A. fr. 25. Ahr. II. 500) Φωκάας (S. 44) Ἀθανάα (Alc. 9) Νικιάας (Theocr. 28, 9. Ahr. I. 158.) Ὑμήναον (S. 91) Μελαντάω (tit. Del. 2265^b. 4. Ahr. II. 498.) ποεῖν (in tit. Conz. p. 29, 24. XII. A. 26. C. 19. 50.) alia v. Ahr. I. p. 100/1. Hirzel p. 33/4. neque desunt Dorica exempla (Ahr. II. 188. G. Curt. in act. soc. litt. Sax. 1864. p. 219. 220.).

Ad hunc iota eicienti morem Aeolicum Ameisius revocat nomen *Ναυσικαία*, cuius iam duplex α longum eodem redire voluerat, utpote pro *Ναυσικαία*; scilicet auctor E. M. p. 598, 27 id *κεκασμένη ταῖς ναυσί* interpretatus est atque *Ναυσικαία* *Ναυσικᾶ* (v. Pausan. I. 22. 6. V. 19. 9) cum Ἀθηνᾶ Ἀθηνᾶ comparavit. Sed ut quispiam illi derivationi a verbo *καίνυμαι* factae adsentiri et velit et debeat, tamen huic explanationi obstat quod ne ibi quidem quid sibi velit diphthongus *αι* perspicitur (cf. Curt. de verb. p. 163.); ceterum neque nomen neque Phaeacea fabula Aeolicum fuit. Porro is multo confidentius *νηπιάας* α 297 Aeolice positum esse pro *νηπιαίας* (nempe *νηπιαίαις*) accepit atque ex *νηπιάα* Ionica vocalis adtenuatione *νηπιέη* natum esse quod legitur *νηπιέη* I. 491. *νηπιέησιν* O. 363. ω. 469. — Ὑ. 411, bene obsoletam opinionem refutans qua formae pleonasmo vocalium metri causa ex *νηπίη* (nusquam pro substantivo obvio) processisse credebantur (v. Passov. lex. Bekker. sched. Hom. I. p. 46. 167. n. sed Goettling. de acc. p. 127 iam *Ναυσικαία* *νηπιάα* ἐλάα contulit). Quae quidem explicatio rectissima est, sed non apte dialectorum rationibus vindicatur. Simile igitur iam veterum, dico Herodiani, erat iudicium π. παθ. II. 353: ἔστι νήπιος νηπιεία καὶ Ἰωνικῶς νηπιέη (secundum legem de qua p. 276/7 sic pronuntiavit: ὃν τρόπον οἱ Ἴωνες ἐκβάλλουσι τὸ ἰ τῶν κτητικῶν, ἵγουν τῆς εἰ διφθόγγου, τὸν αὐτὸν τρόπον οἱ Αἰολεῖς τῆς αἰ διφθόγγου ἐκβάλλουσι τὸ ἰ οἷον Θήβας κ.τ.λ. (comparans π. Ἰλ. προσ. II. p. 61. ad Θ. 217. κηλέω cum κηλείω O. 774.) καὶ ἦν μὲν τὸ ἀκόλουθον νηπιέας, ἀλλ' ἦτοι ἀντίθεσις ἔστι τοῦ εἰς α ἢ νηπίας ἔστιν ἵνα λείπη „φρένας“, καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ α νηπιάας. Sed forma proficiscitur ex primigenio

νηπιαία — non tamen unquam fuit in Graecitate *νηπιαία* — ope suffixi *ια* deducto, cuius spirans vel antiquissimis temporibus eiecta est sicut in verbis denominativis vel in iota emollita in universa lingua sensim explodebatur sicut in nom. propr. *Ἐρμείας* et *Ἐρμείας Αἰνείας* et *Αἰνείας* vel adiect. *κήλειος* et *κήλεος* *κήδειος* et *κήδεος* aliis vel vulg. *αἰὲ* pro *αἰεὶ ἐάν* pro *εἰάν*, v. Christ. p. 47; minime vero haec correptio Aeolidis cancellis potest coerceri. Neque vocalis *ε* magis Ionica est quam *α* quamquam in Iade vocalis *ε* studium latissime patuit; nam in antiquo Ionismo quemprehendimus in Homericis carminibus vocales vicinae saepissime ad se invicem adsimilabantur, unde ante *α* terminationis thematica genuina vocalis remansit, contra *η* eam sui similiorem reddidit in *ε*, cf. Curtium Erlaeut. p. 98/9. Male porro Eust. et Greg. Cor. de dial. Aeol. §. 33 p. 609 *ἔταρος* *ἔξαιρέσει* τοῦ *ι* pro *ἔταιρος* positum Aeolidi tribuentibus Ameisius auscultavit; potuit enim cum eodem hanc correptionem et hoc exemplum etiam Atticis et Doribus (v. de dial. Att. §. 30. p. 75.) et Ionibus (de dial. Ion. §. 53. p. 457.) vindicare, quod gramm. Augustanus quoque probavit de dial. Att. §. 7. p. 672; fortasse etiamsi memor fuisset, eodem Homericam vocem *ἀμνίον* γ. 444 traxisset quam apud Hierapytnaeos Cretenses *αἰμνίον* audivisse Porsillus testis est, quod Homero Apollodorus Atheniensis restitui suaserat (cf. schol. Herod. π. Ὀδ. πρ. II. p. 138. Lentz. ad I, 360. Eust. p. 1467, 37. Laroche p. 75.), (= τὸ αἰμοδόχον ἀγγεῖον v. Et. M. 84, 40. Hesych. Suidam, etsi alii aliter derivarunt Zenodotus *δάμνιον* Nicander et Theodoridas a *δάμνασθαι* alii *ἀμένιον* = *στερητικὸν τοῦ μένους, τουτέστι τῆς ψυχῆς* vel sec. Eust. *ἡγουν αἵματος*, v. Gaisfordii not. ad E. M. Duentzer de Zen. p. 29). Ac mirum quidem est quod nemo veterum de Aeolico accentu et spiritu mentionem fecit. Sed ne in forma *ἔταρος* quae in Iliade si recte computavi neque loci oculos fugerunt septuagies sexies, in Odyssea nonagies quater legitur pro vulgari et Ionica *ἔταιρος* quae exstat in Iliade centies vicies, in Odyssea centies quadragies ter, semper apud Herodotum (et *ἐτάρη* Δ. 441. *ἐταρίσσαιτο* N. 456. contra *ἐταίρη* I. 2. p. 271. *ἐταιρίσσαι* Ω. 335.) Aeolicae dialecti ab Homeridis inmixtae agnoscamus documentum, obstat

ipsa Aeolis quae mox *ἐταίραις* (ap. S. fr. 11.) *ἔταιραι* (fr. 31.) mox *ἐτάρας* (fr. 83.) usurpavit, quod Ahrensius quidem etiam in *ἐταίρας* mutare voluit in Mus. Rhen. vol. I. p. 395, de dial. II. p. 545; certo *ἔταιρος* vere Aeolicum erat. Ac ne constat quidem *ἔταρος* (Christ. p. 251) correptione ex *ἐταρjος* progerminasse; Curtio quidem iudice p. 303 *ἔτ-αρo-ς* (quod pessime Sengebuschius in diss. Hom. II. p. 96 *τροπῇ κατὰ διάλεκτον* pro *ἔτερος* esse imaginatus est) antiquius est quam *ἐταῖρος* alterius terminationis *αρjο-ς* ope a stirpe deductum sicut *μάγειρος* e *μάγαρος* subposito *ὄνειρος* ex *ὄναρ*. — Denique formas Homericas *βόλεται* *Α. 319* *ἐβόλοντο* *α. 234* *βόλεσθε* *π. 387* quae non ex aliis dialectis, minime ex Aeolide lucem accipiunt hic adposuit; verbum sane ab usu communi longe remotum (omnino nullum reperitur verbum in *ω* barytonum quod *ο* in penultima habeat), sed Ionicum est, v. Lobeck. Rhemat. p. 110. Notissimum igitur est maxime ex Aeolico *βόλλομαι* quod usque ad recentissima Graecitatis tempora nusquam alteram liquidam extrivit, vulgare *βούλομαι* spirante vel nasali — utrum *j* fuerit quod suadet got. viljan (cf. Legerlotz. in Kuhn. annal. X. p. 372) an nasalis *n* quod Christius p. 229 (aliter p. 178.) Curtius p. 502 de verbo p. 245 Brugmanus p. 121 maluerunt diiudicare nequeo — eiecta productione suppletoria prognatum esse; cf. Dor. et Boeot. *βώλομαι* Ahr. I. 201. II. 160. Buttmannum quidem in lexil. I. p. 27—30 discrepantiam ex incerta vocalis *ov* natura repetentem iam recte Spitznerus ad *Α. 319* confutavit; nam productio vicaria semper effecit longum sonum qui non corripitur potest. Nevius vero Alcaicum *ὄρανος* (male quia non erat post liquidam spirans) et Gelbkus p. 25 praeterea *κόρος* Aeolicum contulerunt; sed optime Seidlerus in vet. Mus. Rhen. v. III. p. 189 haec obposuerat: 'dass *βολὰ* und *βόλεσθαι* von den Aeolern gesagt — ist, lässt sich sehr bezweifeln; Homer braucht *βόλεσθαι*, bei dem es gewiss nicht für *βόλλεσθαι* steht, indem diese Gattung von Aeolismen dem Homer fremd ist.' Ex iade autem ipsa forma *βόλομαι* quae iuxta *βούλομαι* erat in Graeca lingua (cf. Arcadic. *βολόμενον* et Cypriacum *βόλε* v. Gelbk.) satis patet si comparantur *δόρυ γόνυ* vel *μέσος ὄσος* similia, cf. Curt. Stud. I. p. 250/1. vel terminatio statim ad meram stirpem *βόλ-* (cf.

volo) adiēcta est (cf. θέλω κέλομαι μέλω πέλω Curt. de verb. p. 207.). Aliae etiam duplices formae in quarum altera spirantis *j* vestigium perspicuum in altera exstinctum est in Homericis carminibus haud raro leguntur: αἰδέομαι Z. 442. — αἰδομένων E. 531. etc. μαχέονται B. 366. — μαχόμεσθα H. 352. μεδέων II. 234. μεδήσομαι I. 650. — μέδων α. 72. μέδοντο Ω. 2, de quibus egit Curtius de verbo p. 385 sq. 295.

Sed iam tempus est de formis aliquid dicere.

Caput tertium.

De nominum declinatione.

§. 10. De quibusdam terminationibus.

Quopiam de permultis quae huc pertinent iam supra disputatum est paucis hoc loco de terminationibus adnotabo. Sunt igitur omnes fere aequae ex antiquissima memoria in tota vetere lingua omnibusque dialectis conservatae, quae grammatici suo more certis dialectis vindicarunt ex hisque ad aliarum voces explanandas temere ac sine ratione adhibuerunt.

1) Genetivorum primae declinationis in *ao* et *ων* quorum usus Aeolide vel Boeoticae dialecto tribuitur contra Ionicum -*ew* et -*ων* exempla HomERICA haec obtulerunt: Λαέρταο Βοιωτικόν pro Ion. Λαέρτεω δ. 555. ῥοάων T. 1. Βοιωτίος ἡ φωνῇ μελισσάων ἐρχομενάων Aeolica (v. §. 9, 3.) κεφαλάων Aeolicum pro Dorico κεφαλέων Γ. 273 (v. Herod. π. παθ. II. p. 229) alia.

2) Plena genetivi sec. decl. forma *οιο* quae ex genuino suffixo *o-sjo* sibilante eiecta orta est, posteriore vero tempore etiam vocali *i* explosa apud Aeoles et Dores in *ω* apud Iones et Atticos in *ου* coaluit grammaticis magno consensu Thessalica fuit, nonnullis etiam Aeolica et Boeotica (v. Ahr. I. p. 111. 204. 221. II. p. 510: θεοῖο); at Homerus certo ex consuetudine antiquissima a qua verisimiliter ne Ionismus quidem vetus abhorruit eam adscivit. In cassum vero Ameisius p. 41 genetivos in *ao* *ων* *οιο* cum forsitan HomERICA aetate in vivo Ionum sermone exolevisent, ex Aeolica poesi retentos

esse statuerat, quia nullo modo potest demonstrari totam Homericam poesin ideoque omnes antiquas formas ab Aeolensibus pendere (cf. part. alt.); neque in ea re quicquam ex Aristarchi auctoritate οἷο a Thessalis repetentis proficitur, (v. Bergk. hist. litt. p. 853. n. 139.).

3) Antiquam terminationem *φι* pro genetivo et dativo Homeridis quam maxime adsuetam grammatici mox ex Aeolica mox ex Boeotica dialecto in epicam linguam manasse tradiderunt (v. schol. V. ad *I.* 338: *παλάμῃφι παραγωγὴ Αἰολικὴ* vel *πασσάλοφιν* (*Ω.* 268. *Θ.* 67. 105) ap. Hesychium *σχηματισμὸς Βοιωτίος* audiens, Ahr. I. p. 109. 203).

4) Longior dativorum plurativorum terminatio *-εσσι* (pro *-εσφι*) apud Homerum saepius a schol. D. ad *A.* 4 (*κύνεσσιν ἀντὶ κυσὶν Αἰολίς ἢ διάλεκτος*) ab Eust. p. 20, 2. Tzetz. aliis (v. Ahr. p. 66. n. p. 115. n. 6) Aeolica, sed a schol. cod. Paris. in voce *πτερόγεσσιν* β. 149. *Ἀττικὸν ἰδίωμα* vocatur. Nam praeter Aeoles, Diores (Ahr. II. p. 229 sq.) etiam Attici ab antiquo tempore eam usurparunt, v. Gerth. I. 2. p. 254.

§. 11. De prima declinatione.

1) Peculiaris Aeolismus est vocativus Homericus *νύμφα* cuius vocalis correpta est *I.* 130. *δ.* 743 qui etiam apud S. fr. 105 legitur; recte igitur Choeroboscus iam inter vestigia Aeolica retulerat, v. Ahr. I. p. 109. II. 510.

2) Multo implicatius est iudicium de brevibus nominativis in *α* pro *ης* exeuntibus qui apud Homerum exstant: *νεφεληγερέτα Ζεὺς* *A.* 511. 517. 560. *A.* 30. *E.* 764. 888. *H.* 280. 454. (*Θ.* 38.) *Θ.* 469. *K.* 552. *A.* 318. *Ξ.* 293. 312. 341. *O.* 220. *Π.* 666. *P.* 198. *T.* 19. 215. *X.* 182. *Ω.* 64. *α.* 63. *ε.* 21. *ι.* 67. *μ.* 313. 384. *ν.* 139. 153. *ω.* 477.²⁵) *στεροπηγερέτα Ζεὺς* *Π.* 298. (ex *ἐγείρω* comp.) *μητίετα Ζεὺς* *A.* 175. *B.* 197. 324. *Z.* 198. *H.* 478. *Θ.* 170. *A.* 278. *O.* 377. 599. *Π.* 249. *Ω.* 314. *ξ.* 243. (*π.* 298.) *ν.* 102.²⁶) *εὐρύοπα Ζεὺς* *E.* 265. *Θ.* 442. *I.* 419. 686. *N.* 732. *Ξ.* 203. *O.* 724. *P.* 545. *Ω.* 296. *β.* 146.

25) Genet. *Διὸς νεφεληγερέταο* *E.* 631. 736. *Θ.* 387. *O.* 154. *Υ.* 10. *Φ.* 499.

26) Vocat: *μητίετα Ζεῦ* *A.* 508. *I.* 377. *K.* 104. *M.* 279. 292.

γ. 288. δ. 173. λ. 436. ξ. 235. ρ. 322. ω. 554.²⁷⁾ *ἰππότα Νέστωρ* B. 336. 463. 601. Δ. 317. H. 170. 181. Θ. 113. 151. I. 52. 162. 179. K. 102. 128. 138. 143. 157. 168. 203. 543. Λ. 516. 655. Ξ. 52. — γ. 68. 102. 210. 253. 386. 397. 405. 417. 474. δ. 161. *ἰππότα Τυδεὺς* E. 126. *ἰππότα Πηλεὺς* Π. 33. Ψ. 89. *ἰππότα Φυλεὺς* B. 628. *ἰππότα Οἰνεὺς* Ξ. 117. *ἰππηλάτα Νέστωρ* γ. 436. 444. *ἰππηλάτα Τυδεὺς* Δ. 387. *ἰππηλάτα Πηλεὺς* H. 125. I. 438. Λ. 772. Σ. 331. *ἰππηλάτα Οἰνεὺς* I. 581. *ἰππηλάτα Φοῖνιξ* I. 432. Π. 196. T. 311. *ἡπύτα κῆρυξ* H. 384. *αἰχμητὰ Λυκάων* E. 197.²⁸⁾ constanter in versuum clausulis, praeter *κυανοχαῖτα Ποσειδάων* N. 563. Ξ. 390.²⁹⁾ *Ἑρμείας ἀκάκητα* Π. 185. ω. 10. quae semper versum incipiunt et formam *Θυέστα* quae est in medio versu indubie spurio B. 107. Extra Homerica autem carmina solum in titulo Eleo c. i. Gr. n. 11. *τελέστα* (iuxta *Ῥέτας*) et in tit. Cephalenio *ναῦτα* deprehenduntur (v. Ahr. II. p. 584.); praeterea lux e tota Graecitate non adportatur. Greg. quidem Cor. de dial. Aeol. §. 25. p. 603 *Ἀρχύτα Ὑβραγόρα* addidit, quae quo pertineant non patet. Sed ipsi grammatici minime crediderunt formas iustos nominativos esse, verum ex enallage casuum extricaverunt, quia iam pridem, quod pro certo poni potest, vera ratio obliterata fuit. Nam ut hic de Homeridarum usu taceam, posteriores epici qui Homerica carmina imitati sunt Antimachus Aratus (cf. Phaen. v. 664. gen. *ἰππότᾱ*, Bekk. sched. Hom. I. p. 160.) formas utpote „monoptota quae pro omni casu una eademque terminatione funguntur“ (Prisciani verba sunt V. 13. §. 70) genetivorum dativorum accusativorum loco admiserunt de qua re luculente exposuit Lobeckius in paralip. I. p. 183—185. Neque aliter Alexandrinos iudicasse docent scholia: cf. A. ad Π. 185: *ἀκάκητα, ἡ διπλῇ ὅτι τῇ προσαγο-*

27) Vocat. *εὐρύοπα Ζεῦ* Π. 241 eandem sedem obtinent. De accusativis *εὐρύοπα Ζῆν* *εὐρύοπα Κρονίδην* infra disseram.

28) Forma semel tantum adhibita est in singulari libro E, contra saepius *αἰχμητῆς* Γ. 179. P. 588. β. 19 eiusque inclinamenta obcurrunt.

29) Praeterea habes haec *κυανοχαίτης* Υ. 144. ι. 536 *ἐνοσίχθονι κυανοχαίτη* γ. 6. *ἔππῳ* — *κυανοχαίτη* Υ. 224. voc. *γαυήοχε κυανοχαῖτα* O. 174. 201. ι. 528; reliquos vulgares vocativos *δολομήτα τοξότα ἡπεροπευτά* non curavi.

ρευτικῇ ἀντὶ τῆς ὀρθῆς κέχρηται ἀντὶ τοῦ ἀκκῆτης schol. Harl. ad ω. 10: ἀκκῆτα ἀπὸ αἰτιατικῆς εἰς εὐθείαν πεσὼν ἀπὸ τοῦ ἀκκῆς κλιθεὶς ὁ ἀκκῆτος (seribendum puto ἀκκῆτα) schol. A. ad B. 107 ὅτι κλητικὴ ἀντὶ τῆς ὀρθῆς· Θυέστα ἀντὶ τοῦ Θυέστης schol. A. ad A. 175 καὶ ἱππηλάτα ἀντὶ τῆς ἱππηλάτης καὶ νεφεληγερέτα ἀντὶ τοῦ νεφεληγερέτης καὶ κυανοχαῖτα ἀντὶ τοῦ κυανοχαίτης alia (cf. Friedlaender. fr. Aristonici π. σ. Ἰλ. p. 18. Lehrs. Arist. p. 260.). Ac non dubium est quin ex hac formarum interpretatione accentus vulgaris eorum nominativorum (§. 1. 1.) secundum „homotoniae primi et quinti casus regulam“ (Lobeck.) descenderit; neque aliter de ἀκκῆτα et εὐρύοπα statuendum esse existimo, quas Aristarchus non a nominativis in -ητης et -οπης terminatis sed ab ἀκκῆς (s. schol. H. ω. 10) et εὐρύοψ, etsi eius nullus reperitur casus, quod Lobeckius obposuit, derivasse videtur, cum reliqui grammatici Ptolomaeus Ascalonita Tyrannio Amisenus Pamphilus (v. Lehrs. Planer de Tyr. p. 27) Herodianus (ad A. 508. 540.) quos Bekkerus nuper secutus est etiam hic analogiam aliorum defendere voluissent. Sed Aristarchum Aeolico modo tenorem retraxisse (v. §. 1. 1) mihi quidem parum probabile est; profecto grammatici, maxime Herodianus eius rationis mentionem iniiecisset. Diversis autem dialectis haec consuetudo tribuitur. Apollonius scilicet Dyscolus de synt. p. 214, 4 (ap. Ahr. II. p. 221. n. 4.) sic scripsit: ἡ κλητικὴ ἀντ' εὐθειῶν παραλαμβάνεται κατὰ Μακεδονικὸν ἔθος ἢ Θετταλικὸν ὥς οἱ πρὸς ἡμῶν τὸ τοιοῦτον ἐπιστώσαντο, ex quo Priscianus XVII. c. 17. §. 208. II. p. 105 ed. Krehl. hausit: „Macedones autem et Thessali e contrario vocativos solebant pro nominativis proferre, B. 107. Θυέστα. Hic vocativus est pronom. -τα dixit pro -της. Unde Romani frequentissime huiusmodi nomina et maxime appellativa per vocativum Graecum, etiam pro nominativo suo proferunt.“ Herodianus quidem π. κλίσ. ὀνομ. II. p. 635, 7 eos tantum ποιητικῶς μεταπλασθέντας nominavit, contra Eudaemon Pelusiata item Macedonibus (v. schol. P. ad γ. 68. Eustath. 1857, 18. Sturz. de dial. Mac. et Alexandr. p. 28. n. 5.; inridens Fosterus ap. Burgess. p. 399 exclamavit: „non minore iure Persicum quoque appellassent“), alii mox Aeolibus et Boeotis mox solis Aeolibus (v. Eust. p. 57, 4.

75, 30 etc. schol. A. ad *A.* 175. Greg. Cor. de dial. Aeol. §. 25. p. 603. Ahrens. I. p. 109, 3.), Greg. autem praeterea Atticis (de dial. Att. §. 41. p. 96) eos adiudicarunt. Sed de Attica tali flexione nihil notum est atque quod Koenius adtulit *Κρονίδα* Ζεὺς ex Eurip. Bacch. v. 25, nunc *Κρονίδας* recte restitutum est; Reizius vero (cf. Schaefer. ad Gregor. p. 98.) nominativos Homericos qui accentum in penultima habuerunt Atticos fuisse suspicatus erat; Henricus Stephanus vocativos probaverat in Thes. V. p. 1464. In qua opinionum diversitate sane rectissime nunc ii versari videntur qui correptas formas apud Aeolenses in usu fuisse concedunt in quorum iudicio acquiescendum est. Atque percommode congruunt exempla HomERICA quae apertam formularum poesi sancitarum speciem prae se ferunt cum ea ratione qua pro iustis Aeolismis venditantur (v. Bergk. hist. litt. p. 853. n. 139.). Tamen quod usu Ionico facile terminatio, nisi cum metri commoditate apte concinebat, transformari potuit, quod nescio an in *Θερσίτης* pro *Θέρσιτα* factum sit, id de stirpis vocali minime conprobari licet (etsi quid de *ἐρίηρος* si est pro *ἐρίαρος*, aliter statuam non enucleavi.); itaque de forma *ἡπύτα*, pro qua merito exspectes *ἀπύτα*, valde dubitandum est num Aeolismus sit; adparet autem eam ab imitatore — nam huic „non sane summo poetae“ rectissime Hermannus de emend. rat. gr. Gr. p. 38. in epist. ad Ilgenium Homeri hymnis praefixa (1806) p. VII atque Lachmannus (Betracht. p. 24) illam partem Iliadis (*H.* 313 — *Θ.* 252) tribuerunt — ad reliquarum analogiam male esse proculam; neque melius est *αἶχμητά*.

Sed consulto supra omisi accusativum *εὐρύοπα*, cuius usum maximam partem posterioribus poetis et grammaticis ansam, ut in illam sententiam quae notavi laberentur praebuisse veri simillimum est. Legimus scilicet *εὐρύοπα Ζῆν* *Θ.* 206 (ubi nonnulli veteres interpretes nominativum intelligere moliti sunt pone *εὐρύοπα* distinguentes, v. schol. B.L. Spitzner. ad l.) *Ξ.* 265. *Ω.* 331. in fine, contra in initio verbum *εὔρεν δ'* vel *εὔρον δ'* *εὐρύοπα Κρονίδην* *A.* 498. *O.* 152. *Ω.* 98 ubi vox adeo plane de sede sua est detrusa, qua in re primus M. Hauptius apud Lachm. p. 100 iure offendit. Eximie igitur perspexit hanc violatam formulam atque formam

inusitatam satis testificari, eas partes a genuinis quae Lachmannus distinxerat segregandas et ad posteriores Homeridas esse referendas. Qui locus O. 152 eum fugerat non modo non egregiam observationem labefactat sed firmamento est, cum in idem (Lachmanni tertium et decimum) carmen incidat atque E. 265. Sed quia accusativus nominis *εὐρύοπα* necessario *εὐρύοπαν* debuit conformari, elucet eum ex analogia nominativi admissum esse; itaque minime dubito hunc abusum rhapsodorum ingenio adsignare, qui flore poesis epicae inclinato iam recta linguae cognitione ac sensu destituti formam vel formulam non recte interpretati sunt³⁰). Quod autem *εὐρύοπα Ζῆν* est etiam apud Hes. Theog. v. 884., si versus recte se habet, perspicitur quo tempore ille error manaverit.

§. 12. De secunda declinatione.

Notandum inprimis est, cum in ipsa flexione Aeolica dialectus a vulgari consuetudine non recederet, nonnullas voces ex tertia quae vulgo dicitur declinatione in secundam traductas esse, cuius rationis exempla quae in Homericis carminibus reperimus inter vestigia Aeolica enumerari debent.

1) Pro vulgato *ἔρως* Aeolenses pronuntiabant *ἔρος* saepius servatum in S. fr. 40. (42.) 79. 74. ubi non adsequor cur Bergk *ἔρως* in fine reliquerit; Ahrensius autem Aeolicam formam reduxerat (v. fr. 33. Ahr., cf. I. p. 120/1.). Apud Homerum quidem Aeolismus ab Eust. (p. 136, 33: *τὸ δὲ ἔρον Αἰολικόν ἐστι* atque ab Herodiano Aeolica psilosis §. 2. II. 6) diserte conprobatus est atque libris commendatus; rectissime ergo Bekkerus in alt. ed. Rumpffius in Iahn. ann. v. 81. p. 586.

30) Ne forte multis quicquam plane insoliti et inauditi adsumpsisse videar eorumque in crimen incurram, simile iudicium quod G. Curtius de verb. p. 76/76 de tert. pers. dual. imperf. formis *διώχεται* K. 363. *ἐτεύχεται* N. 346. *λαφύσσει* Σ. 583 (v. Friedlaender Arist. p. 4. n. 1.) protulit, hic iuvat adscribere: „erwägen wir — dass jene 3 Verse sich in Theilen der Ilias finden, die sicherlich nicht zu den ältesten gehören, in der Doloneia, im Schild des Achill und in einer Stelle, die Bekker nicht ohne Grund als Einschiebsel betrachtet, so wird man sich dahin neigen, die Anomalie aus einer Verirrung des Sprachgefühls bei den spätern Rhapsoden zu erklären.“

Ahrens in gramm. §. 28, 8. p. 28. Buttmannus in gr. Gr. I. §. 58. p. 225 Aeolicam flexionem ubique postularunt, quam pro vero metaplasmo' intellegere contra Ahrens. I. p. 121 et Ameis. p. 44. non dubito; nam quod nusquam *ἔρον* legitur nullius momenti esse cum Buttmanno p. 207. n. accipio. Extra Homerum autem Hesiodus hunc Aeolismum quem agnovit Goettlingius p. XXXII *Ἔρος* th. 120. 201. *ἔρος* v. 909. neque minus Sophocles (El. v. 197. *ἔρος* in cant.) et Euripides, qui etiam in dialecticis formis inmiscendis inter tragicos novator exstitit, in div. *ἔρον* Hipp. v. 337. 449. (*ἔρων* maluit C. Grashof in antiqu. stud. ann. 1837. p. 586/7.) Iph. T. v. 1172. Ion. v. 1227. El. v. 297. admiserunt. Illic igitur nominativus *ἔρος* I. 442. *Ἔ.* 294. 315. certam sedem non obtinet sed multo crebrius accusativus formulae instar in hoc notissimo versu adhibitus est: *αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο* A. 469. B. 432. H. 323. I. 92. 222. Ψ. 57. Ω. 632. γ. 473. δ. 68. θ. 72. 485. μ. 308. ξ. 454. ο. 143. 303. 501. π. 55. 480. ρ. 99. quem si cum O. Muellero (hist. litt. Gr. I. p. 58) pro veri simili ponimus hexametrum iam in antiquiore poesi usitatum fuisse, totum ex Aeolicis carminibus esse adscitum credere non sit absimile neque absonum erat Bergkio (hist. litt. Gr. I. p. 869.). Proprio vero Marte auctor extremae Odysseae partis eum paululum transformavit in hunc modum: *οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἔντο* ω. 489. atque formulam mutarunt qui panxerunt N. 638 *ἐξ ἔρον εἶναι* (μόλπης καὶ ὀρχηθμοῖο — ἡ πολέμου) et Ω. 227: *ἐπὴν γόου ἐξ ἔρον εἶην* in exitu; sed plane a formulae specie descivit recentior libri σ poeta: *ἔρω δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν* σ. 212. De iambogr. usu v. Renner. p. 233.

2) Praeterea cum *γέλος* pro *γέλως* Aeolensibus magno consensu adsertum esset, non sine veri specie eidem Aeolismo Homérico Buttmannus et Ahrens velificati sunt; tamen alii eius formae valde satagebant. Notavit quidem Meineckius de Alex. Aetolo in anal. Alex. p. 222. Buttmannum ipse e libris accusativum *γέλω* (= *ἰδρῶ* A. 27. K. 572. 574. A. 621. Φ. 561. X. 2. pro *ἰδρῶτα*, quod Ahrens *ἰδρόα* = *χρόα* ut *ἰδρόϊ* P. 385. 745. scribendum proposuit, vel *κυκεῶ* K. 290. 315. pro *κυκεῶνα*, v. Curt. in gr. Gr. §. 169. V. Brugman. Stud. IV.

p. 173) tribus locis σ. 350. υ. 8. 346. legi iubens, quem Dindorfius secutus est, Bekkerus autem bis solum in editione priore (v. sched. Hom. I. p. 123) γέλω retinuit, in altera tamen Aeolismos fovere maluit his locis: γέλος *A.* 599. = θ. 326. γέλω σ. 100. γέλον σ. 350. υ. 8. 346. sed ubi metrum longam syllabam postulabat, vulgarem formam reliquit θ. 343. 334., quam inconstantiam censoris carbone notavit Rumpfius p. 586/6 tralaticiam flexionem defendens. Sed vereor ne argumenta aliquantum possint delumbari; atque sane Bekkerus si analogiam acutius voluisset rimari, aequabilitatem potuit persequi. Legitur scilicet θ. 343. γέλως ἔχε ita ut syllaba quae in discrimen venit in caesuram quarti pedis incidat, qui locus si Hoffmanni quaest. Hom. §. 74. I. p. 103 sequimur productioni favet (cf. exempla); tamen, si hoc argumentum nunc post Hartelii, viri clarissimi, adcuratas ac subtiles disquisitiones qui arsin per se numquam sufficere ut syllaba brevis pro longa esset exposuit minus valet (v. p. 389), hic eo ne opus quidem est, quia productio satis excusatur littera σ quae in fronte vocis ἔχω haeserat tum nondum evanida, cuius productionis haec sunt exempla: βέλος ἔχεπενκὲς *A.* 51. = *A.* 129. γὰρ ἔχον *I.* 49. μόγισ ἔχον *X.* 412. θαμέες ἔχον *K.* 264. πεντροηνεκέας ἔχον *E.* 752. = θ. 396. ἐρύγμηλον ἐχέτην *Σ.* 580. πᾶρέχη *τ.* 113. συνεχές (§. 7.) cf. Hartel. p. 455. 457. — Alter locus est θ. 343.: ὥς ἔφατ', ἐν δὲ γέλως ὦρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν ubi caesura semiquinaria prae ceteris productioni favet (v. Hoffm. §. 73. I. p. 102), tamen initialis littera subsequentis vocis ὦρτ' non potest pro causa admoveri; ab hoc vero loco etiam intercapedo pronuntiationis abest e qua plurimis locis in hac mascula caesura brevem syllabam tolerari posse Hartel. perspexit p. 440. 447. Remanent tamen plurimi versus quibus v. d. hac explanatione opem non adferri non ignoravit (p. 391); per me quidem facillime quispiam hunc iis addiderit. Sed sibilantem quoque una cum liquidis ad consonarum durantiumgenus, quae crassa pronuntiatione productionem quam dicunt positione ortam efficiebant, rectissime p. 432 retulit. Ceterum si cui omnes causae quas protuli nimis precariae videntur, meminerit, quaeso, de tali Odysseae parte agi, quam Kirchhoffius inter recentiora addi-

tamenta non sine iusta causa quam concedent quorum sanum est iudicium relegavit; neque quisquam non videt inconsequentiam inde originem traxisse quod auctor — atque imitationem antiquiorum partium Homeridis etiam Hartelius p. 436 vindicare minime noluit — versum *A.* 599. ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλος μακάρεσσιν θεοῖσιν quem totum insernit *Θ.* 326. 343 transformavit vocabulorumque ἐνῶρτο γέλος conlocationem mutavit in γέλος ὦρτ'. Quae conlata inter se et pensitata omnia rerum momenta pedetemptim me in opinionem deduxerunt, qua *Θ.* 343. 344. ubi Bekkerum minutiores ratiunculas secutum subrepat taedium mutationis Aeolicam formam non modo metri causa primo adspectu violati a librariis expulsam, sed ab oblivione vindicandam et in textu reponendam esse contendendo. Ergo Buttmanno et Ahrensio adstipulor. — Praeterea adnotabo dativos et ἔρω *σ.* 212. cuius ultima in arsi est γέλω *σ.* 100. pro pyrrhichio et γήρα *λ.* 136. *ψ.* 283. pro trochaeo (Bekk. γήραι Dind. γήρα et γήρα'; alias γήραι dactylus est *Γ.* 150. *E.* 153. *K.* 79. *Σ.* 434. *T.* 336. *Ψ.* 644. *β.* 16. *ο.* 357. *ω.* 232. atque δέπαι anapaestus *Ψ.* 196. *γ.* 41. *κ.* 316. *ο.* 149. *σ.* 121. *υ.* 261., nusquam legimus δέπα) ἦρω *H.* 453. *Θ.* 483. non nisi in deterioribus partibus obcurrere; de ἰδρω *v.* Ahr. supra l. Recte igitur Bekkerus in cens. Wolf. Hom. = sched. Hom. I. p. 43. illos metaplastice fictos, recte etiam hos Hermannus de em. rat. p. 38 contractione ortos iudicavit; „non enim ista contractio antiquissimae illius aetatis est, cui maxima pars Iliadis (et Odysseae) assignari debet“. Sed non Ameisium probo propter dativos quos contractos ex ἔρω-ι γέλω-ι dixit binas stirpes ἔρω- ἔρωτ- etc. ponens metaplasmi rationem plane abicientem; γέλω pro certo Aeolismo habuit Rumpfius. Quae si recte disputata sunt vulgaria ἔρωσ et γέλωσ ab epica lingua aliena fuerunt cum Aeolica ἔρος et γέλος constanter retinerentur.

3) Loquar nunc de substantivis et adiectivis quae contra vulgatum usum syllaba aucta in secundam declinationem transisse dicuntur: φύλακος (φυλάκουσ *Ω.* 566 ubi Aristarchus et Herodianus accentum in ultima posuerunt, certe de Aeolismo non intellegentes, *v.* Lehrs. Arist. p. 298. Laroche. p. 376., φυ-

λάκων I. 85. K. 56. 181. Φύλακον Z. 35. Φυλάκοιο o. 231.) μάρ-
τυρος (H. 76. π. 423. μάρτυροι A. 338. B. 302. Γ. 280. Ξ. 274.
X. 255. α. 273. ξ. 394, pro qua forma plerumque in versuum
initio de iuramenti testibus usurpata Zenodotus μάρτυρες proba-
verat v. Laroche. p. 308) ἐκατόγχειρον A. 402. Scilicet apud
Alcaeum pro ἄγών ἄγωνος, quod a pristina forma longius re-
cedere Hirzelius p. 55 dixit, crebrius lectum fuisse grammatici
testificantur, cf. fr. 120 ubi Bergkii haec Photii verba ad-
scripsit: ἄγωνος — οὕτως Ἀλκαῖος ὁ λυρικός πολλάκις ἐχρήσατο;
cui si credimus, praestat suspicionem quam Ahrensii adpor-
tauit, accusativum solum ἄγωνον peculiari Aeolico more pro
ἄγωνα(ν) (nam sic breviora verba intellego) figuratum fuisse,
abicere atque iustum metaplasma agnoscere. Nam quod in-
tit. Cum. exstat ἐν τῷ ἄγῳνι, lapicidam Lampsacenum Aeolicae
dialecti ignarum hanc consuetam vocem in Aeolicae ἄγῳνῳ
locum substituisse credas, v. Ahr. I. p. 7 item de τῷ statuentem.

Propter hanc igitur analogiam grammatici de Homericis
exemplis statuerunt genetivos Aeolice in nominativos transi-
luisse; cf. quae Schaeferus ad Greg. Cor. de dial. Aeol. §. 17.
p. 591 e cod. B. adnotavit: (οἱ Αἰολεῖς) τὰς γενικὰς εἰς εὐθείας
μετάγοντες ὁ μάρτυρος κλίνουσι τοῦ μαρτύρου καὶ ὁ φύλακος τοῦ
φυλάκου. Sed ut hanc vocem statim absolvam, hic schol. ad
Apoll. Rhod. I. 132 inseram: φύλακος· Ἰωνικῶς ὁ φύλαξ. Ἰωνες
δὲ ἐκ τῶν γενικῶν ποιοῦσιν εὐθείας, τοῦ φύλακος ὁ φύλακος,
τοῦ μάρτυρος ὁ μάρτυρος. τοῦ δὲ φύλακος ὁξυντονητέον τὴν
πρώτην. Ἡρωδιανὸς δὲ τὴν τελευταίαν ὁξύνει (exscripsit etiam
Laroche. p. 376); atque rectissime haec adnotatio se habet; nam
forma φύλακος quae melius quam φύλαξ ad pristinam stirpem
redit (v. Hirzel.) non Aeolica vel Dorica, quod Koenius ad Greg.
p. 592 adseveravit, sed re vera Ionica fuit cf. Herodot. I. c. 84.
II. c. 113: φύλακος. I. 89. III. 4: φυλάκους. VIII. 39: Φυ-
λάκου praebentem. — De altero autem vocabulo mira sunt
Herodiani testimonia haec π. καθ. πρ. I. p. 47. (199, 15. 236,
13. π. παθ. II. 377, 16. π. ὀρθογρ. II. 548, 22. π. ὀνομ. II.
615, 33—40. π. κλίσ. ὀνομ. II. p. 747, 28): τὰ εἰς ὕρ βαρύν-
νεται οἷον μάρτυρ. γίνεται δὲ ἐκ τοῦ μάρτυς κατὰ τὴν Αἰολέων
διάλεκτον· ἐκεῖνοι γὰρ τῷ σ εἰς ρ μεταβάλλουσι τὸ οὔτος οὔτορ

λέγοντες καὶ τὸ ἵππος ἵππορ· οὕτως οὖν καὶ μάρτυς μάρτυρ, ἀφ' ἧς ἐκπίπτει πληθυντικὸν οἱ μάρτυρες παρὰ τε κωμικοῖς καὶ Ἰππώναντι. οἱ δὲ γε μάρτυροι ἀπὸ τῆς ὁ μάρτυρος εὐθείας οἶον ἐπι-μάρτυρος H. 76. Valde sane admirationem movent neque scio an verba corruptelam traxerint; nam de rhotacismo non constat nisi apud Eleos et recentiores Lacones; neque nomen Ἠλείων videtur rescribendum quia quantum scio grammatici de Elea dialecto nusquam mentionem iniecerunt*). Formam vero de qua agitur legimus in titulis Delphicis c. i. G. I. n. 1702, 15. 1704, 15. 1706, 17: μάρτυροι οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος. Itaque unde Homeridae eam adripuerint non expedio; Aeolismum si esset, vix Aristarchus praetulisset. — Tertio loco scholion D. ad A. 402. ἐκατόγχειρον ἐκατόγχειρα Αἰολικῶς addendum est. Exspectatur sane si minus ἐκατόγχηρον (Ahr. I. 89) at ἐκατόγχερον quod facillime priscam litteraturam transponentibus possis condonare; neque minus congruit formatio cum ἄγωνος, tamen diiudicari non licet (cf. vulg. ἐκατόγχειρ μακρόχειρ ap. Plutarch. πολύχειρ ap. Aesch. Pers. 83. Soph. El. 488. Aristot. Pol. III. c. 11 sed πολύχειρος apud Heraclidem). Ameisius p. 46. διάκτωρ διάκτορος χρυσάωρ χρυσάορος contulit.

4) Cum in S. fr. 29, 2 ὅσσοις metaplasticus dativus, quem Ahrens. p. 236 eum esse qui dicitur Aetolicus censuit, exstet, ab Aeolica voce ὁ vel τὸ ὅσσος (v. Bastii not. ad Greg. p. 615) Homericus dualis ὅσσε cum grammaticis qui ipsi dualem ab Aeolidis usu plane abhorruisse tradunt derivari nequit; causa autem illius alucinationis neminem latet, v. §. 5. II. 2.

§. 13. De tertia declinatione.

1) Feminina abstracta in -της terminata qualia sunt ἀκοντιστής βρωτής ἀγορητής γραπτής ἐπητής ἐδητής κλιτής μνηστής ὀτρυντής ρυστακτής τανυστής alia apud Homerum grammatici Aeolensibus adseruerunt, cf. schol. V. ad ἐλετην ξ. 82. ἔλεον. Αἰολικὴ ἢ διάλεκτος, schol. B. ad κιθαριστὴν B. 600: ὁ σχηματι-

*) Nunc unus locus mihi obcurrit, quem Sauppius ad Plat. Prot. 341. C. p. 104 ed. III. ex Eust. p. 279, 36 transcripsit: ἐκωμωδοῦντο δέ, φασίν, οἱ Ἑρετριεῖς ὡς πολλῶ τῷ ῥ ἐν ταῖς ὁμιλῆαις χρώμενοι. διὸ καὶ αὐτοί, κατὰ καὶ Ἠλεῖοι, βαρβαρόφωνοι ἐκαλοῦντο, ὡς ἐν ῥητορικῇ εὐρηται λεξικῇ.

σμός τῆς λέξεως *Αἰολικός* ὁμοίως τῷ ὀρχηστύν; nos autem in Aeolidis fontibus exemplis caremus praeter *χέλλησις* in tit. Methymn. c. i. G. II. n. 266. b. 1. (v. *χειλιοστύες αἱ φυλαί* Hesych.). Concedo igitur illos talem formationem in deliciis forte habuisse, sed laudo Ahrensiū p. 159 qui fidem denegare maluit. Scilicet ad ipsam Iadem pertinet atque extra elocutionem epicam apud Herodotum adeoque Platonem deprehenditur (v. Bergk. hist. l. G. p. 56. n. 13); inde Eustath. p. 1180, 7 hunc schematismum Ionibus adsignavit neque scio an non iure schol. Ven. ad T. 234. adscripserit: *ὄτρυντός· ἔστι δὲ ἡ λέξις Ἀττική*; at minime refutanda sit opinatio Meinekii in Anal. Alex. p. 263. n. addentis: „hic etiam possis *Ἰακή*. Nisi malis *Αἰολική*“ (idem error ap. Hesych.: *ὀκοῖον· ὀποῖον. Ἀττικῶς. Lege Ἰακῶς*).

2) De duplici nominis Sarpedontis flexu (v. *Σαρπηδόνης* II. 327. 464. 496. 533. 553. P. 162. *Σαρπηδόνι* E. 629. II. 649. et *Σαρπήδοντος* M. 379. Ψ. 800. *Σαρπήδοντι* M. 392) Herodianus π. ὀρθογρ. II. p. 579, 3 sic iudicavit: *ἄλλις δὲ (ὁ ποιητῆς) τάντῃ χρῆται τῇ γενικῇ Σαρπήδοντος· ἔστι δὲ Αἰολική ἀπὸ εὐθείας τῆς Σαρπηδῶν* (Lentz: *Σαρπήδων*) quod verisimiliter propter tenorem retractum sibi persuasit. Sane biforme est ita ut partim rationem nominum *Νέδων* *Μέδων* aliorum participiorum ritu declinatorum partim communium velut *Σαρδῶν* *Ἀνθηδῶν* *Ἀσκληδῶν*, quae plurima Lobeckius ad Ai. v. 222. p. 139—141 diligenter contulit, sequatur. Tamen num recte Herodianus alteram formam Aeolidi adiudicaverit, dubium fit quia ad ipsum aliud de nomine *Δράκων* praeceptum redit: π. κλίσ. ὄν. p. 733, 15: *οἱ Αἰολεῖς Δράκωνος εἰρήκασιν τὴν γενικὴν διὰ τοῦ ᾧ ἐπὶ τοῦ κυρίου ὀνόματος* et p. 726, 27: *οἱ Αἰ. Δράκωνος εἰρήκασιν ἐπὶ τοῦ κυρίου ὀνόματος, ἐπὶ γὰρ τοῦ θηρίου καὶ αὐτοὶ δράκοντος λέγουσι* atque Choerobosci de Aeolico genetivo *θερδράπωνος* testimonium (v. Ahr. I. p. 64. 119).

3) Recte schol. D. genetivum *Πάριος* Γ. 325. pro *Πάριδος* Ionibus tribuit etsi Aeoles quoque olim in femininis in *ις* cadentibus (v. *Θέτιος μάνιος* etc. Ahr. p. 118) illud parasiticum δ nondum adsumpserant; dilucidissime scilicet Curtius et. p. 583—5, cui assensum praebuit Hartelius p. 449, docuit in his formis longum *i* spirantem *j* pullulasse quae δ pro firmamento ad-

vocato in desuetudinem abiit ut hic esset ordo: *Θέτιος Θέτιος* *Θέτιδος Θέτιδος*. Sed quo iure schol. V. ad genetivum *Θέμιστος* β. 68. adperserit *Αἰολικῶς* latet.

4) Neque fidem meriti sunt grammatici (Tzetzes, v. Ahr. I. p. 119. n. 14) qui substantiva in -ιγξ -υγξ exeuntia apud Aeolenses γ eiecisce testantur huc *φάρυξ* vocem e *φάρος* per paragonem amplificatam trahentes, cuius genetivus apud Homerum legitur *φάρυγος* ι. 373. τ. 480. et apud Eurip. Cycl. v. 410. 592, sed *φάρυγγος* v. 356 (*φάρυγξ*. v. 215); nam in titulis Conzianis p. 29, 16. tab. XII. A. 12. obcurrit praeter *ψάφον* eadem ratione formatum *ψάφιγγι*, quod dixit Wald. p. 24/5.

5) Aeolica nominantur feminina *ἄγυρις αὖλις ἔροτις κίθαρις* *χάρις* pro *ἀγορά αὖλή ἐορτή κιθάρα χαρά*, qua de re Ahrensius p. 159 caute dubitavit idque me iudice ex parte rectissime; nam non metaplastica sed heteroclitica esse videntur et diversa. Huc refero *ἀγορά* et *ἄγυρις* (contio — multitudo) *αὖλή* et *αὖλις* (I. 232. χ. 470; v. Herod. π. καθ. πρ. p. 90, 15: *αὖλις ἢ ἔπαυλις Αἰολικῶς*, *Αὖλις* δὲ ἢ πόλις *Βοιωτίας* ὀξύνεται: *Αὐλίδα* B. 496. ἢ δὲ αἰτιατικὴ *Αὐλιν* (Euphor. fr. 129 Mein.). *ἀπὸ εὐθείας βαρυνομένης γέγονε*. ἢ γὰρ εἰς ἰν κατάληξις ἀπὸ βαρυντόνων ἐστίν, ἢ δὲ εἰς δα καὶ βαρυντόνων καὶ ὀξυτόνων. *Τρύφων* τὸ *Αὖλις* παράγει παρὰ τὸ ἀλισθῆναι ἀλις καὶ αὖλις — v. Velsen. fr. Tryph. p. 61, fortasse propter πλεονασμὸν τοῦ υ Aeolicum putabatur? — βέλτιον ἀπὸ τῆς *Αὐλίδος* τῆς *Εὐωνύμου* τοῦ *Κηφισσοῦ*) *χαρά* et *χάρις* (v. schol. ζ. 29: *Καλλίστρατος* δὲ *χάρις* ἀντὶ τοῦ *χαρά*; Aristophanes *φάτις*); aperte igitur propter accentum illud statuitur, sed forsitan recte inde concluditur in Aeolide terminationem *ις* usitatissimam fuisse. Minus confidenter de forma *κίθαρις* dixerim quam Aeolismi Homericī loco fovebant Eustathius p. 281, 4. Bergkīus hist. litt. p. 432. n. 26, 433. n. 27. Ameisius p. 14; potest sane Aeolica formula recepta fuisse I. 54. α. 159. θ. 248. acc. (N. 731) α. 153. pro *κινάρα* quod non legitur; tamen quis decernat? Neque de Aeolica forma *ἔροτις* (v. Gies. p. 285 — 287) quam Euripides nescio an ex Aeolicorum lyricorum carminibus in diverbium El. v. 625 admittere ausus sit, dubitari videtur posse. Cum hac igitur dativus Homericus *ἀλκί* (*πεποιθῶς* semper finem versuum E. 299.

N. 471. P. 61. 728. Σ. 158. ζ. 130 obtinens quod imitatus est Theognis v. 949, v. Renner p. 232) pro vulgari ἀλκῇ comparandus est, quem veteres diversissime extricare studebant. Alii ut Ptolemaeus Ascalonita nominativum ἄλξ vel Aeolicum ἄλκῃς effluerunt (v. schol. A. ad E. 299) e quo totam flexionem derivarunt; alii unum solum casum pro metaplasmo habuerunt (cf. Herod. π. Ἰλ. πρ. II. p. 119: κατὰ πτωσὶν γίνονται μεταπλασμοὶ ἐξουσίᾳ ποιητικῇ). Sic ipsum Aristarchum accepisse, ὅτι ξῖθος τοῖς Αἰολεῦσιν ἔστι λέγειν τὴν ἰωκὴν ἰῶκα (A. 600 iuxta Ἰωκὴ E. 740. ἰωκάς E. 521) καὶ τὴν κρόκην κρόκα (Hes. op. 358) καὶ τὴν ἀλκὴν ἄλκα, ὡς σάρκα, εἰ δὲ ἄλκα ὡς σάρκα, καὶ ἀλκὴ ὡς σαρκί, eius assecla Trypho in libro I. π. τῆς ἀρχαίας ἀναγνώσεως testis fuit (v. schol. Velsen. p. 65) eademque ratio placuit Herodiano. Itaque si Aeolismum qui aliunde non fulciri potest repudiamus, gravissimorum grammaticorum Aristarchi Tryphonis Herodiani auctoritatem non nauci facimus; obtemperavit autem Ameisius p. 45. atque quia persimilis analogia in Aeolide Alcaicus dativus κίνδυνι pro κινδύνῳ (fr. 138. Ahr. I. 121 et n. 4) invenitur (etsi e S. κίνδυνον adportatur) ipse non refragabor. Fortasse eodem redit ὕσμῖνι (μάχεσθαι B. 863. O. 56. in fine) pro ὕσμίνῃ; tamen neque hoc neque ἰῶκα ubi in ore hominum viguerint et unde in Homericis carmina manaverint enodo.

6) Notatu dignae sunt formae τρίπος X. 164. (scut. Herc. 312, ubi Goettling. p. XXXII recte de Aeolismo dubitavit) ἀελλόπος O. 409. Ω. 77. 159. (v. Euphorion. fr. 163. Mein. p. 158) ἀρτίπος I. 505. Θ. 310, quae neque Aeolismum neque metaplasum et archaismum praebent. Rationem autem Ahrens. II. p. 175 (v. gramm. §. 19, 3. p. 21) gnaviter perspexit: „πός est antiquissima forma quam ab antiquiore lingua in compositis τρίπος ἀελλόπος servatam recentiores in ποῦς produxerunt eam legem secuti quae voces monosyllabas correptam vocalem habere vetat. Itaque Lacones et quicunque πός pronuntiabant non corripuerunt syllabam, sed correptam servarunt“ scilicet e communi antiquitate, quare inepte Ameisius p. 44 in Homericis exemplis propter Aeolicum σάραπον et πάλυπον (et Doricum et Ionicum, Ahr. I. p. 114. II. 168) Aeolicum usum inesse

sumpsit; neque usquam accentum retraxerunt (v. Goettling. de acc. p. 317).

7) Accusativi breviores in *-ιν* pro *-ιδα* vel *-υν* pro *-υθα* terminati quales sunt *κόρυν* N. 131. II. 215 iuxta *κόρυθα* N. 188 etc. *ὄπιν* II. 388. φ. 28. iuxta *ὄπιδα* ξ. 82. υ. 215 alii apud Homerum, ut in Aeolide exstant, ita etiam in Delphicis titulis inveniuntur, cf. G. Curt. über die Ausbeute der delph. Inschr. in actis Soc. litt. Sax. 1864. p. 224. Itaque archaismi, non Aeolismi habeantur.

8) Peculiaris erat in Aeolide accusativi tert. declin. terminatio in *ν* ubi vulgaris flexus *α* praebet, in quam rem praeter eos quos modo tetigi *κνᾶμιν σφραῖγιν κλᾶϊν πᾶϊν* accusativos "*Ἡρώων Σάπφων Λήτων Πείθων αἰδῶν αὖδων χρῶν*" (v. Ahr. I. p. 113. 118. Lentz. ad Her. I. p. 416 adn.) satis est contulisse; sed etiam adiectiva item figurata fuisse docent exempla quae tenemus: *ἀβάκην* S. fr. 72. *ἐμφέρην* fr. 85, 2 atque grammatici adposuerunt: *δυσμένην κυκλοτέρην εὐρυνέφην*. Quae consuetudo utrum ex antiquitate Aeolicae dialecti an e novandi studio repetenda sit ambigi potest; Hirzelius quidem propter levem dativorum n. pr. *Δυννομένη Δημοσθένη Ἄρη* (Ahr. p. 116. 122) similitudinem falsae analogiae eam tribuit p. 56; sed infra videbimus v. d. hanc iusto plus pro causa venditasse; ut igitur ingenuo quid sentio fateor, antiquissimam communem terminationem *-αν* vel *-αμ* (v. Boppii gramm. brev. lingu. Sanser. ed. IV. 1868, §. 123. p. 83) in Aeolica dialecto resedissee contendo, quia acc. *κνᾶμιν πᾶϊν* etc. certissime e vetustissimo tempore servati sunt; idem Ameisius p. 42 posuit. His praetermissis Homericam formam *ζαῖν* quae traditur μ. 313 non cum Hirzelio ad priscum Ionismum sed ad Aeolismum spectare diiudico, quae et veteribus et recentioribus multa facessivit negotia. Aristarchus videlicet *ζαῖν ἄνεμον ὥς Ἐρμῆν Πυθῆν* a nominativo *ζαίας* derivans scripserat (v. Lehrs. qu. epic. p. 154. n. Lobeck. paral. p. 159); discipulum vero Dionysium Thracem *ζαῖν* praetulisse inde conligo quia in altera epitomae eius grammaticae parte quae est in cod. Marciano adhuc inedita exponitur „adiectivorum tertiae declinationis accusativum numquam in *ν* efferri, quam litteram nomina propria interdum accipiant (*Δη-*

μοσθένη-ν)³¹). Sed nondum defuerant qui ζαῖν' ἄνεμον probare mallent, de quibus hoc testimonium servatur in E. M. 407, 1: ὡς παρὰ τὸ πέτω γίνεται πέτην, οὕτως παρὰ τὸ ἄω ἄην· καὶ ζάην μετὰ τοῦ ζα· τὸ γὰρ τέλειον ζάηνα ὡς πέτηνα, εἰ μὴ κατ' ἐκθλιψιν γέγονε, quos Herodianus π. μον. λεξ. 17, 15. II. p. 923 (π. παθ. II. p. 345, 14—19) refutavit utpote οὐχ ὑγιῶς τοῦτο (ζάην) παραληψομένους, οὗ πῖστιν ὀφείλει ἐξ ἄλλων πτώσεων παραθῆσθαι. Ipse paulo fusius de disyllabis adiectivis in ἡν cadentibus disputans ut semper acutus in ultima esset postulavit, v. π. καθ. πρ. p. 59, 24. π. Ἰλ. πρ. II. p. 81. π. Ὀδ. πρ. II. p. 144: τὸ ζαῖς ὡς σύνθετον ὀξύνεται. παραιτητέον δὲ τοὺς βουλομένους βαρύνειν, ἴσως πλανηθέντας ἐκ τῆς αἰτιατικῆς τῆς εἰς ἡν περατωθείσης: „ζαῖν ἄνεμον“ μ. 313; lucidissime vero ad h. l. II. p. 154 de hoc disseruit: τοῦτο δὲ ἔδει χωρὶς τοῦ ἡν ζαῖ ὡς ἀκραῖ Ζέφυρον (β. 421). ἔστιν οὖν Αἰολικὸν τὸ μετὰ τοῦ ἡν καὶ ἔδει αὐτὸ Αἰολικῶς βαρύνεσθαι ὡς τὸ „αἰνοπάθην πατρίδ' ἐπόψομαι“ παρὰ Ἀνακρέοντι (fr. 36, ubi Bergk. male αἰνοπαθῆ scripsit), ὃ δὲ Ἀρίσταρχος φησὶ περισπᾶσθαι καὶ οὕτως ἔχει ἢ παράδοσις, cf. Crameri an. Par. III. p. 480, 31. Sed quamquam verba dubitationem non admittunt neque Anacreonteus neque Homericus Aeolismus a multis recentiorum fidem accepit, v. Dindorf. not. in app. ad schol. Odyss. ed. Oxon. p. 788. et Lobeck. parall. p. 160. qui tamen in add. p. 543. in hanc sententiam concessit: „verum vulgarem accusativi formam (ζαῖ) grammaticus ille vix aliquo confirmasset testimonio, sed cum ζάην contulisse videtur αἰνοπάθην“. Plerumque ζαῖ vel cum Aristarcho ζαῖν viris doctis probabile fuit praeter Doederleinium qui rei novandae tanta laboravit intemperantia ut cumulum temptaminibus adderet proposito ζαῖντ' pro ζαῖεντα sicut τιμῆντα Σ. 475. in gloss. Hom. I. n. 1. p. 1. Miror profecto quod Ahrensius qui αἰνοπάθην bene defendit adtribuitque Ionico poetae de mist. dial. p. 65, ipse in gramm. §. 28, 3. p. 27 ζαῖν corruptam lectionem esse pro ζαῖ = ζαῖα iudicare ausus est. Nam ζαην satis testatum est; contendo igitur eam solum ex Aeolide pro ζα-αFε(σ)αν (cf. ἄος Hesych.) evolvi posse

31) cf. Adolph. Hartii de Dionysii Thracis grammaticae epitome partim inedita comm. quae est in progr. gymn. Luisenstad. Berol. 1871. p. 29.

atque nunc contra Aristarchi auctoritatem cum illis quos Herodianus praetermittendos esse censuit *ζάνη* sicut *αἰνοπάθη* et *ζάνης* rescribendum esse, quod mihi erui non potest (§. 1. 3. §. 5. III. 2. §. 9. 9). Etiam Ribbeckius in Iahn. ann. v. 66. p. 11. et Ameisius Aeolismum *ζάνη* defenderunt, cui adstipulati sunt pater eius ad l. in app. II. p. 81. Larocheius p. 263. Ceterum si Aeolicam formam ratam habemus hiatus evitatur.

9) Notissimum est apud Atticos conpluria nomina sicut *Σωκράτης Δημοσθένης* cum quarto saeculo atque apud Boeotos sicut *Θεογένην Λαμοτέλειν Πασικλεῖν* (v. Ahr. I p. 205 de mist. p. 73) et apud Delphos *Θεοκλήν* (v. Curt. l. l. p. 225) in quarto casu traducta esse in primam declinationem; etiam *Ἄρη* Atticum fuisse Porsonus ad Eur. Phoen. v. 134. 950. 1020 exposuit et Kuehnerus in gr. Gr. p. 395. In Aeolide vero id genus deest, tamen eam eandem formationem adhibuisse propter metaplasticos dativos *Δινομένην Δημοσθένη Ἄρη* perquam verisimile fit, e quibus Hirzelius omnes accusativos in *ν* pro metaplasms venditavit. Nominis autem *Ἄρης* duae stirpes erant in lingua Graeca *Ἄρεν*- et *Ἄρες*- quarum altera inest Aeolicae flexioni: *Ἄρεως* (*Ἄρεως εὐθεία ἥτις παρ' Ὀμήρω οὐκ ἔστι, παρὰ δὲ Ἀλκαίῳ, εὐρέθη*, v. Herod. π. κλίσ. ὄνομ. II p. 639, cf. E. M. 189, 46. s. v. *Ἄρης*) *Ἄρεως Ἄρενι Ἄρενα Ἄρεν* altera conspicua est in *Ἄρη* et *Ἄρην*. Qui accusativus apud Homerum exstat in libro singulari E. 909; scilicet eum Herodianum *μετὰ τοῦ ν ὡς Χρῦσην* scripsisse docemur a scholiasta (v. Lentz. pr. p. CXIX), unde perlucet alios *Ἄρη* vel *Ἄρη* maluisse, cf. Laroche. p. 202; recentiore tempore Goettlingius ad scut. Herc. v. 59 ubi praeter v. 333. 425. 457 *Ἄρην* legitur sic adnotavit: „libenter scripsissem *Ἄρη* cum M. 1. aliisque paucis —, nisi mss. meliores me avocarent a proposito“. Quid vero de forma iudicandum sit utrum ad Aeolismum an ad Atticismum spectet non habeo. Neque certum Aeolismi vestigium est dativus *Ἄρη* quem Hoffmannus in ed. lib. Φ. et X. I. p. 225 Φ. 112. 431. in textu posuit, cum alii codices *Ἄρει* exhibeant ac facillime mutatio e prisco alphabeto explicari possit.

10) Porro de forma *Ζῆν*, in qua pensiculate evolvenda grammatici oleum et operam perdiderunt ita ut Lobeckius in

path. el. II. p. 273 exclamaret: „hic si unquam convenit illud consideratissimum verbum ἐπέχω“, pauca adnotanda sunt quia is accusativus non leviolem scrupulum excitat neque meliorem explicationem videtur habere atque εὐρύοπα. Scilicet quia saepius Ζῆνα Ξ. 157. ω. 472. Ζῆν' ante vocales E. 756. Θ. 22. P. 339. Ψ. 43. υ. 339 inveniebatur (cf. Creticas formas Δῆνα Τῆνα Ττῆνα Curt. et. p. 567. 625.) Ζῆν' Θ. 206. Ξ. 265. Ω. 331. Hes. th. 884. in fine positum tolerari posse visum est, tamen Aristarchus scripturam sic instituit ut ν' in initio subsequentis versus ante vocalem elisum esset conlocatum (cf. schol. ad Θ. 206. Ω. 331), quam versuum conligationem systematum ritu factam ab epica poesi abhorre scite Hermannus (v. opusc. I. p. 137 de Gr. l. diall. aliisque locis) disputavit Ζῆν sine elisione scribendum proponens probantibus Bekkero plurimisque idque audacia quadam sive ex antiquitate a poetis admissum arbitrat. Contra Goettlingius et Spitznerus Ζῆν' in fine reddiderunt; tamen Hermannii ratio longe praestat. Sed ut ad formam explicandam propius adcedam, a nominativo Ζῆν — nam tres fuerunt stirpes ΔιF Διεν Ζην — necesse erat ut acc. Ζῆνα descenderet in Iade; (v. Herod. π. κλίσ. ὄνομ. II. p. 642, 131 de vocali η dicentem: ἰστέον, ὅτι τοῦ Ζῆν, Ζηνὸς ἐφύλαξαν οἱ παλαιοὶ Ἰωνες τὴν κλίσιν). Spitznero igitur ad Ξ. 265 Ζῆν ignota et ab Iadis proprietate aliena esse videbatur, tamen recte ei Weichertii ratio non adridebat qui secundum Doricos nominativos Τύδης Ὀρφης Ἀχίλλης et accus. Ibyceum Ὀρφην pro Τύδεις etc. a Prisciano commemoratos Ζῆν Doricum vocavit a nom. Ζῆς pro Ζεύς repetens (v. Ahr. II. p. 236.). Ameisius vero eam ut ζᾶν Aeolicam prodere originem pro Δι(F)αν credidit; posset etiam quispiam hoc pro metaplasmo venditare et Attice vel Ionice sicut Ἑρμῆν = Ἑρμέαν (Herod. II. 51. 67. 138. 145. V. 6.) contractum putare. Alii porro ad quartam stirpem confugerunt Ζη- quam ν finali abiecto natam dicunt e lingua skr. djâu (quae forma a Graeca lingua abhorret) et djâ conferentes: inde descendit Ζῆ-ν sicut βῶ-ν quod ipsum non perspicuum est, cf. Curt. et. p. 563. At profecto ipse nominativus Ζῆς intra Iadem ab Herodiano e Pherecyde testatus est (v. Ahrens. in Philolog. t. XXIII. p. 206.), unde accusativum

in primam declinationem deflexum esse pro *Zḗ* sicut *Δημοσθένην Σωκράτην* Bergkii hist. p. 91. n. 107. et Kuehnerus p. 395 videntur conprobasse; Westphalius autem in gr. meth. I. Gr. I. p. 288 *Zḗς Ζῆν* omnino cum *γῆ γῆν* et lat. dies diē concinere persuasum habuit. Sed quamquam Herodiani fidem non esse addubitandam concedo neque infitias ibo *Zḗν* in Iade ullo modo nasci potuisse, tamen ambigo num propter illam Homericam formam recte in Graeca lingua quarta stirps accipiatur; nam quia ea non legitur nisi cum ancipiti et salebroso accusativo *εὐρύοπα* coniugata, mihi quidem etiam inter *λέξεις παρεφθορηῖας* referenda videtur. Censeo igitur iis locis a rhapsodis inscientibus neque quicquam opinantibus formulam *εὐρύοπα Ζεύς* proprio Marte statim depravatam esse nominativo in accusativum *εὐρύοπα Ζεῦν* („*Ζεῦν* accusativo usus erat Polycrates, cui si *Zḗν* apud Homerum invenisset, abstinendum erat a nova ista forma“ v. Goettling. ad Hes. th. 884; *μὰ τὸν Ζεῦν* legitur in Aeschryonis iambis scriptura tamen parum certa“ v. Lobeck. parall. p. 85. n. 24.) vel mea pace *εὔ*. *Zḗν* simpliciter transposito, prout veriloquium suadebat vel pronuntiatio corruptae formae maxime placebat; atque Alexandrinos hoc praetulisse quia *Zḗνα* et *Zḗν* saepius erat in carminibus, tutissimum videtur statuere. Ergo si quae de *εὐρύοπα* dixi non omni veri specie destituta sunt, hanc quoque suspicionem puto non plane carere probabilitate.

11) Herodianus π. κλίσ. ὄνομ. II. 659, 15 sic tradidit: ὃ *Εὐρύδαμαν* παρὰ τῷ Ἀλκαίῳ μετὰ τοῦ *ν* λεγόμενον κατὰ τὴν κλητικὴν, verum apud Homerum fuisse *Λαοδάμα Εὐρύδαμα* (?) Ἀλκιδάμα (?); ταῦτα δὲ, inquit, λέγομεν ποιητικὰ εἶναι. Scilicet sic Aristarchus formas restituerat etsi ipse *Κάλχαν* A. 89. *Θόαν* N. 222. *Αἴαν* I. 644. *Μ.* 366. *N.* 68. legerat (v. schol. ad *M.* 231. *Σ.* 285.) cuius iudicium probarunt Dindorfius et Larochius: contra Bekkerus rationem quae Zenodoti et Chamaeleontis fuerat (schol. *M.* 231) *σὺν τῷ ν* scribendi ubique praetulerat: *Πουλυδάμαν* *M.* 231. *N.* 751. *Ξ.* 470. *Σ.* 286. *Λαοδάμαν* *Θ.* 141. 153; v. sched. Hom. I. p. 158. Laroch. p. 293. Sed noli hos vocativos quia *ν* originarium retinent Aeolicos vocare.

Ameisius p. 43 Θέμι O. 93. vocativum confidenter Aeolicum esse sicut Σώκρατε μελλιχόμειδε (Ahr. p. 116. II. 511.) conclusit quod non pro certo dixerim.

12) Veteres velut Aristarchus nom. ἐπιτηδὲς o. 28. et acc. A. 142 (cf. schol. B. L. ἐπιτηδὲς ὀξυντέον· ἀπὸ τοῦ ἐπιτηδεῖς γάρ) atque nom. παλιμπετεῖς ε. 27. (schol. B. L. ἀντὶ τοῦ παλιμπετεῖς) et acc. II. 395. (schol. D. εἰς τὰ ὀπίσω πεπτωκότας) agnoverunt eamque correptionem ex Aeolismi (v. Buttm. lexil. I. p. 40—41) vel Dorismi (v. Lehrs qu. ep. p. 141) in quibusdam declinationis casibus et subtrahentis consuetudine male explicuerunt. Sed nunc adverbialia ea esse inter omnes constat. — Neque dignior est qui audiat Eust. p. 187, 28 antiquissimas monosyllabas formas δῶ κρι̃ pro recentioribus δῶμα κρι̃θή Aeolicam apocopen passas esse ariolatus (v. Ahr. I. p. 108. Buttm. gr. I p. 212).

§. 14. De pronomibus.

Inter pronominum formas Homericas quae nunc legimus solum personalia Aeolica specie infecta sunt (§. 1. 4. §. 2. II. 1. §. 7. II. 2.), quod de possessivis ut non prorsus improbabile esse ita non posse confirmari iam dixi §. 9, 4. Primae personae sing. formam ἐγὼν quae antiquior est quam vulg. ἐγὼ et in Aeolide et in Doride deprehendimus (Ahr. I. p. 123. II. p. 247), quare eam in carmina HomERICA ex vetere Ionismo vel archaismo receptam esse ponamus necesse est, sicut etiam ἔμεθεν, cuius de HomERICO usu ApOLLONII verba quaedam in part. alt. adscribam. Verbo etiam lectionem tango quam Didymus ad Ψ. 244: εἰσόκεν αὐτὸς ἐγὼν Ἄϊδι κεύθωμαι servavit: ἐν ἄλλῳ· αὐτὸς ἰὼν ἀντὶ τοῦ αὐτὸς ἐγὼν, ubi M. Schmidt. p. 175 adnotavit: „recepi quod praecedat Aristonicus et perversitatem Alexandrini cuiusdam grammatici sapit“. Sed noli Boeoticam formam pronominis (in qua spiritus ambiguus est, v. Ahr. I. 207. Curt. et. p. 641) utpote a critico quodam inculcatam in hoc frustulo intellegere quia de participio verbi εἶμι cogitari et ex Ἄϊδι potest ἀπὸ κοινοῦ subaudiri Ἄϊδόσδε; fortasse lapsus alicuius est cui αὐτὸς ἰὼν coniunctum A. 185. X. 113. (N. 642. O. 457) in memoria haeserat. — Luculentissimum igitur Aeolicae dialecti in HomERICAM elocutionem in-

mistae exemplum praebent formae ἄμμες et ὕμμες quae cum iuxta vulgares ἡμεῖς et ὑμεῖς saepissime legantur evidentissime adparet non e sermone vernaculo sed e poesi antiquiore manasse (v. Bergk. p. 852); quae duarum formarum facultas sane maxime adtulit versui commoditatem. Iis locis quos primum indicabo metrum Aeolicas formas tuetur: ἄμμες Φ. 432. ι. 303. 321. χ. 55. ὕμμες Α. 274. 335. Ψ. 469. ρ. 231. semper in tertio pede sunt praeter χ. 55 (II); quae sequuntur inter tertium et quintum vacillant: a) ἄμμι I. 427. Γ. 140. α. 123. δ. 770. ζ. 205. η. 203. ἄμμιν Ξ. 85. ὕμμι H. 387. N. 625. O. 109. β. 316. ὕμμιν Δ. 249. β. 320. λ. 336. ο. 506³²). ἄμμε Α. 59. K. 346. Σ. 268. Ω. 355. κ. 209³³). ὕμμε Ψ. 412; b) ἄμμι Α. 384. B. 137. Δ. 197. 207. Α. 714. O. 493. Σ. 279. Ψ. 160. ἄμμιν μ. 275. ὕμμι Z. 77. ὕμμιν N. 95. ἄμμε Ξ. 62. X. 219. ι. 404. μ. 221 quod in versu H. 292. bis repetito 378. 397. et χ. 73. initium obtinet; eae quae elisione monosyllabae factae sunt non certam sedem praebent: dativi ἄμμι H. 76. ὕμμι K. 551. Ψ. 787. ρ. 241. χ. 62. et accus. ὕμμι Α. 781. ν. 357. σ. 407. ω. 109. Reperiuntur deinde etiam versus in quibus etsi pronomina praeter metri rationem admissa sunt, ne Alexandrini quidem, certe non Aristarchus, qui cum persuasum haberent Aeolismos omnes metrica necessitate esse metiendos eos Ionicis formis quam maxime mutarunt (v. Bekker in Wolf. Hom. cens. = sched. Hom. I. p. 86. Gies. p. 200.), tenacem traditionem aspernati sunt: exstat in fine ὕμμες Ξ. 481. Ω. 242. (ante καὶ) ἄμμι K. 70. quod e praestantissimis libris Larocheus servavit, Bekkerus autem et Dindorfius ἄμμιν scripserunt, ἄμμιν N. 379. β. 334. χ. 262. ὕμμιν λ. 340. ν. 367. atque ante consonam ὕμμιν K. 380. in secundo pede scriptum est. Praeterea forma Aeolica in nonnullis codicibus ante consonas tradita a nullo editore recepta est: α. 373. ὕμμιν μῦθον (v. Bekk. adn. p. 320), nunc ὕμιν vel

32) λ. 344 ὕμμιν traditum sed ex Eust. ἡμιν restitutum est; fortasse fuit olim ἄμμιν.

33) Dindorfius in praef. Iliad. ed. IV. Teubn. p. VIII. coniecit ἄμμε π. 372. a vetere interpolatore propter hiatum exterminatum in eiusque locum singularem formam ἡμιν male restitutam esse.

$\epsilon\mu\acute{\iota}\nu$ ut semper, $\epsilon\mu\mu\iota\nu$ δοκέει α . 376 = β . 141 (v. ad α . p. 320), $\epsilon\mu\mu\iota\nu$ μελέτω δ . 415. (adn. p. 337), $\epsilon\mu\mu\iota\nu$ εἶπω μ . 272. (adn. p. 388), $\epsilon\mu\mu\iota\nu$ Πρόμαχος Ξ . 482 (v. Graefenh. de dial. ep. p. 76), sicut in fine Ω . 33. δ . 94. Quibus in aliis locis etiam vestigia τῆς Αἰολικῆς ἀντωνυμίας olim fuerint vel nunc in codicibus delitescant latet.

Recentiores igitur qui causas diversitatis studuerunt examinare omnes ad unum Aeolicas formas nisi metro confirmatas viderunt expellendas esse censuerunt. Post Bekkerum scilicet qui in Wolf. Hom. cens. Aeolicas propter retractum accentum ultimamque brevem ad enclisin exprimendam magis idoneas esse iudicavit easque α . 373. 376. β . 141. δ . 94. 415. μ . 272. commendare non dubitavit, Skrzeczka³⁴) sic regulam instituit de dativis, ut inclinata pronomina ubique $\eta\mu\iota\nu$ $\epsilon\mu\iota\nu$ scriberentur sed $\alpha\mu\mu\iota\nu$ $\epsilon\mu\mu\iota\nu$ ante vocales ibi solum ponerentur ubi tenore non inclinato syllaba brevi opus esset, e qua $\alpha\mu\mu\iota\nu$ solum Ξ . 85 $\epsilon\mu\mu\iota\nu$ N . 95. β . 320. λ . 336. toleravit reliquaque librariorum oscitantiae inputavit; $\alpha\mu\mu\iota$ e fine v. K . 70. praedicata opinione magis quam ratione expulit. Multo longius illi suspicioni quam acutius quam sobrie acceperunt indulgit Dindorfius in II. praef. p. IX—XII qui $\epsilon\mu\mu\epsilon\varsigma$ in fine Ξ . 481. Ω . 242. repudiavit atque formas littera ν auctas prorsus suspectavit quia „non erat cur poetae epici, cum saepissime $\eta\mu\iota\nu$ et $\epsilon\mu\iota\nu$ dicerent, ubi trochaeo opus esset, paucis quibusdam in locis ad Aeolica illa $\alpha\mu\mu\iota\nu$ et $\epsilon\mu\mu\iota\nu$ sine ulla ratione confugerent, aut quod ineptius etiam esset, $\alpha\mu\mu\iota\nu$ et $\epsilon\mu\mu\iota\nu$ scriberent, ubi syllaba altera correpta ne opus quidem esset, sed metrum vulgarem ferret formam“; quod verò cum docere vellet quibus legibus formarum pronominis Aeolicarum usus in poesi epica regeretur ad tragicos revocavit, ineptit quia illa tria exempla rursus ad Homericam imitationem redeunt. Quamvis igitur quivis librariorum saepe potuisse a vero aberrare concedat, tamen hac re nullo modo eos semper errasse evincitur. Mihi quidem

34) In comm. „de tenoris inclinatione pronominum I et II personae pluralium,“ quae inserta est Seebodii et Jahnii ann. vol. suppl. I p. 541—558 (1831).

ea petitio principii quam dicunt minime ad probabilitatem pro-
 vecta est neque, sicut omnino analogia non satis tuta medicina
 est quae ad Homericum textum adhibeatur, hanc rationem
 quam probatissimam putant ipse probo. Quis quaeso, credat,
 Homeridas adeo metri vinculis coartatos fuisse ut ubi enclisis
 esset vel numerus postularet quidvis sibi concessum sumerent,
 sed valde anxie caverent ne praeter metri necessitatem idem ad-
 mitterent? Confugeruntne ad alienae dialecti opes? An iis
 semper summa copia vocum Aeolicarum, antiquarum satis prae-
 sto erat? Atqui sine ulla inopia eam tangere nefas fuit? Cur
 non in exitu versuum, qui semper in tota poesi adcuratius et pu-
 rius solet conponi, Aeolicas quibus certe species quaedam poe-
 tica et maior numeri concinnitas inerat vernaculis licuit prae-
 ferre et ponere καὶ ὑμεῖς pro καὶ ὑμεῖς? Cur quia Γ. 440.
 α. 10. καὶ ἡμῖν est χ. 262. καὶ ἄμμιν respuendum est? Cur
 poetae si Aeolicam formulam adsciverunt non debuerunt Ae-
 olicum pronomen simul transferre sicut β. 334. ὀφέλλειεν πόνον
 ἄμμιν? Cur iis prorsus evitandum fuit quod Sappho admisit
 ut ἄμμιν etc. ante consonas esset (cf. ἄμμιν λέχος fr. 75. ὑμμιν
 τὸ fr. 14.), si liberiore ratione quam pro metri condicione alio-
 qui uti potuerunt? Qualem autem secuti sint vix divinamur;
 sed externum discrimen fuisse nego; sane nunc optime nobis con-
 sulimus si codicum auctoritatem pluris aestimamus illa opinione
 (v. quae generatim edisserui in part. alt.). Etiam Ameisium
 etsi p. 47 satis superque adparere „poetam tantum modo me-
 tri causa admisisse Aeolicorum pronominum usum“ dixit, Din-
 dorffii audacia commovit, ut p. 48 „usum Homericum pro ar-
 bitrio Ionicis formis ἡμῖν ὑμῖν et Aeolicis ἄμμιν ὑμμιν varia-
 tum“ concederet.

Inter reliqua pronomina num qua Aeolismo Homérico aliqua
 cum probabilitate addicerentur non extricavi; nam inter Home-
 ricum τὸς (A. 282. E. 234. β. 123. ψ. 6 etc.) pro σὸς et Al-
 caicum ab Apollonio adportatum (v. Ahr. I p. 126) vel inter
 Homerica τέφ ὅτεφ ὀτέοισιν et Aeolica τίφ τίοισιν non dignosci-
 tur num forte ex altera dialecto in alteram transierint. Neque
 certa iudicandi nota perspicitur si Homericum dativum τοῖς-
 δεσσι K. 462. β. 165. ν. 258. τοῖςδεσσιν β. 47. τοῖςδεσι

κ. 268. φ. 93, qui non ut Goettlingius de acc. p. 41. voluit ex τοῖσι δὲ ortus est, sed a forma ὁ δεις (= ὁ δεῖνα) descendit sicut οὐδέσι ab οὐδεῖς quod Buttmannus gr. Gr. I. p. 275. n. e Lucian. Charid. c. 8 adtulit, conparamus cum Alcaico genetivo τῶνδεων quem Herodianus ex illo imitatione procusum esse censuit (v. fr. 126. Ahr. I. p. 126).

§. 15. De numeralibus.

Duae cardinalium numeralium formae ex Aeolide in Homericam elocutionem receptae putandae sunt, primum ἴα quod Ahrensius in Kuhn. ann. v. VIII. p. 340 huc retulit, tum πίσυρες quode Giesius p. 196. 200. scite exposuit.

1) Iuxta vulg. μία Γ. 238. Μ. 456. Σ. 565. Τ. 293. Ω. 396. β. 412. ξ. 514. χ. 130. ψ. 227. μί' Ω. 66. υ. 110. μιῆς Ο. 416. μίαν Β. 379. Ξ. 267. 275. Υ. 272. δ. 176. η. 65. φ. 121. legitur ἴα Α. 437. Ν. 354. Φ. 569. ἰῆς ΙΙ. 173. Ω. 496. ἰῆ Ι. 319. Α. 174. Σ. 251. Χ. 477. ἴαν ξ. 435. Vides igitur peregrinae vocis genetivum et dativum quorum ex Aeolide nullum exemplum habemus prorsus secundum Ionicam consuetudinem formatos omneque Aeolismi indicium per saeculorum decursum usque ad Alexandrinorum aetatem esse extinctum, ut ii vulgarem accentum adscriberent; cf. Herod. II. ὄνομ. II p. 613, 28: ἐπειδὴ γὰρ τὸ ἴα καὶ μία ἐν τῇ γενικῇ καὶ δοτικῇ μακροκαταληκτεῖ, τούτου χάριν τῷ Ἰωνικῷ ἔθει καταβιβάζεται ὁ τόνος (v. Goettling. de acc. p. 363) et ad Ζ. 422. π. Ἰλ. πρ. ΙΙ. p. 57. de ἰῆ: καὶ φασὶ γε τὸ τοιοῦτο Ἰώνων εἶναι· τινὲς δὲ ἐτόλμησαν λέγειν αὐτὸ Ἀττικόν. — Quamvis autem origo duarum vocularum nondum enucleata est, tamen hoc pro certo poni potest eas non dirimendas esse. Ahrensius quidem ἴα e μία et utrumque e genuino σμία pro σαμία mutilatum esse putavit quae explicatio minime probanda est (v. Kuhn. ann. VIII. p. 138). Rectius autem, credo, digamma in auxilium vocatur cuius nescio an vestigium apud Homerum sit ille hiatus qui est ante ἴα Φ. 569 et ἰῆ Ι. 319 (v. Bekk. sched. Hom. II p. 29), quod in Α. fr. 33, 6. fortasse scriptum erat et productionem antecedentis syllabae brevis effecerat: μόνον Φίαν (pro μίαν quod Ahrens. I. p. 128. e certissima emenda-

tionem redditum praedicavit) sed plane evanuerat in S. fr. 69, 1: οὗδ' ἴαν, ut μία e Fία ortum sit sicut μάλευρον e Fάλευρον (v. Curt. 540/1. 544). In hanc originationem quam etiam Christius p. 253 probavit iuvat comparare quod Lobeckius path. el. I p. 112 e schol. Lips. B. 201. adscripsit: μὴν ἀπὸ τοῦ τρίτου προσώπου τοῦ ἰ (cuius dativus legitur in Hesiodi fr. CCIV. Goettl. ἴν vel ἴν et apud Corinnam fr. 36. Bergk. p. 1213. ἐῖν, v. Ahr. I. p. 208. de mist. dial. p. 74; de accus. v. Gies. p. 303) πλεονασμῷ τοῦ μ ὥς ἴα μία, ἄλευρον μάλευρον. — Sed adcedit masculini forma ἰῶ Z. 422. de qua nullusdum quod ab omni parte probabile sit invenit. Ex Aeolismo scilicet explanatio non patet quia hic εἷς fuit in usu; Alexandrini autem adiectivum ἴος ἴα ἴον iuxta εἷς μία ἐν Homericæ aetati vindicarunt, quod Trypho ap. Apoll. de pron. p. 70. C. cum demonstrativa stirpe ἰ coniunxit indidem κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ο ὀίος repetens³⁵); laudavit hanc originationem Giese. Neque aliter nuper Leo Meyer in Kuhn. ann. v. VIII. p. 140 statuit. Ahrensius vero ib. p. 345. formam ἰῶ ab altera ἴα plane diversam esse iudicavit; sed quod illam in titulo Locrico a Rossio iterum edito (1854 Lips.) in litteris ΔΙΠΛΕΙΟΙ quas Rangabéus διπλεῖ οἷ Kirchhoffius διπλῇ Foī ipse διπλεῖ ἰῶ legendas proposuit deprehendisse sibi visus est, hoc valde mirari subit quod v. d. in titulis Graecis satis versatus Rangabéi lectionem propter palaeographicam causam inprobavit atque diphthongum vocis διπλεῖ per solum E scriptam fuisse opinatus est; debuit certe διπλῇ legere, sed opinio plus uno nomine incerta est (v. Curt. et. p. 365. 496) neque interpretatio verborum ἰῶ ἡματι „illo die“ maioris pretii est quam vulgaris „uno die“. Ceterum cum plane singularis sit, quispiam suspicetur ἰῶ a poeta per falsam analogiam e feminino fictum esse (v. Ahr. p. 343); sed rem in suspensio relinquere satius erit.

2) Formae πίσυρες adfectiones Aeolicas iam supra commemoravi (§. 6. 2 §. 8.), quare solum locos indicabo: O. 680.

35) Si recte accipitur stirpi ἰ digamma praefixum fuisse, conici possit οἶος pro Fίος esse sicut Ὀἰεύς et Ἰλεύς (v. Duentzer. Zen. p. 50. Schmidt. Did. p. 16. Laroche. p. 323) pro Fῆλεύς; cf. Curt. et. p. 523, de diaeresi οἶος Gies. p. 304.

Ψ. 171. Ω. 233. ε. 70. π. 249. χ. 111; Ionica autem τέσσαρες saepius obcurrit: B. 618. E. 271. A. 634. 699. Σ. 578. Ψ. 268. δ. 436. ι. 334. ξ. 22. π. 349. χ. 110. 204. ω. 279. 497.

Caput quartum.

De verborum declinatione.

§. 16. De augmento et de reduplicatione.

Quam recte veteres grammatici de iis quae intra verborum copiam ab Homero ex aliis dialectis in carminum Ionicorum elocutionem admissa esse arbitrati sunt iudicaverint, saepius vix pervestigamus, quoniam eorum praeceptis lux e titulis, fide dignissimis fontibus, non adfunditur. Potuerunt sane crebrius a vero aberrare quia structura coniugationis, si a quibusdam terminationibus discedis, in diversis dialectis aequabiliorem habet speciem ut non facile quid cuique proprium, quid a quaque alienum sit perspiciatur. Adcedit quod nonnulla quae aperte ex linguae Graecae antiquissimo statu hic illic remanserunt falso certis dialectis adseruerunt. Hoc valet de augmenti omissione quam veteres, maxime Aristarchus, Iadis propriam fuisse sibi persuaserant eaque de causa ubi fieri potuerat in carminibus restituerant. Sed ea nusquam in vivo sermone latius patuit, potius ubique ex poetarum usu qui metri necessitati indulgebant repetenda est. Inter recentiores quidem Fosterus ap. Burg. p. 399 eam ex Aeolismo, Heynius vero (v. Bekk. sched. Hom. I. p. 115) et Larochius p. 423 ex Ionismo derivaverunt. Neque melius reduplicatio aoristorum et futurorum quae est in κέκλετο πεπλήγετο κεχάροντο λελαθέσθαι πεφιδέσθαι πεπιθήσω διδώσειν etc., quae ipsa multo antiquior est dialectorum aetate (v. Curt. de temp. et mod. p. 163), mox Aeolidi mox Iadi adiudicata est; scilicet Aeolicum anadiplasiasmum schol. in Homericis vocibus κεκλούμενοι N. 332. κεκαδησόμεθα O. 353, at Aristonicus in πέπληγον Ionicum agnoverunt, de qua re testis est Eust. p. 1596, 3 (v. Lobeck. ad Buttmann. gr. Gr. II. p. 36.

Curt. de temp. et mod. p. 161); atque Trypho qui idem in perfectis reduplicationis omissionem *πάθος Αἰολικόν* vocavit (Ahr. I. p. 147) eum pleonasmum et Ionibus et Aeolensibus vindicavit: legimus etiam *ἐκ-λελάθοντο* in S. fr. 93, 2. 3. Sed ex antiquo more poetae illud additamentum adoptaverant.

§. 17. De coniugatione in ω exeunte.

1) Creberrimum grammaticorum praeceptum quo Aeolenses in verborum quorum stirps liquida terminata est aoristis et futuris σ inseruisse dicuntur neque aliunde fulciri potest neque congruit cum propria liquidarum geminatione. Recte igitur Ahrensius p. 182 perspexit propter retractum accentum id probatum fuisse. Sed ita ea opinio inveteravit ut ipse Herodianus abhinc psilosin Aeolicam (§. 1. II. 5) postularet in *ἔλσαν ὅτι Αἰολικωτέρα ἢ κλίσις* (v. Gies. p. 275), item *Α. 136* in *ἄρσαντες* quod alii Aeolica syncope pro *ἄρμόσαντες* ortum dixerunt, ipse *ἀπὸ τοῦ ἄρω, οὗ ὁ μέλλων Αἰολικὸς ἄρσω* derivavit (idem valet de *ᾤρσεν Α. 10.* v. schol. L. Gies. p. 407), ubi Aristarchus asperum scripserat quem notavit Epimer. auctor in Cram. An. Ox. p. 174, 1; *ἀπέκρσε Κ. 456.* ab Aeolico futuro *ἔρσω* repetitur *π. φημ. II. p. 807, 15.* Plurimae autem notae grammaticorum cognitionem satis mutilam tradunt. Genuina vero ea formatio est qua ad liquidam ipsam suffixi σ adplicatur, cuius in tota lingua sparsim exempla deprehenduntur; paulatim tamen quia liquidarum cum σ concursus Graecorum auribus, ut videtur, minus suavis erat (v. Curt. de temp. et mod. p. 287. Leskien. Stud. II. p. 80), is in dialectis diverso modo evitabatur: in futuris aut σ elidebatur et *εω* vel solutum vel contractum tenebatur aut sicut in aoristis apud Aeolenses liquidis adsimilabatur, cum reliqui Graeci productionem adhiberent.

2) E terminatione *εια ειας ειε* quam Aeolenses, si cum Ahrensi I. p. 148. II. p. 335 grammaticis fides habenda est, in aor. I. act. opt. exhibuerunt aliquantum firmamentum adcedit Aeolismo Homérico quem propter liquidam geminatum statui-mus (§. 7. I) *ὀφέλλειεν*, quamquam, ut locutione utar Herodianeā, (*π. φημ. II. p. 823, 17*) *τῷ μὲν ᾧ προσώπῳ οἱ Αἰολεῖς μόνοι κέχρηται, τῷ δὲ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι.* Aristar-

chus ergo Atticismi studiosissimus pro Zenodoti vulgari, non Dorica forma (Duentzer. p. 64) *τίσαιεν* scripsit *τίσειαν* etc. (v. Laroch. p. 396).

3) In tert. pers. plur. opt. *ατο* pro *ντο* apud Aeolenses fuisse traditur atque credidit Ahrens; erat etiam Ionica terminatio, quare grammatici temere *πειθοίατο* M. 229. Ξ. 93. ad Aeolismum relegarunt; tamen fortasse hoc cadit in formam *δενολατο* B. 128. E. 202 utpote Aeolicam (§. 3. 5).

4) Parum stare potest hic a veteribus laudatus Aeolismus: *ἐπισχοῖς* Ξ. 241, quam lectionem Aristarcho probatam Herodianus π. καθ. πρ. I. p. 469 defendit duplici explicationi indulgens, vel eam ex *ἐπίσχοις* per pleonasmum litterae ε ortam esse vel ex *ἐπισχοίης* adtenuatam, (v. Osann. An. Rom. p. 286. Ribbeck. in cens. p. 11. Laroch. p. 129), quod utrumque plane inauditum est, aut *ἐπισχοίης*, cuius scripturae nunc ab omnibus receptae rationem Alexander Cotiaeensis, doctissimus grammaticus³⁶), in libro decimo τῶν παντοδαπῶν in schol. A. laudato sic reddidit: τῷ ἐπίσχοιμι ἀκόλουθόν ἐστὶ τὸ ἐπίσχοις, τῷ δὲ ἐπισχοίης τὸ ἐπισχοίην· καὶ ἴσως οὕτως ἔχει, παρεφθάρη δὲ ὑπὸ τῶν μεταχαρακτηρισάντων, τῷ δὲ χαρακτῆρι γενόμενον ὅμοιον τῷ ἰοίην καὶ ἀγαγοίην παρὰ Σαπφοῦ (fr. 159) καὶ τῷ πεπαγοίην παρ' Εὐπολίδι εἰκότως ἐβαρυντονήθη τὸ ἐπισχοίης ὡς Αἰολικόν. Sed in forma ipsa insoliti quid inest ut ex altera dialecto in HomERICA carmina adsumpta dicatur? An accentus Aeolicus? sed quis praeter illum locum potuit habere? Nugantur de Aeolismo quem nescio an etiam Attico comico inculcaverint. Minime illa longior terminatio Aeolidis tam fuit propria ut ab Homeri Ionismo aliena iudicaretur, potius vulgaris fuit in *σχοίην* et Ionica in *εὐροίην* (ex Hippocr. v. Matthiae gr. I. p. 443. Spitzner ad l.) et Dorica in *πεπαγοίην* ex Eupolidis Helotibus desumpto (v. Ahr. II. p. 330) et Attica in *πεπηγοίην* (v. Curt. de temp. p. 258).

5) Atque ii grammatici bene lapsi sunt qui longiores infinitivos in *-εμεναι* quos Homerus ex antiquitatis usu retinuit Aeolicos vocarunt, velut schol. L. ad *χολώσεμεν* A. 78: *εμεν τῶν Δωριέων* — (ἐκεῖνοι γὰρ τὰ εἰς εἰν εἰς εμεν μεταποιοῦσι· τὴν φειν

36) Cf. Lehrs. quaest. epic. de Apione p. 12.

τύψεμεν), οἱ δὲ Αἰολεῖς εμεναι λέγουσι socorditer adpersit; alios notat Ahrens. p. 133. n. 7; est scilicet illa in Aeolide solum in ὀνθέμεναι ἀπυδόμεναι ἔμμεναι (Ahr. p. 141).

6) Dico nunc de Aeolica part. perf. act. formatione a sermonis vulgaris more longius recedente in ὦν οντος facta, cuius tutissima e titulis tenemus exempla quae omnia adponam ne dubitatio possit exoriri: πεπληρώκοντα c. i. G. I. n. 2189. (Ahr. p. 148) κατεληλύθοντος ap. Conz. in Itin. Lesb. tab. VIII. 2, 9. ἐπιτετελέκοντα tab. XVII. 1, 6. πεποήκων ap. Kaibel. in Cyriaci sylloge XX. 5. p. 6, pro quo per lapsum legitur πεποηκον v. p. 17. Recte ergo grammaticorum exempla εἰρήκων νενοήκων (v. Greg. Cor. de d. Aeol. §. 56. p. 621. Ahr.) se habent et Alcaicum πεφύγγων pro πεφευγώς (fr. 147) quod mox a perfecto πέφυγα Siculorum more (v. Eust. 1596, 5: Σικελοὶ γὰρ τὸ ᾧ τοῦ παρακειμένων — quam Ahrensii II. p. 328, 1 coniecturam pro tradito περισπομένων inmerito Bergkiius neglexit — εἰς ᾧ μετατιθέασιν, vel ap. Ahr.: εἰώθασιν γὰρ οἱ παρακείμενοι τρέπειν τὸ ᾧ εἰς ᾧ ἢ ποιεῖν ἐνεστῶτα· πολὺ δὲ τὸ τοιοῦτον πάθος παρὰ Συρακουσίοις) in praesens πεφύγω vel πεφύγγω mutato derivatur mox pro πεφυγώς κατὰ πλεονασμὸν ἑτέρου γ sibilante in liquidam conversa ortum putatur. Merito autem πεφύγγων ubi stirps nasali aucta est, pro πεφευγώς ubi vocalis amplificatio perspicitur, iusti perfecti loco Curtius (de temp. et mod. p. 57. 188. 227) agnovit atque adversus Hirzelium de dial. Aeol. p. 56 praesentis esse participium autumantem et totum genus falsae analogiae reliquorum participiorum tribuentem Bergkiius defendit; non minus Pindarica κεχλάδοντας et πεφρίκοντας (Pyth. IV. 179. 183) solum ex Aeolica dialecto possunt perfecta explanari (v. Ahrens. II. p. 331. Bergk. Savelsberg. de dig. p. 36. alios). Sed quo modo Aeolici infinitivi perf. τεθνάκην ἐπιτεθεωρήκην (cf. πρόστᾱν pro προστάμεναι in tit. Eryth. l. 35. 43) qui accentus retracti vi -αι abiecerunt formati sint, utrum propter aliorum infinitivorum analogiam (cf. κάλην γενήθην μεθύσθην) vocalem prodixerint, id quod Hirzel. p. 27 probat, an alia de causa, — nam Ahrensii de productione compensatoria p. 89. 148 cogitantis opinio non probanda est — mitto quaerere; contra de participiis quae neque cum Plehnio in Lesbiac. libr. p. 130 ab

indicativis in ω neque cum Hirzelio ex analogia repeti debent, perperam antiquitatem formationis ab Aeolide detrectatam esse existimo. Scilicet antiquior suffixi quod vulgo fuit *vas* vel *vat* forma *vâns* vel *vant* (v. Bopp. §. 538. p. 360. 137. Ebel. in Kuhn. ann. I. p. 298. Christ. p. 276/7. Curt. Stud. II. p. 171. 174. Erl. p. 64. Brugman. Stud. IV. p. 129) in Aeolide retenta atque in $-\omega\nu$ littera finali abiecta transmutata videtur, quae ratio in hac dialecto suae proprietatis tenacissima ad recentissima tempora duravit. Verum iam Giesii ea fuerat opinio qui sic locutus est p. 103: „im griech. partic. perf. erhielt sich vom alten Nominativ $-\omega\nu\varsigma$ in der gewöhnlichen Sprache in $-\omega\varsigma$ das ς , im Aeolismus in $-\omega\nu$ das ν .“ —

Huius igitur Aeolismi clarissimum exemplum apud Homerum est forma $\kappa\epsilon\lambda\acute{\eta}\gamma\omicron\nu\tau\epsilon\varsigma$ quae *M.* 125. *II.* 430. *P.* 756. 759. $\xi.$ 30. post primum pedem legitur sed in recentiori parte $\mu.$ 256 in accusativum mutata de suaque sede detrusa est; lectio vero sine dubio genuina atque antiquissima fuit neque Aristarcho non placuit, sed in altera editione postposita est, quia, ut inquit schol. Viet. ad *II.* 430, $\omicron\upsilon\kappa\ \acute{\alpha}\nu\alpha\gamma\kappa\alpha\iota\omicron\nu\ \tau\omicron\ \text{A}\iota\omicron\lambda\iota\kappa\omicron\nu\ \mu\acute{\epsilon}\tau\rho\upsilon\ \mu\eta\ \acute{\epsilon}\pi\epsilon\iota\gamma\omicron\nu\tau\omicron\varsigma$, vulgari et Ionicae formae $\kappa\epsilon\lambda\eta\gamma\acute{\omega}\tau\epsilon\varsigma\ \kappa\epsilon\lambda\eta\gamma\acute{\omega}\tau\alpha\varsigma$ (cf. $\tau\epsilon\tau\rho\iota\gamma\acute{\omega}\tau\alpha\varsigma$ *B.* 314. $\tau\epsilon\theta\nu\eta\acute{\omega}\tau\alpha\varsigma\ \acute{\epsilon}\mu\mu\epsilon\mu\alpha\acute{\omega}\tau\epsilon$ alia; de producta vocali v. Brugmani diss. p. 75. 135. 173/4. atque p. 74 de stirpis forma diversa $\kappa\acute{\epsilon}\lambda\eta\gamma\alpha:\kappa\acute{\epsilon}\lambda\alpha\gamma\gamma\alpha = \pi\epsilon\phi\epsilon\upsilon\gamma\acute{\omega}\varsigma:\pi\epsilon\phi\acute{\upsilon}\gamma\gamma\omega\nu$). Quo modo autem ille formam explicuerit, utrum eam de singulari Aeolico $\kappa\epsilon\lambda\acute{\eta}\gamma\omega\nu$ cuius nullum vestigium apud Homerum deprehenditur (v. Laroche. p. 296; $\kappa\epsilon\lambda\eta\gamma\acute{\omega}\varsigma$ habet *B.* 222. *E.* 591. *A.* 168. 344. *N.* 755. *P.* 88. $\mu.$ 408) repetiverit an vulgari $\kappa\epsilon\lambda\eta\gamma\acute{\omicron}\tau\epsilon\varsigma$ litteram ν insertam fuisse crediderit ignoramus; sed si omnino de Aeolismo cogitavit, certissime perfectum, non aoristum intellexit quod Lobeckius ad Buttm. gr. Gr. II. p. 36 statuit mire lapsus: „unter Aeolismus verstand er ohnstreitig nicht die metaplastische Endung $\omega\nu$ statt $\omega\varsigma$ wie Gregorius p. 621 $\epsilon\lambda\omicron\eta\kappa\omega\nu\ \nu\epsilon\nu\omicron\eta\kappa\omega\nu$ aeolische Formen nennt, sondern die Reduplication des Aorists“; ipse autem et $-\acute{\omega}\tau\epsilon\varsigma$ et $-\acute{\omicron}\nu\tau\epsilon\varsigma$ metri causa pro pristino $-\acute{\omicron}\tau\epsilon\varsigma$ e prisca litteratura transpositum esse imaginatus est quod pluribus refelli non opus est³⁷). Pleonasm

37) Nunc tandem cum in nitidas chartas usque diss. scripsissem, Rumpfi

vero Aeolici adsumptio, e qua interdum accentus in penultima resedit in cod. *κεκλήγοντες* (v. ξ. 30 in cod. Harl. ap. M. Schmidt. Did. p. 207. Lobeck. p. 37), fortasse a Tryphone in libris *περὶ πλεονασμοῦ τοῦ ἐν τῇ Αἰολίδι διαλέκτῳ* aut *περὶ τῶν παρ' Ὀμήρῳ διαλέκτων* illustrata fuit unde eam adripuit auctor de Homeri dial. ap. Maitt. p. 478. (v. Gies. p. 46. n.); Herodianus contra disputavit formamque *κεκλήγοντες* quam solam servandam esse iudicavit non Aeolicam sed Syracusanam esse sibi persuaserat; nam ξθος δὲ, inquit ad II. 430, τῷ ποιητῇ οὕτως σχηματίζειν. Cf. π. Ἰλ. πρ. ad M. 125. II. p. 81: *κεκλήγοντες ὥς ἀρήγοντες*. οὐ γὰρ τὸ κεκληγότες ἐπλεόνασε τῷ ν, οὐδὲ παρὰ τὸ „ὀξέα κεκληγώς“ ἐκλίθη, ἀλλὰ παρὰ τὸ κέκληγα γέγονεν ὁ Συρακούσιος ἐνεστὼς κεκλήγω — ἀκόλουθος δὲ τῷ κεκλήγω μετοχή ἡ κεκλήγων βαρυνομένη, ἔνθεν τὸ κεκλήγοντες, ad ξ. 30. et μ. 256: *κεκλήγοντες*. εἰ μὲν διὰ τοῦ ᾠ, προπερισπᾶται, εἰ δὲ διὰ τοῦ ντ, προπαροξύνεται, π. καθ. πρ. I. p. 434, 7: *κεκλήγω* — καὶ *πεπλήγω* — ποιητικῶς βαρύνονται ἀπὸ τῶν παρακειμένων γεγνότα; item βεβρώθοις A. 35. e βεβρώθω et ἐκλέλαθον B. 600. e λελάθω Σικελικῶς ἀπὸ τοῦ λέληθα καὶ Ἰακῶς λέλαθα expedit (v. Lentz. not. ad II. 830, 10); sed in forma *πέπληγον* Aristonicus Syracusanam consuetudinem inprobaverat (v. Eust. p. 1596, 3). Attamen ne Syracusani quidem in masculino participii conformando a vulgata consuetudine quantum scimus desceiverant, v. Ahr. II. p. 331. 334. Quaeritur igitur quae forma maiorem habeat probabilitatem. Adparere autem confido Aeolicam omnino non in certissima memoria haesisse nisi satis constanter ex antiquitate tradita esset; sane vulgaris ab Aristarcho potuit inculcari, minime vero Aeolica. Mihi quidem propter hanc verisimilitatem Aeolismum Homericum cui ex tota antiquitate maxima adcedit fides rectius Giesius p. 197. Dindorfius Bergkii p. 853. n. 140. Larochius videntur tutati esse quam

quaestiones Homericas (Gissae 1850) ab Osanno p. 286 laudatas inspicere licuit — nam programmatum et dissertationum facultas in univers. biblioth. adhuc continuo recusatur —. Hic igitur p. 26—28 de ea forma verba faciens etiam Lobeckium merito notavit atque simul concessit formam Aeolicam *κεκλήγοντες*, cuius plurima testimonia e codd. et grammaticis contulit, post Aristarchum a multis esse probatam.

Bekkerus et Rumpfius, qui „Aristarcheae critices tanta severitate rariores dialectorum formas et a poetae usu alienas impro-
bantis“ (Rumpf. p. 29) rationem secuti sunt, oblitterasse. Quod autem is dixit, Alexandrinos et inferioris temporis poetas magnam partem quidem eiusmodi formas in *ων* finxisse, nihili est; nam certissime hi non somnia sibi finxerunt sed Homerica exempla imitati sunt; praeterea male de Aeolica Odysseae editione utpote Aeolicas formas servante cogitavit, cf. not. 3. part. alter.

Utrum praeterea eiusmodi vestigia e farragine variarum lectionum ex antiquioribus exemplaribus quae Alexandrinorum manus in dialecticas formas grassantes nondum experta erant adlata emergant, non negaverim; scilicet pro Aristarcheis scripturis *κεκοφώς* et *κεκοπώς* N. 59 in Chia et Antimachi Colophonii editionibus *κεκοπών* extiterat (v. M. Schmidt. Did. p. 147. Laroch. 296 qui Antimachum etiam σ. 335 item legisse conclusit). Quod porro Ameisius p. 53 in lectione *πεπληγών* pro usitato *πεπληγώς* B. 264 in schol. V. tradita hunc Aeolismum delitescere putavit, non consentio quia grammaticum (iuxta *λαβών* B. 261) aoristum intellexisse docet conlatum *πέπληγον* Θ. 264, qui saepissime legitur; *πεπληγώς* X. 497. *πεπληγυῖα* E. 763, κ. 238. 319. π. 456. quidem constat; certus sane aoristus est *τεταγών* A. 591. O. 23, quem contra Hemsterhuisium *τεταγώς* ap. Lucian. Charont. c. 1. in cod. Vatic. scriptum (v. Sommerbrodt. ed. II. p. 94) Homero intrudentem strenue defendit Buttmanus in lexil. I. p. 154. n. 4.

7) Inter verbi *δέυομαι* quod §. 3, 5 propter digamma inter vocales in *υ* emollitum Aeolismo tribui formas nonnullae leguntur quarum flexio cum Aeolica ratione non concinit: *ἔδευ- ησεν ι.* (483.) 540. *δευήσεται ζ.* 192. ξ. 510. *δευήσεσθαι* N. 786. (ψ. 128). Nam Aeolenses constanter stirpe *δευ-* barytonorum verborum ritu usos esse docent exempla *δευομένοις δέυει* coni. *ἐνδεύη*; itaque tempora composita debebant *ἔδευσα* etc. audire, sicut infinitivus futuri *πιδεύην* ap. S. fr. 2, 15 olim legebatur, cuius iustam rationem Ahrensius in Mus. Rhen. vet. v. VI. (a. 1839) p. 362 defenderat (nunc vel *πιδεύην* v. Ahr. II. p. 542. de mist. dial. p. 64. Sauppe de duabus inscr. Lesb. p. 25 vel

cum Hermanno *᾽πιδεύης* v. Bergk. p. 880 restitutum est). Homericae contra quas supra posui formae a stirpe *δευε-* in contractorum modum descendunt sicut in Iadis et Atthidis consuetudine *δέω* declinari solebat. Qua in difficultate quamvis nihil pro certo adfirmaverim, fortasse opinari liceat Homeridas interdum stirpi Aeolicae *δευ-* quam saepissime admissam viderunt per falsam analogiam metro poscente Ionicas terminationes adfixisse; nam et dualem *δευέσθην* Θ. 127 socordiae imitatoris inputare nullo modo dubito. Atque illa explicatio non valde ab Herodiani iudicio distat quod π. Ἰλ. πρ. I. p. 453, 23 protulit: τὸ δὲ ἐδεύησεν οὐκ ἀπὸ περισπωμένου τοῦ δευῶ γέγονεν, ἀλλ' ἐδέησέν ἐστι καὶ πλεονάσαντος τοῦ ν̄ ἐδεύησε vel π. παθ. II. p. 272, 26: ἀπὸ τοῦ δεῶ δεήσω ἐδέησα ἐδέησε καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν̄ ἐδεύησεν.

§. 18. De coniugatione in *μι* exeunte.

Hanc rem de qua nunc quaerendum est prae ceteris salebrosam et implicatam esse cuiusvis qui ubertatem et speciem Proteo haud dissimilem coniugationis Homericae admodum intuitus est facile elucebit. Grammatici vero veteres plurima aut obscuriora de quibus ne nobis quidem iudicium constat aut falso aequabilitatis studio commoti et haud raro fallaci analogiae specie decepti inter vestigia Aeolica numeraverunt, multa etiam quae ex Aeolide in elocutionem carminum Ionicorum manavisse ut ipsi statuamus suadet ratio, propter caligines non dispellendas inconstantiamque linguae ut certis finibus describamus non conceditur.

I. De verbis quae vocalem thematicam producant.

Verba quorum stirps terminata est in vocalem, ut postea in usu temporum progressu magis magisque exculto disposita sunt inter duas flectendi rationes, quarum altera in *ω* usitatissima est in verbis puris altera in *μι* ad pauca tantum spectat, ita antiquissima aetate linguae Graecae in multo aequabiliorem modum inclinata sunt. Scilicet verba quae contracta dicuntur olim verborum in *μι* coniugationem secuta sunt, quae consuetudo ab illa prisca aetate sparsim in pluribus dialectis haesit, tota fere si pauca eaque non prorsus certa exceperis in Aeolide

(v. Ahr. I. p. 133 sq.) apud Thessalos (v. II. p. 533. 534) apud Arcades (v. Gelbke p. 40 sq.), tamen in singulis tantum verbis apud Eleos (καδδαλήμενος iuxta καδδαλέοιτο, v. Ahr. I. p. 230) apud Boeotos (v. ἀδικείμενος iuxta αὐλίω p. 210) apud Delphos (v. ποιείμενος καλείμενος ἀφαιρείμενος iuxta plurima vulgaria, v. Curt. Ausbeute der delph. Insch., act. soc. litt. Saxon. 1864. p. 221. Allen. p. 264) apud Locrenses (ἐνκαλείμενος v. Curt. Stud. II. p. 445. Allen. p. 264). Vides igitur hanc formationem quam nunc vulgo quia in Aeolica dialecto latissime praevaluit Aeolicam vocant, etiam a Doride non alienam esse neque abhorret ab Homérico usu. A vulgari vero minus propter singulares terminationes excepto praesentis singulari distat quam eo modo quo duae vocales ante eas concurrentes consociantur; eadem ergo re a verbis τίθημι ἴημι δίδωμι δείκνυμι — in praes. sing. vocalis natura longa esse videtur —, in quibus terminationes nulla copulativa vocali interposita statim ad breves stirpium vocales additae erant, diversa est. Itaque cum solum de longa vocali quae est ante terminationes agatur, si ad Homericas formas volumus adcedere, ea verba alioqui contracta praetermittenda sunt quae tralaticiam in μι coniugationem praebent: δάμνημι E. 893. δάμνησι E. 746. Θ. 390. Φ. 301. α. 100. propter δάμνᾱται ξ. 488. δάμνατο A. 309. δαμναμένους N. 16. 353. δάμνασθαι Θ. 244. O. 376. (sed δαμνᾶ Ξ. 199. λ. 221. ἐδάμνᾱ E. 391. Ξ. 439. Φ. 52. 270. δάμνᾱ II. 103.) πιτνᾶς λ. 392. πίτναντο X. 402. (πίτνᾱ Φ. 7.) περνᾶς X. 45. περνάμενα Σ. 292. κίρνη ξ. 78. π. 52. κίρνᾶς π. 14. (ἐκίρνᾱ η. 182. κ. 356. ν. 53. atque κίρνᾶ ap. Herod. IV. 66 sed κίρνᾶτε ap. Alc. fr. 45, 2) alia similia, v. Lobeck. ad Buttm. II. p. 70 sq. Quo e discrimine satis elucet opinioni Hirzelii p. 57 sq. verba pura suffixo ja abiecto terminationes verborum in μι falsa analogia in Aeolide adscivisse censentis suspicionemque contractionis repudiantis, quo iudicio iis formis novitatis speciem vindicavit, assensum minime esse praebendum, quia res quae in discrimen venit inde non habet explicationem; rectissime igitur eam G. Curtius in Stud. III. 379—401 in comm. quam scripsit: „zur Geschichte der griechischen zusammengezogenen Verbalformen“ atque de verbo p. 38. 352—356 post Allenii expositionem ib. p. 264 sq.

explosit, quare nunc eius planissimam disputationem totus sequor. Sed antequam HomERICA exempla numero, pauca monebo de formis *τιθήμεναι* Ψ. 83. 247. *τιθήμενος* K. 34, quas Gelbkus p. 41 et Allenius p. 265. n. 47 huc trahi vetant rati cum Ahr. I. p. 135 eas metri gratia productas esse, *δίδωθι γ.* 380. Nam hoc quidem vix excusari potest (cf. Hartel. Zeitschr. für östreich. Gymn. 1871. p. 597/8). Scilicet verba *ἴστημι τίθημι δίδωμι* interdum in flexionem verborum purorum transducta esse neque raro in Iade constat; exempla autem haec adscribam: *καθίστα* imper. I. 202. quem alii ex *καθίστανε* apocope factum putarunt alii *ἀπὸ τοῦ ἰστώ τὴν κλίσιν παραλαμβάνοντες* (v. Velsen. Tryph. p. 99) vel Aeolenses in auxilium vocantes: *οἱ Αἰολεῖς μιμοῦνται τὰ εἰς ᾧ καὶ ποιοῦσιν ἀπὸ τοῦ ἰστώ τὸ προστακτικὸν ἴστα καὶ ἴστη* (v. E. Gud. 283, 40 ap. Ahr. I. p. 140. n. 14) explicuerunt, *ἰστέ* ap. Herod. IV. 103. *ἴστα* II. 106. IV. 61. *κατίστα* VI. c. 43. (Rennerus I. 2. p. 46 cuius disputationem de hac re inspicias velim nulla invenit exempla apud Homerum et elegiacos) *ἀποκαθιστάοντες* in tit. Delph. 407, 20 ap. Wescher et Foucart (v. Curt. act. soc. p. 228) atque apertam formam *προθέουσι* = *προτιθεῖσι* A. 291. de qua videndi sunt Buttmannus in gr. Gr. v. I. §. 106. n. 9. p. 499. Goettlingius de acc. p. 73. Curtius de verbo p. 213³⁸), ut reliqua HomERICA exempla nunc omit- tam, *διδούναι* Ω. 425 praesentis *διδώ* infinitivum quem Hermannus de pleonasmo et ellipsi in op. I. p. 242 aoristi esse voluit probante Thierschio gr. Gr. §. 230. p. 378. aliisque (aliud statuit Kuehnerus p. 651. n. 1), M. autem Schmidtus Did. p. 206 recte cum *διδεῖναι* ex Hesychio deprompto pro *διδέναι* quod fluxit a *δίδημι δεσμεύω δέω* contulit (Aeolicus infinitivus qui est apud Theocr. 29, 9 *δίδων* etiam ad analogiam reliquorum

38) Inter alios ei fidem abrogavit Rumpsius quaest. Hom. p. 20—24 paulo fusius disputans; tamen mihi suam interpretationem contortam minime probavit. Maxime autem illi offenderunt quod forma reduplicatione caret. Sane *ἀνέδει* quod Curtius de verb. p. 213 e c. i. G. I. 1195 dubitanter comparavit incertum est, quia litterae in fine videntur deesse in lapide, sed confidentius Ionicum imperfectum *ἔπρεε* Hes. Theog. v. 856. (v. Hermann. op. VI. 1. p. 189. Lobeck. ad Buttm. II. p. 275; male Goettlingius *ἔπρεσε* pro *ἔπρησε* Aeolicum vocavit; cf. *ἔξεσε* in cod. M. 3 pro *ἔξεε* v. 847) = *ἐπίμπρη* advocaverim.

infinitivorum *κάλην ὄμνυν* (v. Sauppe p. 28) sicut *τεθνάκην* pro *τεθνακέναι* referri potest). Admirabiliter igitur flexio eorum verborum fluctuavit in Graeca lingua; quare cum in hac forma quasi essent ipsa verba denominativa suffixum verbale *ja* adsumpsissent, suspicor ea etiam interdum cum hoc secundum analogiam declinata esse, quamobrem ea in enumeratione instituenda non segregabo ab aliis (cf. *ῥπιστήθην* = *ἐφιλήθην* iuxta *ἐστάθην*).

Refero autem ad hanc flexionem haec a) quorum stirps exit in *ε*: *ἀπειλήτην* λ. 313. *δορπήτην* ο. 302³⁹). (*όμαρτήτην* N. 584. nunc cum Bekk. et Dind. legitur *όμαρτήθην*; *έφομαρ-τεϊτον* exstat Θ. 191. Ψ. 414.) *καλήμεναι* K. 125. *πενθήμεναι* σ. 174. τ. 120. *ποθήμεναι* μ. 110. *φιλήμεναι* X. 265. *φορήμεναι* O. 310. *φορῆναι* B. 107. H. 149. K. 270. ρ. 224⁴⁰). *τιθήμεναι* Ψ. 83. 247. *τιθήμενον* K. 34. *άλιτήμενος* δ. 807. (cf. stirpem *άλιτε-* in *άλιτήσω* *άλιτήμων* conspicuam, v. Curt. de verb. p. 389) *διζήμενη* A. 88. *διζήμενος* E. 168. (K. 84). N. 760. P. 221. α. 261. π. 391. φ. 22. (161.) ψ. 253. (semper pone penthemimerin) *δίξηαι* λ. 99. *διζησόμεθα* π. 239. *κιχήμενον* E. 187. A. 451. *κιχήμεναι* O. 274. *κιχῆναι* π. 357. *κιχείς* II. 342. *κιχήτην* K. 376. *έκί-χημεν* π. 379. et quae sequuntur *κιχείω* A. 26. Γ. 291. *κιχείομεν* Φ. 128. (cf. de *έρείομεν* A. 62. Curt. Stud. III. p. 394. 3.) *κιχείην* *κιχίσσονται* etc., (cf. Curt. de verb. p. 176) *άήμεναι* Ψ. 214. (part.) *άήμενος* ζ. 131. *άήμεναι* γ. 176. *άῆναι* γ. 183. κ. 25. *άῆτο* Φ. 386. *άῆτον* I. 5. Φ. 395. *άῆ* μ. 325. ξ. 458. *διάη* ε. 478. τ. 440. (*διάησι* Hes. op. 514. 517. 519.) *άέντες* E. 526. (*άεισι* Hes. th. 875⁴¹)),

39) V. Curt. gr. Gr. §. 313. D. 6. p. 148. Non quia singulare est et v. l. *δορπέτην* traditur reiciendum est. v. Buttmann. gr. Gr. I. p. 487 extr.

40) Eust. p. 1072, 17 verbum *φοραινεν*, *άσυνηδές τοῖς καταλογάδην γράφουσιν* *ώς όνομαίνεν* sibi finxit aoristumque intellexit. Non recte Gelbke p. 41 de productione vicaria.

41) In *άέντες* et *άεισι* pro *άέντι* longum η ante ντ ut semper correptum est, v. Gelbke p. 42. Allen. p. 269. Curt. Stud. III. p. 383. Sed *άείσια* udit in schol. E. 526. *Αἰολικόν* propter accentum (Ahr. I. p. 16), quamquam legitimus est sicut in Doricis *τίθεντι* aliis, v. Goettl. acc. p. 74. Ahr. II. p. 312. Nam vulgaris accentus formarum *διδούσι* *τιθεῖσι* ex *διδό-ντι* *τιθε-ντι* natarum debetur errori grammaticorum qui eas ex Atticis *διδόασι* *τιθέασι* contractas putarunt vel ut Herodianus a verbis puris derivarunt (cf. ad B. 255: οὔτως

b) quae coniugationis vocalem α in ε mutatam praebent: (v. Curt. de verb. p. 356.) *προσανδήτην* $\mathcal{A}$. 136. $\mathbf{X}$. 90. (*αὔδα* Ξ . 195. Σ . 426. ε . 89. *προσανδάτω* $\omicron$. 440. *ἐξάυδα* $\mathcal{A}$. 363. $\mathbf{II}$. 19. Σ . 74.) *συλήτην* $\mathbf{N}$. 202. (*σύλα* $\mathcal{A}$. 116.) *συναντήτην* π . 333. *φοιτήτην* $\mathbf{M}$. 266. *φοιτήσασα* ν . 6. (*φοιτᾷ* Ω . 533. *φοίτα* Γ . 449. $\mathbf{E}$. 595. $\mathbf{I}$. 10. $\mathbf{N}$. 760. $\mathbf{O}$. 686. λ . 538. *φοίτων* $\mathbf{B}$. 779. κ . 119. ξ . 355. *φοιτῶντε* Ξ . 296. *φοιτῶσ'* β . 182.) *ἀρήμεναι* χ . 322⁴²) (*ἀρᾶται* $\mathbf{I}$. 240. $\mathbf{N}$. 286. Ψ . 209. τ . 533.) *γοήμεναι* Ξ . 502. (*γοάοιμεν* Ω . 664. *γοάσκειν* θ . 92. *γοάοιεν* ω . 189 etc.) *πεινήμεναι* ν . 137. (*πεινάων* Γ . 25. *πεινάοντε* $\mathbf{II}$. 758. Σ . 162.) *ὀνήμενος* β . 33. *ὄνησο* τ . 68. *ἀπονήμενος* ω . 30. *ἀπόνητο* $\mathbf{P}$. 25. λ . 324. π . 120. ρ . 293. *ὄρηαι* ξ . 343. (*ὄρᾶται* Ω . 291. *ὄρᾶτο* $\mathcal{A}$. 56. 198. Φ . 390 etc.) *ἐμπίπληθι* Φ . 311. *ἴληθι* γ . 380. π . 184. (hymn. $\mathbf{XX}$. 8. *ἰλάονται* $\mathbf{B}$. 550.) c) quae vocalem $\omicron$ α ν habent: *σάω* imperf. $\mathbf{II}$. 363. Φ . 238. *σάω* imperf. bis ν . 230. ρ . 595. semper in eadem sede (etiam hymn. in Cerer. $\mathbf{XIII}$. 3. Hermann. et Baumeister. cum Barnes. id pro librorum *σάου* receperunt) *δίδωθι* γ . 380. *ᾄμεναι* Φ . 70. *ζευγνύμεν'* $\mathbf{II}$. 148. Sed de his postremis primum pauca adnotabo, ubi dubitari non potest quin condicio eadem sit atque in verbis in ε . Sicut igitur *καλήμεναι* ortum est e primigenio *καλεῖμεναι*, sic *ᾄμεναι* pro *ἀ(F)ῖαμεναι* (cf. *ᾄαται* scut. Herc. 101. pro *ᾄφαται* = *ᾄεται* v. Goettl. adn. de acc. p. 99. Lobeck. ad Buttm. $\mathbf{II}$. p. 93. Christ. p. 265.) (cf. *ἀσάμενος* Ahr. $\mathbf{I}$. p. 145) atque *ζευγνύμεναι* pro *ζευγνυ-ῖαμεναι* prognatum esse et ad praesentia *ᾄμι* et *ζεύγνῃμι* referendum censeo (§. 7. 3). Simile vel par est Hesiodeum *ἀρώμεναι* pro *ἀρο(F)ῖομεναι*, quod ad praesens *ᾄρωμι* redit, neque *σάω*, quod e verbo *σαόω* apud Homerum usitatissimo (v. Laroch. p. 310) audire debebat *σάοε* =

περισπωμένως τὸ διδοῦσιν· τὸ γὰρ ῥῆμα διδῶ et ad α . 313: οἶδε δὲ αὐτοῦ τὴν κλίσιν ὃ ποιητῆς scil. διδοῖς etc.). Inmerito igitur Goettlingius Buttmanno adversatus est de acc. p. 73 et male ad Hes. $\mathbf{I}$. *ᾄεισι* pro *ᾄε-εντι* fictum esse negavit simul suspicatus *ᾄεισι* pro *ᾄησι* esse Aeolicum (sc. Boeoticum) et ad schema Pindaricum referens, v. de acc. p. 75.

42) Adiectivum *ἀρήμενος* Σ . 435. ζ . 2. ι . 403. λ . 136. σ . 55. 81. ψ . 283 quod plerumque cum *ἀράομαι* componitur (v. Passov. $\mathbf{I}$.), in schol. $\mathbf{P}$. $\mathbf{V}$. ad λ . 136. *βεβλαμμένος*, in schol. $\mathbf{B}$. *βλαπτόμενος* explicitum et ab Eust. p. 1838, 15 accentus causa cum *ἀκαχήμενος* conlatum (v. Laroch. p. 183) utrum olim perfecti an praesentis ut *ἀλιτήμενος* participium fuerit obscurum est.

σάου explicari potest nisi e σάωμι, quod Lobeckius quidem ad Buttm. II. p. 13 repudiavit sed recte Curtius de verbo p. 356 probavit Alcaicum σάως = ἐσάους (fr. 73) conferens; veteres nimirum etymologi hic Dorismum Homericum praedixerunt (v. Ahr. II. p. 204).

Nunc primum videndum est utrum omnes hae formae verborum contractorum quae flexionem antiquiorem in *μι* secuta sunt inter vestigia ex Aeolica poesi deprompta numerandae sint an ad veterem Ionismum vel antiquissimam linguam relegandae; grammatici enim ut postea videbimus saepissime Aeolismos indicarunt; neque profecto illa contractio e vulgaribus contrahendi legibus Ionicis expeditur quia *εε* coaluit in *ει* (cf. ἐφομαρ-τεῖτον κομείτην Θ. 113. κομείτων Θ. 109). Sed ne Aeolismos concedamus primum sane levius offendiculum adferunt longiores terminationes infinitivorum in *-μεναι* et imperativorum in *-θι* quae a verbis puris in Aeolide quantum scimus alienae sunt, tum gravius dualis formae cuius ex Aeolide nec *vola* nec vestigium superest (v. Hirzel. p. 51—53); neque enim dubito quin ποίητον Aeolicum cum Homericο ἄητον comparatum quod τροπή τοῦ εἰ εἰς ἡ Αἰολικῶς ὥς τὸ διζήμενος διζήμενος καὶ τιθέμενος τιθέμενος explicatur (v. Ahr. I. p. 139. 145. n. 21) grammaticorum commentum sit. Sed, quod gravissimum est, usus Aeolicae dialecti minime proprius fuit sed etiam in Doridis consuetudine deprehenditur, v. Allen. p. 264; quod cum ita sit nihil restat nisi ut ipsi Ionismo formationem vindicemus atque contractionis rationem (*εἰε* per *ηε* = *η* sicut ἥερι = ἥρι ἥε = ἥ ἥεν = ἥν, Curt. Stud. II. p. 179, *οῖο* per *ωο* = *ω*) ex communi antiquitate repetamus. Itaque in universum archaismos vocabo, quamquam non negaverim nonnullas voces posse ex Aeolicis carminibus receptas esse neque Ahrensio refragabor qui illud ἀρώμεναι una cum αἴνημι Hes. op. 681 (cf. ἐπαίνημι Stesichoreum et Simo-nideum) inter Hesiodi certos Aeolismos retulit de mist. dial. p. 73; sed discrimen non interest. Plurimae autem formae solum apud Homerum reperiuntur, reliquae vero quae eadem ratione utuntur⁴³⁾ quamquam nusquam verborum purorum habitum induerunt: διζήμεαι κίχημι ἄημι in Iadis et vulgari usu

43) V. Bekk. sched. Hom. I. p. 50. 279; non Buttmannus laudandus

versantur (cf. e. g. *δίξησθαι* Herod. I. c. 94. II. c. 147. *ἐδίξητο* III. c. 41. *διξημένους* IV. c. 151. *δίξημαι* VII. c. 103. *διξημένων* VII. c. 142. *διξημένος* Simon. ap. Plat. Prot. p. 345. C. *δίξηνται* Aesch. Suppl. v. 820 etc.). Ac ne hilum quidem adiumenti Aeolismorum favori adcedit e conmutatione vocalis primigeniae α in ϵ facta, cum Aeolica sint *ὄρημι ἀτίμημι* (v. Ahr. II. p. 507). Nam summa cum libertate dialecti in hac re versatae sunt; sic Aeolis *πτοάω ποτάομαι έκπονάω* pro *πτοέω ποτέομαι έκπονέω* (v. Ahr. I. p. 85) *ἀξιάω* pro *ἀξιόω* (p. 94. Curt. Stud. III. p. 189) *τιμώσασα* pro *τιμήσασα* (v. Conz. itin. Lesb. p. 23, l. 7. Curt. l. l. et de verb. p. 352; unde fortasse corrigenda sunt quae legimus in Crameri An. Par. III. p. 350, 20 ad *ἡτίμησεν A. 356*: *ἔστιν ἐνταῦθα πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων Αἰολικῶς, ἀτιμεῖς γάρ φασιν οἱ Αἰολεῖς, οἱ δὲ Ἀττικοὶ ἀτιμοῖς, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἡτιμώθη καὶ ἡτιμώμενος μετοχὴ τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου· Ἰωνες ἀτιμᾶς*) Delphica dialectus *συλεῖν* pro *συλᾶν* (Ahr. II. p. 311. Curt. Ausb. p. 221) Doris *τιμεῖν ὠνάομαι* Pindarus *κοινάω* (Ahr. II. p. 311) adhibuerunt atque pervulgatissima in ipsa Iade fuerat adtenuatio litterae stirpis α in ϵ ante *ου ω ο* admissa, qua de re v. Renner. Stud. I. 2. p. 43. Curt. III. p. 189.

Iam singula quaedam grammaticorum praecepta commemorabo.

1) Curtius in actis univ. Gotting. a. 1862. p. 489 adiectivum *ἀλιτήμενος* genuinum praesentis stirpis *ἀλιτε-* (v. de temp. et mod. p. 97. 253) participium esse agnovit eaque de causa cum *ἀδικείμενος* et *φορῆναι* comparans inter Aeolismos recensuit, quem Gelbkus II. p. 41, Ahrensium id metri causa pro *ἀλιτόμενος* esse autumantem recte refutans quia *ἀλιτώμενος* exspectaretur, et Allen. III. p. 267 secuti sunt atque ipse sequar, solum nomen Aeolismi reiciens. Antea autem Buttmanno II. p. 108 et Goettlingio de acc. p. 68/9. qui *ἄσμενος* item extricavit perfectum reduplicatione vel augmento exutum quod adiectivi notionem adoptavit visum erat; sed talis reduplicationis omissae analogia deest. Iam in eadem ambiguitate inter veteres accentus et originationis disquisitio versata est, est qui §. 105. n. 15. p. 488. et §. 106. n. 8. p. 499 in contrariam partem disputavit; melius Curt. de verb. p. 356 statuit.

de qua re disertum tenemus schol. cod. Hamburg. quod docet vocem si acutum in penultima haberet, esse perfectum, sin in antepenultima, praesens Aeolicum.

2) Tamen exempla quae adportantur ab eius similitudine multum recedunt: ἀλαλήμενος v. 333. ξ. 122. ρ. 245. φ. 327. et ἀκαχήμενος E. 24. A. 702. T. 312. Ω. 550 (in Odyssea semper cum voce ἦτορ coniunctum in fine versuum) ι. 62. 105. 565. κ. 77. 133. 313. ν. 286. ο. 481. υ. 84. Huius accentus quem praeter perfectorum regulam probavit Aristarchus causam Buttmannus in gr. I. p. 430. not. II. p. 42 scite perspexit pronuntians genuinam perfecti notionem antiquitus hebetatam formasque iam Homeridis vel rhapsodis actionem παρατατικῶς significare et adiectivorum instar invaluisse visas esse, quae ratio-cinatio analogia (cf. ἄσμενος ἐσσύμενος cuius adverbium ἐσσυμένως saepissime iam exstat apud Homerum φθίμενος ἄρμενος κτίμενος) satis commendata non inmerito placuit Goettlingio p. 68. C. F. Ameisio ad π. 106 in app. III. p. 62. Larocho p. 331. aliis. Sed etiam Aristarchum propter formationem de Aeolismo, quam medicinam posteriores eius rationis scrutatores solent admovere, cogitasse nulla cernitur causa ponendi. Hi scilicet propter accentum illa esse Aeolica praesentia sibi persuaserant. Cf. E. M. p. 56, 35. s. v. ἀλαλήμενος: ἀ. καὶ ἀκαχήμενος· ἔστιν ἀλῶ ἄλῃμι, ἀκαχῶ ἀκάχημι ἐνεστῶτες· ὁ παθητικὸς ἀκάχημαι καὶ ἀλάλημαι Αἰολικῶς· οἱ γὰρ Αἰολεῖς τὴν παραλήγουσαν οὐ συστέλλουσι, et p. 56, 23 s. v. ἀλάλημαι: ἄλῃμι καὶ κατὰ μεταβολὴν τῆς συζυγίας (ἀλε- pro ἀλά-ομαι) Αἰολικῶς γίνεται πρώτης συζυγίας καὶ διπλασιασμῶ ἀλάλημι· τὸ παθητικὸν ἀλάλημαι καὶ ἀλάλησθε (l. -σθαι)· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ μετοχὴ προπαροξύνεται. Nam praeter participia interdum infinitivi obcurrunt: ἀλάλησθαι β. 370. μ. 284. ο. 276. υ. 206. ἀκάχησθαι T. 335. δ. 806 atque indicativi formae: ἀλάλημαι Ψ. 74. λ. 166. ἀλάλησαι ο. 10. ἀλάληται υ. 340. ἀλάλησθε γ. 72. ι. 253. (ἀκαχήατο M. 179.) ἀκάχημαι θ. 314. τ. 95. ἀκάχηται ψ. 360. et imper. ἀλάλησο γ. 313. quas omnes ad praesentia retulerunt. Item Methodius ib. p. 56, 41. 49—55 de ἀλαλύκτῃματι iudicavit: οἱ μὲν παρακείμενον, οἱ δὲ ἐνεστῶτά φασιν. οὕτω δὲ ἐνεστῶς ἔστιν ἀλνκτῶ, οὗ παράγωγον εἰς μὲ ἀλύκτῃμι· οὗ παθητικὸν Αἰολικῶς ἀλύκτῃματι — καὶ ἐν διπλα-

σιασμῷ ἀλαλύκτῃ· ἐπεὶ ὁ ποιητὴς πολλοῖς Αἰολικοῖς χρῆται καὶ μάλιστα ἀλαλήμενος καὶ ἀκαχήμενος (sic scripsi pro ἀκαχήμενος καὶ ἀκάχμενος, v. Ahr. p. 144, 20). Sic si non omnes at certe plerique ex praesentium ratione accinebant, perfecti vero analogiam maxime Ptolemaeus Ascalonita defenderat cuius scriptura usque ad Wolfium *T.* 335 in editionibus resederat (v. Bekk. sched. Hom. I. p. 72); cf. schol. δ. 806: οἱ πλείους ἀκάχησθαι ὡς λέγεσθαι ὡς Αἰολικῆς τῆς κλίσεως οὔσης· ὁ δὲ Ἀσκαλωνίτης ὡς πεποιῆσθαι. Cui adstipulatus est Herodianus ab ἄλλῃ perf. pass. ἤλαμαι καὶ Ἀττικῶς ἀλήλαμαι καὶ κατὰ ὑπέρθειν ἀλάλημαι derivans (v. Lentz. II. p. 788, 22). Neque vero sine aliqua veritatis specie ex eius verbis ad *T.* 335 conlegitur accentum in infinitivis e notione usitatorum participiorum esse adpictum: ἀκάχησθαι προπερισπᾶται ὡς λελυπῆσθαι, οἱ δὲ προπαρῶξυνον ὡς Αἰολικὸν ἐν παρατατικῇ σημασίᾳ, ἐπεὶ οἶδε καὶ τὴν ἀκαχήμενος μετοχὴν τοιαύτην, οἷς καὶ ἐπέισθη ἢ παράδοσις; neque ipse ab hac descivit (v. Laroche. p. 183), cf. π. ῥημάτων. II. p. 788, 23: δύναται ἐνεστῶς· ἔστι γὰρ ἄλλῃ ὡς τίθημι, ἄλεμαι ὡς τίθεμαι καὶ διπλασιασμὸς μετ' ἐπεκτάσεως Αἰολικῆς ἀλάλημαι (in schol. μ. 284. II. p. 154 φίλησθαι contulit) et π. καθ. προς. I. p. 461 de indicativorum accentu loquens: τὰ μὲν οὖν βραχεῖα παραληγόμενα προπαροξύνονται· λέγομαι κτλ· τὰ δὲ φύσει μακρὰ ἀπλᾶ ὄντα προπερισπῶνται· κείμει ἤμαι ποιοῦμαι γελῶμαι addidit: ὑπεσταλμένων τῶν τῆς Αἰολίδος διαλέκτου, ἀκάχημαι γὰρ καὶ ἀλάλημαι, καὶ τοῦ παρακειμένου. — En satis testimonia quibus grammaticorum iudicium ad Aeolismos Homericos augurandos valde proclive cognoscas. Equidem nunc Buttmannum §. 85, 4. I. p. 330. §. 111, 3. II. p. 42 secutus contra Lobeckium qui Aeolicam productionem formarum ἄημαι et δίζημαι comparavit atque praesentium reduplicationem aliunde tutatus est diiudico, retractum accentum participiorum non ex Aeolismo sed e propriae notione oblivione et principalis status mutatione, etiam inde infinitivorum esse repetendum omniaque vera perfecta ad vulgarem flectendi rationem releganda, quae facillime sicut ἤμαι (Dor. ἤσμαι v. Ahr. II. p. 574) et κείμει praesentium vim adoptare potuerint.

3) Verbi κίχημι formas ἐκίχημεν et κιχήμενος quacum τιθή-

μενος contulit Lobeckius ad Buttm. II. p. 217 expresse inter certos neque ullam dubitationem relinquentes Aeolismos numeravit, cf. Buttm. I. p. 499. §. 106, 8.

4) De praesenti *δίζηναι* cuius stirps *ζε-* latet in *ζη-τέω* et in *ζέω* vel *ζείω*, quo Curtius et. p. 572 ex Hes. *ζέται* quod legi iubet *ζέεται*· *ζητεῖται* remittit, Herod. ad Z. 268 π. Ἰλ. πρ. II. p. 55. (π. καθ. πρ. I. p. 467, 7—11. p. 536, 4—7. π. παθ. II. p. 308, 10, Goettl. de acc. p. 98) sic exhibuit: ὅσα εἰς *θαι* λήγει ἀπαρέμφρατα μὴ κατ' Αἰολίδα διάλεκτον, τρίτην ἀπὸ τέλους ἔχοντα τὴν ὀξεῖαν φιλεῖ πρὸ τοῦ τέλους βραχύνεσθαι, ὅσα δὲ πρὸ τοῦ τέλους ἔχει φύσει μάκρην, περισπᾶσθαι θέλει — τὸ γὰρ *δίζηναι*, *φίλησθαι* ὑποφαίνει Αἰολικὸν χαρακτῆρα. Sed Aeolicam formam servavit Hes.: *δίσδημαι* vel *δίσδημι* *ζητῶ* (v. Curt. de verb. p. 153); neque vero cum Curtio illic perfecta *κεῖμαι* *ῆμαι* ad conparationem admoverim.

5) Verbum *ᾄημι* quod propter *η* ubique servatum saepissime Aeolicum audit luculentum est exemplum antiquioris consuetudinis verba contracta in *μι* flectendi; nam contractionem vocalis longa quae non ex antecedente digammo vel aliunde explicari potest satis indicat. Neque vero aliter formatum est atque *τελέω* pro *τελέσῃω*: *ᾄημι* pro *ᾠ-Feσῃμι* (v. de *ᾠ* prothet. Christ. p. 241 qui id euphonicum esse dixit, de radice *Fa-* Doederl. gloss. Hom. I. n. 1. qui apte got. *vaian* adtulit Curt. et. p. 361. de verb. p. 174, de stirpe *ᾠFes* Leskien. in Curt. Stud. II. p. 101. Allen. III. p. 269. n. 50). Iam veteres grammatici formas semper fere e verbo puro *ᾠέω* extricaverunt unde auctor π. Ὀμήρ. διαλ. ap. Maitt. p. 478 (v. Bekk. sched. Hom. I. p. 64. Ahr. p. 144. n. 19) *διάη* pro tradita scriptura *διάει* Aeolismi Homerici instar venditavit locutus *διὰ τοῦ ἧ παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι ἐκφέρεσθαι ὥς ἐφίλη ἐνόη δίδη* (A. 105) — καὶ *διάει* quod e sententia eius *διάη* scribendum esse nemo non videt. Eodem fortasse ex Hes. redeunt glossae *ᾄεται* et *ᾄειτον* praeter quod accentus obstreperit, nisi eas cum Doederl. l. l. et Lentzio prae f. p. CC e sueta posterioribus confusione diphthongi *ει* et vocalis *η* explicare satius est, sed certe participium *ᾠῶν* inde finxerunt (Ahr. I. p. 141. n. 17); potuit igitur facillime *ᾄει* quod Eust. μ. 325. praebet (v. Bekk.) et codicum lectio *διάει* exoriri quam

Bekkerus propter ᾗ Ahrens. de coni. in μι Hom. p. 28 alii (v. Lobeck. parall. p. 158) plane damnaverunt; neque refragor. Sed balbutit grammaticus ille de Aeolismo διάη, cum ζάη sicut in dial. Cyprica ζάει (p. 44. n. 16) audire debeat, vel δίδη quod Eust. sic derivans: δίδη, ἡγουν ἐδέσμει, ἀπὸ τοῦ δίδημι ὡς ἀπὸ τοῦ ἴστημι ἴστη (verba Scaliger ad Phryn. ecl. ap. Lobeck. p. 244 admovit) ad vulgarem flexum relegavit (cf. διδεῖ δεσμεύει Hes.).

6) Ὀνήμενος Aeolicum vocatum (v. Ahr. I. p. 145. n. 21) et ab Heraclide ap. Eust. 1432, 33 pro ὀνούμενος (quod Lobeck. ad Buttm. II. p. 256. e Luciani Philopatr. §. 26. adscripsit) τροπῇ Αἰολικῇ τῆς οὐ διφθόγγου εἰς τὸ ἦ ὡς καλήμενος explicatum videmus praesentis loco verbi defectivi ὄνημι (ὀνέω pro ὀνίνα-) intellectum esse, cum nunc pro aoristi participio valeat quamquam de ὀνίνημι debuit ὀνάμενος sicut ὀνασθαι et ὀναίμην exsistere; Lobeck. quidem p. 71. n. 4. Heraclidi diffusus est sed ad Phryn. p. 13. ipse de imperfecto verbi ὄνημαι exposuit. Scilicet antiquissimo linguae usu formae ex ὀνίνημι quod par est ἴστημι formae, et ὄνημι quod est pro ὀνέω, consociatae esse videntur in unius verbi systema; rectissime ergo Curtium de verb. p. 356. ὀνήμενος inter praesentia conlocasse arbitror.

7) Homerica forma ὄρηαι ξ. 343, quam „quidam ectasi dixerunt ex ὄρεαι alii ab ὄρημι alii ab ὄρέεαι ὄρέαι (sic Goettl. de acc. p. 103) cum ectasi ὄρηαι ut μυθεῖαι μυθεῖαι repetiverunt“ (Lobeckii verba sunt quibuscum una Lentzius ad Herod. I. p. 461 ex Eust. p. 1763, 24 transcripsit: τὸ ὄρᾱς Ὅμηρος ποιητικῶς ὄρηαι φησὶ προπαροξυτόνως ἀπὸ ἐνεστώτος τοῦ ὄρημι κτλ.), certissime huc cadit quaecum conferenda est Hes. glossa Aeolica ὄρημαι ὄρῳ (v. Gies. p. 374. Ahr. I. p. 28. 136). Atque iure sic acceperunt Curtius in gr. Gr. §. 312. n. p. 147 et Rumpfius quaest. Hom. p. 19. qui, postquam exposuit p. 18 „Aeolicam quam dicis rationem omnium verborum μι esse maxime propriam atque etiam in aliis Atticae declinationis formis esse servatam“ (v. Curt. Stud. III. p. 394), de ὄρηαι sic scripsit: „malo illud ad Hes. ὄρημαι referre et cum Oro Milesio (E. M. 621, 35) et Eust. tum paroxytonum accentum, tum coniuga-

tionem μ i sumere, quam cum Buttm. §. 105, 15. n.* et Kruegero II. §. 34, 5. *A.* 4 ὄρηαι ex ὄράσαι derivare.“ Quod autem in forma σ inter vocales evanuit pro ὄρησαι satis habeo formas δίζηαι βέβληαι *E.* 284. *M.* 380. *N.* 251. μέμνηαι *Φ.* 442. pro δίζησαι βέβλησαι μέμνησαι (v. Christ. p. 139) et ἐπίστη Theog. v. 1085. pro ἐπίστασαι (v. Renner. p. 47) comparasse. Ceterum egregie Buttmannus I. p. 488 abhinc Zenodoti lectioni ὄρητο lucem adfundit quam ipse quidem contra scholiastas, hunc incitiae arguentes quod esset Doricum, e recentiore Ionica contractione qua $\alpha\epsilon$ in η coealuit defendit probantibus Langio in observ. crit. in II. libr. prim. p. 6. (Oels. a. 1839) Hefftero de Zenod. p. 11. Duentzero p. 63; sed procul dubio melius ὄρητο (v. Buttm. p. 499) ad eandem antiquam flexionem in μ i refertur. Elucet tamen quo studio Aristarchus alique rariores formas extirpaverunt.

8) Non est cur pluribus formam ἐμπίπληθι persequar quaeum Buttmannus I. p. 508. apte δίδωθι composuit; de vocali mutata cf. Ionicas formas ἐμπιπλεῖ (Hippocr. v. Lobeck. ad Buttm. II. p. 274) πιμπλεῦσαι Hes. th. v. 880 et Aeolicam πλήθω iuxta πλᾶθος (Ahr. I. p. 85); item se habent ἐμπιπρεῖς pro vulg. ἐμπιπράς Herod. VIII. c. 109 (v. Buttm. II. p. 275) et ἔπρεε Hes. th. v. 886.

9) Eadem est forma ἴληθι iuxta ἰλέομαι ap. Aesch. Suppl. v. 116. 129. ἰλάονται *B.* 550. et ἴλᾳμαι hymn. 21, 5. ἴλαθι Theocr. 15, 143. quod Aeolice audivit ἔλλαθι apud Simonid. Ceum (fr. 49), minime Aeolismorum contemptorem; de hac lectione quam Schneidewinus retinuit sed Bergkii propulsavit nunc post Ahrensii I. p. 284. de mist. dial. p. 71. et Gerthii Stud. I. 2. p. 217. n. 59. dubitationes non improbabiler disseruit Brugmanus in Stud. IV. p. 119/120.

II.

10) Nunc de forma διδοῖσθα quae plures Aeolismi vindices accepit dicendum est; tamen cum titulorum luce nimis careamus vix certum exsistere iudicium potest. Schol. A. B. V. ad *T.* 270 leguntur haec: διδοῖσθα· οἱ μὲν βαρυτονοῦσιν ὥς Αἰολικὸν ἀπὸ τοῦ δίδοιμι δίδοις δίδοισθα ὥς τίθησθα· οἱ δὲ περισπωσιν ἐπέκτασιν εἶναι οἰόμενοι ἀπὸ τοῦ διδοῖς. Primum

cavendum nobis esse puto ne, quia ad difficultatem expediendam forma ceteroqui non Aeolica *τίθησθα* *ι.* 404. *ω.* 476. admotā est, Aeolismi favorem in suffixo antiquo *-θα* adnexo versari credamus, id quod Buttmanno adridebat §. 107. 8. n. I. p. 506; nam τὸ προστιθέναι τῷ δευτέρῳ προσώπῳ τῶν ῥημάτων τὸ *-θα* *Αἰολέων* εἶναι ut plerique de coniunctivis praeceperunt ita simul statuit de indicativis auctor π. Ὀμήρ. διαλ. p. 478 (v. Ahr. I. p. 129), qui Homericum et Atticum *ἔφησθα* adiecit ad *εὐδῆσθα* (iota mutum plerumque in edit. male inculcatum recte deest in codic., v. Schaeferi not. ad Greg. p. 581). Sed ut totam copiam indicativorum coniunctivorum optativorum qui apud Homerum antiquo illo suffixo instructi sunt (v. Curt. de verb. p. 44—51) ex Aeolismo repetamus propter Aeolica *ἔχρισθα* *φιλείσθα*, haec non subpetunt neque hic usus per Atticam et vulgarem consuetudinem sparsus concedit. Vix abhinc iis qui de voce *δίδοισθα* indicant satis excusationis trahi potest atque etiam e schol. verbis elucet diphthongum *οι* maxime grammaticis ansam dedisse ut Aeolismum foverent, quem alio idoneo exemplo non poterant confirmare. Veteres, in primis Aristarchus⁴⁴⁾, cum saepissime in carminibus Homericis contractae verborum in *μι* formae legerentur neque minus in reliqua Iade: *δίδοις* *Ι.* 164. (schol. A. ὡς ὀρθοῖς: οὕτως καὶ Ἀρισταρχος v. Eust. p. 744, 18. 1184, 11) *δίδοι* *Ι.* 519. *δ.* 237. *ρ.* 350. *δίδοῦναι* *Ω.* 425. (ap. Herod. *δίδοις* *V.* 18, 2. VIII. 137, 3. *δίδοι* *II.* 2. 48. *ἐκδίδοι* *II.* 29. *IV.* 44. 49. 179. v. Kuehner. gramm. p. 651. 659. Rumpf. p. 20, de Hippocrate et elegiacis v. Renner. p. 46) *τιθεῖ* *N.* 732. *παρτιθεῖ* *α.* 192. *μεθιεῖς* *Z.* 523. *δ.* 372. *ἀνιεῖς* *E.* 880. *μεθιεῖ* *K.* 121. *προιεῖ* *B.* 752, a *διδόω* derivantes formam contractam *δίδοις* suffixo *-θα* quod potius *-σθα* esse Buttmannus *I.* p. 344. n. perspexit auctam esse censuerunt. Sed ne contractas quidem formas recentiores ratas habuerunt. Bekkerus quidem praeter *δίδοῦναι* et pers. III. sing. praes. in imperfectis *ἐτίθει* *ε.* 196. *τίθει* *A.* 446. *ἐδί-*

44) V. Laroche. p. 225. Contra Rumpsius qu. Hom. p. 11. n. 2 scripsit „Aristarchum circumflexam formam praetulisse, falso dicit Krueger. — Schol. A. ad *I.* 164, ubi A. auctor usurpatur, est de solis verbis contractis *δίδοις* *δίδοι*“; vix recte Aeolismum Aristarchi auctoritate fulcire studuit,

δους τ. 367. ἐδίδου λ. 289. προίεις ω. 333. ἀφίει Α. 25. constanter meram analogiam flexionis in *μι*, sicut erat apud Dores (v. Ahr. II. p. 316), persecutus est invitis Friedlaendero in Iahn. ann. v. 79. p. 820. et Rumpffio ib. v. 81. p. 597, hic ipse in quaest. Hom. solum praesentibus verborum διδόναι τιθέναι contractionem concessit, Ameisius p. 51. omnes formas tenore retracto pro iustis Aeolismis haberi iussit sine apta causa. Itaque cum Aristarcho circumflexam formam praetulerunt Buttmannus Goettlingius de acc. p. 76. Lobeckius path. el. II. 267. Spitznerus ad l. et in epist. ad Hermann. p. 12. Thierschius gr. Gr. §. 230. Kruegerus Di. p. 96. Dindorfius alii, contra Aeolismum fovebant Ahrens. de coni. in *μι* p. 17. de dial. Aeol. p. 15. n. 22. Kuehner. p. 524. Curtius de temp. et mod. p. 22. n. Rumpffius prior. l. p. 597—599. qu. Hom. p. 11. Ameisius, e qua difficultate erupit Bekkerus vulgarem formam δίδωσθα (cf. τίθησθα) restituens; sed hanc scripturam refutavit Rumpffius cum non eluceret, si olim ΔΙΔΟΣΘΑ extitisset, quo modo forma διδοῖσθα bene testata quae e falsa alphabeti antiquioris tralatione elici nequit evadere potuisset. Sane auctoritate in hac re nihil efficitur; sed quia ea opinio qua -σθα ad integram secundam personam suffigi posse credebatur nunc recte explosa est atque -σθα pro -σι terminatione valere constat (v. Curt. de verb. p. 54), potius demonstrandum erat unde illud iota ortum sit, quod non levem movet scrupulum. Nam e. g. ἔχεις quod ex ἔχε-σι per ἔχε-ισ(ι) ortum est (v. Gies. p. 213/4. Ahr. I. p. 92. 139. Christ. p. 44. Hirzel. p. 24. Curt. Stud. III. p. 396) debebat ἔχε-σθα audire quod Bergkii ad S. fr. 21. p. 885. et ap. Theog. v. 1316 sicut σχήσεσθα pro tradito σχήσῃσθα in hymn. in Cer. v. 366. scribendum proposuit adstipulantibus Curtio de verb. p. 54. et Rennero p. 23. Ergo sive διδοισθα e vulgari flexione pro δίδω-σι δίδως sive ex Aeolica pro δίδω-σι δίδω-ις δίδοις derivare volumus utrimque potius δίδω-σθα expectatur; sed si id cum Aeol. φίλεισθα quod Ahrensius p. 139 pro φίλησθα restituit et nunc omnes fere probant conparamus, vel ad antiquam flexionem in *μι* quae verbale suffixum ja continet quo δίδωθι relegavi vel ad contractam διδόω pro διδοῖω referendum est. Tamen in genuino

φιλεῖ-σθα εἰς in η coalescere (cf. φίλησθαι etc.) et ex διδοῖο-σθα etiam δίδωσθα Aeolice exoriri debuit; exspectamus igitur hanc Aeolicam flexionem: φίλημι φίλεις et φίλησθα φίλει et secundum contractorum rationem responderet διδό-εσθα διδοῦσθα. Ceterum Bergkium non probare possum qui ad A. fr. 5. p. 931. terminationem II. pers. ex *EΣΙ* littera iota non traiecta sed abiecta per productionem suppletoriam esse ortam et in Aeolide semper quamvis lyricis -εις non plane abiudicans ης fuisse contendit contra Ahrensium constanter εις defendentem. Nam sicut in γέλαις et χάνοις iota ex epenthesi ortum est, ita in φίλεις genuina diphthongus agnoscatur necesse est semper per *EI* in antiquo alphabeto exprimenda; sane in participio μέδεις ubi productio vicaria est solum *E* scriptum fuit, quare ii qui secundam personam esse statuunt „κάκ τῆς γραφῆς συνελέγοντο, οὐκ οὔσης ποτὲ διὰ τοῦ εἰ κατὰ πᾶν δεύτερον πρόσωπον παρ' Αἰολεῦσιν“ (cf. Apollon. ap. Bergk. p. 930. Ahr. I. p. 142); mutant vero ε in ει. Sed res perobscura est et dubitationi valde obnoxia (v. Curt. de verb. p. 201/2). At quis negabit, cum secunda et tertia personae artissime cognatae sint (v. Gies. p. 214/5), illam ex huius analogia posse conformatam esse? Atque Bergkius concessit sermonem Graecorum a recta ratione facillime desciscere potuisse. Ergo non veri dissimile est Aeolenses φίλεισθα pro φίλησθα propter φίλεις φίλει adsumpsisse; sed etiamsi φίλησθα non scriptum erat per idem signum *E* atque ἔχεσθα, Theocritus potuit secundum συνίησθα 30, 14 (= τίθησθα φῆσθα Φ. 186. ξ. 149) et ἐθέλησθα 29, 4 et ποθόρησθα 6, 8 per imitationem procudere. Adparet autem ambiguum esse utrum vox δίδοισθα Aeolismus putanda an in ipso Ionismo ex analogia formarum διδοῖς διδοῖ figurata sit.

Etiam forma οἷσθα grammaticis Aeolica fuit non tam propter terminationem (= οἷ(δ)-σθα; Curtius de verb. p. 51. σ stirpi vindicat) quam propter syncopen: τὸ γὰρ οἷδα οἷδημι φασὶν οἱ Αἰολεῖς, εἴτα τούτου τὸ δεύτερον οἷδης καὶ κατ' ἐπέκτασιν τῆς -θα συλλαβῆς οἷδησθα καὶ κατὰ συγκοπὴν οἷσθα v. Herod. π. τῶν εἰς μι II. p. 836, 18. π. μονήρ. λέξ. p. 920, 28; cf. Lentzii adn. ad II. p. 264, 19. Ahr. I. p. 136, 4. Laroche. p. 332.

11) Iam dudum a grammaticis et veteribus et recentioribus recte observatum est inter verba anomala multas formas inveniri quae imperfectorum specie indutae originatione prorsus obscurata usu aoristorum notionem sint adeptae, ad quorum formationem reliqui modi tum adaptati sunt. Tales igitur leguntur: *ἐβίων* (imp. *βιώτω* Θ. 429. *βιῶναι* K. 174) *ἐάλων* (*ἀλώμεναι* Φ. 495. *ἀλῶναι* M. 172. Φ. 281. ε. 312. ω. 34 etc.) *ἐγήραν* (*γηρᾶς* P. 197. cuius dativus est *γηράντεσσι* Hes. op. 188. *γηρᾶναι* Soph. Oed. C. v. 870. propter quas etiam imperf. *ἐγήρα* H. 148. P. 197. ξ. 67. potius ad *γήραμι* quam cum Lobeckio ad Buttm. II. p. 13 ad *γηράω* referendum est) aliae. Aptissime autem iam in schol. ad P. 197. ex Corinna (fr. 35) participium Boeoticum praesentis *βροντᾶς* (v. Lobeck. Ahr. II. p. 524. Curt. de verb. p. 194) ad *γηρᾶς* admotum est sed male utrumque ex *βροντήσας* et *γηράσας* syncopatum credebatur, quia non aliter se habet atque *βιβᾶς* quod olim saepius apud Homerum erat pro vulgari *βιβῶν* (v. Laroche. p. 216. Curt. de verb. p. 152). De tota re scite Curtius Aeolica *ἐδοκίμων ὠθήτω γέλαις* componens sic disputavit: „eine Anzahl zweisilbiger Formen, welche offenbar nur dadurch zu der Stellung als Aoriste im System des Verbums gelangten, dass für den Praesensstamm andere Grundformen verwendet wurden (cf. *ζῶ γηράσκω*). — Augenscheinlich ist *ἐβίων* wie *ἐάλων* Praeteritum eines Stammes der nichts Aoristisches an sich trägt, sodass eine Stammesverschiedenheit zwischen den Praesens- und den Aoristformen von Haus aus gar nicht vorhanden ist. — Seiner Bildung nach ist *γηρᾶ-* ebenso gut contrahirt und ebenso wenig aoristisch wie *ἄλω- βιω-*“ v. ib. p. 192—194. 198. 356. Stud. III. p. 387. — Redeunt ergo ad eandem flexionem quo *συλήτην* etc. pertinent linguae antiquissimo statui communem.

Inter has formas unam pro Aeolismo certissimo confidenter vendito: *ἀπούρας ἀπηύρα* cuius explanatio Ahrensio debetur; Aeolismum scilicet evicit digammi in *v* transitus et suadet tenor retractus (§. 1. 6. §. 3. II. 3) atque optime convenit flexionis ratio. Nam *ἀπούρας*, quod grammatici per syncopen vel ex *ἀπουρήσας* (E. M. 132, 45) vel ex *ἀπουρίσας* (v. Buttm. lexil. I. p. 73. Lobeck. ad B. II. p. 13) extricare solebant, Aeoli-

cum participium praesentis ἀπούραμι pro ἀποφράω usitati (cf. ἀπούραις Pind. Pyth. 4. v. 149. ubi Aeolicus mos productionem vicariam propria scriptura exprimendi servatur) atque ἀπηύρα vel ἀπεύρα, ut iam Lobeckio visum est, fuit imperfectum cui usus, tyrannus ille linguae, aoristi notionem inpegit (v. Buttm. I. p. 72. 80. n. 9 qui ipse non recte formam εὔρον adtulit); augmentum vero aut ab iis qui priscam litteraturam Ionicis elementis accommodarunt falso η scriptum aut iam ante, quia formatio mox in oblivionem abierat atque de ficticio praesenti ἀπαυράω cuius nusquam est vestigium cogitabatur, pronuntiatum fuisse pro exspectato ἀπέ-υρα Ahrensius gnaviter excogitavit omnibus fere adsentientibus (v. Bergk. de hist. litt. p. 115. n. 169. Curt. de verb. p. 193. qui iure Brugmanum p. 166 η digammo quamvis in υ mollitum est productum proclamantem non probavit). Adcedit videlicet ei opinioni qua formae ἀπούρας ἀπηύρα pro Aeolismis receptae creduntur ea argumentandi probabilitas quam ex certa sede vocum derivamus, de qua iam Lehrsius ad Lachmannum (Betr. p. 7) scripsit; nam formae in certis formulis semper versuum clausulam obtinent. Ἀπούρας de rebus usurpatum legimus: ἐλεύθερον ἡμᾶρ ἀπούρας Z. 455. II. 831. T 193. γέρας αὐτοῖς ἀπούρας A. 356. 507. (B. 240.) τεύχε' ἀπούρας A. 432. θυμὸν ἀπούρας Φ. 296. ν. 270. ἀπηύρα: ἦτορ ἀπηύρα A. 115. Φ. 201. Ω. 50. εὖχος ἀπηύρα O. 462. τεύχε' ἀπηύρα A. 334. P. 125. quae verba auctor diremit verbis nonnullis interpositis Ψ. 800. θυμὸν ἀπηύρα Z. 17. K. 495. II. 828. P. 236. T. 290. Φ. 179. λ. 203. ὄλβον ἀπηύρα σ. 273. οὔς ποτ' ἀπηύρα Ψ. 291. (equos); de personis his locis dictum est: κλισίῃθεν ἀπούρας I. 107. (Bρῖσηῖδα cf. A. 356.) ἦν τότ' ἀπηύρα I. 273: (Bρῖσηῖδα). πόντος δέ οἱ οὔτιν' ἀπηύρα γ. 192. Auctores autem libri I quem Lachmannus p. 26 sq. omnino recentioris originis suspicionem movere vidit et libri Ψ. (v. p. 83) ut iam usum formulae paululum novarunt, ita novam formam I. sing. imp. ἀπηύρων pro ἀπεύραν de verbo in -αω contracto deductam (quacum Sonnius in Kuhn. ann. XIII. p. 434. ex Lobeckii ad Buttm. II. p. 152 additamenti ἀπέδρων pro ἀπέδραν contulit) admittere non dedignati sunt: ἦν τότ' ἀπηύρων I. 131 (de Bris. cf. v. 273) θώρηκα — ἀπηύρων

Ψ. 560. (φάσανον) — ἀπηύρων Ψ. 808. (cf. τεύχε' ἀπηύρα). Neque recentior imitator (Lachm. p. 80) ignoratur versu T. 89: γέρας αὐτὸς ἀπηύρων; solum in genuina Odyssea parte v. 132 obcurrit: νόστον δέ οἱ οὔ ποτ' ἀπηύρων, quo versu cognoscimus iam antiqua aetate formam in Iliade lectam fuisse atque obscurationem verae originis pervetustam esse. Porro in libro Θ quem Hermannus et Lachmannus damnaverunt adeo secunda persona exstat: κῦδος ἀπηύρας v. 237. atque luculentum imitationis documentum cernitur in v. A. 430. (v. Lachm. p. 7) ubi vox ἀπηύρων (de Bris.) non solum de sede plane detrusa sed etiam pro singul. pers. prima loco III. p. plur. adhibita est; exspectatur sane ἀπεύραςαν (v. Ahr. in Diar. Ant. p. 802) vel ἀπεύραν, quo fortasse spectat Hesychii glossa ἀπηύρων ἀφείλοντο. Est igitur ut accipiam omnibus his locis quos perlustravi e tertia pers. ἀπηύρα quae per se ad verbum in -αω trahi potest sed propter ἀπούρας ad contractam flexionem in μι pertinet ceteras personas per imitationem secundum analogiam verbi in αω procusas esse; nam in recentiore partium origine posita est totius rationis summa probabilitas.

Restant etiam formae ἀπουράμενος scut. Herc. v. 173. et v. l. ad δ. 646 ἀπηύρατο (a Wolfio e textu Ahrensis arbitro inmerito eiecta, v. Buttm. lexil. p. 72), in quibus brevis vocalis suspicionem adfert, verbum non contractae sed vulgaris coniugationis in μι quale est ἴστημι ἰσταίμενος subponendum esse. Sed non vereor ne Aeolismi adsumptionem cassam reddere possint; nam ne eius quidem flexionis exempla desunt in dialecto Aeolica: ἐπιστάμενα, S. fr. 70, 2. κίρνᾳτε A. fr. 45, 2. ἔλλᾳθι (Ahr. p. 32. 58) μόρνᾳμαι pro μάρναμαι (Hesych., Curt. de verb. p. 171). Tamen haec Odysseae pars ubi iuxta ἀπηύρατο etiam ἀπηύρα in medio versu legitur (δ. 620 — ε. 42) novitatis speciem satis adfectavit (v. Kirchhoff. die hom. Odys. u. ihre Entstehung p. IX) atque vix multo antiquior est scuto Hereulis, quare etiam hanc deformationem quae non minus perturbationem auxit rhapsodis imitantibus inputare non plus habeat audaciae. Praeterea non credere possum futurum Ionicum ἀπουρήσουσιν X. 489 si Buttmanni (lexil. I. p. 73. n. 2) et Bekkeri lectionem e cod. Harl. depromptam probas contra Aristarchi

ἀπουρίσσουν, quod C. A. I. Hoffmannus in ed. libr. *Φ. X. II.* p. 99 defendit, summae esse aetatis. — Egregium quidem documentum Aeolismi HomERICI vocem de qua egi habendam esse diiudico, in qua perspicue videtur quo modo Homeridae formulam quam non perspectam habuerunt tractaverint; quod autem *ἀπηύρα* in cant. apud Aeschyl. Pers. v. 949. Eurip. Andr. v. 1029. (v. Buttm. lexil. I. p. 80. n. 9) legitur, non dubito id ad imitationem Homericæ elocutionis tragicis valde familiarem referre.

12) Cum in Homericis carminibus pro usitata longiore terminatione *-σαν* sexcenties tert. pers. plur. praet. in *-ν* exirent: *κόσμηθεν ἐφόβηθεν σήκασθεν ἄγεσθεν δάμεν ἄλεν βλάβεν ἔβαν ἔστιαν* etc., grammatici in iis nimirum syncopen quam eos prae ceteris rebus in deliciis habuisse scimus viderunt diversisque dialectis formas Homericas vindicare studuerunt Aeolicae Boeoticae Doricae Ionicae. Sic e. g. *κόσμηθεν* schol. *Γ. 1.* Doricum fuit, contra schol. ad Theocr. 7, 60 (v. Goettl. de acc. p. 69. Ahr. II. p. 29. n. 9) sic adnotavit ad *ἐφίλαθεν*. ἔστι δὲ *Ἀιολικὸν ὡς καὶ τὸ ἐκόσμηθεν*, rectius gramm. in Et. M. p. 532, 32 iudicavit: *ὁ ἀόριστος ἐκοσμήθησαν — συγκοπῇ γίνεται κόσμηθεν· ὁμοίως τὸ τράφεν Δωρικῶς καὶ Ἰωνικῶς καὶ τὰ ὅμοια· ἐφάνθησαν καὶ ποιητικῶς ἢ Ἀιολικῶς ἢ Δωρικῶς φάανθεν*. Sed sufficiat lectores si qui sint remittere ad ea quae Ahrensius I. p. 211. n. 6. II. 317. n. 7. et Lentzius ad Her. π. παθ. fr. 273 a, II. p. 264. e vastis eruditionis grammaticae horreis suggesserunt. Quaerenti igitur cuius sententiae manus demus respondeo aut omnes aut nullum recte iudicasse; absurde vero Ameisius p. 52 illas Boeoticae dialecto adsignavit. Leguntur sane et breviores et longiores terminationes in Aeolide (v. Lobeck. ad Buttm. II. p. 13. Ahr. I. p. 144. II. p. 512), illae in Doride (II. p. 317), neutra in Boeotica dialecto (I. p. 211). Enimvero terminatio *-ν* simplicior eaque quae *-εσαν* est antiquior, ante quam cum in fine fuisset antiquitus *τ* longa vocalis alias conservata ut semper correpta est (v. Ahr. coni. in *μ* p. 10. II. p. 29. Curtium de tempor. et mod. p. 273. de verb. p. 143. 195. Christ. p. 89. 92 Meister Stud. IV. p. 420) praeter Delphicum *ἀπελύθην* (ap. Wescher et Foucart. n. 254, 1, v.

Curt. Ausb. p. 227) et Homericum *μιάνθην* *Δ.* 149, ubi lectioni *μιανθεν* Hermannus op. VI. 1. p. 282/3 et Ahrensius de coni. in *μι* p. 36. II. p. 317 patrocinati sunt, ab Homeridis posterioribusque poetis ex antiquissima lingua et Homérico usu retinebatur.

13) Non meliore iure Ameisius p. 53 Gregorio Cor. qui p. 581. in Homericis participiis *πεποιηώς τεθνηώς τετιηώς κ* excidisse et in indic. *βεβάσι μεμάσι* etc. (quod iam Giesius p. 325 repudiavit) idque Aeolico more tradidit auscultavit. Nam constat formas quae etiamtum ante suffixa olim a digammo incipientia (*For-*) littera *κ* carent antiquiores esse vulgaribus, sed latet quomodo *κ* sit explicandum; tamen minime Christius p. 281 laudandus est qui *F* in *κ* posse transire autumavit; cf. Curtium qui sententiam de temp. et mod. p. 199—201. 295. 336 explanatam litteram euphonica ratione ut hiatus evitaretur insertam esse ipse revocavit et. p. 62. Erl. p. 112.

14) Male lippus scholiastes cod. Lips. ad epicum coniunctivum *θείω* II. 437 adpersit notam: *θήσω Αἰολικῶς*.

15) Verbi substantivi Aeolica vestigia certa praeter *ἔμμεναι* quode dixi §. 7. II. 3 apud Homerum non obcurrunt; nam participum quod apud Aeolenses semper vocalem initialem stirpis *ἔς* retinet: *ἔων ἔοντος* (Ahr. I. p. 146) idem est et in Iade apud Homerum Herodotumque et in Doride (Ahr. II. p. 323) neque de imperativo Sapphico *ἔσσο* (fr. 1, 28. Ahr. I. p. 146. II. p. 321. 542) et Homérico *ἔσσ' γ.* 200. ρ. 273 neque de imperfecti sing. pers. I. antiquissima *ἔον* quae Heraclide teste apud Alcaeum (fr. 127) erat atque legitur *Δ.* 762. *Ψ.* 643 neque de ceteris formis *ἤσθα* etc. nota perspicitur qua ad liquidum perducas utrum eae Aeolismi an archaismi rectius habendae sint; praeterea auctor sim ne quis futuri *ἔσσομαι* quod inepte Eustathius p. 655, 13 *Σικελικόν*, οὐ μὴν *Αἰολικόν* vocavit tertia pers. sing. *ἔσσειται* B. 393. N. 317. pro Dorismo Homérico iudicet (v. Renner. I. 2. p. 59) vel Aeolismo (Eust. 129, 23. (Ahr. I. p. 132) *πεσειται Αἰολικόν* dixit, schol. Aristoph. Plut. v. 493: τὸ δὲ βαδιεῖται, καὶ φευξεῖται, οὐ μόνον *Αἰολικά*, εἴτε *Δωρικά*, ἀλλ' ἤδη καὶ *Ἀττικά*, Herod. π. Ἴλ. πρ. II. p. 34 ad B. 393. adscripserunt: ἤδη γὰρ πολλή χρῆσις τῶν τοιούτων

παρὰ Ἀττικοῖς); nam ut alibi ita apud Homerum vestigium antiquissimae linguae duravit (= pro ἐσσηται) v. Ahr. II. p. 288. Curt. de temp. et mod. p. 310. 311.

Caput quintum.

Reliqua.

§. 19. De praepositionibus.

Quod nunc inter omnes satis constat, mutilationem praepositionum sive per se exstant sive cum vocibus conpositae sunt ad elisionem et apocopen maxime propensarum antiquae linguae omniumque dialectorum (v. Gies. p. 334) fuisse propriam et praecipue in poetarum usu legitimam, id minime veteribus grammaticis persuasum erat qui cum in Aeolide eam praevaluisse vidissent (παρὰ Αἰολεῦσιν συνεχέστερον αἱ προθέσεις συγκόπτονται v. Apollon. ap. Ahr. I. p. 149) proclivi iudicio Aeolicam apocopen Homero inculcaverunt; adeo ea opinio haeserat ut Herodianus Aeolicam psilosin vocis ὑββάλλειν ex illa defenderet (§. 2. I. 3). Auctoris igitur de Hom. dial. p. 477. καθδραδέτην ὑββάλλειν inter Aeolica rudera remittentis aliorumque alia futilitatem redarguere piget; miror vero Ahrensium de mist. p. 65 Aeolicam apocopen in Anacreontis verbis καὶ δὲ λῶπος ἐσχίσθη (fr. 80) agnovisse; καὶ δὲ sane apud A. fr. 41 est sed multo frequentius apud Homerum (in Iliade ter et tricies nisi in computando erravi).

1) Particulam πὲρ semel a nonnullis pro praepositione περὶ Aeolicam elisionem passa habitam esse docent Aristonici adnotamentum ad O. 651: ἀχνύμενοι περ ἑταίρου· ἡ διπλῇ, ὅτι ἐλλείπει ἡ περὶ: περ' ἑταίρου. Ἑλλάνικος δὲ Αἰολικῶς νομίζει τὴν περὶ πὲρ εἰρησθαι (Eust. p. 1044, 15. Ahr. I. p. 150, 2) et cod. Viet. schol.: Ἀτταλος δὲ συγκοπήν φησιν ὡς ἐν τῷ παρ Ζηνί' Δ. 1, quam adsumptionem recte improbarunt schol. cod. Ven. B. L.: λείπει ἡ περὶ. τινὲς δὲ Αἰολικῶς τὸ πὲρ ἀντ' αὐτῆς λαμβάνουσιν. ἀήθης δὲ Ὀμήρῳ ἡ τοιαύτη συναλοιφή. Hucusque

autem ex Aeolide tantum apocopae non elisionis exempla innotuerunt, quam Ahrensius soli Delphicae dialecto adseruit v. II. p. 357/8. 410. 411. de mist. p. 73; sed contra disputant Peter de dial. Pind. p. 6. et Herzogius in l. in Add. laud. p. 173.

2) Pauca etiam de praepositione *ἀνὰ* adnotabo quae apud Aeolenses erat *ὄν* vel ante labiales et sibilantes *ὄ* (Ahr. I. p. 149). Huiusmodi Aeolicam apocopen puto esse in *ἀ-νερύειν* pro *ἀ(ν)φερύειν* (cf. *κα(τ)φάξαις*, §. 3. I. 2) quia vox aliunde Aeolica est; sed quod hic *α* non in *ο* offuscatum est, eam fuisse causam credo quod *α* statim cum digammo emollito in diphthongum coaluit, quae res etiam in eiusdem stirpis verbo *ἀπούρας* apocopae impedimento fuisse videtur. Tamen satis in aleam datum est tale de vocum Aeolismo iudicium nisi aliae proprietates adcedunt quibus defendatur. Zenodotus videlicet pro Aristarcheis lectionibus *ἄνστησον ἀνστήσων ἀνστήσεσθαι* (v. Did. ad K. 32. 176 etc. ap. Schmidt. p. 139), si minus *ἄσσησον ἄσσησων ἄσσησεσθαι*, quia duplex *σ* ante consonam positum Graecorum pronuntiationi non convenit praeter Dores (Ahr. II. p. 100. Christ. p. 144), at certe *ἄστησον ἄστήσων ἄστήσεσθαι* (formas conlegit omnes Larocheius p. 394/5) scripserat, de qua re legimus ad B. 694 Aristonicea verba satis corrupta et lacunosa: *ἡ διπλὴ περιστιγμένη, ὅτι Ζηνόδοτος γράφει „ἀνατάσασθαι ἔμελλεν“ διὰ τοῦ καταπροηγούμενως λόγον αἰολίζοντος, ἀλλ’ οὐχὶ σπανίως δι’ εὐφωνίαν. οὐδὲ οἱ Αἰολεῖς δὲ οὕτω λέγουσιν.* Nemodum vero eorum obscuritatem plane expedit; emendationes igitur temptatas videsis apud Duentzer. de Zen. stud. p. 60. n. 37. et apud Friedlaender. Ariston. p. 76, ubi Lehrsus ante *ἀστήσασθαι* quod Bekkerus coniecit e corruptela etiam *ἄνευ τοῦ ν* elicienda atque post *ἀλλ’ οὐχὶ* verba *Ὅμηρος, εἰ μὴ* addenda proposuit (scil. *τὸ ν ἐλλείπει*); vel fortasse post *διὰ τοῦ* interciderunt verba *ἐλλείμματος τοῦ ν τοῦ* similiave; sed *αἰολίζειν* est Aeolice loqui, non Aeolicum reddere; minime equidem difficultates dissolvere mihi videor. In his igitur formis, quas Aristarchus non tam nimis severe, quod Duentzerus dixit, quam recto iudicio usus quia concursus litterarum *νσ*, in mediis sane vocibus minus tolerabilis, in commissura compositionis duarum partium non prorsus spernebatur, nisi

integra praepositio artissime cum voce coaluit (cf. *σύστημα*, sed *ἔνσπονδος* in praepositionis notio praepollet) reiecerat, Ameisius p. 48/9 ex Hes. glossas vere Aeolicas *ὀσκάπτω ὄστασαν ὀστάθεις* in comparationem advocans Aeolismum delitescere confidenter protulit, de mutatione vocalis de qua nescio an Aristonicus cogitaverit neglecta parum sollicitus. Sed hanc rationem *ν* ante *στ σκ σπ* eiciendi non Aeolensibus solis peculiarem fuisse docent et vox Laconica *ἄττασι* pro *ἄσταθι* = *ἄνσταθι*, in qua Ahrensius II. p. 356 perverse Aeolico more nasalem extritam esse dixit, et Attica scriptura *ἐστήλη* = *ἐνστήλη* (v. tit. c. i. G. I. 87. l. 14, Gies. p. 94. 95. 381) et Homericæ formae *ἄσχετος* pro *ἄνσχετος* (v. Bekk. sched. Hom. I. p. 158) et *ἔσπετε* pro *ἔνσπετε* sicut Ahrensius in gramm. p. 115 recte explicuit (alii *ἔσπετε* pro *σέσπετε*, ut L. Meyer in Kuhn. ann. VI. p. 164 maluerunt, Christius p. 222 id inchoativum = *ἔπσπετε* esse voluit quod prorsus non intellego); ne hic quidem Ameisius Aeolismum satis defendit. Potuit etiam praepositionis *κατὰ* duriores apocopen propter Alcaic. *καστάθεις* et Sapphic. *κασπολέω* et Hesiod. *κανάξαις* in formis Homericis *κᾶσχεθε* A. 702. *καστορνῦσα* ρ. 32. *κάκτανε* Z. 164. H. 90. (Christ. p. 73) Aeolicam nuncupare, quod Ahrensius male in Laconicis glossis *κάβλημα κάβασι* Pind. *κάπετον* Alem. *καβαίνων* aliis (Gies. p. 254) statuit; equidem profecto eos qui ob emollitam pronuntiationem Aeolismum somniaverunt non probare possum. Nempe non dialectorum cancellis haec consuetudo circumscribenda est, sed communi euphonica lege nititur quae minime in scriptura adparet et plurimum valuit; recte etiam Peter de dial. Pind. p. 67 in Pind. *ἀμνασει* euphoniae causa nasalem eiectam esse vidit. Qua in quaestione contra Ameisii sententiam nescio quid optatius accidere potuerit quam quod unum firmissimum exemplum titulo Aeolico primo saeculo p. C. n. exarato cuius „dialectus severis legibus adstricta est“ adfertur: *ὄνσταθείσας* (cf. Kaibel. p. 4. n. 7. l. 6. p. 12), e quo elucet ne Aeolenses quidem semper illam consuetudinem tenuisse.

§. 20. De adverbiiis particulis coniunctionibus.

1) Supra iam (§. 8. I. 1) inter adverbia temporis et loci in quibus vulgo α in ε debilitatum est $\tilde{\nu}\pi\alpha\iota\theta\alpha$ fortasse ad Aeolicam consuetudinem relegandum esse adnui; alia eiusmodi numquam reperiuntur.

2) Hypotheticarum particularum munere in Graeca lingua duae inter se diversae formae fungebantur: $\tilde{\alpha}\nu$ in dialecto Attica et Ionica $\kappa\grave{\alpha}$ in Doricis. Aeolenses vero hanc voculam trita mutatione vocalis $\kappa\grave{\epsilon}$ protulerunt quod semper exstat atque etiam ante vocales (v. Ahr. I. p. 156. 45); tamen nescio an iis forma $\kappa\grave{\epsilon}\nu$ etiam vindicanda sit, ubi primigenia nasalis nondum est abiecta (v. Buttm. I. p. 93. H. Weber. de partic. Dorica $\kappa\alpha$ p. 16); nam Graecae formae ab sanscrit. kam descendunt. Quod autem Weberus p. 17 Graecum $\kappa\grave{\alpha}\nu$ in titulo Tegeatico (v. Iahn. ann. v. 83. p. 586 sq.) recentioris aetatis, in quo particula $\tilde{\alpha}\nu$ frequentissima est, terprehendisse sibi visus est, hoc maxime valde mirari subit, quod in nulla dialecto in ore hominum vigente utraque particula simul usitata fuit, quo adcedit quod ubicunque $\kappa\grave{\alpha}$ vel $\kappa\grave{\epsilon}$ in usu erat etiam $\alpha\grave{\iota}$ pro $\epsilon\grave{\iota}$ $\alpha\grave{\iota}$ $\kappa\alpha$ vel $\alpha\grave{\iota}$ $\kappa\epsilon$ pro $\epsilon\grave{\alpha}\nu$ ($\epsilon\grave{\iota}$ $\tilde{\alpha}\nu$) expectari debet; propter hos igitur scrupulos pace praeceptoris mei spectatissimi eam rationem probare malim qua Kirchhoffius $\kappa\grave{\alpha}\nu$ crasin esse pro $\kappa\alpha\grave{\iota}$ $\tilde{\alpha}\nu$ statuit. Solum in Homericis carminibus prout metri commoditas postulabat praeter $\tilde{\alpha}\nu$ etiam $\kappa\grave{\epsilon}\nu$ $\kappa\grave{\epsilon}$ κ' saepissime admissum est, unde poetae velut Alcman ($\tilde{\alpha}\nu$ cf. fr. 42. 49, tamen vid. Weberum p. 97) et Pindarus (recentiores nunc non curo) eandem libertatem sibi adriperunt. Sed anquirendum est quid de Homericis usus ambiguitate statuatur. Exstiterant scilicet qui autumarent significationem esse diversam ut e. g. R. Merkelius in nov. Mus. Rhen. a. 1848. demonstrare molitus est; sed absurda est opinio ut ne verbo quidem ea refutetur necesse sit. Itaque nisi suspicio probabilis iudicatur antiqua linguae aetate duas formas ad eandem vim exprimendam promiscue praesto fuisse, discrimen ita ponendum est ut ad diversas dialectos eae relegentur. Vidit autem id Spitznerus ad E. 273. (©. 196); sed male fecit quod $\kappa\grave{\epsilon}$ dixit Ionicam $\tilde{\alpha}\nu$ Atticam

particulam qua Homerus usus esset; nam si forte Herodoti loci memor fuit, in hac re bene lapsus est quia verba VII. c. 159: ἡ κε μέγ' οἰμώξειε ὁ Πελοπίδης Ἀγαμέμνων sunt HomERICA ex H. 125. ἡ κε μέγ' οἰμώξειε γέρον ἱππηλάτα Πηλεὺς transscripta. Contra Apollonius Dyscolus Homericum κέν e Doride repetiit (Ahr. II. p. 381. n. 2) fortasse Pindari et Theocriti usum qui epicis secuti sunt respiciens, cui cum Ahrensio p. 382 utique diffidendum est. Quod cum ita se habeat mihi quidem iuxta Ionicum ἄν ab Homeridis κέν κὲ κ', quae alias metricas coniunctiones concedunt, ex Aeolicis carminibus retenta esse videntur, cui rationi adnuit Bergkii hist. litt. Gr. p. 131. n. 214. (p. 852. n. 137); atque consensit Ribbeckius cum in Iahn. ann. v. 66. p. 11. A. 799 Aeolismum bene testatum ab Aristarcho non esse propulsatum indicaret; Ahrensio igitur recte de mist. p. 62 κέν e Solonis trochaeis fr. 53 inter epicis Aeolismos enumeravit. HomERICA exempla solum ex Iliade conlegi: κὲ A. 175. 218. 523. B. 229. 373. 440. Γ. 41. 71. 92. 138. 255. 291. 392. Δ. 95. 176. 290. 429. E. 273 bis. 885. 887. Z. 83. 228. 229. 258. 285. 410. H. 104. 125. 158. 171. 273. Θ. 130. 131. 430. I. 57. 61. 140. 155. 157. 165. 262. 282. 297. 299. 303. 363. 416. 424. 619 bis. 702. 707. K. 57. 211. 282. 307. A. 310. 367. M. 26. 325. 381. 447. N. 57. 377. 723. 815. Ξ. 102. 210. 235. 258. 267. 484. O. 51. 211. 224. Π. 16. 129. 621. 624. 723. P. 38. 70. 99. 105. 144. 149. 159. 229. 241. 321. 366. 530. 586. 613. 622. 629. 658. Σ. 120. 151. 271. 308 bis. T. 72. 190. 218. 228. 235. 272. Τ. 290. 454. Φ. 24. 103. 127. 296. 459. X. 43. 67. 258. 382. 427. 435. Ψ. 322. 345. 490. 540. 559. 593. 675. 733. 805. 855. 857. Ω. 119. 147. 176. 196. 437. 531. 565. 661. 665. 666. 686. 713. κέν ante vocales: A. 137. 139. 294. 324. B. 12. 29. 66. 155. 160. 176. 231. 346. 361. Γ. 56. 66. 373. 410. Δ. 171. 173. 318. 539. E. 22. 311. 388. 484. Z. 50. 73. 456. 457. H. 77. Θ. 90. 143. 196. 404. 408. 418. 422. 533. I. 74. 102. 125. 126. 141. 267. 386. 409. 601. 701. K. 44. 67. 166. 212. 306. 444. A. 311. 433. 750. M. 226. 324. N. 287. 290. 486. 742. 743. Ξ. 53. 79. 91. 108. 190. 191. 237. 241. 244. 368. 416. O. 109. 459. 494. Π. 698. P. 93. 100. 162. 260. 417. 488. 563. Σ. 165. 454.

A 255, 293

1) κε H 125 [303 N 815
 P 33 x 16/43, 435

228.

1) τε κε

56 E. 885

467. T. 110. 415. T. 243. 288. 311. 367. Φ. 226. 280. 336.
 544. X. 110. 202. 253 bis. 287. Ψ. 247. 382. 547. 592. Ω. 75.
 92. 154. 183. 370. 431. 463. 553. 619. 635. 655. 733. 744.
 κέν ante consonas: A. 100. 139. 255. 256. 293. 527. 567.
 B. 81. 128. Γ. 41. 354. 417. Δ. 36. 40. 94. 97. 190. 229. 421.
 E. 898. Z. 49. 225. 452. 454. H. 28. 130. 456. Θ. 24. 34. 180.
 291. 354. 405. 419. 454. 465. I. 112. 138. 142. 280. 284. 501.
 525. 681. 702. K. 130. 171. 303. Λ. 382. M. 58. 465. N. 343.
 Ξ. 504. O. 46. Π. 71. 617. P. 515. Σ. 115. T. 81. 90. 227.
 T. 167. 308. 311. 335. 429. Φ. 226. 412. 432. X. 42. 246.
 359. 365. Ψ. 527. 606. Ω. 56. 222. κ' A. 64. 184. 547. 549.
 580. B. 123. 366. 391. Γ. 279. Δ. 306. E. 192. 481. 484. 679.
 Z. 260. H. 41. 334. Θ. 26. 207. 217. I. 146. 288. 397. 510.
 545. 615. K. 235. 345. 380. Λ. 409. (802.) M. 344. 357.
 N. 128. 238. 321. 734. Ξ. 127. 239. 299. 333. (376.) O. 121.
 697. 736. 738. Π. 44. 848. P. 103. 163. 398 bis. 506. Σ. 280.
 T. 61. 167. 260. T. 94. 250 bis. 337. 358 bis. Φ. 211. 280.
 X. 16. 70. Ψ. 154. 554. 660. Ω. 149. 178. 335. 529. 566. 664.
 χ'. B. 238. Γ. 53. Δ. 347. H. 342. εἰσόκε Γ. 409. H. 40.
 291. 376. 377. 395. 396. I. 46. 48. Λ. 193. 208. 666. M. 150.
 Ξ. 6. Π. 455. P. 454. Φ. 133. 531. εἰσόκ' I. 609. K. 89. O. 70.
 εἰσόκεν E. 466. H. 71. K. 62. Ξ. 77. Φ. 128. 231. Ψ. 244.
 ὥς κε A. 32. B. 385. Δ. 66. 71. Z. 281. T. 151. ὥς κεν
 (ante cons.) Z. 69. 148. H. 463. Θ. 508. (ante voc.) Z. 364. =
 ὥς ἄν. B. 139; contra ἄν legitur A. 232. 271. 301. 519. B. 242.
 250. 488. 597. Γ. 25. 52. 54. 66. Δ. 53. 164. 223. E. 32. 85.
 224. 232. 362. 456. 457. Z. 113. 129. 141. 329. 412. 448. 521.
 H. 193. 231. 286. 335. 459. Θ. 10. 21. 210. 369. 373. 375. 406.
 420. 451. 455. 475. I. 26. 77. 101. 167. 304. 372. 375. 417.
 437. 444. 517. 684. 704. K. 5. 204. 243. 325. Λ. 187. 202.
 269. 387. 504. M. 41. 69. 75. N. 117. 289. 324. 676. 741.
 Ξ. 58. 74. 126. 245. 247. 335. 344. 370. O. 40. 69. 80. 170.
 209. 294. 348. Π. 62. 84. 271. 638. 687. 747. P. 186. 327.
 489. 520. 711. Σ. 192. 297. 397. 409. T. 205. 209. 230. 271.
 331. 375. T. 24. 134. 247. 316. 426. Φ. 340. 358. 375. 462.
 558. 560. X. 20. 49. 103. 108. 387. Ψ. 275. 339. Ω. 213. 263.
 297. 367. 437. 439. 566. 654. ἄν κεν coniunctum est N. 127.

3) Eadem est condicio coniunctionis αἶ, quae sola non in-

121

77

76

4

18

3

7

6

5

venitur sed saepissime in certis formulis αἴθε αἶ γὰρ αἶ κε etc. iuxta εἶ adparet; igitur tantum qui huc faciunt locos indicabo. Nam antiquior forma est αἶ quae illa diphthongi mutatione multis exemplis conprobata (v. Ahr. II. p. 186/7) temporum decursu in εἶ transiit; illa igitur apud Dores remansit, ita tamen ut posteriores tituli e. g. tabulae Heracleenses saepius εἶ e vulgari lingua receptum praebeant (v. Ahr. II. p. 380), sed constantissime usque ad recentiora tempora haesit in Aeolidis consuetudine (v. Ahr. I. p. 98. Hirzel. p. 9. Wald. p. 20); contra Attica et Ionica dialectus praeter Homerum solum εἶ admisit in recentiore usu. Itaque nisi etiam harum antiquissimae aetati et αἶ et εἶ adiudicare mavis, quae opinio non potest fulciri nisi Homericis usu, illud Aeolismo vindicare praestabit quam Dorismo, qui Bekkero (sched. Homer. II. p. 11; cf. Laroche. p. 304) voculis ἄλτο μὲν αἶ inesse videbatur. Qui vir clarissimus I. p. 61/2, Heynio qui, postquam Ernesti putidius discrimen aliquod in notione positum esse accepit, ad A. 66. conquestus est plane nullum posse inveniri, adstipulatus, discrepantiam e textu extrudere atque αἶ plane extirpare maluit quam auctoritati memoriae obtemperare, invitis censoribus Friedlaendero in Iahn. ann. v. 79. p. 822 et Kaysero in Philolog. XVIII. p. 674. Neque vero huic prospere processit quod utramque formam Ionicam vocavit et antiquiorem αἶ propter augusti quandam speciem et gravitatem ab Homeridis esse praelatam autumavit, quia Herodoti verba I. c. 27: αἶ γὰρ τοῦτο θεοὶ ποιήσκειαν (hunc enim locum advocavit) ad Homericam elocutionem adaptata sunt; cf. v. 236: αἶ γὰρ τοῦτο ἔπος τελέσειε Κρονίων (v. Abichtii adn.) et v. 41: τὰ μοι θεοὶ Οὐρανίωνες | ὄλβια ποιήσκειαν. Sed quid, quaeso, obstat quominus αἶθε αἶ γὰρ αἶ κε ex Aeolica poesi in epicorum usum transmanasse censeantur, quod si quis idem de μὲν statuit non refragabor (§. 9. 6). Aeolismus autem αἶ etiam Ameisio p. 25 placuit. Nunc locos Iliadis secundum Dindorfii edit. adferam: αἶθε X. 41. αἶθ' A. 415. Γ. 40. Δ. 178. Ξ. 84. Π. 722. Σ. 86. = εἶ θ' Δ. 313. H. 157. A. 670. Ψ. 629. αἶ γὰρ B. 371. Δ. 189. 288. H. 132. I. 536. (Π. 97.) Σ. 272. 464. X. 340. 454. = εἶ γὰρ Θ. 538. N. 825. P. 156. 561. Τ. 26. αἶ κε A. 128. 207. 420. Δ. 170. E. 129. 279. Z. 260. 443. 526.

H. 118. 173. 243. 387. A. 404. 799. M. 275. N. 829. E. 310.
 II. 32. 145. P. 121. 692. Σ. 91. 199. 601. T. 436. Φ. 293.
 X. 82. Ω. 592. αἴ κεν ante voc.: A. 98. E. 762. A. 405.
 O. 213. P. 652. T. 186. 301. X. 256. αἴ κεν ante cons. A. 66.
 408. B. 72. 83. A. 353. E. 260. Z. 96. 277. Θ. 282. 287.
 I. 359. A. 797. II. 725. Σ. 180. 213. Ω. 116. αἴ κ' A. 249.
 Z. 94. 275. 281. 309. H. 375. 394. Θ. 142. 471. I. 172. 255.
 K. 55. N. 236. 260. 743. E. 110. II. 41. Σ. 143. 278. 306.
 457. T. 71. 147. Φ. 437. Ψ. 413. Ω. 301. 357. 687. εἴ κε
 E. 131. 820. Θ. 478. 532. A. 455. N. 379. P. 29. εἴ κεν
 ante voc. A. 415. K. 106. 381. A. 792. E. 368. O. 403. 498.
 P. 36. T. 181. X. 244. εἴ κεν ante cons. A. 60. I. 445.
 A. 315. O. 297. T. 322. X. 220. 349. 351. Ω. 346. εἴ κ'
 B. 258. (Θ. 535.) A. 391. II. 860. P. 557. ἐπεὶ κε A. 168.
 B. 475. H. 5. 410. I. 324. X. 509. ἐπεὶ κεν Φ. 575. ἐπεὶ κ'
 A. 191. 205. 764. II. 246. Φ. 534. Ψ. 10. His locis vocula
 interposita est: εἰ μὲν κε P. 91. X. 99. εἰ μὲν γάρ κε. K. 449.
 εἰ μὲν κεν Γ. 281. Φ. 553. εἰ μὲν κ' I. 412. εἰ δέ κε A. 137.
 324. E. 212. εἰ δέ κεν B. 364. I. 135. 277. 283. 362. 414.
 II. 87. P. 96. Φ. 567. X. 111. εἰ δέ κ' Γ. 284. H. 91. I. 604.
 K. 452. T. 138. Ψ. 526. εἰ δέ χ' M. 71. = εἰ δ' ἂν Γ. 288.
 Σ. 273. Φ. 556. εἰ γάρ κ' Ψ. 344. εἴπερ γάρ κε N. 288.
 εἴπερ γάρ κ' Θ. 205. εἴπερ γάρ χ' M. 302. ἐπεὶ οὐ κεν O. 228.
 εἰ τούτω κε Θ. 196. Admirabiliter igitur scriptura fluctuat,
 cuius rei maxima culpa quin in grammaticos et librariorum con-
 ferenda sit non dubito; nam hic Aeolismus praeter metri ne-
 cessitatem est receptus. Etiam Theocrito saepissime vulgare
 εἰ ubi αἴ opus esset inculcatum esse H. Weberus l. l. p. 82
 non iniuria suspicatus est. Arbitror igitur ubicumque κὲ ad-
 missum est olim αἴ fuisse, etiamsi qua vocabula inter αἴ et κὲ
 interposita sint; hac enim re explicare solent quod nusquam
 pro εἰ δέ κε iuxta αἴ κε obcurrit αἴ δέ κε (cf. C. F. Ameis. ad
 μ. 49), quod legitur in Aeolicis titulis apud Conz. tab. XII.
 A. 17. 20. p. 35 et e Sauppīi coniectura tab. XII. C. 35/6.
 p. 37. Saupp. comm. p. 11. (ὡς κε est p. 29. l. 34. Saupp. p. 14).
 Sed nunc res perdifficilis est ad disceptandum; Buttmannus qui-
 dem in gr. Gr. II. p. 371. n. 2. item αἴθε vulgari εἴθε pro-
 pulsatum esse opinatus est, quam rem iam in medio relinquo.

29

8

16

28

7

10

7

5

7 (6+1)

5

3

3

3

10

7

1

2

1

§. 21. De patronymicis.

Herod. π. πατρων. II. p. 858, 22 — 29 τὰ εἰς ὧν πατρωνυμικά Ionibus τὰ διὰ τοῦ αἰδίου Aeolensibus vindicavit; eius quidem Aeolismi Homerus non praebet exempla. Contra formae quae terminationem ιος prae ceteris valde Aeolensibus Boeotis Thessalis usitatam (v. Ahr. I. p. 158. 215. II. p. 499. 526—528) prae se ferunt, ex Homero utpote Aeolicae Κρόνιος Τελαμώνιος Ποιάντιος Καπανήιος huc trahi solent a Bergkio hist. litt. p. 56. n. 15. Ameisio p. 54; atque iam a schol. cod. B. ad T. 404. (Eust. p. 1214, 27) Neptuni cognomen Ἑλικώνιος (cf. Herodot. I. c. 148) ad Aeolensium παρὰ τὰς γενικάς τῶν πρωτοτύπων κτητικὸν τύπον formandi morem remissum est, v. Herod. p. 850, 27. Ahr. I. p. 160. — Sed non adsequor quomodo hinc certi aliquid effici possit; itaque rem praetermittere liceat, praesertim cum in titulis recentioribus ubique longior terminatio ειος inveniatur (cf. Sauppe p. 26. Wald. p. 29. 38); atque sine ulla dubitatione illa formatio magis communis erat quam ut ex singularis dialecti proprietate repeti posset.

§. 22. De syntaxi.

Cum iam ad finem pervenerim, hoc loco subiungo unicum praeceptum ad syntaxin spectans quod ad participium βριθομένη ©. 307. in schol. cod. D. est adscriptum; κέχρηται (sc. ὁ ποιητής) μετοχῇ ἀντὶ ῥήματος καὶ ἔστι τὸ σχῆμα ἴδιον Αἰολέων. Sed erravit scholiographus; nam participium non verbi finiti sed attributi loco valet atque in reliquo enuntiato | μήκων — κάρη βάλεν, ἥτ' ἐνὶ κήπῳ, | καρπῷ βριθομένη omissa est copula ἔστιν. Ceterum vix est quod moneam talia περὶ σχημάτων praecepta grammaticorum esse commenta ac fide carere.

Haec tota farrago est quam congessi. Qua disputatione cum vestigia elocutionis Homericæ Aeolica si minus omnia pro certis me evicisse at pleraque saltem probabilia reddidisse sperem, accingo me nunc ad alteram partem, ut de condicione et causa eorum paucis exponam.

Pars altera.

De condicione et causa vestigiorum Aeolicorum.

Alexandrini antiquiores quid de versicolori elocutionis Homericæ specie eiusque origine censuerint e traditis lectionibus eo minus pro certo adfirmari potest, quia iis a proximis et posterioribus successoribus, cum iam his vera argumenta plerumque ignota fuisse videantur, interdum causae subpositae sunt eaeque saepe e dialectis haustae (cf. p. 33). Tamen id maxime adparet illos in causis eius rei odorandis parum sollicitos atque ipsorum praeiudicatis opinionibus obcaecatos, unde ea discrimina apud Homerum tracta essent, exquisitius noluisse rimari. Homerus ipse dialectos miscuisse credebatur. Itaque inter narrationes de Homeri genere ac patria circumlatas quam quisque maxime probabat eam argumentis sive e rebus sive e vocibus petitis nonnulla ut e re videbatur interpretans magnopere studebat fulcire¹⁾.

Zenodotus quidem liberrime variarum dialectorum proprietates ad textum Homericum constituendum admovit, qua in re praecipue nimium Ionismi studium, cuius vestigia accurate conguessit Laroehius p. 301 sq., conspicuum est, quam-

1) Cf. Lauerum hist. poes. Homer. p. 112. Sengebusch. diss. Hom. II. p. 4. 20. De rebus quas ad Aeolicum usum spectare grammatici suspicati sunt v. Pseudo-Herod. vit. Homer. c. 37 in Westerm. Biogr. Lauer. p. 89. n. 53. Sengeb. in Iahnii ann. v. 67. p. 259. Bergk. hist. litt. Gr. I. p. 449. 463. n. 46. Quid autem de Aeolico usu vocis ῥέως quae II. 856. X. 68. 362. πάντα τὰ μέλη, apud Aeolenses μόνον τὸ πρόσωπον (cf. Soph. Ant. 529, Eurip. Herc. fur. 1204, Theocr. 29, 16) significasse dicitur (cf. Lehrs. p. 159. Friedlaender. Aristonic. p. 271. 317. M. Schmidt. de Dionys. Thrace in Philol. VII. p. 373. ad vocem ῥεωμαλίδαι Lobeck. ad Aiæc. v. 880. p. 323) statuendum sit nescio.

quam etiam Θ. 378 ultimam syllabam vocis *προφανείσας* Dorico more, qui Hesiodo²⁾ quidem usitatus sed ab Homero alienus fuit, correptam sicut Herodianus (v. Duentzer. de Zen. stud. Hom. p. 22. 144. n. 2), Boeotico autem vel Aeolico quem suadet retractus accentus Θ. 470. *ἄας*, nescio an *αῦας*, pro *ῥοῦς*, item *φλίψεται* aliasque Aeolicas formas scripserat et pro insolitiore forma *μάρτυροι* vulgarem *μάρτυρες* utique praetulerat (v. Duentz. p. 53. Laroch. p. 308)³⁾. Eum autem Homerum origine Ionicum habuisse verisimillimum est. Eodem modo Aristophanes Byzantius in varia lectione eligenda in Ionicarum formarum gratiam diiudicaverat, quod luce clarius docent scriptura Rhiano quoque Cretensi, Eratosthenis aequali⁴⁾, probata *εἴνυσθαι* pro *ἔννυσθαι* ξ. 222. et saepius (cf. *ἐπείνυσθαι* ap. Herod. IV. c. 64) aliaeque de quibus conferendi sunt Nauckius Arist. Byz. fr. p. 33. 47. Laroch. p. 48. — Paulo aliter Aristarchus egit, qui poetam non Ionicum sed Atheniensem fuisse et inter colonos in Asiam migrasse persuasum habuit cum Theagene Rhegino consentiens⁵⁾, quare non solum ut eam suspicionem defenderet constructionibus Atticorum consuetudines referentibus rimandis adcurate adtentus fuit Atticasque quam plurimas formas recepit⁶⁾, sed etiam severissime insolitiores dialectorum formas, praecipue Aeolicas, ubicumque licuit analogia utpote iustissima

2) cf. τροπᾶς κοῦρᾶς βουλᾶς (δῆσᾶς th. 521. sec. Herodian.) alia ap. Matthiaeum gr. Gr. §. 68. p. 186. Goettling. Hes. pr. p. XXXII. Meineke anal. Alex. p. 202. Ahrens. de mist. p. 74. Foerstemann. de dial. Hesiod. c. IV. Hal. Sax. 1863.

3) V. Graefenhan. l. l. I. p. 542. Male fecit Ameisius p. 5 quod hic Aeolicae Odysseae editionis quasi a dialecto sic vocata esset mentionem iniecit, quam opinionem ab Osanno quippe mirante quod nulla adlata lectio Aeolidem repraesentaret in Anecd. Rom. p. 282 prolatam Ribbeckius in Iahn. ann. v. 66. p. 9 et Sengeb. I. p. 190 refutaverunt, cum Buttmannus eam iure inter πολιτικάς editiones quae temporibus bello Peloponnesiaco inferioribus (Sengeb. I. p. 194. II. p. 74) Ionico alphabeto recentiore scriptae (Gies. p. 163—167) fide publica et auctoritate promulgatae erant enumerasset; v. Duentzer. p. 40.

4) v. Meineke anal. Alex. p. 174.

5) cf. Sengeb. II p. 5. I. p. 31. Iahn. ann. p. 368. 612.

6) Friedlaender. Arist. p. 15. n. 2. (laudavit Ameis. p. 6). Lauer. p. 86. n. 48. Sengeb. p. 253. Laroch. p. 387. 396. 428.

norma fretus obliteravit⁷⁾. Sic clarissimum Atticismi fautorem, etsi lectiones satis munitas retinuit, una cum praeceptore Ionismi studiosissimo indubie Aeolismorum Homericorum spatium artis-simis cancellis descripsisse iam Giesius p. 180 commemoravit.

Verum enim vero aliis Homerus fuisse Aeolensis Smyrna oriundus vel e matre Cumana natus visus est⁸⁾. Quae autem sententia Pindaro Stesimbrotos Thasio aliis maxime placuerat⁹⁾, eam Hellanicus, Agathoclis Zenodotei discipulus celeberrimus grammaticus Aristarchique adversarius acerrimus, cuius memoriam ab oblivione Sturzius vindicavit, adripuerat. Is enim cum Odysseam ab Homero conditam esse negavit tum in Iliade plures Aeolismos odoratus est, quamquam Dorismos quoque sicut *θηλέας* E. 269. (cf. schol. Vict.) statuerat¹⁰⁾; quod vero Grauertus l. l. 208, (Lehrs. Ar. p. 312) eum omnes dialectos agnovisse dixit, id praepropere conlegit. Hunc Aeolismi favorem plures adsertores habuisse elucet e testimonio notatu quidem dignissimo sed tenebris satis involuto: *τὴν δὲ ποιήσιν ἀναγινώσκεισθαι ἀξιοῖ Ζώπυρος ὁ Μάγνης Αἰολίδι διαλέκτῳ· τὸ δ' αὐτὸ καὶ Δικαίταρχος* ab Osanno in Anecd. Rom. p. 5 publici iuris facto, in cuius disputatione p. 280 sq. multa non possunt probari. Quinam illi fuerint qui hoc placitum protulerunt perdifficile est ad decernendum. Nam quod Osannus Dicaearchum Messenium et Zopyrum Magnetem eum intellexit qui *περὶ Μιλήτου κτίσεως* scripserat eiusque operis in libro quarto locum Homericum (v. schol. K. 275) tetigerat¹¹⁾ eumque Aeolensem fuisse ratus ad Magnesiam Lydicam, non ad Magnesiam Caricam quae urbs a Thessaliae Magnetibus condita et post discidium a. 726 a Cimmeriis factum a Milesiis restituta apud Strabonem p. 647¹²⁾ et in titulo l. n. 2910 Aeolica audit, amandavit, argumentis valde infirmis nititur neque ab opinionis arbitrio

7) Osann. l. l. p. 286.

8) v. Pseudo-Herod. c. 37. 38. Pseudo-Plutarch. Vit. Hom. c. 2. ap. Westerm. Lauer. p. 86—90. Osann. p. 282. Sengeb. I. p. 99—101. II. p. 65.

9) v. Lauer. p. 106—8. Sengeb. I. p. 166. 205. II. p. 1. 16. 20.

10) Sengeb. I. p. 65. Bergk. litt. Gr. hist. I. p. 449. 851. n. 136.

11) Teuffelius in Paulyana Encycl. v. VI. p. 2892 de Zopyro Byzantio historico cogitare maluit.

12) ibid. vol. IV. p. 1446.

seiunctum est. Etsi id confutare vel rectiora evincere stricta ratione minime licet, hoc certius videtur et Apollonii Dyscoli verba: *φασὶ δὲ καὶ τὸν Ἀρίσταρχον ἀσμένως τὴν γραφὴν τοῦ Δικαιάρχου παραδέξασθαι*¹³⁾ et anecdoti praeceptum: *ποίησιν*¹⁴⁾ ἀναγινώσκεισθαι *Αἰολίδι διαλέκτῳ*, quod Osannus p. 283 sq. sic commentatus est: ex auctoris sententia „dialectum qua Homerus scripsisset, probabiliter quod eum natione Aeolensem putaret, Aeolicam fuisse, atque ubi de singulis formis dubitatio incideret, illius sermonis ad normam eas componendas esse“¹⁵⁾, quippe quae opinio quam maxime Aristarcho contraria fuerit, nullo omnino modo ad eundem Dicaearchum posse referri. Osannus tamen illa quoque, quae A. Buttmannus¹⁶⁾ et Graefenhanus de Dicaearcho Lacedaemonio grammatico Aristarchique auditore a Suida commemorato acceperant¹⁷⁾, Messenio tribuit Fuhrio p. 44. laudante; reapse vero de eius studiis criticis minus constat quam Osannus (ap. Fuhr. p. 44. 389) persuasum habuit atque, quaequae de eo cognita habemus, magis historici qui hic illic poetarum locos adlatos ad historicum et mythicum argumentum explicuit quam grammatici formas vocum curantis ingenium sapiunt. Una solum condicione in Osanni sententiam concedo si Dicaearchus et Zopyrus „Alexandrinis grammaticis aetate anterior“ (p. 284) generatim e fabulis de Aeolica Homeri origine divulgatis id definivisse creduntur, quod in illum apte cadit. Sed si ex Homericorum carminum ipso colore „propter creberrima Aeolismi vestigia in antiquis exemplaribus nondum adtenuata et oblitterata“, ad quae infra recurram, id conlegisse dicuntur, contendo ex eo argumento, ex quo neque Hellanicus

13) ap. Graefenhan. I. p. 399. n. 69. Fuhr. p. 61. n. 33.

14) Ut *ποίησιν* vocem hoc loco de sola Iliade intellegamus omnes suadent calculi, quod demonstravit Osannus probavitque Ribbeckius in censura p. 8; nihilominus ille propter Aeolicam Odysseae editionem quam male huc retulit et Iliadem et Odysseam accepit, cui alii consentiebant (v. Sengeb. I. p. 85. Ameis. p. 5).

15) Sengeb. I. p. 85. 190. II. p. 65 posuit eum omnia quae non essent Aeolica apud Homerum in Aeolicum esse vertenda censuisse; item Ameisius.

16) v. Quaestiones de Dicaearcho eiusque operibus etc. Numburgi 1832. p. 3.

17) cf. Fuhrii not. 35. p. 62.

grammaticus ille historicus neque Heraclides Ponticus Eustathii auctor intellegi debent, speciem rationis et auctoritatem quandam trahi, ut Alexandrinorum demum temporibus eos vel eum qui postulatam illud cuius „principalis vis in dialecti mentione constat“ (Osann. p. 283) edidit vindicemus. Atque de Zopyro quominus *ὁμωνυμίαν* statuamus vulgatum inter Graecos nomen ac fere commune nullam difficultatem obstruit; licet fortasse grammaticum quendam fingere Hellanici aequalem qui nescio an eius de Iliadis dialecto iudicio subscripserit vel id severius contraxerit; tamen de re quae ad liquidum nequit perducī nolo ariolari.

Sed posteriorum grammaticorum opiniones percurrere non conceditur, tamen haud a vero aliena coniectura esse videtur, qua ut singulos sicut Dionysium Thracem Aristarchi de Attica Homeri origine sententiae adstipulatos esse¹⁸⁾, alios in alias incidentes has vel illas formas praetulisse, ita multos doctrina de dialectis crescente quam plurimas vel omnes dialectos apud Homerum agnovisse suspicamur. Sic Boeotismi Thessalismi Atticismi Dorismi Aetolismi alii soloecismi¹⁹⁾ ubicumque obsoletae vel incognitae formae erant a grammaticis, qui non multi in quaerendo fuerunt, utrum discrepantiae essent dialectorum an eiusdem sermonis quo poeta utebatur status antiquioris propriae, saepissime venditantur. Undecumque igitur formas et voces etiamtum servatas doctrina converrebant, indidem eas a poeta corrasas esse statuebant, quasi usui poetico haec mistio arbitraria innata et insita esset neque oportet ut inter eas gentes quarum sermones adhiberentur intercederet aliqua necessitudo. Hanc autem futilem rationem rhetoribus valde placuisse vix mireris. In eum modum Dio Chrysostomus verba fecit in or. XI. (λόγ. Τρωϊκ.) §. 23 ed. Emperius: *ὥς οὐ μόνον ἐξὸν αὐτῷ (Ὁμήρῳ) τὰς ἄλλας γλώττας μιγνύειν τὰς τῶν Ἑλλήνων καὶ ποτε μὲν αἰολίζειν, ποτὲ δὲ δωρίζειν, ποτὲ δὲ ἰάζειν ἀλλὰ καὶ Διαστὶ διαλέγεσθαι*, et or. XII. (λόγ. Ὀλυμπιακ.) §. 66: *ἡ δὲ τῶν ποιητῶν τέχνη μάλα αὐθαδὴς καὶ ἀνεπίληπτος ἄλλως τε Ὁμήρου, τοῦ πλείστην ἄγοντος παρῶρησιαν*,

18) v. Philol. VII. p. 373.

19) cf. Giesium p. 197. Bergk. p. 450.

ὅς οὐχ ἓνα εἴλετο χαρακτηῖρα λέξεως, ἀλλὰ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν γλῶτταν διηρημένην τεὼς ἀνέμιξε, Δωριέων τε καὶ Ἰώνων, ἔτι δὲ τὴν Ἀθηναίων, εἰς ταὐτὸ κεράσας πολλῷ μᾶλλον ἢ τὰ χρώματα οἱ βαφεῖς, οὐ μόνον τῶν καθ' αὐτόν, ἀλλὰ καὶ τῶν πρότερον, εἴ ποῦ τι ῥῆμα ἐκλειοιπός. καὶ τοῦτο ἀναλαβὼν ὥσπερ νόμισμα ἀρχαῖον ἐκ θησαυροῦ ποθεν ἀδεσπότου διὰ φιλοῤῥηματίαν, §. 67: πολλὰ δὲ καὶ βαρβάρων ὀνόματα, φειδόμενος οὐδενὸς ὅ τι μῦνον ἡδονὴν ἢ σφοδρότητα ἔδοξεν αὐτῷ ῥῆμα ἔχειν²⁰⁾, neque aliter Tyrius Maximus in diss. XXXII. §. 1. ed. Didot.: πάντα ἐπεσκοπεῖ (Ὅμηρος) — τέχνας παντοίας, φωνὰς ποικίλας et §. 4: οὔτε δὲ Ἰωνικὴν ταύτην ἐθελῆσαι εἶναι αὐτῷ, οὔτε ἀκριβῶς Δωρίον οὔτε Ἀττικὴν· ἀλλὰ κοινὴν τῆς Ἑλλάδος. Ἄτε οὖν ξύμπασι διαλεγόμενος, ἀθροίσας ἀναμίξ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν καὶ ἀνακερασάμενος εἰς σχῆμα ᾠδῆς, τὰ ἔπη εἰργάσατο προσηνῇ τε ἅμα εἶναι καὶ ξυνετὰ πᾶσι καὶ κεχαρισμένα ἐκάστοις²¹⁾ et Pseudo-Plutarchus Vit. Hom. c. 8 vel ap. Maistair-Sturz. p. 477: λέξει δὲ ποικίλῃ κεχρημένος τοὺς ἀπὸ πάσης διαλέκτου τῶν Ἑλλήνων χαρακτηῖρας ἐγκατέμιξεν, ἐξ ὧν δηλὸς ἐστὶ πᾶσαν μὲν Ἑλλάδα ἐπελθὼν καὶ πᾶν ἔθνος. En satis manifesta testimonia quibus ingenium eius aetatis cognoscas. Contra quam dementiam saepe forsitan prolatam dixeris Apollonium Dyscolum cum probatissimum grammaticum tum Aeolismi Homericum iudicem severissimum disputasse, qui de pronom. p. 83 Bekk.²²⁾ forma ἐμέθεν et Aeolica et Syracusana (Ahr. I. p. 123. II. p. 279) ne apud Homerum Aeolica vocaretur sic praemonuit: παρὰ τε τῷ ποιητῇ ἢ χρῆσις καὶ σχεδὸν συνεχῆς· διὸ οὐδὲ Ἀιολικώτερον χρῆ ἀναγινώσκειν, διηκούσης καὶ ἐπὶ πολλὰς διαλέκτους τῆς χρήσεως. Atqui secundum eam vagam rationem diserte a Burgessio p. XVI. Heynio in Il. tom. VII. p. 713. Buttmanno in lexil. I. p. 41. Giesio p. 39 insuper improbatam nuper Hartungio²³⁾ ex omnibus dialectis lingua epica conflata esse visa est.

20) Priorem locum indicarunt Bode hist. poes. ep. I. p. 247. n. 1. Graefenhan. I. p. 32. n. 21. (149. n. 4), alterum Fabricius bibl. VI. p. 165.

21) v. Bod. et Graefenhan.

22) Locum laudarunt Kayserus Philol. vol. XVIII. p. 709 et Rumpfius in Iahn. ann. vol. 81. p. 582.

23) de particulis linguae Graec. I. p. XII.

Recentioribus item Aeolica Homeri origo idonea causa fuit ad Aeolismos expediendos. Aeolensem quidem Homerum qui Ionice scripsisset amplexatus est Bentleius²⁴⁾ cuius acumine repertum est digamma, quod in disceptatione utrum fuisset poeta Aeolensis an Ionicus celeberrimum quasi telum factum est, praesertim cum id invita Minerva digamma Aeolicum nuncuparetur; quod nomen ne recentiores quidem (e. g. Christ. p. 167) ne quid perversitatis vetustae amitteretur abiecerunt. Bentleio vero quocum apud Anglos viri docti steterant ut Fosterus Woodius²⁵⁾ strenue at inepte Dawesius in misc. critic. adversatus est, qui cum digamma Aeolicum ab Ionicis Ionici poetae carminibus prorsus alienum iudicasset, huius loco Ionium Vau' eadem vi praeditum restituere conatus est; tamen Burgessius rursus in Bentlei partes ivit atque e digammo Homeri originem Aeolicam defendit. Primus autem Heynius p. 711. opinione grammaticorum de Aeolico digammo ariolantium merito notata contendit illud et antiquiori utique usui Graecae linguae proprium et Ionum quoque atque Ionici poetae consuetudine frequentatum fuisse ut ne pilum quidem in Aeolismum faceret, id quod verissimum est. Attamen inde defensores Aeolici Homeri sententiae suae praesidium captabant. E. g. nomino Langium²⁶⁾ in Philol. IV. p. 707. sic dicentem: „Aeolium gente eumque Smyrnaeum Homerum fuisse antiquissimis fideque dignissimis testimoniis Bodius hist. poes. epic. I. p. 248 demonstravit. Quibus consentiunt Aeolismi qui permulti in carminibus Homericis reperiuntur, — digamma Aeolici innumerabilia exempla'. Eo modo plus semel egregie lapsus est Osannus, a Burgessii sane iudicio pendens, cum „Zopyrum maxime illud digamma Aeolicum, cuius idiomatis formis illa vetusta Homeri exemplaria distincta fuisse vix hodie quisquam negaret, cuiusque usus vix dubitare testimonia certissima et incorrupta, scripta vel inscripta, sinerent quin temporibus illius vulgari Aeolensium sermone (cum Ahrensi de Asiatica dialecto cogitavit) receptus fuisset,

24) cf. Heyn. p. 713. n.

25) apud Burgess. p. 398.

26) Commentarios Iliadis quibus se Aeolismos indicaturum esse promisit ibi laudatos nusquam vidi; apparatus eius M. Schmidt. Did. p. 350 penes se fuisse adnotavit.

ante oculos habuisse“ contenderet. Neque enim tituli quarti saeculi etiam digamma praebent (Ahr. I. p. 32), unde id tum in sermone evanuisse patet, neque umquam in Graecis Homeri exemplaribus si qua vidit Zopyrus digamma scriptum fuit, de qua re dixerunt Giesius p. 160. Rumpfius l. l. p. 669. 672. A. Leskienius in libello quo ‚Rationem quam I. Bekker in restituendo digammo secutus est examinavit‘ p. 52. Cautius sane at non rectius Bergkii qui Aeolismum ad digamma apud Homerum servandum multum valuisse credidit p. 856 sq. n. 150 coniecit Zopyrum primum de digammo introducendo cogitasse. Sic nostrorum temporum errorem ad vetera retorserunt. — Sane cum hodie inter omnes nihil magis constet quam quod Trypho iam viderat digamma in omnibus dialectis e linguae antiquitate haesisse, ne verbo quidem id tango neque eam consonam supra in enumeratione Aeolismorum respexi, quia ubi spirans apud Homerum Aeolico modo ubi Ionico retenta sit nullo modo demonstrari potest; neque hoc demonstravit Giesius, qui etsi Homerica aetate digamma Ionibus ipsis tritum fuisse non nescivit, ut quo pacto usus fluctuasset apud Homerum explicaret, p. 181. 189. digamma firmissime et constanter adhibitum ex Aeolismo repetere, evanescens autem Ionismo tribuere studuit atque idem de formis nondum contractionem passis, in quibus digamma si fuisset pronuntiatum putandum esset, et de contractis statuit p. 192; quam acutulam distinctionem iure Ameisius p. 16. reiecit. Recte id iam Christius p. 203/4. vidit cuius tamen ratiocinationi consentiri nequeo: „in keinem literarischen Denkmale, selbst nicht in den Liedern des aeolischen Dichterpaares findet sich ein so ausgedehnter — Gebrauch des Digamma als bei Homer. — Dabei dürfen wir keineswegs diese Erscheinung aus dem Aeolismus des Homer herleiten: denn der aeolischen Formen sind bei Homer viel zu wenige, als dass sie den so durchgreifenden Gebrauch eines aeolischen Buchstabens erklären könnten, und müssen selbst jene wenigen Aeolismen nicht als herübergenommene dialectische Besonderheiten, sondern als allgemeine Producte der stufenweise entwickelten gr. Sprache angesehen werden“.

Praeterea Smyrnaea origine Aeolicum Homerum defenderunt Welckerus²⁷⁾ et Lauerus²⁸⁾. Contra O. Muellerus, qui primus in Smyrnae memoriam diligenter inquisivit²⁹⁾, cum duas colonias, priorem Ionicam Epheso alteram Aeolicam Cumis, eo deductas distinxisset atque cognovisset Iones et Aeolenses aliquamdiu una ibi habitasse, tum illos inter eosque gentem Homericam ab his expulsos Colophonem se recepisse, sed post duo fere saecula regressos totam urbem sibi recuperasse, ex Ionica parte poetam ortum esse et Ionicam vel Achaicam dialectum adhibuisse autumavit³⁰⁾. Cui opinioni adstipulatus Sengebuschius, impugnator Homeri Aeolici quem iam ab Aristarcho prorsus esse profligatum praedicavit (in Iahn. ann. p. 259) acerrimus, qui Homerum Atheniensem inter populares Smyrnam traicientem recoxit genusque et ipsum Homeri nomen (ut pro Thamyra esset!) et totam poesin ad Atticos Thraces admirabiliter revocare molitus est³¹⁾, Aeolenses quicquam valuisse ad excolendam Homericam poesin praeefracte negavit³²⁾. Verum enim vero Ahrensius³³⁾ Aeolica vestigia sic extricavit, ut Smyrnam Homeri patriam primo ab Aeolensibus conditam tum ab Ionibus sub potestatem redactam fuisse acciperet, quod censor (cf. p. 2) non sine causa in dubitationem vocavit et refutatur Bergkii causa quam p. 851 protulit, hoc post Olympiadum initium demum factum esse ante quam aetatem carmina, certe Ilias, confecta fuisse putanda essent. Ipse vero novissimus *χωρίων* (p. 738) Smyrnae incolas olim solos Aeolenses fuisse dixit p. 456 atque Homerum ibi natum (p. 159. 455) postquam in Ioniam migrasset in Chio Iliadem panxisse Ionica dialecto usum sibi finxit p. 89. 418. 457/8. 739. 852/3. Sed ut Smyrna aliquantum valeat, tamen ex Aeolica Homeri poetae quippe ex arbitrio dialectum alienam Ionicae elocutioni inmis-

27) in cyclo epico. I. p. 142—157. 28) p. 110.

29) hist. litt. Gr. I. p. 72—74. 30) ibid. p. 79. 17.

31) p. 614. 386. diss. p. II. 99. 102. 115.

32) p. 405: „allein in den Händen des jonischen Theils der Bevölkerung ist Homer geblieben, so lange Aioler und Ionier in Smyrna zusammen wohnten und als die letztern vertrieben wurden, gieng der ganze Homer mit nach Colophon und kam erst mit den Ioniern wieder nach Smyrna.“

33) in gramm. dial. Attic. et Homer. §. 1. p. 3.

centis origine nihil omnino emolumenti ad hanc quae est de Aeolismis quaestionem absolvendam redundat, quod Giesium non latuerat p. 179³⁴); nam profecto mistio quae conspicua est in carminibus maior est et latius valet quam pro unius hominis quamvis summi ingenio ac ratione. Praeterea haec causa iis nulla est qui Wolfii argumentis, quibus carum Homeri ipsius caput³⁵) in aerem quasi dissolvit, fidem habent.

Hac explicatione reiecta transeamus ad alteram quae a grammaticis excogitata plerumque favorabilis fuit. Metri necessitudine poeta vel poetae ad versus explendos confugisse credebantur ad alienae dialecti copias. Sic schol. cod. Q. de ἀριζήλως pro ἀριδήλως posito addidit: δῆλον οὖν ὅτι αἱ παρ' Ὀμήρῳ δισσολογίαι κατὰ τέχνην καὶ χρεῖαν προέρχονται' atque ad ἐπισμυγεῶς γ. 195 adnotatum legimus: σμυγεῶς διὰ τὸ μέτρον παρείληπται, Ἀιολικῶς δέ ἐστιν. Scilicet cum Aristarchus potissimum formas ab Iade alienas ubi fieri potuerat exterminasset, pronius fuit in hanc opinionem incidere quam secutus expresse schol. cod. Vict. ad Didymi verba: κεκλήγοντες· ὡς λέγοντες· ἐν τῇ ἐτέρᾳ τῶν Ἀριστάρχου κεκληγῶτες, καὶ οὕτως οἱ πλείους II. 430 sic causam reddidit: οὐ γὰρ ἀναγκαῖον τὸ Ἀιολικὸν μέτρον μὴ ἐπείγοντος; quae ratio rectissime notam subiit a Giesio p. 40. Ne inter recentiores quidem ea excusatio plane explosa est. Neque enim valde a Dionis verbis quae locum supra laudatum excipiunt: πρὸς δὲ τούτοις μεταφέρων οὐ τὰ γειννῶντα μόνον, οὐδὲ ἀπὸ τῶν ἐγγύθεν, ἀλλὰ τὰ πλείστον ἀπέχοντα — καὶ οὐδὲ ταῦτα κατὰ χώραν ἔων, ἀλλὰ τὰ μὲν μηκύνων, τὰ δὲ συναιρῶν, τὰ δὲ ἄλλως παρατρέπων· τελευτῶν δὲ αὐτὸν ἀπέφαινε οὐ μόνον μέτρων ποιητὴν, ἀλλὰ καὶ ῥημάτων e. g. Dindorfii iudicium distat quod dixit in Herodoti ed. Didot. p. II. 'poetas epicos multis usos esse vocabulis vocabulorumque formis vel ex aliis dialectis petitis vel propter metri heroici necessitatem inventis'. En rationem quae hercle grammaticorum magis quam poetarum in-

34) Bene Ameisius p. 3: 'qui sibi persuadeat, illum aut puerili quadam libidine ductum aut propter mancā Ionicā dialecti cognitionem passim patrii sermonis admisisse usum?'

35) Sengeb. II. p. 89.

dolem redolet. Huius vero putidissimae explanationis, qua ut varias eiusdem notionis formas utpote metri causa admissas vel fictas consueverunt excusare sic quamque poetis licentiam ratam habuerunt, spero neminem fore quem insulsitas effugiat. Et iure Burgessius p. XVI contra eos, qui varietates eas Homerum consulto et ex licentia qua quod metrum adiuvaret suum fecisset adhibuisse censuerant, exclamavit: 'At quis tam multa coloris varii atque formae adhibere voluerit? quis demum ausum patienter legerit?' Enimvero nequaquam omnes Aeolismos qui exstant metrum excusat, quod iam Fosterus apud Burg. p. 398 disputans nominativum in α Aeolicum Homerum non solum propter metri necessitatem sicut in *ἰνπότα Νέστωρ*, sed etiam ubi plenior terminatio in η s pariter versui conveniret, sicut in *νεφεληγερέτα Ζεὺς* adhibuisse' observavit, ubi ne audacissimus quidem criticus analogiae rationem persequi velit. Quid, cum quam legem Homerus, ut Skrzeczkae³⁶⁾ locutione utar, sibi in usu plurium formarum quae nunc diversis dialectis adsignentur praescripserit plerumque ignoremus, cuique Aeolismo peculiarem condicionem rimemur an in universum unam causam quae simul omnes explicat adferamus? Quamvis igitur vel frequentior vel rarior formae alicuius usus a commoditate metrica pendeat, tamen quivis videt ipsius Iadis abundantiam quam maximam atque facilitatem satis fuisse ad versus explendos. Sane vero aliud est si poetas Ionicas tenui versus procudendi sollertia coactos aliena ex alienis dialectis petiisse statuas, aliud si eos formas quae aliunde iam praesto erant propter metri pondus aptissimum vel alia de causa pro vernaculis adscivisse vel potius retinuisse tibi persuadeas. In hanc partem Giesius p. 193. 200. et Bergkii p. 854. sq. 862 disputaverunt atque cadit Ahrensii sententia verissima quam ex diss. de coniug. in μ i Homer. p. 2 ipsis verbis inseremus: 'der homerische Dialect ist ein wahrhaft organisches Naturgewächs, nicht durch Nachbildung oder Vermischung verschiedener Dialecte künstlich entstanden noch aus einem gestaltlosen Sprachtheile im Troge des Verses zusammengeknetet'. — Credo vero equidem causam quod aliqua forma metro non postulatur non idoneam esse ad eam expellendam

36) cf. in Seebod. et Iahn. ann. vol. suppl. I. p. 548.

mistionemque quae est in Homericis carminibus restringendam, sed hanc liberiores fuisse quam pro metrica ratione, quae ne apud Pindarum quidem sola valet. Quare in universum de Aeolicis vestigiis non tam I. Bekkeri iudicium de pronominum Aeolicorum usu Homericum, de quo iam satis exposui §. 14, in sched. Homer. I. p. 325. (p. 87) prolatum: „die Aeolismen, diese (person. pron. dixit), wie die possessiven $\alpha\mu\omicron\varsigma$ und $\upsilon\mu\omicron\varsigma$ werden zu metrischer Aushülfe herbeigezogen, sind aber unnütz, wo es deren nicht bedarf wie am Ende“ quam G. Curtii conlaudo meumque facio: „Mit einem — Vorurtheil hatten die aeolischen Formen $\alpha\mu\mu\epsilon\varsigma$ $\upsilon\mu\mu\epsilon\varsigma$ u. s. w. bei Homer zu kämpfen. Man wollte sie zum Theil bloss als metrische Behelfe gelten lassen, die an die Stelle der üblicheren nur da treten dürften, wo sie sich besser in den Vers fügten. Aber die Aeolismen bei Homer sind nicht gering an Zahl und keineswegs auf solche Formen beschränkt, aus denen eine metrische Bequemlichkeit erwuchs.“ cf. Erl. p. 76².

Tertio loco persuasioni, cui credo non melius procedit, eorum obcurram, qui et e mistione colonorum diversarum stirpium in Asia facta et e confinio Aeolensium et Ionum ad colorem varium Homericum sermonis enucleandum multum redundare adsumpserunt. Nam cum aliorum tum Herodoti gravissimo loco I. c. 146. diserte confirmatur colonas qui in Ioniam migrassent non eiusdem gentis fuisse, sed multiplicum stirpium socios ibi congregatos esse (cf. O. Muelleri Orchom. p. 399. Giesium p. 179/180), quare Ionicam loquendi rationem non puram praebuisse speciem idem Herodotus testatus est I. c. 142, quo de loco dixi supra p. 10. n. 46. Atque inter Aeolenses et Iones commercia negotiaque continua et necessitudines invicem floruerunt, per quae, quia res ipsa ut nonnullae formae et voces apud utrosque eadem sint postulat, in sermonem quemque vernaculum multa magis magisque inrepserunt. Quae cum per se omnia recte se habeant quid tamen ad hanc rem inlustrandam valeant equidem non video. Sengebuschius³⁷⁾ autem et poetis Homericis et posterioribus

37) in Iahnii ann. p. 405. 260.

amplam admodum ποιητικὴν ἀρεσκείαν vindicans illo Herodoti loco laudato totam quaestionem de Aeolismis motam sibi visus est plane prostravisse; nec defuerunt alii huius rationis adsertores. Num nobis etiam persuadebimus tali contagio ipsi speciem epicae dialecti deberi? Mihi quidem minime. Ubinam quaeso unquam in popularium ore talis sermo versabatur, qualis est Homericus vel Alcaicus vel Pindaricus? Nunc omnes recte negant. Ubinam summis poetis licuit vocum et formarum copiam ex quibusvis popularis consuetudinis corrasam in suum usum convertere? Homericane aetate? Apud Graecos? Hac igitur disputandi ratione nihil efficitur; inter dialectos quas loquebantur populares easque quibus poetae utebantur necesse erat qui illud opinati sunt distinguerent et leges quibus quaeque conformetur et quasi adolescat anquirerent, quod discrimen alii recte non neglexerunt³⁸⁾.

De lyricorum videlicet plurium dialectorum usu Ahrensius, qui est harum rerum iudex sagacissimus, egregia dissertatione saepius laudata: über die Mischung der Dialecte in der griechischen Lyrik luculentissime et extra omnis dubitationis aleam verissime docuit, eos nusquam pro suo ingenio vel arbitrio, nusquam propter geographicam stirpium dialectorumque viciniam formas alius dialecti ad elocutionem principalem admississe, sed in hac re gravissima unam solamque certam legem ac rationem in poesis generis cui quisque studeret natura et indole positam secutos esse. Qua ratione, cum item in Homericos poetas quadret, merito a crimine defenduntur quod cum licentia abusi, ut Dionis verbis utar, sicut τὰ χρώματα οἱ βαφεῖς linguae partes commiscuerint, tum carmina ex incolarum confinio Aeolico imbuerint colore. Tota scilicet poesis epica, quae res deorum et heroum uberius fusiusque enarrantur, quae etiam ad popularia argumenta adplicata est, ut ab initio a vivido popularium sermone proficiscitur, ita paulum admodum pro-
vecta et exulta neque caret arte nec destituta est certis legibus, quae elocutionem simplicem et ad res aptissimam flagitant. Itaque poetae epici cum ab ultima aetate res repeterent anti-

38) Cf. quae Bergkii de Homericæ linguae ratione exposuit p. 851—855.

quum sane sermonis colorem curabant, quem consuetudine sanctum qui secuti sunt, quo gravitati et maiestati carminum consulerent, quam maxime adfectare et retinere solebant, in ceteris quidem rebus genus loquendi simplex neque dialectorum discrepantiis fucatum adhibentes; cuius rei non dubito praeclarum exemplum saepissime iam neque inmerito ad Homericas quaestiones remissum in analogiam advocare, carmina dico Theotisca de Nibelungis facta, quorum elocutio interdum antiquior quam pro illa aetate, tamen prorsus pura ac pura est a dialectorum discriminibus³⁹⁾.

Sed iam disputatio prolapsa est unde sine ullis salebris explicatio rei quam tractamus patet. Ex earum solum gentium sermonibus, apud quas pridem ars poetica factitata fuisset, aliquas formas potuisse recipi ideoque fontem Aeolicorum vestigiorum nullam aliam rem aperire quam historiam poesis epicae, quae fuisset ante carmina Homerica, confidenter contenderim, quod aliis etiam visum erat. Haec enim eius generis non prima fuisse et argumenta et forma, quia vocum copia et ubertas atque versus agilitas solum e diuturna artificii consuetudine explicationem habet, satis clamant, neque inter veteres⁴⁰⁾ neque inter recentiores⁴¹⁾ ulla fuit dubitatio quin „multi exstitissent (Burgessii verba sunt p. 402. n.) boni scriptores ante Homerum poetam quippe numeris omnibus paene absolutum“. Itaque quamvis ad rem maxime prae ceteris implicatam et lubricam adeam, quia in ea est summa totius explanationis, extremis tamen cancellis eam describam.

Quaenam igitur Graeciae stirps poesis fundamenta iecisse dicatur conperire non multum refert, sed in eam nos rationem inducere satius erit, apud plerosque Graecos cantus amantissimos pariter a priscis temporibus poesis ad mythos se conformasse atque heroum laudes brevioribus cantilenis et epicis

39) Dixit de hac re Muellenhoffius in libello cuius titulus est: zur geschichte der Nibelunge not, p. 18.

40) v. Sengebl. diss. I. p. 91.

41) cf. Hermann. op. IV. p. 291. Bodium hist. p. e. I. p. 246. 249. Mueller. hist. I. G. I. p. 26. Bergk. p. 87. 391. 406. alios.

carminibus elatas et celebratas fuisse; adeo hoc pro certo iudicare licet, aetate migrationum multas fabulas etiam in similem formam qualem praebent carmina Homerica esse provectas. Quanta igitur argumenta Ionica poesis in Asia efflorescens quam Homericam dicimus e prioribus carminibus exceperit, quid antiquiora exempla valuerint ad eius perpolitam elocutionem excolendam, quamvis in illius aetatis tenebris nunc magis suspicari quam scire liceat, tamen viri docti altius in fabulas inquirentes ingeniosissimis coniecturis sagacissimisque observationibus, quibus non deest veri species, aliquantum profecerunt, inter quos praeter E. Curtium in *hist. Graec.* I. p. 118—120 ed. 4. nemo melius et dilucidius de hac re disseruit Muellenhoffio, cf. *deutsche Alterthumskunde* I. p. 11—30. (497). 48. 58—60. 67—70⁴²). Statuitur enim Troicam fabulam, in qua versatur cardo carminum, non ab Ionibus sed a Graecis antea Troadem vicinasque regiones quibus nomen Aeolidis inditum est occupantibus originem traxisse. Scilicet veri quam simillimum est fabulas domesticas Argivorum Achaeorum Ionumve Thessalorum aliorum quibus Atridae Ulyxes Achilles alii celebrabantur, postquam ab colonis in novas sedes deportatae coalescere atque inter se adsimilari coepissent⁴³), quod Lauerus l. l. p. 214 probavit, vinculo memoriae sive earum rerum, quae ipsis Aeolensibus considentibus demum accidissent (quae ante Curtium Voelckeri etiam sententia fuit⁴⁴)), sive belli anterioribus temporibus re vera ad Troiam gesti vel a Graecis (v. Lauer. p. 171—174. 215. n. 109) vel a Phoenicibus (quae Muellenhoffii ratiocinatio p. 19 sq. praestare videtur), constrictas et in quadrum nexumque redactas esse qui est epicae poesis proprius. Itaque antiqua carmina quae populi ore de ea circumferebantur fieri non potuit quin maxime Aeoli-

⁴²) cf. Hartelii censur. in *Zeitschr. f. d. östreich. Gymnas.* 1871. p. 157—161. Bonitz. *Ursprung der homer. Gedichte.* ed. III. Wien. 1872. p. 79/80.

⁴³) Hoc, puto, explicat quod veterum nonnulli, sicut Philochorus Atheniensis, Homerum fuisse Argivum alii Thessalum alii Pylum alii Ithacensem dixerunt; v. Lauer. p. 85. *Sengeb.* I. p. 96. II. p. 70.

⁴⁴) cf. Erschii et. *Grub. Encycl.* tom. 80. p. 223.

cam elocutionis speciem haberent (vid. etiam Giesium p. 181). Haec autem commerciis vividis quibus Aeolis vicinaeque orae patefactae erant per vulgus ipsum vel per poetas circumlatorios ad Iones propagata cum iisque communicata fuisse ita, ut hi argumenta identidem audita cupideque adrepta suo ore canerent iisque cumulum adderent novis carminibus, dico Homericis, perquam credibile est atque in promptu est Smyrnam aptissimam huius translationis sedem iudicare, cuius opinionis suasores fuerunt Lauerus p. 110. Curtius p. 120. Muellenhoff. p. 12. Bergk. p. 417. 454. Si igitur fabularum magnam partem Ionici poetae ab Aeolensibus mutuati sunt, iure aliquis contendat idem in elocutionem cadere, praesertim cum Graecorum ingenio insitum sit quicquid pulchri et in quaqua dialecto aliqua gens effecit sine invidia recipere⁴⁵⁾. Praecipue voces quasdam consuetudine poetica stabilitas atque ut fert epicae poesis natura totas formulas usu sancitas atque certo versuum loco adsignatas, quibus inest augusti et sollemnis species quaedam, quae tamen si mutantur multo vel omni exuuntur poetici ponderis momento (unde elucet eas non e cotidiano sermone esse haustas⁴⁶⁾), vi memoriae ac famae ex Aeolicis carminibus in Homericorum ambitum quasi defluxisse omnes confido esse consensuros (cf. *ἀγανός* p. 28/29. *ζάθεος* p. 45. *ἀμύμων* p. 81—83 etc.). Bene igitur G. Curtius in epistula ad Hartelium data (Stud. IV. p. 487) dixit: „die überschwängliche *πολυωνυμία* und *πολυμορφία* des homer. Dialects — kann nur begriffen werden aus einer längern Geschichte, nicht der Sprache allein, sondern auch des epischen durch die volksthümliche, aber darum nicht unbewusste Thätigkeit von Sängern geregelten Gesanges. Nur so erklären sich jene nicht selten dreifachen Schichten von älteren und jüngeren Formen neben einander, nur so jene feine Beimischung einer ganz beschränkten Zahl von Aeolismen, nur so der Einfluss, den der Vers augenscheinlich so vielfach, wenn nicht auf die Gestaltung neuer, doch auf die Bewahrung alter Formen hatte, — nur so

45) v. Fr. Jacobs vermischte Schriften vol. III. p. 400. Lips. 1829. O. Mueller. hist. litt. Gr. II. p. 1.

46) v. Bergk. p. 84. 462. 853. n. 139.

jene beständig wiederkehrenden Formeln und die Festigkeit in der Wortfolge.“ Iam supra vidimus Aeolismos Aeolicasque formulas haud raro a recentioribus imitatoribus, quorum temptaminibus conferta sunt carmina Homerica, neglectas et conmutatas esse, quae vestigia paululum faciunt ad originem iuniorum partium quae aliis de causis a Lachmanno et Kirchhoffio merito spuriae putantur confirmandam.

Hac igitur ratione omnia quae antea difficultatem habebant percommode expediuntur eamque aliquantum probabiliorem et convenientiorem puto quam Sengebuschii quam, postquam Laueri sententiam, peculiaria argumenta diversarum gentium in Asia demum in unum fabulae quasi corpus conligata esse, acerbius inprobavit sed minime infregit, his ipsis verbis professus est l. l. p. 641/2: „ich glaube vielmehr getrost behaupten zu dürfen, dass lange vor der jonischen Wanderung, z. B. in Athen die argivischen Sagen vom troischen Kriege so gut bekannt waren wie in Argos selbst und dass ich meinen athenischen Homer nicht erst in Smyrna etwa in den durch ihn zu verherrlichenden Stoff vollkommen einzuweihn brauche“; qua de fictione ipse pro tua parte iudices. Potius ex Aeolismis quos is strictim praeteriit emergit, iustam causam viris clarissimis qui Homeri personam tuebantur non defuisse, ut Homerum natu fuisse Aeolensem sed Ionicum exstisisse poetam contenderent. — Sane male, credo, Ionicae poesi consuleremus, si eam totam ab Aeolica derivare studeremus. Enim vero ratio postulat ut nobis persuadeamus, Iones felicissima naturae quasi agilitate ingenique sollertia florentes non rudes fuisse cantus sed plures fabulas proprias excoluisse, sicut Nestoream Phaeaceam⁴⁷⁾ atque fortasse Odysseam, quam Troica antiquiorem fuisse Muellenhoffius p. 30 scite enodavit, quam Aeolenses etiam cognitam habuerant (p. 48), aliasque et in Pelopis insula et in Attica conflatas pro sua parte in Asiam traduxisse; item autem cultum versus et elocutionis longe provenisse ponendum est (§. 9. I.). Quae quidem res valde impedit ne archaismos vel, quo Ameisius p. 7 inclinavit, ea quae vulgo Aeolensibus vindicantur tamen communis linguae Graecae propria fuerunt, ex

47) Conf. E. Curtium p. 120/1. Bergk. p. 459. 417. Muellenhoff. p. 31.

Aeolica poesi expedire studeamus. Sed si qua vestigia eius status, quo Ionicus sermo ab Attico non diu segregatus non valde diversus fuit, propria dicebantur vel a grammaticis Atticismi Homerici venditabantur (v. Bergk. p. 450), ea cum Giesio p. 197. 198 sq. ab Homeri Ionismo non distinxi.

Quae cum ita sint adfirmare licet et apud Aeolenses et apud Iones poesin epicam effloruisse, sed illam mox prorsus obscuratam ad ea quae habemus carmina apertam vim habuisse ut magnam in rebus enarratis ita aliquantam in elocutione.

His omnibus expositis liquet me non cum Giesio stare qui cum praeter Aeolicas etiam alias formas e stirpium contagione quarum adventibus misti fuerant Iones in linguam poeticam inrepsisse posuit (p. 198), tum ipsarum Aeolicarum duo genera fuisse ratum habuit, quorum alterum ex Aeolica poesi (p. 180) alterum e sermone inter Iones Aeolesque vigente (p. 179) repeti voluit, de peragenda quidem distinctione ipse desperans p. 195; huic autem aperte Ameisius obsecundavit. Quod vero unum exemplum alterius generis adtulit vocem *μεις* non bene elegit. Nimirum scholia A. P. ad T. 117. in Chia editione fuisse *μῆς* — quam Giesius p. 164 Doricam formam (v. Ahr. II. p. 242. Meister. de dial. Heracleens. Ital. in Curt. Stud. v. IV. p. 383) illi editioni obtrusam quam ex antiqua orthographia *MEΣ* falso transcriptam putare maluit — ἄλλως *μεις Αἰολικῶς* exhibent. Nominativum autem *μεις* (nam praeter gen. *μῆννος* v. Ahr. I. p. 51. et dativum plur. *μῆννεσ(σ)ι* v. Conz. XI. 1. 12. 13. Wald. p. 12. nulla Aeolica forma exstat neque huc facit Boeotica scriptura *μεινός* et *μείνα*, v. c. i. G. I. n. 741. II. n. 1569, pro Doricis *μηνός* et *μῆνα*) in Aeolide audisse infitari non licet, quia nescio an Herodianus eum legerit qui π. κλίσ. ὄνομ. II. p. 669, 19 sic iudicavit: τὸ δὲ μεις, ὃ σημαίνει τὸν μῆνα οἶον — T. 117, διὰ τοῦτο οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ντ, ἐπειδὴ μῆν ἦν καὶ Αἰολικῶς ἐγένετο μεις διὰ τῆς εἰ διφθόγγου. Sed quo iure *μεις* pro Aeolismo Homérico venditatur? Nempe *μῆν* Ionicum et Atticum esse dicunt; atqui praeter hoc legimus *μεις* ap. Hesiod. ἐ. 557. in hymn. Hom. in Merc. v. 11. ap. Anacreontem Herodotum (v. Dindorf. de Her. dial. p. IXL) Hippocratem adeo ap. Platonem (v. Lobeckii paral. p. 92).

Num credamus cum Giesio, cui Kuehnerus in gramm. Gr. p. 16². et Ameisius p. 46 adstipulati sunt, Ionicos scriptores omnes eam vocem arbitrarie ex vicinorum Aeolensium commercio adscivisse? Nam ab Iadis consuetudine formatio *μεις* minime plane abhorret quod saepissime lingua inconstantiam quandam secuta est⁴⁸). Recte igitur schol. B. ad l. *μεις Ἰωνικόν* adnotavit atque valde dubito num Lentzius in Herodiani, qui constanter acutum testificatus est quamquam Aeolice debuit scribi *μεις*, verbis π. καθ. πρ. I. p. 400, 4—6: τὰ εἰς εἰς μονογενῆ ὀξύνοται, δειξ ἄρρητον, — *μεις ὁ μὴν, κτεῖς καὶ κτεῖς θηλυκόν* post *μεις* pro Choerobosci verbo *Ἰωνικῶς* iure inseruerit *Αἰολικῶς* (vel *Βοιωτικῶς*); Ahrensius autem Ionico et Attico *μεις* etiam Doridem mitiorem usam esse credidit, Pindaricum quidem (N. V. 44) Aeolicum vocavit Peter de dial. Pind. p. 17.

Giesii argumento sic delumbato distinctionem totam reiicio, contra omnia Aeolica vestigia ad antiquiora carmina revocanda esse contendo. In ratione vero ea inmiscendi poetas Ionicos non anxie certam quandam normam probasse sed liberius pro epicae poesis natura Aeolicum colorem sermoni Ionico adpersisse intellegendum esse existimo, quae licentia ne nimia sit non metuo; quare nos non recte puto agere si hodie legem scrupulosius scrutari et reficere molimur qua suo quisque loco Aeolismus metiendus sit (cf. Bergk. p. 855).

Praeterea verisimile est textum carminum Homericorum qualis traditus est multas corruptelas traxisse dialectumque mendosis formis inquinatam esse tralatione antiquioris alphabeti, quae quo pacto facta sit parum conpertum habemus⁴⁹).

48) Contra pro vulgari forma ὀδοῦς Iones ὀδῶν dixerunt cf. Herod. VI. c. 107.

49) Monuerunt de re Kayserus in Philol. tom. XVII. p. 717. XVIII. p. 663. Bergk. p. 858 sq. Hartel. p. 429. qui rem apte tractandam viris doctis commendavit.

ADDENDA.

Ad §. 2 I. 5. p. 21: Nom. pr. Ἴρος Suidas ex Aeolismo derivasse videtur cum scriberet s. v.: *IPOΣ. ὁ πτωχός, διὰ μακροῦ τοῦ ι. ἱρός δὲ, ὁ ἱερός, κατὰ κρᾶσιν.* ad §. 3. 5. p. 32: Pro Aeolismo accipio etiam partic. ἀχέων quod semper est in versuum clausula: *θυμὸν ἀχέων E. 869. Σ. 461. Ψ. 566. φ. 318 (Hes. ξ. 399; item Quintus Smyrnaeus Posthom. Γ. 643: θυμὸν ἀχέειν) ὀδυρόμενος καὶ ἀχέων I. 612. Ω. 128. β. 23. δ. 100. ξ. 40. πυκινόν περ ἀχέων λ. 88. μέγ' ἀχέων π. 139; contra legitur ἀχέων B. 694. 724. E. 399. Σ. 446. λ. 195 (scut. Herc. 93) ἀχέουσα I. 567. ο. 361. ad p. 117: Aristarchus veteris Ionismi causa verba truncavit augmentis suis' v. Wolf. Prol. p. CCXLVI. n. 231.*

Iam cum tota fere dissertatio typis esset exscripta, Ern. Herzogii librum cuius titulus est „Untersuchungen über die Bildungsgeschichte der griechischen und lateinischen Sprache“ (Lips. 1871 Teubn.) cognovi, in quo p. 106—148 de HomERICA elocutione disserens p. 110—127 „die für den productiven epischen Dichter vorhandenen dialektischen Verhältnisse“ cursim exposuit, tum p. 127—139 ab his formis segregavit „die nicht auf dialektische Unterschiede zurückzuführenden mehrfachen Formen desselben Worts oder Flexionsfalls“ (v. p. 110). Sed in hac re, sicut in toto libro multa sunt parum adcurate atque prave disputata (e. g. de Atticae dialecti ratione p. 176—189), neque satis sano iudicio usus est neque novi quicquam protulit. Quamquam igitur hac disputatione mea iudicia minime mutantur, tamen breviter eius sententias adscribam.

(Ad p. 2.) Dialectos Ionicam Aeolicam Doricam sicut gentes satis distinctas fuisse aetate HomERICA definite probavit p. 111 atque merito ut (ad p. 11) Dorismos HomERICOS ratos non habuit eosque qui feruntur *τυψέμεν χολωσέμεν* p. 113. 133. *τεῖν* (p. 130) *πρὸτὶ τύνῃ* (p. 143) *ἐσσεῖται* ad archaismum vel Ionismum remisit p. 113. 125/6, ita Aeolismos agnovit p. 124/5, quos quomodo explicuerit his verbis elucebit (ad p. 164): „Dass zur Zeit

der Blüthe des epischen Gesangs ein Mischdialekt in Ionien geherrscht hätte, können wir nicht annehmen, sondern nur, dass gewisse Sonderausdrücke und gewisse grammatische Formen von demjenigen Dialekt, mit welchem die meiste Berührung stattfand — und dies ist der äolische — angenommen wurden. Und selbst Sonderausdrücke werden häufig genug ihrer äusseren Form nach dem eigenen Dialekt, in den sie aufgenommen wurden, amalgamirt worden sein, indem ein α zu η wurde (fortasse in $\epsilon\rho\acute{\iota}\eta\rho\omicron\varsigma$ $\epsilon\rho\acute{\iota}\eta\rho\epsilon\varsigma$ ad p. 64/5. 96), ein Digamma schwand u. dergl. — Zunächst dichtete der Dichter natürlich aus seinem Dialekt heraus, allein wenn er aus diesem des Metrums und des dichterischen Tons wegen nicht jedes nächstliegende Wort aufnehmen durfte, sondern wählerisch zu Werke gehen musste, warum hätte er nicht auch, wenn er gleich Ionier war, schickliche Ausdrücke und Formen benachbarter Aeolier wählen sollen? Sang er doch für Aeolier wie für Ionier, zog bei beiden umher und nahm äolische wie jonische Stammessagen in seine Stoffe auf.“ p. 112. „Die Dichter haben eine gewisse sehr beschränkte Anzahl (?) von metrisch (!) nützlichen Aeolismen in Wörtern und Flexionsformen aufgenommen, die theils von den Ioniern überhaupt gebraucht wurden, (?) theils aber vom Dichter für seine Zwecke ausdrücklich gewählt. Dabei trägt die Mehrzahl derselben den Charakter des Vereinzelten (?) wie er eben zu dem Motiv der individuellen Auswahl passt.“ p. 124. „Der Dichter musste seine Analogien unmittelbar, ohne analysirende Reflexion schöpfen, sey es aus der Sprache des täglichen Lebens oder aus den ihm und seinen Zuhörern geläufigen Formen eines Nachbardialekts oder endlich aus den von ihm erlernten älteren Gedichten und war endlich gebunden an den Horizont seiner Zuhörer“ p. 142/3. cf. p. 147. De singulis sic iudicavit:

Praeter formas $\alpha\nu\acute{\epsilon}\rho\upsilon\sigma\alpha\nu$ $\alpha\nu\acute{\iota}\alpha\chi\omicron\varsigma$ $\tau\alpha\lambda\alpha\nu\acute{\rho}\iota\nu\omicron\varsigma$ $\kappa\alpha\lambda\alpha\nu\acute{\rho}\omicron\upsilon\psi$ $\Phi\acute{\eta}\rho$ $\Theta\epsilon\rho\sigma\acute{\iota}\tau\eta\varsigma$ Ἀλιθέρεσης $\Pi\omicron\lambda\upsilon\theta\epsilon\rho\sigma\epsilon\iota\delta\eta\varsigma$ p. 116. $\beta\acute{\epsilon}\rho\epsilon\theta\rho\omicron\nu$ Ἰα πίσυρες p. 115. (male dixit „die äol. Form lautete gewöhnlich $\pi\acute{\epsilon}\sigma\sigma\upsilon\rho\epsilon\varsigma$, allein das hätte metrisch keinen Unterschied gegenüber von $\tau\acute{\epsilon}\sigma\sigma\alpha\rho\epsilon\varsigma$ ergeben. Deshalb wurde nun die andre äol. Form $\pi\acute{\iota}\sigma\upsilon\rho\epsilon\varsigma$ gewählt“ ad p. 68. 116) $\epsilon\rho\epsilon\beta\epsilon\nu\omicron\varsigma$ p. 116. $\upsilon\pi\alpha\iota\theta\alpha$ ($\eta\lambda\iota\theta\alpha$

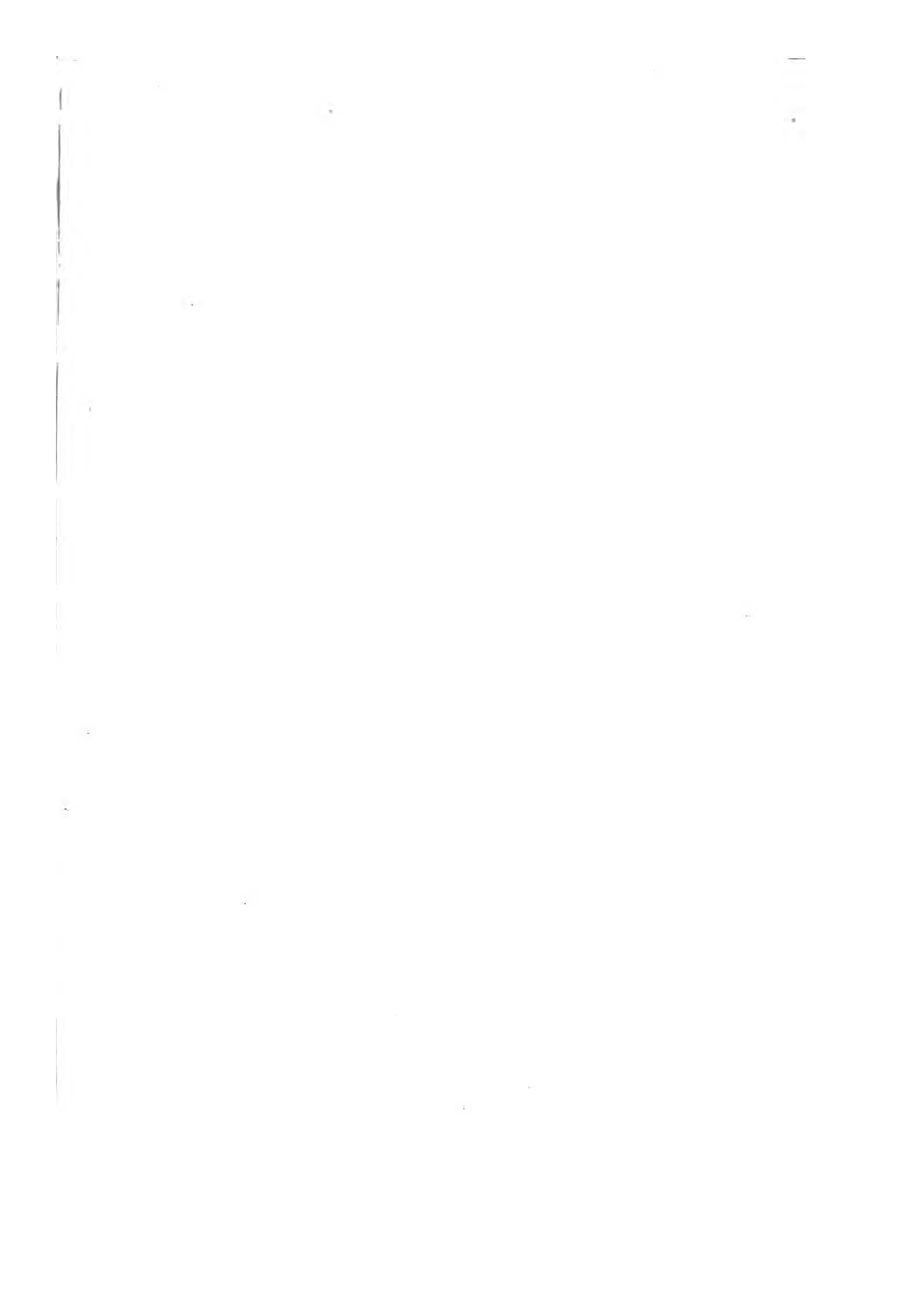
μίνυνθα addit „ob hier nur der Dichter oder der ganze Dialekt die Entlehnung vorgenommen hat, lässt sich nicht entscheiden“) *ἄμυδις ἄλλυδις* p. 121. syll. ζα- p. 120 („hier also ein Uebergehen vom äol. in den jon. Volksdialekt (Herod.) und von Homer aus in die Dichtersprache überhaupt“, ad p. 44—46) *νύμφᾳ νεφεληγερέτα* p. 118. *ἀλλὶ ἰῶκα ὕσμινι* p. 119. *ἄμμες ὕμμες* p. 120 inter Aeolismos nimis confidenter aut falso recensuit has: *ὄτριχες πεμπάζεσθαι πεμπώβολον μείς βῶν* p. 115. *βέλευς βέλει* (pro *βέλει*) p. 118. *ἔταρος βόλομαι* p. 116 (male „dafür steht zwar sonst im Aeol. *βόλλομαι*; allein wie neben *πέσσυρες πίσυρες*, so mag auch neben *βόλλομαι* ein *βόλομαι* sich gefunden haben“, ad p. 91) *ἄγυρις ἀνώνυμος (ἐρεβεννός) ἐραννός* p. 116 („es ist wohl möglich dass die Reception in den hom. Gedichten diese Formen zu gemeingriech. gemacht hat. Oder aber es hat hier Uebergang vom äol. in den jon. Volksdialekt stattgefunden, wie dies auch bei dem Verb. *ἀγρεῖν* = *αἰρεῖν* anzunehmen ist in den Imp. *ἄγρει* u. *ἀγρεῖτε*“, ad p. 70. 71. 56. 36) *πόληος βασιλῆος* etc. genetivos in *οιο αο αων* dativos in *εσσι* optativos in *ειας ειε ειαν* terminatos p. 118. 123. 145 („vom Dichter aus nicht sprachgeschichtlich zu erklären, sondern dialektisch, weil der lebendige Nachbardialekt dem Horizont desselben näher lag als die vergangenen Zeiten“, ad p. 78. 92. 93. 118) *μάρτυρος φύλακος* p. 119. *ἐγὼν ἐμέθεν σέθεν ἔθεν* p. 120 (ad p. 111. 158) *ἐργήγορθαι* p. 122 („da derselbe (äol.) Ablaut sich durchweg in diesem Perfect findet und metrisch gleichgültig ist, so ist er im Volksdialekt entlehnt w.“, ad p. 15. 69) *ἐπισχοίης* p. 123. indicativos *τίθησθα* vel ut maluit *τίθεισθα φῆσθα δίδοισθα* omnes coniunct. optat. qui -σθα praebeant p. 122, futura et aoristos liquidorum verborum in σ p. 124. („es ist dies aber, da dieselben auch in andern Dialekten vorkommen, fraglich, und wenn sie bei Homer äolisch sind, so wird sie der jon. Volksdialekt entlehnt haben; denn metrisch sind sie von untergeordneter Bedeutung“, ad p. 118, cf. *κασπολέω* p. 146). Aeolicam vocavit vocem *λυκάβας* ξ. 161. τ. 306 (quam Arcadicam fuisse gramm. ap. Bekk. an. Gr. III. p. 1095 n. chartae illeivit) quia legitur in recentissimo tit. Mytil. c. i. G. 2167. 7. p. 115. 68. Scilicet in Iahn. ann. vol. 101 (1870). p. 296

Ionicis vocibus compositis quarum pars prior exit in η addidit „ $\lambda\upsilon\kappa\acute{\alpha}\beta\alpha\varsigma$ (von $\lambda\upsilon\kappa\eta$) mit nicht jon. α in einem bei Hom. vorkommenden aber nicht jon. Wort“ nimirum α longum intellegens; sed male caecutiebat cum breve sit, quare nisi alia causa adcedit assumptio Aeolismi futilissima est. ad p. 47: de pronominum littera π quae et ipsa Aeolismus esse possit videri coniecit: aut Ionicum et genuinum κ a Pisistratidis demum e carminibus propulsatum et cum vulg. et rec. π compensatum esse aut κ in ea solum Iadis parte quam Herodotus adhibuit haesisse, quarum explicationum priorem probat (sicut de $\delta\acute{\epsilon}\chi\omicron\mu\alpha\iota$ pro $\delta\acute{\epsilon}\chi\omicron\mu\alpha\iota$ p. 127. 139. 186; ad p. 17) p. 126. 139. 167/8. 186. ad p. 76. 77 de vocabulis $\acute{\alpha}\lambda\tau\omicron$ $\acute{\alpha}\epsilon\sigma\alpha$ dixit: „im I. ist die vorauszusetzende Länge des α problematisch und jedenfalls überflüssig anzunehmen, beim II. erklärt sie sich — als metrische Lizenz“ p. 122. sicut etiam $\sigma\sigma$ $\lambda\lambda$ metrica licentia defendit p. 136. 141. 145 (ad p. 40. 52.) ad p. 106—108: pro $\zeta\alpha\tilde{\eta}\nu$ cum Ahrens. $\zeta\alpha\tilde{\eta}$ praefert p. 119: „eine so ganz vereinzelte Anwendung äol. Accusativs zu finden ohne Noth — möchte ich mich nicht entschliessen.“ ad p. 120—123: $\kappa\epsilon\kappa\lambda\acute{\eta}\gamma\omicron\upsilon\tau\epsilon\varsigma$ defendit vulg. $\gamma\omega\tilde{\iota}\tau\epsilon\varsigma$ in suspicionem vocans p. 124: „hier musste der Dichter, wenn er die Pänultima lang haben wollte, die äol. Form wählen, und so trifft dann auch hier Alles zusammen, was einen Aeolismus bei Homer erkennen lässt: Ueberlieferung, Nachweis des äol. Charakters und Bedürfniss des Dichters“; formationem part. perf. Aeol. ex analogia part. praes. repetiit p. 93. n. ad p. 126. n: $\pi\rho\omicron\theta\acute{\epsilon}\omicron\upsilon\sigma\iota$ = $\pi\rho\omicron\tau\iota\theta\acute{\epsilon}\alpha\sigma\iota$ inprobavit p. 25. n. ad p. 143: Curtii sententiam, κ euphoniae causa insertum esse, pluribus commendavit p. 30—32. 74. ad p. 147: „bei Hom. ist $\kappa\grave{\epsilon}$ oder $\kappa\grave{\epsilon}\nu$ häufiger als $\acute{\alpha}\nu$, metrisch aber ist es ziemlich gleichgültig (?), woraus wohl zu schliessen ist, dass jenes ursprünglich auch bei den Ioniern heimisch war und erst allmählich durch $\acute{\alpha}\nu$ verdrängt wurde“ p. 121. Sed chartae parcam.

CORRIGENDA.

Lege p. 3. v. 7: interpretarenturque p. 4. v. 13: non modo pro non modo non p. 5. v. 6: Ήμιστοπόλοι p. 11. v. 19: eorum pro earum p. 13. v. 7: Φ. 327. p. 14. v. 22: §. 14 pro 14 p. 15. v. 32: Αἰολικωτέρα p. 16. v. 27: III^s. p. 876 p. 23. v. 26: p. 132 p. 28. v. 26: T. 281 pro Γ p. 28. v. 28: σ. 99 pro 699 p. 29. v. 35: T. 180 pro Γ p. 31. v. 9: p. 65. 271 pro p. 652. 71 p. 33. v. 5: ἐκ τοῦ τάλας καὶ τοῦ ῥινός p. 43. v. 29: Christ. p. 151 p. 46. v. 5: poeticarum p. 46. v. 37: I. 325. Ξ. 213. Σ. 259. p. 48. v. 14: δ. 412 p. 50. v. 10: melius pro magis p. 50. v. 13/4: π. ὁρθογρ. p. 50. v. 35: T pro Γ p. 53. v. 10: ζ. 326 pro 310 p. 56. v. 29/30: habendae sunt, inter quas p. 56. v. 31: Ἀργινοῦσαι p. 57. v. 7: dele semicolon p. 58. v. 35: lege φιλῆμεναι p. 62 v. 27: c. i. G. 1593 p. 65. v. 9: ἐρικυδέος p. 66. p. 3: B. 447 p. 66. v. 30: ἐστὶ p. 70. v. 14: ζ. 138 pro ξ p. 72. v. 13: η. 138 p. 72. v. 27: praetermittenda p. 73. p. 85. per errorem quem nunc rescindere nequeo duas §§ numero 9 notavi p. 76. v. 17. lege: §. 2. II. 3. §. 5. p. 78. v. 33: Aeolica p. 80. v. 13: P. 280 pro 380 p. 80. v. 29: T. 245 pro A p. 83. v. 22: Aeolicum p. 83. v. 29: Δ. 162 falsum est; lege (pellis taurina pro subst. u. 2. 142. βοείης P. 492. βοείην P. 389. Σ. 582. X. 159. u. 96. χ. 364. βοείας Δ. 843. M. 296, sed δέρμα βόειον ξ. 24. βοείας κνημίδας ω. 228/9. νεῦρα βόεια Δ. 122. βοείας ἀσπίδας E. 452/3. M. 425/6.) p. 87. v. 29: T. 216. pro Γ p. 89. v. 7: 40 pro 50 p. 89. v. 10: eiciendi. p. 94. v. 25: ἱππότᾱ p. 95. v. 21: inieciissent p. 95. v. 34: 1457, 18 p. 98. v. 36: κ. 290. 315. p. 98. v. 37: D pro V p. 99. v. 6: Σ. 343. 344 pro 334 p. 99. v. 11: Σ. 344 p. 99. v. 20: T. 49. pro Γ p. 99. v. 33: durantium genus p. 100. v. 6: inseruit Σ. 326, p. 101. v. 10 adde: I. p. 136 p. 102. v. 22 lege: I. p. 136 p. 103. v. 3: 2166. b. 1. pro 266 p. 108. v. 21: Ἀλκαίῳ εὐρέζη, v. p. 111. v. 7: Π. 395 p. 111. v. 16: quas p. 111. v. 24: ἐμέθεν p. 112. v. 1: quas p. 112. v. 7: φ. 231 pro ρ p. 115. v. 22: π. ὄνομ. p. 116. v. 29: singulare p. 119. v. 22 adde comma ante εἰκότως p. 124. v. 12. 14 lege τοῦ ὕ pro τοῦ ὦ p. 127. v. 33: ἄεισι audit p. 129. v. 1: comma deest post σάου.

Leviora errata non indicavi.

n/L

